T.C.
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

RADYO VE TELEVİZYON YAYINLARININ LİSANSLAMA USULLERİ: İNGİLTERE ÖRNEĞİ

UZMANLIK TEZİ

İSMAİL DEMİRAL

ANKARA
ARALIK, 2022

RTÜK
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

T.C.

RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

RADYO VE TELEVİZYON YAYINLARININ LİSANSLAMA USULLERİ: İNGİLTERE ÖRNEĞİ

UZMANLIK TEZİ

İSMAİL DEMİRAL

DANIŞMAN: DAİRE BAŞKAN YARDIMCISI ALİ SARI

ANKARA

ARALIK, 2022

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığına,

İsmail DEMİRAL adlı Üst Kurul Uzman Yardımcısının hazırladığı "Radyo ve Televizyon Yayınlarının Lisanslama Usulleri:İngiltere Örneği" başlıklı bu çalışma Tez Değerlendirme Komisyonu üyelerince oy birliği / oy çokluğu ile **Uzmanlık Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Komisyon Üyeleri		İmza
Başkan	Ebubekir ŞAHİN Üst Kurul Başkanı	
Üye	Deniz GÜÇER Üst Kurul Üyesi	
Üye	İbrahim USLU Üst Kurul Başkan Yardımcısı	
Üye	Deniz GÜLER Daire Başkanı	
Üye	Ali SARI İzin ve Tahsisler Dairesi Başkan Yardımcısı (Tez Danışmanı)	

ONAY

Bu tez Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Uzmanlığı Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca …/…/20... tarihinde kabul edilmiştir.

……

(Ebubekir ŞAHİN)

Üst Kurul Başkanı

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Bu tez çalışmasında;

Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,

Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,

Tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,

Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,

Sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. 22/12/2022

İsmail DEMİRAL

Üst Kurul Uzman Yardımcısı

TEŞEKKÜR

"Radyo ve Televizyon Yayınlarının Lisanslama Usulleri:İngiltere Örneği" isimli bu tezin hazırlanması sürecine ilişkin olarak; Sayın Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanı ve Üyelerine, Üst Kurul Başkan Yardımcıları Sayın İbrahim USLU ve Sayın Orhan ÖZDEMİR'e, İzin ve Tahsisler Dairesi Başkanı Sayın Aydın DEMİR'e, çalışmalarım süresince beni destekleyen tez danışmanım İzin ve Tahsisler Dairesi Başkan Yardımcısı Sayın Ali SARI'ya ve İzin ve Tahsisler Dairesi Başkanlığı personellerinden değerli mesai arkadaşlarıma, bilhassa Üst Kurul Uzmanları Şakir AĞIRBAŞLI ve Mahmut Sami KÖKSALDI'ya ve tez yazma sürecinde tecrübeleriyle bana kılavuzluk yapan ve tanıştığımız ilk günden beri ihtiyacım olan her anda yanımda olan kadim dostum Elektrik-Elektronik Yüksek Mühendisi Muhammed Emin URLU'ya teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca beni en iyi şekilde yetiştirmeye çalışıp bugünlere gelmeme vesile olan çok kıymetli aileme, her daim iyi dilek ve temennileriyle yanımda olup desteğiyle her zaman kendimi güçlü ve güvende hissettiren sevgili eşim Şeyma DEMİRAL'a ve dünyamıza girerek hayatımıza renk katan ve kendisiyle ilgili büyük beklentilerimiz olan canım oğlum Tarık DEMİRAL'a çok teşekkür ederim.

ÖZET

RADYO VE TELEVİZYON YAYINLARININ LİSANSLAMA USULLERİ: İNGİLTERE ÖRNEĞİ

DEMİRAL, İsmail

Uzmanlık Tezi

Tez Danışmanı: Daire Başkan Yardımcısı Ali SARI

Aralık, 2022, 240

1960'tan günümüze teknolojinin gelişimi ile radyo dinlenmesi ve televizyon izlenme oranları zamanla artmıştır. Bu artış ile radyo ve televizyon yayınlarının kontrol edilmesi ve denetlenmesi önem teşkil eder hale gelmiştir. Bu kontrol ve denetlemeler için ilgili kurum ve kuruluşlar tesis edilerek zaman içerisinde de bunların mevzuatları oluşturulmuştur.

Radyo ve televizyon yayınlarının lisanslama işlemleri; artan radyo ve televizyon yayınlarına bağlı olarak meydana gelen frekans kıtlığı nedeniyle radyo ve televizyon yayıncılarının belirli bir düzen, nizam ve hak, hukuk, adalet saikleri çerçevesinde birbirlerinin haklarını ihlal etmeden yayın yapabilmelerini sağlamak için tesis edilen işlemler bütünüdür. Kıt olan frekans kaynaklarının verimli bir şekilde tahsis edilmesi hem yeni radyo ve televizyon yayınları için kullanılabilmesi hem de yayın haklarının korunması açısından ciddi bir önem arz etmektedir. Ülkemizde ve dünyada lisanslama işlemleri ülke kaynaklarının verimli kullanılabilmesi ve yayıncılık sektöründe adaleti sağlayabilmek gayesiyle çeşitli mevzuatlarla desteklenmektedir.

Tez kapsamında incelenen İngiltere'ye ait radyo ve televizyon yayınlarının lisanslama işlemleri OFCOM adlı kurum tarafından yürütülmektedir. Bu işlemler farklı türdeki radyo ve televizyon yayınları için farklı prosedürlerle yayın haklarının korunmasını sağlamaktadır. Tez içerisinde lisanslama prosedürleriyle ilgili farklı usullere ve esaslara değinilmektedir. Başvuru şartlarından yasal süreçler ve frekans tahsislerine kadar yapılması gereken özel işlemler incelenmiştir. Bu tez içerisinde lisanslama işlemleri ile ilgili gerekliliklerden bahsedilirken aynı zamanda muhtelif yayınların icra edilmesini sağlayan ve muzır neşriyatı

engelleyen çeşitli bilgi aktarımları, yayınlar ve lisans sahiplerinin sorumlulukları da değerlendirilmiştir.

Karasal, uydu, kablo ve sayısal yayınlar için lisanslama alanında farklılık gösteren işlemler tez kapsamında ele alınmıştır. Farklı şekillerde aktarılan bu yayınlar için gereken işlemlerin yanı sıra lisanslama işlemlerine dair ücret bilgilerine ve konu ile ilgili haiz olunması gereken malumatlara da değinilmiştir.

Medya hizmet sağlayıcıların İngiliz Kanunlarına göre dikkat etmesi gereken usul ve esaslar hakkında bilgiler ile lisanslama işlemleri sırasında OFCOM'un yaptığı farklı lisanslama usullerine de yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: OFCOM, Lisanslama, Radyo Yayınları, Televizyon Yayınları, Lisanslama Usulleri, Lisans Sahiplerinin Sorumlulukları

ABSTRACT

LICENSING PROCEDURES FOR RADIO AND TELEVISION BROADCAST: THE EXAMPLE OF THE UK

DEMİRAL, İsmail

Specialization Thesis

Thesis Advisor: Vice Chairman Of Permissions And Allocations Department Ali SARI

December, 2022, 240

With the development of technology since 1960, the rate of watching radio and television has increased over time. With this increase, the control and supervision of radio and television has become important. Relevant institutions and organizations have been established for these controls and inspections, and their legislation has been established over time.

Radio and television broadcasting licensing; It is a set of procedures established to ensure that radio and television broadcasters can broadcast without violating each other's rights within the framework of a certain order, order and right, law and justice motives due to the frequency scarcity caused by increasing radio and television broadcasts. The efficient allocation of scarce frequency resources is of great importance in terms of both being able to be used for new radio and television broadcasts and protecting broadcasting rights. Licensing processes in our country and in the world are supported by various legislations in order to use the country's resources efficiently and to ensure justice in the publishing sector.

The licensing of the radio and television broadcasts of England examined within the scope of the thesis is carried out by OFCOM. These processes ensure the protection of broadcasting rights with different procedures for different types of radio and television broadcasts. In the thesis, different procedures and principles related to licensing procedures are mentioned. Special procedures to be done from application requirements to legal processes and frequency allocations are examined. While mentioning the requirements in this thesis, the responsibilities of various information transfers, publications and license

holders that ensure the execution of various publications and prevent harmful publications are also evaluated.

Different processes in licensing for terrestrial, satellite, cable and digital broadcasts are discussed within the scope of the thesis. In addition to the procedures required for these broadcasts, which are transmitted in different ways, fees and necessary information are also mentioned.

Information was given about the procedures and principles that media service providers should pay attention to according to British Laws. During the licensing process, OFCOM's different licensing procedures are included.

Key Words: OFCOM, Licensing, Radio Broadcasting, Television Broadcasting, Licensing Procedures, Responsibilities of Licensees

İÇİNDEKİLER

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI iii
TEŞEKKÜR iv
ÖZET v
ABSTRACT vii
İÇİNDEKİLER ix
TABLOLAR DİZİNİ xiii
ŞEKİLLER DİZİNİ xiv
KISALTMALAR/SİMGELER xv
BÖLÜM 1
GİRİŞ 1
Problem 5
Amaç 5
Önem 5
Sınırlılıklar 6
Tanımlar 6
Yöntem 6
Verilerin Toplanması 7
Verilerin Çözümlenmesi 7
BÖLÜM 2
RADYO YAYIN LİSANSLARI VE LİSANS ALIM PROTOKOLLERİ 8
2.1. İletişim 8
2.1.1. İletişimin Amacı ve Önemi 9
2.1.2. Kitle İletişimi ve Önemi 9
2.1.2.1. Sesli Bir Kitle İletişim Aracı olan Radyonun İcadı 10
2.1.2.2. Radyonun Tarihi 11
2.1.2.3. Radyo Yayın Tekniği 14
2.1.2.4. Radyo Yayın Sistemleri 16
2.2. Radyo Yayın Lisansları 17
2.2.1. Küçük Ölçekli Bir Sayısal Ses Yayını Lisansı İçin Başvuru Süreci 17
2.2.1.1. Küçük Ölçekli Bir Radyo Multipleks Lisansı İçin Başvuru Süreci 18
2.2.1.2. Genel Teknik Bilgiler 25
2.2.1.3. Genel Rehberlik 29

2.2.1.4. OFCOM Tarafından HTZ Planlama Aracıyla Kullanılan Veri Kümeleri ve Ayarlar 30
2.2.1.5. Küçük Ölçekli DAB İçin Sayısal Ses Programı Hizmet Lisansı Başvurusu 32
2.2.2. Ticari Bir Analog (AM/FM) Radyo Yayın Lisansı İçin Başvuru Süreci ... 49
2.2.3. Kısıtlı Hizmet Lisansı (RSL) 49
2.2.3.1. Kısa Süreli Kısıtlı Hizmet Lisansı (SRSL) 50
2.2.4. Ticari Bir Analog (AM/FM) Radyo Yayın Lisansı Alımı 63
2.2.5. Sayısal Ses Programı (DSP) ve Sayısal Ek Ses Hizmetleri (DAS) Lisansları 75
2.2.6. Sayısal Ek Ses Hizmetleri (DAS) Lisansları 78
2.2.7. Radyo Lisanslı İçerik Hizmetleri (Radio Licensable Content Service-RLCS) Lisansı 79
2.2.8. Uydu veya Kablo (RLCS) Radyo Yayın Lisansı İçin Başvuru 82
2.2.9. RLC Örnek Lisansı 87
BÖLÜM 3
OFCOM TARAFINDAN TAHSİS EDİLEN TELEVİZYON YAYIN LİSANSLARI VE BU LİSANSLARIN ALIM KOŞULLARI 104
3.1. Teknolojik Bir Cihaz Olarak Televizyonun Tarihi 104
3.2. İlk Televizyon Yayınları 105
3.3. Türkiye'de Televizyon Yayıncılığı 108
3.4. İngiltere'de Televizyon Yayıncılığı 110
3.4.1. İngiltere'de Kamu Televizyon Yayıncılığı 112
3.4.2. İngiltere'de Tecimsel Televizyon Yayıncılığı 114
3.5. Televizyonda Yayınım Oluşumu 117
3.6. Televizyonda Yayın Teknolojileri 117
3.6.1. Karasal Televizyon Yayıncılığı 118
3.6.1.1. Analog Televizyon Yayıncılığı 119
3.6.2. Kablolu Televizyon Yayıncılığı 121
3.6.3. Uydu Televizyon Yayıncılığı 123
3.6.4. Sayısal Televizyon Yayıncılığı 126
3.6.4.1. İngiltere'de Sayısal Televizyon Yayıncılığı 131
3.7. OFCOM Tarafından Tahsis Edilen Televizyon Lisansları 132
3.7.1. Ek Hizmetler Lisansı 133

3.7.2. Sayısal Televizyon Programı Hizmeti (DTPS) ve Sayısal Televizyon Ek Hizmeti (DTAS) Lisansları 133
3.7.3. Sayısal Karasal Televizyon Multipleksleri 134
3.7.4. Elektronik Program Kılavuzları 135
3.7.5. DTPS veya DTAS Lisansı Alımı İçin Başvuru Süreci 136
3.7.5.1. Lisans Sahibinin Yapması Gerekenler 136
3.7.5.2. Birincil Kuruluş Kriterleri 140
3.7.5.3. Televizyon Lisanslanabilir İçerik Hizmeti (Radio Licensable Content Service - TLCS) Lisansı 148
3.7.5.4. Yerel Sayısal Televizyon Programı Hizmet Lisansı (Local Digital Television Programme Service Licence- L-DTPS) 154
3.7.5.4. L-DTPS Lisans Koşulları ve Gereksinimleri 158
3.7.6. Bir Etkinlik İçin Kısıtlı Hizmetler Lisansı (RTSL-E) 161
3.7.7. Bir Etkinlik için Kısıtlı Televizyon Hizmeti Lisansı 177
3.7.7.1. İletişim Ofisi Bir Etkinlik İçin Sınırlı Televizyon Hizmeti Lisansı 179
BÖLÜM 4
MÜZİK TELİF HAKKI TOPLAMA AJANSLARI PPL VE PRS 202
4.1. PPL Yayın Lisansları 202
4.1.1. Ticari Radyo Lisansı 202
4.1.2. Hastane Radyosu Lisansı 203
4.1.3. Topluluk Radyosu Lisansı 203
4.1.4. Hapishane Radyosu Lisansı 204
4.1.5. Öğrenci Radyosu Lisansı 205
4.1.6. Kısa Süreli Kısıtlı Hizmet Lisansı 205
4.1.7. Televizyon İçin Müzik Video Lisanslama 206
4.1.7.1. PPL Televizyon Yayıncılık Lisansı 206
4.1.8. PPL Video Mağazası 207
4.1.9. VPL Repertuar Arama 207
4.1.9.1. VPL Repertuar Arama Hüküm ve Koşulları 207
4.1.10. Genel Performans Lisanslaması 209
4.1.11. PPL PRS Ltd Tanıtımı 209
4.2. PRS Yayın Lisansı 210
4.2.1. Çevrim içi Müzik Kullanma 211

4.2.1.1. Çevrim içi Canlı Konser Lisansı 211
4.2.1.2. Genel Eğlence Çevrim içi Lisansı (GEOL) 213
4.2.1.3. Sınırlı Çevrim içi Müzik Lisansı (LOML) 214
4.2.1.4. Doğru Çevrim içi Lisansın Gerçekleştirilmesi (PROL) 215
4.2.1.5. Müzik İndirme Lisansı (MDL) 216
4.2.1.6. Çevrim içi Çok Bölgeli Lisanslama 217
4.2.1.7. Karaoke Hizmetleri ve İstisnalar 217
4.2.2. Radyo Yayını İçin Müzik Lisanslama 218
4.2.2.1. Ticari Radyo Lisansı 218
4.2.2.2. Topluluk Radyo Lisansı 220
4.2.2.3. Uzun Süreli Kısıtlanmış Hizmet Lisansı (RSL) 220
4.2.2.4. Kısa Süreli Kısıtlanmış Hizmet Lisansı (RSL) 221
4.2.2.5. Radyo Reklam Yapım Müzik Lisansı 221
4.2.3. Televizyon Yayını İçin Müzik Lisanslama 222
4.2.3.1. Televizyon Yayını Lisansı - BARB Dereceli Televizyon Kanalları 222
4.2.3.2. Televizyon Yayını Lisansı - BARB Derecesine Sahip Olmayan Televizyon Kanalları 223
4.2.3.3. Müzik Televizyon Lisansı 224
4.2.3.4. Bağımsız Yapım Şirketleri 225
4.2.3.4. Müzik Programları Lisansı 227
4.2.3.5. Televizyon Programı Satış Lisansı 228
4.2.3.6. Galler Bağımsız Yapım Şirketleri (IPC) Lisansı 229
SONUÇLAR VE ÖNERİLER 230
Sonuçlar 230
Öneriler 232
KAYNAKLAR 234
ÖZGEÇMİŞ 240

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo **Sayfa**

Tablo 1 Radyo Multipleks İlan Yayıncı Bilgileri. 19
Tablo 2 Kısa Vadeli Kısıtlı Hizmet Lisansları İçin Günlük Ücretler. 62
Tablo 3 Uzun Süreli Kısa Süreli Kısıtlı Hizmet Lisansları İçin Ücretler. 63
Tablo 4 PPL Lisans Ücretleri. 203
Tablo 5 PPL Öğrenci Radyosu Lisans Ücretleri. 205
Tablo 6 Çevrim içi Lisanslama Ücretleri. 213
Tablo 7 Genel Eğlence Çevrim içi Lisans Ücretleri. 214
Tablo 8 Genel Eğlence Akışı İle İlgili Bilgiler. 216
Tablo 9 Parça Sayısına Göre Ödenen Ücretler. 217
Tablo 10 Yıllık Net Yayın Gelirine Göre Ödenen Telif Ücretleri. 219
Tablo 11 Yıllık Net Yayın Gelirine Göre Uygulanan Telif Ücreti ve Oranları. 219
Tablo 12 1 Ekim 2022 - 30 Eylül 2023 Tarihleri Arasındaki Dönem İçin Yıllık Ücretler. 222
Tablo 13 2022 GETV Oranları ve Ücretleri. 224
Tablo 14 Ticari Müzik İçin 2022 Lisans Ücretleri. 226
Tablo 15 MCPS Prodüksiyon Müziği İçin 2022 Lisans Ücretleri. 227
Tablo 16 2022 Lisans Ücretleri. 228
Tablo 17 Ticari Müzik İçin 2022 Lisans Ücretleri. 229
Tablo 18 PPL Ses Kayıtları İçin 2022 Lisans Ücretleri. 229

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil **Sayfa**

Şekil 1 Bir Planlama Aracı İle Yapılan Tahminler. 29
Şekil 2 OFCOM Tarafından Kullanılan HTZ İletişim Karmaşası Ayarlarının Ekran Görüntüsü. 31
Şekil 3 OFCOM Tarafından Kullanılan HZ'deki Eşik Ayarlarının Ekran Görüntüsü. 32
Şekil 4 Karasal Sayısal Televizyon Standartlarının Kullanımı. 128
Şekil 5 PRS for Music logosu. 210

KISALTMALAR/SİMGELER

Kısaltmalar	Açıklama
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AM	Amplitude Modulation
ASA	The Advertising Standards Authority
BACS	Bankers Automated Clearing Service
BBC	British Broadcasting Company
C-DSP	Community Digital Sound Programme
CENELEC	Comité Européen de Normalisation Électrotechnique
CHAPS	Clearing House Automated Payment System
DAB	Digital Audio Broadcasting
DSP	Digital Sound Programme
DTAS	Digital Television Additional Service
DTPS	Digital Television Program Service
DTT	Digital Terrestrial Television
DVB	Digital Video Broadcasting
EBU	European Broadcasting Union
ECTT	European Convention on Transfrontier Television
EPG	Electronic Program Guide
ETSI	European Telecommunications Standards Institute
FM	Frequency Modulation
Ge06	Genova 2006
GPO	General Post Office
ISDN	Integrated Services Digital Network
ITU	International Telecommunication Union
NTSC	National Television Systems Committe
PAL	Phase Alternation Line
PI	Programme Identification
PMR	Private Mobile Radio
RDS	Radio Data System

RLCS	Radio Licensable Content Service
RSL	Radio Restricted Service Licences
SECAM	Séquentiel Couleur À Mémoire
SFN	Single Frequency Network
SRSL	Short-Term Restricted Service Licences
STB	Set-Top Box
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TTTAŞ	Türk Telsiz Telefon Anonim Şirketi
TV	Televizyon
UHF	Ultra High Frequency
VHF	Very High Frequency
vb.	ve bu gibi
WTA	Wireless Telegraphy Act
yy.	yüzyıl

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Radyo, elektromanyetik radyo dalgalarındaki ses modülasyonunu önce elektronik ortama sonra da sese çeviren elektronik bir alettir. (https://tr.wikipedia.org/wiki/Radyo, 2022) Radyo alıcıları elektromanyetik tayfın belli bir aralığını dinlemek üzere tasarlanır. Radyonun seçicilik ve hassasiyet faktörlerine göre kalitesini değerlendirmek mümkündür.

Popüler radyolar iki tür modülasyonu almak üzere tasarlanmışlardır. Bunlar AM (Amplitude Modulation-Genlik Modülasyonu) ve FM (Frequency Modulation-Frekans Modülasyonu)'dir. AM radyo yayınları, çift yan bantlı tam taşıyıcılı işgal ettiği frekans bandı karakteristik eğrisiyle sınırlanmış, analog genlik modülasyonlu ses yayınlarıdır. Modülasyon anında taşıyıcının genliği değişir fakat frekansı sabittir. Modülasyon anında taşıyıcının altında ve üstünde olmak üzere iki adet kenar bant oluşur. Bant genişliği modüle eden sinyal frekansının iki katına eşittir. AM vericiler, güçlü vericilerdir. AM'de önemli olan sinyalin uzak mesafelerde dinlenmesidir. Bu yüzden ses kalitesi düşüktür. AM yayınları almak için ayrıca bir antene gerek yoktur. Frekans modülasyonu ise taşıyıcı dalga frekansının, bilgi sinyalinin frekans ve genliğine bağlı olarak değiştirilmesidir. FM, genlik modülasyonundan daha günceldir. Günümüzde, ticari amaçla yayın yapan FM vericiler 87,5-108 MHz arasında yayın yaparlar. FM'de modülasyon anında, taşıyıcının frekansı değişirken genliği ise sabittir. Modülasyon anında çok sayıda kenar bantları oluşur. Bant genişliği, modülasyon faktörüyle değişir. FM vericiler, AM vericiler gibi çok güçlü değildir. FM'de önemli olan sesin bozulmadan en uzak mesafelere gönderilmesidir. Sesin kalitesi yüksektir, stereo yayın yapılabilir. FM yayınları almak için bir antene ihtiyaç vardır. FM modülasyonlu sinyal frekansının yükselmesi, taşıyıcı frekansının değişme hızını arttırır. Modülasyonlu sinyal genliğinin büyümesi, taşıyıcının frekans değişme sınırını genişletir. (https://diyot.net/genlik-modulasyonu-frekans-modulasyonu/, 2022)

Genlik, radyo dalgalarının önemli bir belirleyici özelliğidir. Genlik, radyo dalgasının salınım sırasında ulaştığı en yüksek salınım şiddetidir. Radyo kanallarının şifrelenmesinde genelde frekans ve genlik değerleri kullanılır. AM radyolarda genlik değeri değiştirilerek,

FM radyolarda da kendilerine verilen frekans aralığında dalganın frekansı değiştirilerek şifreleme yapılır.

Radyo antenleri yalnızca belirli frekanstaki yayınları almak üzere tasarlandığı için diğer aralıkta kalan radyo dalgalarını algılayamaz. Radyo dalgaları içine gizlenmiş şifreler, alıcı tarafından çözülüp, hoparlörler üzerinden dinlenilen ses dalgalarına dönüşür.

Televizyon, elektromanyetik dalga şeklinde yayılan görüntü ile sesin, ekranı olan ve hoparlöre sahip olan bir sisteme yansımasıyla elde edilen bir iletişim aracıdır. Bu iletişim görüntü ile sesin bir verici aracılığıyla elektronik alıcılar sayesinde yeniden görüntü ve sese çevrilmesi ile sağlanır. Bu iletişim aracı zamanla geniş kitlelere ulaşarak kitle iletişim aracı haline gelmiştir. Televizyonu 1923 yılında, John Logie Baird Birleşik Krallık'ta icat etmiştir. Televizyonun ilk görüntüsü ise bu bilim insanı tarafından 1926 yılında yayımlanmıştır. Başlangıçta noktalar hâlinde ve titrek olan görüntülerin kalitesi de yine Baird tarafından geliştirilmiştir.

1930'ların başında televizyon elektronik eşya olarak satılmaya ve geniş kitlelere hitap etmeye başladı. Örneğin 1936 Berlin Yaz Olimpiyatları, Almanya'da evlerdeki televizyonlardan izlendi. Daha sonrasında televizyonun popülerliği arttıkça tarih sahnesindeki önemi de arttı.

Analog televizyon yayınında görüntüler, analog sinyaller ile iletilmekte olup bu sinyalin genliği ve frekansına göre iletilen mesajın niteliği ve içeriği de değişmektedir. Analog televizyon teknolojisinin gelişmesiyle birlikte kullanılan standartlar şunlardır:

- NTSC: İlk olarak 1954 yılında ABD'de NTSC (National Television Systems Committe-Ulusal Televizyon Sistemleri Komitesi) sistemi geliştirilmiş olup ABD'nin yanı sıra Kanada, Meksika ve Japonya'da hâlâ kullanılmaktadır.
- PAL (Phase Alternation Line-Satır Atlamalı Faz) Almanya'da geliştirilmiş olup Türkiye dahil Avrupa ülkeleri ve Avustralya'da kullanılmaktadır.
- SECAM (Séquentiel Couleur À Mémoire-Bellekli Elektronik Renk Sistemi) Fransa, Rusya, Macaristan ve Cezayir'de kullanılmaktadır.

20. yy.'ın son çeyreğine gelindiğinde haberleşme, iletişim ve yayıncılık alanında kullanılan tekniklerde hızlı ve önemli gelişmeler yaşanmıştır. Özellikle sayısal iletişim tekniği kullanılarak yapılan radyo ve televizyon yayıncılık hizmetlerinde, analog yayın sistemlerine göre ses ve resim kalitesinin üstünlüğü yanında çeşitli bilgilerin de eş zamanlı

olarak ve daha ekonomik koşullarla program iletme imkânı sektörü sayısal yayıncılığa geçişe sevk etmiştir.

Bu yayınların kontrolü ve denetlenmesi içinde birtakım kurum ve kuruluşlar kurulmuştur. Bunlar Türkiye için RTÜK (Radyo ve Televizyon Üst Kurulu) ve İngiltere için OFCOM (Office of Communications- Haberleşme Ofisi)'dur. OFCOM, Birleşik Krallık'taki hükûmet onaylı yayın, telekomünikasyon ve posta düzenleyicisi ve rekabet otoritesi olarak görev yapmaktadır.

İkinci Dünya Savaşı nedeniyle verilen aranın ardından Birleşik Krallık'ta televizyon yayınlarına yeniden başlandığında, hizmetin finansmanı için bir televizyon lisans ücreti getirilmesine karar verildi. 1 Haziran 1946'da ilk kez piyasaya sürüldüğünde, yalnızca siyah beyaz tek kanallı BBC (British Broadcasting Company) televizyon hizmetini kapsayan lisans 2 £ (2021 itibariyle 88,26 £'a eş değer) idi. Lisans ilk olarak, o zamanlar Birleşik Krallık'taki kamu iletişiminin düzenleyicisi olan Genel Posta Ofisi (General Post Office- GPO) tarafından verildi. GPO ayrıca, şebeke elektriğiyle çalışan ev radyo alıcıları ve ayrıca taşınabilir olmayan araca monteli radyolar için lisans verdi ve 1904 Kablosuz Telgraf Yasası ile başlayan yasalarla zorunlu kılındı. Bu, lisanslama sistemini yönetmek için televizyon lisansı radyo alımını da kapsıyordu.

BBC, 1967 yazında düzenli renkli televizyon yayınlarına başladı. 1 Ocak 1968'de, mevcut 5 sterlinlik tek renkli lisans ücretine 5 sterlinlik bir 'renk eki' eklendi. 10 sterlinlik renk ücreti 2021'de 184,50 sterline eş değerdi. Lisans ücreti enflasyonla birlikte arttı. 1 Nisan 2019'da renkli televizyon için 154,50 sterline ve siyah beyaz televizyon için ise 52 sterline yükseldi.

1 Nisan 1991'de BBC, lisans ücreti toplama ve uygulama sorumluluğunu üstlenerek Birleşik Krallık'ta televizyon lisanslama yönetimini devraldı. Bu tarihte, BBC televizyon lisansları verme konusunda yasal otorite oldu (Nisan 1991'den önce yasal otorite UK Home Office idi). Ancak Birleşik Krallık Hükûmeti televizyon lisansları ile ilgili belirli yetki ve sorumlulukları elinde tutmaktadır. Temmuz 2002'de BBC, Capita'ya televizyon lisanslama sistemini yönetme sözleşmesini verdi ve Postane'nin yerini aldı (o zamanlar "Consignia" olarak değiştirildi). Ocak 2006'da Ulusal İstatistik Ofisi lisans ücretini vergi olarak sınıflandırdı. Daha önce hizmet bedeli olarak tazmin ediliyordu.

Britanya Adaları'nda, televizyon yayınlarını aynı anda izleyen veya kaydeden herhangi bir ev, Kanunen bir televizyon lisansına sahip olmak zorundadır. Bu; karasal, uydu ve kablo

da dahil olmak üzere iletim yönteminden bağımsız olarak veya BBC iPlayer internet akışı için geçerlidir. Televizyon lisansı, BBC'yi finanse etmek amacıyla geliri artırmak için kullanılan bir araçtır ve bu bir tür varsayımsal vergilendirme olarak kabul edilir.

İşletmeler, hastaneler, okullar ve bir dizi başka kuruluşlar da Kanunen canlı televizyon yayınlarını izlemek ve kaydetmek için televizyon lisanslarına sahip olmak zorundadır. Başlangıçta bir radyo lisansı olan lisans, Kasım 1923'te 1923 tarihli Kablosuz Telgraf Yasası ile tanıtıldı ve yıllık 10 şiline mal oldu. Lisans Haziran 1946'da 2 sterlinlik bir maliyetle televizyonlara genişletildi. Radyo kısmı Şubat 1971'de kaldırıldı. BBC tarafından iPlayer hizmeti aracılığıyla sağlanan isteğe bağlı program hizmetlerini almak için de bir televizyon lisansı da gerekmektedir.

Nisan 2021'den bu yana, renkli lisans için yıllık maliyet 159 sterlin ve siyah beyaz lisans için 53,50 sterlin olmuştur. Lisanstan elde edilen gelir öncelikle BBC'nin televizyon, radyo ve çevrim içi hizmetlerini finanse etmek için kullanılır. 2017 ve 2018'de lisans ücretlerinden elde edilen toplam gelir 3,83 milyar sterlindi. Bunun 655,3 milyon sterlini veya %17,1'i Hükûmet tarafından 75 yaşın üzerindeki vatandaşlara verilen tavizler yoluyla sağlandı (Bu sübvansiyon aşamalı olarak kaldırılmıştır). Böylece lisans ücreti BBC'nin 2017 ve 2018'deki 5.0627 milyar sterlinlik toplam gelirinin büyük kısmını (%75,7) oluşturuyordu. Mayıs 2016'da Hükûmetin teknik incelemesi, 1 Nisan 2017'den itibaren kiralama döneminin ilk beş yılı için lisans ücretinin enflasyonla birlikte artacağını açıkladı.

Görsel-işitsel medya hizmetleri alanında ifade ve haber alma özgürlüğü temelinde paydaşların hak, menfaat ve değerlerini gözeterek politika geliştiren OFCOM ve RTÜK gibi düzenleyici ve denetleyici kurum ve kuruluşların mevzuat oluşturmadaki temel amacı; radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin düzenlenmesi ve denetlenmesi ile ifade ve haber alma özgürlüğünün sağlanmasıdır. Bunun yanı sıra medya hizmet sağlayıcılarının idarî, malî, teknik yapıları ve yükümlülükleri ile OFCOM ve RTÜK gibi düzenleyici ve denetleyici kurum ve kuruluşların; teşkilâtı, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir. Aynı zamanda radyo ve televizyon ile tüm medya araçlarından yapılan yayınların düzenlenmesine ve özerkliği ve tarafsızlığına ilişkin esas ve usulleri tayin etmektir.

Radyo ve televizyon yayınları ile ilgili olan Kanunlar bahse konu ülkelerin yargı yetkisi altında her türlü teknik, usul ve araçlarla ve her ne isim altında olursa olsun

elektromanyetik dalgalar veya diğer yollarla yapılan radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetleriyle ilgili hususları kapsar.

Radyo ve televizyon faaliyetlerinin anayasaya uygun olarak devamlılığını sağlamak amacıyla ilgili Kanunların daha kolay anlaşılabilmesi ve uygulanabilmesi için oluşturulan Yönetmeliklerin gayesi; kapalı devre radyo ve televizyon sistemi kurulması, işletilmesi ve Kanun maddelerinde öngörülen yayın ilkelerine uygunluğunun gözetilmesi, denetlenmesi ve değerlendirilmesi için kapalı devre radyo, televizyon lisansı verilmesi ile ilgili usulleri belirlemektir. Yönetmeliklerle kamu veya özel medya hizmet sağlayıcılara karasal, uydu, kablo vb. yayın ortamlarından iletim yetkisi verilmesi esas ve usullerini ve bu kuruluşların yükümlülüklerini belirleyerek lisans alınması sürecinde gerekli görülen idari ve mali şartların yerine getirilmesi ve yayın lisansı alınması sürecini etkin ve verimli hale getirmek hedeflenir.

Problem

Teknolojinin süregelen gelişimi ile radyo dinlenmesi ve televizyon izlenme oranları zamana bağlı olarak artış göstermiştir. Bu artışa paralel olarak artan radyo ve televizyon yayınları dolayısıyla frekans spektrumunun kullanım yoğunluğu da artmıştır. Bu durum hâlihazırda doğal ve kıt bir kaynak olan frekans spektrumunun eşit ve adil şartlarda kullanılmasını ciddi bir şekilde zorlaştırmıştır.

Amaç

Radyo ve televizyon yayınlarının artışına bağlı olarak doğal ve kıt bir kaynak olan frekans spektrumunun en üst düzey verimle kullanılması zaruri bir hal almıştır. Bununla birlikte bu artışa binaen radyo ve televizyon yayınlarının kontrol edilmesi ve denetlenmesi ihtiyacı da hasıl olmuştur.

Bu tez çalışması frekans spektrumu kullanımı ve yayıncılık sektörünün sağlıklı işlemesinde lisanslamanın sağlamaya çalıştığı faydaları izah etmeyi hedeflemektedir.

Önem

Doğal ve kıt bir kaynak olan frekans spektrumunun tam verimle ve bütün paydaşlar için belirli bir düzen, nizam ve hak, hukuk, adalet saikleri çerçevesinde birbirlerinin haklarını

ihlal etmeden yayın yapabilmelerini sağlamak için kullanılması lisanslama işlemlerinin esas amaçlarını teşkil eder. Bunları ifa etmek ülke kaynaklarının israf edilmeden yüksek verimle kullanılması anlamına gelir ki bu durum yayıncılık sektöründe hedeflenen çıktıların elde edilmesini sağlayarak yayıncılık sektörü ile bağlantılı olan diğer bütün alanlarda da fayda sağlanmasına vesile olur.

Literatür çalışmasında görüldüğü üzere "Radyo ve Televizyon Yayınlarının Lisanslama Usulleri: İngiltere Örneği" konu başlıklı tez çalışmasının bu konu başlığı nezdinde nispeten bakir bir alan olduğu tespit edilmiş ve İngiltere'deki radyo ve televizyon yayıncılık formatları analiz edilerek yayıncılık sektörü için fayda sağlanması umulmuştur.

Sınırlılıklar

"Radyo ve Televizyon Yayınlarının Lisanslama Usulleri: İngiltere Örneği" konu başlıklı bu tez çalışması mevzuatsal bir yapıya sahip olması ve bu konu başlığı nezdinde üzerinde yoğun bir çalışma yapılmadığından dolayı faydalanılan kaynaklar bakımından sınırlılık taşımaktadır. Bu tez çalışmasında esas olarak, İngiltere'de lisanslama işlemlerini gerçekleştiren kurum olan OFCOM'un internet sayfasından faydalanılmıştır.

Tanımlar

Bu tez çalışmasında yayıncılık sektörü çerçevesinde İngiltere'de radyo ve televizyon yayıncılığında yapılan lisanslama işlemlerinin her merhalesi ele alınmış, yeni bir lisans alma girişiminde bulunmak ve mevcutta bir yayıncılık sistemi işletenlere bilgi sağlanması amaçlanmıştır. Hedeflenen veri aktarımları gerçekleştirilirken konu ile alakalı olan teknik ve idari ifadelerin ayrıntılı açıklamalarına da yer verilmiştir.

Yöntem

Bu tez çalışmasında en uygun ve ekonomik model olarak nitel araştırma yöntemleri kullanılmış olup bu yöntem sonucunda incelenen farklı türdeki dokümanlardan konu çerçevesinde bilgiler edinilmiş ve yorumlamalar yapılarak konu bir bütün olarak değerlendirilmiştir. Kaynaklar üzerinde yapılan araştırma ve inceleme sürecinin ardından tezin akışı ve başlık düzeni şekillendirilmiştir.

Verilerin Toplanması

Bu çalışma kapsamında "Kaynak Tarama Yöntemi" kullanılmıştır. Yayıncılık sektörü ile radyo ve televizyon yayınlarının lisanslanmasına ilişkin kaleme alınmış kitap, dergi, makale, teknik rapor, güncel haber, yüksek lisans ve doktora tezleri dokümanlarına ulaşılmaya çalışılmış, toplanan veriler derlenerek analiz ve yorumlamalarla çeşitli değerlendirmelerde bulunulmuştur. Bununla beraber OFCOM, PRS ve PPL gibi kurum ve kuruluşların bünyesinde hazırlanan teknik raporlar ve araştırmalar incelenerek teze sunabileceği katkılar değerlendirilmiştir.

Verilerin Çözümlenmesi

Kaynak güvenilirliği ön planda tutularak elde edilen veri ve dokümanların detaylı bir şekilde okunup incelenmesi sonucunda içeriksel analiz yapılmış ve tezin genel akışı belirlenmiş, sonrasında tezin ilgili bölümlerine eklenerek konu detaylıca ele alınmıştır.

BÖLÜM 2

RADYO YAYIN LİSANSLARI VE LİSANS ALIM PROTOKOLLERİ

2.1. İletişim

İnsanoğlunun kalabalık bir toplum içerisinde yaşaması, insanları birbiriyle devamlı bir surette ilişkilere zorlamakta ve buna bağlı olarak her bir insan sınıfı da, sosyal ilişkilerin bir tür ağı olarak meydana çıkmaktadır. Bu etkileşim, sadece iletişim aracılığıyla gerçekleşebilmektedir.

İletişim, insanla başlamakta ve insan ile toplumun devamlılığının zorunlu bir koşulu olarak, varlığını sürdürebilmektedir. İletişim, sosyal bir toplumun olmazsa olmaz ögesi olarak değerlendirilmektedir. İletişim olmadan, insanın kendi varlığını ve toplumsal varlığı sürdürmesi mümkün değildir (Erdoğan, 2005, s. 15).

Her insan toplumu; bilgi, inanç, sanat, ahlak, hukuk, gelenek ve görenekler ile insanın toplumun bir üyesi olarak elde ettiği birçok kabiliyetten teşekkül eden bir kültüre sahip olmaktadır. Toplumun bireyleri, bu kültürü sosyalleşme aracılığıyla elde etmektedir. Sosyalleşmenin kazanılması için ise bireyler ve topluluklar arasında iletişim kurma zorunluluğu bulunmaktadır. Buradan da anlaşılacağı üzere iletişim, toplumların hayatını idame ettirmesine vesile olan zaruri bir süreci ifade etmektedir (Ekici, 2009, s. 3).

İletişim sözcüğü, Latince bir sözcük olan ‘communis’ yani ‘ortak’ sözcüğünden türemektedir. İngilizcede bu sözcüğün manasını, communication olarak ifade edilen sözcük karşılamaktadır. Bu sözcüğün Türkçedeki karşılığı olan “iletişim” sözcüğünün kökeni ise “ileti” sözcüğüdür (Ünlüer, 1995, s. 23).

İletişim sözcüğünün tanımı üzerinde, bir fikir birliğine varılamamıştır. İletişim olgusunun farklı alanlarda kullanılması, bunu mümkün kılmamıştır (Ekici, 2009, s. 4).

Kullanılan ifadelerdeki ortak ögeleri bir araya topladığımızda, bazı tanımlarla da örtüşecek bir biçimde iletişimi; “Bir iletinin kaynaktan hedefe bir iletişim kanalı vasıtasıyla iletilmesidir.” biçiminde açıklamak da uygun görünmektedir (Uslu, 2011, s. 8).

2.1.1. İletişimin Amacı ve Önemi

Bir sosyal yapı içerisinde iletişim ihtiyacı olmayan hiçbir birim veya canlı bulunmamaktadır. Çünkü iletişim, birimlerin ya da canlıların birbirlerini anlamalarını sağlayan bir köprü vazifesi görmektedir (Geçimli, 2007, s. 25).

İnsanoğlu ister tek başına, ister bir toplumla beraber hayatını idame ettirsin, hedeflerini iletişim kurma yoluyla hayata geçirebilmektedir. İnsanoğlunda içgüdüsel olarak ortaya çıkan iletişim kurma ihtiyacı, çevreye yön verme hevesinden meydana gelmektedir. Bundan dolayı iletişim; ister bilgiyi yaymak, ister eğitmek, ister eğlendirmek ya da yalnızca anlatmak için olsun, temel gaye, bilgi aktarmak ve karşıdaki birimi ya da canlıyı etkileyerek istenilen şekilde yönlendirmeye çalışmaktır. Bilhassa topluluk iletişiminde, birlikte hareket eden insanların davranışlarını ve hareketlerini kontrol etmek ve bir hedef doğrultusunda yönlendirmeye çalışanın vazgeçilmez yardımcısı, iletişim olmaktadır. Bu açıdan iletişim, yalnızca bir ileti alışverişi olmamakta, insanoğlunun toplumsallaşma sürecinde ortak bir eylem biçimi olmaktadır (Tutar, 2003, s. 44).

2.1.2. Kitle İletişimi ve Önemi

Kitle iletişimi; radyo, televizyon, gazete vb. bir kitlesel vasıta aracılığıyla kurulan iletişimi ifade etmektedir. Kitle iletişim teriminin tarihine bakıldığında, ilk başta 1940'lı yıllarda Harold Lasswell tarafından siyasal bilimler araştırmalarında kullanıldığı görülmektedir. Bu teriminden istifade edilmesinin gayesi, toplumsal örgütlenmeyi oluşturan güncel koşulları belirtmek ve siyasal karar alma süreçlerinde faydalanılan iletişim teknolojilerinin rolünü vurgulamaktır (Mutlu, 1998, s. 211).

Kitle iletişimi ile iletişim terimleri her ne kadar birbirlerinin yerine ikame edilebilecek şekilde ifade edilen terimler olsalar da, birbirlerinden bazı açılardan ayrılmaktadır. Bu durum, kendisini bir meslek ve mülkiyet şekli biçiminde tecimselleşmiş olan radyo, televizyon, gazete, dergi vb. birçok farklı alanda göstermektedir. Burada kitlelere aktarılacak olan tüm iletiler tek bir şahsın değil, kitle iletişim aracının kurumsallaşmış yapısı içerisindeki tüm bireyler tarafından belirlenmekte ve buna göre aktarılmaktadır (Oskay, 2005, s. 42).

Batı ülkelerinde iletişim sahasında yapılan çalışmalar, 1950'li ve 1960'lı yıllara değin çok düzensiz bir biçimde icra edilmiştir. İletişim alanındaki çalışmaların birleştirilerek bir

disiplin olma yoluna girmesiyle birlikte bu çalışmalar, bilhassa kitle iletişim araçları üzerinde yoğunlaşmaya başlamış ve kitle iletişim araştırmalarıyla daha genel bir manaya sahip iletişim çalışmaları birbirleriyle özdeşleşmiştir. İletişim sahasındaki bugüne süregelen çalışmalar daha çok kitle iletişim araçlarının etkinlikleri üzerinde yoğunlaşmaktadır (Mutlu, 1992, s. 119).

Kitle iletişimi üzerine yapılan çalışmalar, 1930'lu yıllarda radyo yayıncılığının gelişimi ve medyanın insan davranışları üzerinde etkisi üzerinde icra edilmiştir. Bu çalışmalar dahilinde akademik alanda teoriyi geliştirmeye yönelik olanların yanı sıra, ticari amaçlı ve teorik olmayan türden araştırmalar da mevcuttu. Kitle iletişim araçlarının etkililik bakımından birçok araştırmaya konu olmasının altında yatan sebep ise, bu araçların içerdiği mesajların sınırları belirsiz bir sahaya yayılabilir olmasıdır (Özerkan, 2002, s. 70).

Kitle iletişim araçları her ne kadar teknolojik birer aygıt olarak görülse de, yadsınamaz bir şekilde toplumsal niteliklerini yansıttığı da barizdir. Kitle iletişim araçları, içinde bulundukları toplumsal yapının üç temel yapısıyla sıkı bir ilişkiye girmekte, bu şekilde toplumlar arasında farklılaşmasını sürdürmektedir. Kitle iletişim araçları, toplumsal yapının en çok sosyal, ekonomik ve siyasi yapısından etkilenmektedir.

Ekonomik, sosyal ve siyasi alanda görülen değişimler bir yandan iletişim alanındaki yeni gelişmeleri beslerken, diğer yandan da kendileri iletişim alanındaki oluşum ve gelişmelerden etkilenerek benzer bir süreci meydana getirmektedir. Kitle iletişim araçları içerisinde bulundukları toplumun özelliklerini büyük ölçüde yansıtmaktadırlar. Bundan dolayı kitle iletişim sistemleri arasındaki farkın tam olarak belirlenmesi için toplumsal farklılıkları irdelemek gerekmektedir. Toplumsal sistem ve iletişim sistemi arasında tam bir uyumun olduğunu anlayabilmek için, toplumun belirli inanç ve kabullerine bakılmalıdır. Bu belirli inanç ve kabuller ise insanın doğası, toplumun ve devletin doğası, insan ve devlet ilişkileri ile bilgi gerçeğin doğası olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle kitle iletişimi ile toplumsal sistem arasındaki ilişkinin biraz felsefik bir ilişki olduğu da söylenebilmektedir (Işık, 2002, s. 3).

2.1.2.1. Sesli Bir Kitle İletişim Aracı olan Radyonun İcadı

Radyo, toplumsal hayatı derinden etkileyerek, onun değişip gelişmesine vesile olan büyük icatların başını çekmektedir. Hem teknik bir icat olması, hem de faydalanıldığı

sahadan dolayı insanoğlunun dikkatini celbeden radyo, kendinden önce hayata geçmiş olan medya argümanlarıyla beraber, kendisinden sonraki medya argümanlarını da ciddi bir şekilde etkilemiştir. Ele alınan süje sesli ve görüntülü medyayla alakalı olduğundan ötürü, bu medya araçlarının yazılı medyaya göre çok daha detaylı bir bir biçimde incelenmesi gerekmektedir (Bay, 2006, s. 11).

Yayın (Broadcasting) işlemi, görüntü ve ses bilgisinin elektromanyetik dalgalar aracılığıyla belirli bir yerden (vericiden), özel alıcılar ile hedef kitleye aktarılmasıdır (Aziz, 1981). Telefon veya telsiz ile yapılan iletişimlerde aktarılan bilgi bir kitleye değil, belirli amaçlarla belli bir kişiye yönelik icra edilmektedir. Bundan dolayı bu iletişim şekli, bir kitle iletişim biçimi değildir (Kasım, 2011). Bahsedilen durumda hizmet aktarımı söz konusu olup alıcı ve verici bellidir. Bu iletişimde, program özelliği taşıyan öge bulunmamaktadır. Sadece ihtiyaç halinde iletişime geçilmekte olup süreklilik bahse konu değildir. Ancak kitle iletişiminde bir devamlılık ve nizam bulunmaktadır (Aziz, 1981).

2.1.2.2. Radyonun Tarihi

Radyo, keşfiyle birlikte insanoğlunun hayatına büyük bir dokunuş yapan çok önemli icatların başında gelmektedir. Radyo, birçok bilim insanının o güne dek süregelen araştırmaları ve çalışmaları neticesinde vücut bulmuştur. Radyonun dayandığı temel prensip olan elektromanyetik dalgalar üzerindeki araştırmalar ve çalışmalar 1900'lü senelerde Michael Faraday ve talebesi James Maxwell tarafından başlatılmıştır. Fakat insanlık, bu elektromanyetik dalgaların üretilebilmesi için 20. yüzyılın sonlarını beklemek zorunda kalmıştır. Alman fizikçi Heinrich Hertz, 1888 senesinde elektromanyetik dalgaları üreterek bunlara ismini vermiş ve dünya teknoloji tarihi açısından, büyük bir devrime vesile olmuştur.

Oliver Lodge, 1894 senesinde Oxford'da telsiz sinyallerini 150 yarda uzaklığa ileterek ilk adımı atmıştır (Aziz, 1976, s. 8). İtalyan mucit Guglielmo Marconi ise 1902 senesinde radyo dalgalarını kullanarak mesaj göndermenin yolunu keşfetmiş ve yaptığı çalışmalarla radyo sinyallerini 2 kilometre uzaklığa ulaştırmayı başarmıştır. Bu gönderme işlemini kablo ya da tel kullanmadan, havadan bir yerden bir başka yere aktararak yapmıştır. Bu icatla birlikte, ilerleyen radyo yayın teknolojisi beraberinde 'radyoevleri' kavramını getirmiştir. Bu radyoevlerinde radyo yayınları yapılmakta ve teknik ekipmanlar kullanılmaktadır. (Öztürk Çiçek, 2017).

Radyonun bugünkü manada bir kitle iletişim aracı olarak kullanılması ise 1920'li senelerde hayata geçirilmiştir. ABD'de 2 Kasım 1920 tarihinde ilk radyo yayını icra edildiğinde, dinleyici sayısı 500 ile 2 bin arasında değişmekteydi. Bu tarih, ilk sürekli vericiden radyo yayınlarının başladığı tarih olmuştur.

Radyo yayınları; İngiltere, Fransa ve Sovyetler Birliğinde 1922 senesinde, Almanya'da ise 1923 senesinde insanların hizmetine sunulmuştur (Bay, 2006, s. 11). Türkiye birçok teknolojik icadın aksine, radyoyla keşfinden çok kısa bir süre sonra tanışmıştır. Ülkemizde ilk radyo yayını, 6 Mayıs 1927 yılında İstanbul'da icra edilmiştir. İstanbul'daki ilk yayın postaneden halka sunulmuştur. Yayına geçen bu sistemin çalışabilmesi için devlet, PTT (Posta, Telefon, Telgraf A.Ş.) eliyle bir Fransız şirketine vericilerin tesis edilmesi işini ihale ettikten sonra Türk Telsiz Telefon Anonim Şirketi'ni (TTTAŞ) kurarak verici tesislerinin bakım onarım ve sürdürüm işlemlerini on yıllığına bu yükleniciye vermiştir (Çankaya, 2015, s. 17-18). Radyo yayınlarının yurt geneline yayılmasıysa, 1960'lı senelerde olmuştur. Türkiye'de radyo yayınları ile buluşma bu alanda önde gelen dünya ülkeleriyle eş zamanlı olduğu halde, birtakım ekonomik sebeplerden ötürü, radyo yayınlarının yaygınlaşması daha uzun zaman içerisinde mümkün olabilmiştir.

TRT'nin 1 Mayıs 1964'te ihdas edilmesiyle beraber güçlü verici istasyonları oluştulmuş ve o günlerde ülkemizin yüzde 62'si radyonun kapsam alanına dahil edilmiştir. 1974 senesine gelindiğinde ise, günümüzde de aktif yayın hayatına devam eden Radyo-1 ve Radyo-3 çağrı işaretli radyo istasyonları tesis edilmiştir.

Radyoyu teknik bir icat olarak keşfedenlerin, onun bir kitle iletişim aracına dönüşebileceğini tahmin edip etmediklerini bilmek mümkün değildir. Fakat radyo, icat edildiği günden beri bir teknolojik cihaz, bir iletişim ve haberleşme vasıtası, bir siyasi propaganda ögesi, bir bilgilenme, eğitim ve eğlence kutusu olarak insanoğlunun üzerindeki etkisini artırarak sürdüre gelmiştir.

İlk yıllarda günümüzden daha farklı bir hizmet işlevi ifa eden radyo, yayın türleri bakımından sınırlı bir yayın profiline sahip olmaktaydı. Zaman içerisinde teknolojide yaşanan gelişmeler, kalifiye personel istihdamı ve yeni program formatlarının üretilmesiyle radyo, haber, eğitim, kültür ve eğlence aracı durumuna gelmiştir.

Dünya üzerinde yaygınlaşması süratli ilerleyen radyo, 1930'lu yılların sonuna doğru gelindiğinde, bazı Afrika ve Asya ülkelerinin dışındaki bütün dünya ülkelerindeki yerini almıştır.

Genel manada radyo yayınlarının gelişme kat etmesi beş ayrı dönemde ele alınabilmektedir:

1- 1927 senesine kadar olan birinci dönem: Bu döneme, amatör radyo çağı da denilebilmektedir. Yeni bir teknoloji olmasına rağmen radyo, ciddi manada amatör şartlarda kullanılmaya başlanmıştır.

2- 1927-1945 seneleri arasına tekabül eden ikinci dönem: Olgunluk çağı olarak da adlandırılabilen bu dönemin bir kısmı, ikinci dünya savaşına denk gelmiştir. Savaş sebebiyle yatırımların sınırlı kaldığı bu dönemde, programlardaki kalite ve çeşitlilik açısından radyo kendisini geliştirmiş, siyasi propaganda aracı olarak kullanılmaya başlanmıştır.

3- 1945-1960 yıllarına denk gelen arası üçüncü dönem: Rekabet dönemi olarak da nitelendirilebilmektedir. Televizyonun icadıyla beraber, onunla rekabet edebilmek için kendisini revize eden radyo, bu mücadelede ciddi bir şekilde geri kalmıştır.

4- 1960-1990 yılları arasındaki dördüncü dönem: Transistör ile üretilen radyolarla birlikte ceplere girebilecek kadar küçülen radyo, teknolojinin de gelişmesiyle beraber, televizyon izleyicisinin dışında değişik alanlarda kendisine dinleyici bulmuş ve gelişme kaydetmiştir.

5- 1990 sonrasındaki süreç olan beşinci dönem: Radyo, bu dönemde üzerindeki televizyon gölgesinden kurtulmuştur. Giderek artan radyo istasyonları sayısıyla birlikte branş radyolarının tesis edilmesi farklı bir dinleyici kitlesinin oluşmasına vesile olmuştur.

Büyük bir yelpazede kendilerine hizmet eden radyoyu ifade etmek isteyenler, radyoya muhtelif güzellikte beyanatlar türetmişlerdir.

"Radyo en genel deyişiyle kitle iletişim araçlarından biridir" (Erdamar, 1992, s. 15).

"Radyo, hemen hemen bütün sanat dallarının ve haberleşme yollarının bileşimidir" (Öngören, 1972, s. 92).

Radyo medya cinidir, bir şişeye sığabilecek kadar küçük, bütün kıtaları içine alabilecek kadar büyüktür (Kaye-Popperwell, 2001, s. 13).

Radyo, elimizdeki küçücük bir radyo alıcısına koca bir evreni sığdırabilecek bir büyücüdür (Göksel, 2004, s. 134).

İngilizcesi 'radio' olan radyo, teknik olarak 'ışıma' manasına gelmektedir. Buradaki ışıma sözcüğü; bir sesin, görüntünün ya da videonun, elektromanyetik dalgalar vasıtasıyla iletilmesi manasında kullanılmaktadır.

Radyo yayınlarında temel olan kavram ses olmaktadır. Ses, gündelik hayatın da kıymetli bir bileşenidir. Yayın sahası, diğer medya alanlarına kıyasla hatırı sayılır derecede büyük olan radyo, sesin birleştirici ve etkileyici niteliğinden de faydalanarak, etkin bir iletişim aracı haline gelmiştir.

Radyo programcılığı ve radyo teknolojisinin gelişmesiyle birlikte, ses ile teknik farklı platformlarda buluşturularak, dinleyiciyi kendine esir edebilecek güçte, bir radyo etkileyiciliği tesis edilmiştir. Radyo tiyatrolarındaki hayallere sığmayan öyküler, ses ve tekniğin senteziyle tesis edilmiştir. Dahası benzer şekilde hazırlanan reklamlar, tüketim alışkanlıklarımız üzerinde kayda değer etkiler meydana getirmiştir. Canlı yayımlanan müsabaka anlatımları, milyonlarca kişiyi aynı duygularda, bir araya getirmiştir.

2.1.2.3. Radyo Yayın Tekniği

Sesin verici ve alıcı cihazlar marifetiyle, elektromanyetik dalgalar vasıtasıyla dünya yüzeyine iletilmesi işlemine radyo yayını denilmektedir. Sese bazlı bir teknoloji olan radyoda, temel öge mikrofondur. Mikrofonsuz bir radyo tahayyül edilememektedir. Radyo tekniğinde, ilk olarak sesin elektrik enerjisi formuna dönüştürülmesi icap etmektedir. Bu işlemi gerçekleştiren vasıta ise mikrofon olmaktadır. Radyo tekniğinde mikrofonla beraber stüdyo ve verici cihazları, bütünsel sistemin mekanizmasını meydana getirmektedir. Radyonun çıkış noktasındaki ana argümanın ses olmasından dolayı, kaliteli mikrofonların kullanılması şarttır. Ses kaydının yapıldığı elektronik cihazlar ile sesi alıcı cihazlara ileten verici cihazlar da benzer biçimde kaliteli olmalıdır. Kalite elde etmenin en önemli koşulu ise, ses sisteminde uluslararası standartların kullanılması şartı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Radyo stüdyoları, iki ana bölümden teşekkül etmektedir. Bunlar, spiker veya sunucu departmanı ile teknik kısımdır. Spiker bölümünde, ses kaynağı olan spiker veya sunucu ile mikrofon bulunurken, teknik kısımda ise teknik cihazlar yer almaktadır.

3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun gereği, radyo istasyonu veya şebekesi stüdyo merkezinde, biri yayın devamlılık diğeri ise program yapım ve kayıt amaçlı en az iki stüdyo bulunmalıdır.

Radyo stüdyolarında kullanılan teçhizatlar genel olarak güncel teknolojiye, ilgili ulusal ve uluslar arası standartlara uygun olmalıdır. İlgili Yönetmelik gereği bir radyo stüdyosunda bulunması gereken teçhizat şunlardır:

- 1 adet yüksek kaliteli çok bantlı radyo alıcısı,
- Telefon hattını yayına bağlamak için seviye dengeleme ara birim teçhizatı,
- Günlük yayınları sürekli olarak kaydetmek üzere, stüdyo merkezi çıkışına sabitolarak bağlı ve sürekli olarak 24 saat aralıksız çalışabilen tam yedekli bir ses kayıt düzeneği,
- Kanal seviye ölçerleri,
- 2 adet, profesyonel ses kayıt ve okuma cihazı,
- 2 adet profesyonel CD okuyucu cihazı,
- 2 adet yüksek kaliteli kardioid veya iki yönlü mikrofon,
- 2 adet stüdyo kalitesinde dinleme hoparlörü,
- Test işareti üreteci
- Osiloskop
- Akım, gerilim ve direnç ölçer.
- Ses seviye, bozulma ve gürültü ölçer.

(Şekerci, 1996, s. 165).

Bir radyo istasyonunda bulunması gereken bu asgari limitlerin dışında, bir de verici cihazına ihtiyaç duyulmaktadır. Radyo yayınlarında istifade edilen teknik bir yöntem olan kullanılan link, up-link/uydu aracılığıyla verici cihazlara iletilen sesler, verici cihazlar aracılığıyla hava boşluğuna bırakılmaktadır (Bay, 2006, s. 11).

2.1.2.4. Radyo Yayın Sistemleri

Radyoda, aşağıdaki yayın sistemleri kullanılmaktadır:

1- AM / (LF ve MF) radyo yayınları: Çift yan bantlı tam taşıyıcılı, işgal ettiği frekans bandı karakteristik eğrisiyle sınırlanmış, analog genlik modülasyonlu ses yayını,

2- FM (VHF) monofonik radyo yayını: ITU-R BS.450'de belirtilen standartlara göre ve modülasyon işaretinin en yüksek genliği için 75 KHz frekans saptaması kullanan frekans modülasyonlu monofonik ses yayını,

3- AMDS - Monofonik genlik modülasyonlu radyo yayınıyla birlikte bilgi (data) yayını,

4- FM RDS – Frekans modülasyonlu radyo yayınıyla birlikte bilgi (data) yayını.

Radyo yayıncılığında bugün gelinen noktada, 1990'lı senelerde başlayan radyo özel sektörünün arzu edilen nitelikleri sağlayamadığı gözlemlenmiştir. Yasal düzenlemeden yayın içeriğine, enterferans probleminden teknolojik yetersizliğe, bilgi eksikliğinden kalifiye iş gücü noksanlığına kadar birçok konuda, devlet yayıncılık kalitesi ve verimliliği aranılır olmuştur.

Bilgisayar teknolojisinde yaşanılan gelişmelerle beraber günümüzde radyo yayıncılığında teknik manada daha az personelle çalışmak kâfi gelmektedir. Hatta birçok özel radyo istasyonunda birkaç kişiyle bu iş icra edilebilmektedir. Bilgisayar tabanlı otomasyon yayıncılık anlayışının, radyo yayıncılığına içerik olarak bir zengilik kattığı aşikârdır. Bilgisayar teknik anlamda, radyo yayıncılık sektörünün işini kolaylaştırmaktadır.

Sesin bilgisayar hafızasında fazla alan kapsamaması, radyo arşivlerinin bilgisayarda depolanmasına imkân sağlamıştır. Bilgisayar, hem teknik olarak yayının verilmesi işleminde, hem de programların hazır hale getirilmesinde radyo çalışanlarını çok rahat ettirmiştir. Bilgisayar hafızasında tutulan arşivler (özelilkle müzik arşivi) ses kalitesinde zamanla oluşan deformasyonu da minimize etmiştir (Bay, 2006, s. 15-16).

Bu bölümde, İngiltere'de bir radyo yayın lisansına nasıl sahip olunabileceği izah edilmeye çalışılacaktır.

2.2. Radyo Yayın Lisansları

Analog, sayısal ve topluluk radyo istasyonları için İletişim Ofisi (Office of Communications - OFCOM)'un lisanslama süreci hakkında bilinmesi gereken temel bilgiler bu bölümde yer almaktadır. Ayrıca radyo istasyonu biçimleri ve radyo kısıtlı hizmet lisansları (radio restricted service licences - RSL) hakkındaki temel bilgiler de bu bölümde bulunmaktadır.

OFCOM'un muhtelif ortamlardaki radyo istasyonları için verdiği radyo yayın lisansları şu şekildedir:

Analog radyo yayınları için:

- Kısıtlı Hizmet Lisansı (RSL).
- Ticari Bir Analog (AM/FM) Radyo Yayın Lisansı.

Sayısal karasal radyo yayınları için:

- Küçük Ölçekli Bir DAB Lisansı.
- Topluluk Radyosu Lisansı.
- Bir DAB Program Hizmeti veya Multipleks Lisansı.

Uydu veya kablo radyo yayınları için:

- Uydu veya Kablo Radyo Yayın Lisansı (RLCS)

yayın lisansları verilmektedir ("ofcom", Radio broadcast licences, 2022).

2.2.1. Küçük Ölçekli Bir Sayısal Ses Yayını Lisansı İçin Başvuru Süreci

Küçük ölçekli sayısal ses yayını (digital audio broadcasting - DAB) yerel ticari, topluluk ve uzman müzik hizmetlerinin karasal sayısal radyoda nispeten küçük bir coğrafi alana yayın yapması için düşük maliyetli bir rota sağlayan yenilikçi bir teknolojidir.

Son beş yılda bir dizi küçük ölçekli DAB çoklayıcısı deneme bazında çalışmakta olup OFCOM, şimdilerde deneme amaçlı olmayan küçük ölçekli radyo multipleks lisanslarının ilanını yapmaktadır. Hizmetlerini küçük ölçekli bir DAB multipleks aracılığıyla yayımlamak isteyen radyo istasyonları, uygun bir zamanda bir sayısal ses programı (digital sound programme - DSP) lisansı veya yeni bir topluluk sayısal ses programı (community digital

sound programme - C-DSP) lisansı için başvuruda bulunmak zorundadır (“ofcom”, Apply for a small-scale DAB licence, 2022).

2.2.1.1. Küçük Ölçekli Bir Radyo Multipleks Lisansı İçin Başvuru Süreci

Bu bölüm, hâlihazırda OFCOM tarafından ilanı yapılan küçük ölçekli DAB multipleks lisanslarına başvurulmak istendiğinde, ihtiyaç duyulacak yönlendirme notlarını ve teknik veriler gibi bilgileri içermektedir.

Küçük Ölçekli Radyo Multipleks Hizmetleri

Bir radyo multipleks servisi, DAB sayısal radyo istasyonlarının yayımlandığı bir araçtır ve yaklaşık on stereo radyo istasyonu (ve DAB+ kullanılıyorsa yaklaşık 20 stereo servis) sağlayabilmektedir.

Küçük ölçekli radyo multipleks lisansları OFCOM tarafından rekabet ilkelerine uygun olarak verilmektedir. Bu, başvuruların belirli kriterlere göre değerlendirildiği ve OFCOM’un kriterleri en iyi karşıladığını düşündüğü başvuru sahibine lisansı verdiği anlamına gelmektedir. Başvuru ücreti 500 £ olup iadesi olmamaktadır.

İlanı Yapılan Lisanslar

Bu bölüm, ilanı yapılan her küçük ölçekli radyo multipleks lisansı için, lisansın kapsaması amaçlanan coğrafi alanı veya yeri belirtilen bir harita ve yetişkin nüfus kapsamı da dahil olmak üzere her bir lisans sahibi için ilgili verileri sağlamaktadır. Aşağıdaki tablo, sağlanan verileri daha ayrıntılı olarak açıklamaktadır.

Tablo 1

Radyo Multipleks İlan Yayıncı Bilgileri.

Veri	Tanım
Lisans Kapsama Alanının Nüfusu	İlanı yapılan multipleks lisansının kapsaması amaçlanan alan içindeki toplam yetişkin (15+ yaş) nüfustur. Bu ve bu tablolardaki diğer tüm nüfus verileri, 2011 nüfus sayımı verilerinden türetilmiştir.
Lisans Kapsama Alanının Büyüklüğü	İlanı yapılan multipleks lisansının kapsaması amaçlanan alanın, kilometrekare cinsinden coğrafi boyutudur.
Ayrılmış C-DSP Kapasitesi	Küçük ölçekli DAB mevzuatı, OFCOM'un küçük ölçekli radyo multipleks lisans sahiplerinin en az üç C-DSP hizmeti için yayın kapasitesi sağlamasını gerektirmektedir. OFCOM, ilanını yaptığı her lisans için kapasite ayrılması gereken C-DSP hizmetlerinin sayısını belirtmektedir. Bu kararlar, OFCOM'un küçük ölçekli DAB lisanslama beyanında, belirtilen faktörlere dayanmaktadır. Lisans sahibi, her C-DSP hizmeti için en az 36 kapasite biriminin bir ayrıldığından emin olmalıdır. Örneğin, üç hizmet için bir kapasite rezervasyonu, 108 kapasite biriminin (yani 3 x 36 kapasite birimi) yalnızca C-DSP hizmetleri tarafından kullanılmak üzere ayrılması gerektiği anlamına gelmektedir. Bu kapasite, multipleks lisansı sahibi tarafından C-DSP lisansına sahip telsiz hizmetlerinin taşınması dışında herhangi bir amaçla kullanılamamaktadır.

Tablo 1 (Devamı)

Radyo Multipleks İlan Yayıncı Bilgileri.

Veri	**Tanım**
Yerel DAB Hizmeti ve Lisans Alanı Nüfusu	Bu, lisansı ilan edilen küçük ölçekli radyo multipleks servisinin kapsadığı alanla örtüşen mevcut bir yerel radyo multipleks servisinin adıdır. Mevcut yerel radyo multipleks servisinin lisanslı alanı içindeki toplam yetişkin (15+ yaş) nüfus parantez içinde belirtilmiştir.
Yerel DAB Hizmeti Popülasyon Çakışması ve Yüzdesi	Yukarıda belirtilen, örtüşen yerel radyo multipleks hizmetinin lisanslı alanı içinde yer alan, ilanı yapılan küçük ölçekli radyo multipleks lisans kapsama alanına giren yetişkin (15+ yaş) nüfustur. Bu örtüşen nüfus, mutlak bir rakam olarak ve ayrıca parantez içinde yerel radyo multipleks servisinin toplam lisanslı alan nüfusunun yüzdesi olarak verilmektedir. Küçük ölçekli ve yerel radyo multipleks hizmeti lisanslı alanları arasındaki örtüşmelerin kapsamı önemlidir. Çünkü bu tür örtüşmeleri mevcut yerel radyo multipleks hizmetinin lisanslı alanındaki nüfusun %40'ından fazla olmayacak şekilde sınırlamak için yasal bir gereklilik bulunmaktadır.
Önerilen Frekans Bloğu	İlanı yapılan küçük ölçekli radyo multipleks lisans sahibine tahsis edilen ve üzerinde hizmet verilmesi amaçlanan nominal iletim frekansıdır. Başvuru sahipleri, burada verilen sıklığın geçici olduğunu ve OFCOM'un ilan anındaki niyetini yansıttığını unutmamalıdır. Spektrum yönetimi nedenleriyle, lisans verilmesinden önce değişiklik yapılabilir ancak başvuru sahipleri başvurularını belirtilen frekansa dayandırmalıdır.

Tablo 1 (Devamı)

Radyo Multipleks İlan Yayıncı Bilgileri.

Veri	**Tanım**
Küçük Ölçekli DAB Lisans Kapsama Alanı ve Yerel Multipleksler	Nominal iletim frekansı bloğunu paylaşan veya paylaşabilecek yakındaki küçük ölçekli radyo multipleks servislerini ve mevcut yerel radyo multipleks servislerini listelemektedir. Bu, potansiyel ortak blok alanları için lisans kapsama alanı ve nüfus verileri harita bilgisi değişim formatındadır ve coğrafi bilgi sistemi yazılım paketlerine aktarılabilmektedir. Elektronik tablo ayrıca tüm küçük ölçekli ve yerel radyo multipleks lisanslı alanlar için, bağımsız haritalara bağlantılar içermektedir. Ortak blok DAB servislerine ilişkin bilgiler, küçük ölçekli bir radyo multipleks servisinin aynı frekans bloğunu kullanan başka bir radyo multipleks servisinin lisanslı alanına yerleştirebileceği sinyal gücü miktarında sınırlamalar olduğu için geçerlidir. Bu sinyal gücü limitleri, diğer küçük ölçekli radyo multipleks lisanslı alanlarda 10m yükseklikte 38 dBµV/m ve yerel radyo multipleks servislerinin ortak blok frekansları kullandığı 10m yükseklikte 29 dBµV/m'dir. Her haritanın altındaki tablolarda yerel radyo multipleks servisleri, alan adının ardından LRMS harfleriyle tanımlanır. Diğer alan adları, gerçek veya planlanmış küçük ölçekli multipleks alanları belirtmektedir.

Tablo 1 (Devamı)

Radyo Multipleks İlan Yayıncı Bilgileri.

Veri	**Tanım**
Ek Bilgiler	OFCOM'un belirli bir lisans sahibi için, başvuru sahibinin bilmesi gerektiğine inandığı daha fazla bilgi veya kısıtlamalara karşı dikkatli olunmalıdır. Bu, beklenenden daha yüksek enterferans alanlarıyla ilgili tavsiyeler, oluşan enterferansla ilgili özel endişeler ve belirli verici sitelerinin kullanımı gibi durumları içerebilmektedir.
Lisans Kapsama Alanı Verileri	Lisans kapsama alanını, coğrafi olarak tanımlayan veri dosyalarıdır. Bu veriler harita bilgisi değişim formatındadır ve bir coğrafi bilgi sistemi, yazılım paketine aktarılabilmektedir.
Nüfus Verileri	Lisans kapsama alanı içindeki nüfus dağılımını içeren veri dosyalarıdır. Bu veriler, harita bilgisi değişim formatındadır ve bir coğrafi bilgi sistemi yazılım paketine aktarılabilmektedir.

("ofcom", "The licences being advertised", 2022).

Her küçük ölçekli radyo multipleks lisansı, yayının başlamasından itibaren yedi yıllık bir süre için verilmekte ve beş yıl sonunda yenilenmesi gerekmektedir. Hizmetler, lisansın verildiği tarihten itibaren 18 ay içinde yayında olmalıdır. Bu, küçük ölçekli DAB mevzuatının yasal bir gereğini ifade etmektedir. OFCOM, küçük ölçekli radyo multipleks lisanslarının ilanını yaparken aynı zamanda, herhangi birinde bir C-DSP yayımlamak isteyen potansiyel program hizmet sağlayıcılarını da başvuruya davet etmektedir. C-DSP lisansı başvurusunun OFCOM'a sunulması için, herhangi bir son tarih bulunmamaktadır. Bu, bir lisansın ilan edildiği küçük ölçekli radyo multipleks hizmetlerinden herhangi birinde sağlanacak bir hizmet için bir C-DSP lisansı başvurusu yapma penceresinin artık öngörülebilir bir gelecek için açık olduğu anlamına gelmektedir. Muhtemel C-DSP lisansı başvuru sahipleri, ayrıca şunlara dikkat etmelidir ki C-DSP lisans başvuru süreci, yayın yapmak istedikleri küçük ölçekli DAB radyo multipleks hizmeti lisansı için bir veya daha fazla başvuru sahibi ile aynı zamanda başvuru yapmalarını gerektirmemekte ve dilerlerse küçük ölçekli radyo multipleks lisansı verilene kadar, C-DSP lisans başvurusunu

göndermeyi bekletebilmektedirler. Bununla birlikte, bir yayıncının hedef topluluğa ulaşmak için bir lisansa olduğu kadar bir taşıma sözleşmesine de ihtiyacı olacağından, multipleks başvuru sahiplerine ve potansiyel C-DSP sağlayıcılarına erken bir aşamada birbirleriyle bağlantı kurmaları tavsiye edilmektedir.

Küçük ölçekli bir radyo multipleks lisansı için başvuran ve aynı zamanda bu küçük ölçekli radyo multipleks hizmetinde yayın yapmak için bir C-DSP lisansı için başvuran kişi üzerinde, herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Yani, küçük ölçekli bir radyo multipleks lisansı sahibi kendi multipleksinde bir C-DSP hizmetini de yayımlayabilmektedir. Mevzuatın küçük ölçekli bir multipleks lisansı verirken OFCOM'un dikkate almasını gerektirdiği konulardan biri, o bölgede bir C-DSP hizmeti sunmayı teklif eden veya katılımcısı olan bir başvuru sahibine verilmesinin arzu edilirliği olmaktadır.

OFCOM, başvurular için kapanış tarihinden önce herhangi bir aşamada bildirimin herhangi bir bölümünü değiştirme veya düzeltme hakkını saklı tutmaktadır. Bildirimde atıfta bulunulan ek belgeler de zaman zaman değiştirilebilmektedir. Bu tür değişiklikler, düzeltmeler veya ek bilgiler web sitesinde yayımlanmaktadır. Bildirimde verilen bilgiler, yasal olarak lisans gerekliliklerinin kapsamlı bir açıklaması değildir. Bu, yasanın eksiksiz ve yetkili bir ifadesi olarak görülmemelidir. Bildirimde veya başka bir yerde yayımlanan hiçbir bilgi, uygulamalara ilişkin ticari beklentilere veya lisanslı hizmetlerin kârlı olacağına dair herhangi bir garanti anlamına gelmez. Başvuru sahipleri, kendi profesyonel tavsiyelerini aldıktan ve ilgili tüm konularda gerekli gördükleri ek araştırmaları yaptıktan sonra kendi bağımsız değerlendirmelerini yapmalıdır. Bildirimle ilgili konularla yayımlanan diğer bilgilerle birlikte, OFCOM açık veya zımni hiçbir beyanda bulunmamakta veya garanti vermemektedir. Bu nedenle herhangi bir sorumluluk, OFCOM tarafından açıkça reddedilmekte ve bildirime dayalı olarak, bildirim uyarınca veya başka bir şekilde burada belirtilen bilgilere dayanılarak herhangi bir başvurunun hazırlanması, başvuruların yapılıp yapılmadığı ve başarılı olup olmadıklarına bakılmaksızın maruz kalınan herhangi bir kayıp, gider veya hasar için sorumluluk kabul edilmemektedir ("ofcom", "Advertisement of licences for small-scale radio multiplex services", 2022).

Lisans Başvurusu ve Ücretleri

İlanı yapılan küçük ölçekli radyo multipleks lisanslarından herhangi biri için başvurular, küçük ölçekli radyo multipleks lisansı başvuru formu kullanılarak yapılmaktadır. Başvuru formu iki bölüme ayrılmaktadır: Bölüm A web sitesinde yayımlanır ve bölüm B

gizli kalmaktadır. Bir başvuruyu tamamlamadan önce, başvuru sahiplerinin küçük ölçekli radyo multipleks lisanslarına ilişkin kılavuz notlarını dikkatli bir şekilde okumaları da önem arz etmektedir. Başvuru formunda sorulan sorular hakkında daha fazla bilgi edinmenin yanı sıra; kılavuz notları, mülkiyet kısıtlamaları, yasal değerlendirme kriterleri ve OFCOM'un başvuruları değerlendirmesinde bunları nasıl yorumlayacağı gibi konular da dahil olmak üzere bir bütün olarak küçük ölçekli DAB multipleks lisanslama rejimi için ayrıntılı bir rehberlik sağlamaktadır.

Doldurulmuş küçük ölçekli radyo multipleks lisansı başvuru formlarının ve diğer gerekli belgelerin hem gizli hem de gizli olmayan bölümleri e-posta ile gönderilmektedir. Başvuruların alınması için, son tarih tavizsiz bir şekilde uygulanmaktadır. Bu nedenle, olası teslimat sorunu yaşamamak için OFCOM, başvuruların yeterli zaman içinde gönderilmesini tavsiye etmektedir. Başvuruların alındığı, yayın lisanslama ekibinden gönderilecek otomatik bir e-posta yoluyla onaylanmaktadır.

Gönderilen her küçük ölçekli radyo multipleks lisans başvurusu için, 500 £ başvuru ücreti alınmaktadır. Bu ücret, hiçbir koşulda iade edilmemektedir. Elektronik banka havalesi ödemeleri, başvuru formunun OFCOM tarafından alınmasından sonra, en geç beş iş günü içinde OFCOM'un banka hesabına yapılmaktadır. Benzer şekilde, çekle ödeme yapılıyorsa, başvuru yapılan tarihten itibaren beş gün içinde OFCOM'un çeki alması gerekmektedir. Bunlara uyulmaması durumunda, başvuru geçersiz kılınabilmektedir ("ofcom", "Submission of application form and fees", 2022).

Lisansın Değerlendirilme Süreci

OFCOM, başvuruları hem genel görevlerine hem de belirli yasal değerlendirme kriterlerine göre ve doldurulmuş başvuru formunda sunulan tekliflere dayalı olarak değerlendirmektedir. Gönderilen başvurunun, cevaplanan her soruyla ve tüm ek bilgilerle eksiksiz olmasını sağlamak başvuru sahibinin sorumluluğundadır. Başvuru alındıktan sonra, OFCOM'un onayı olmaksızın başvuru sahibi tarafından başvuruda herhangi bir önemli değişiklik yapılamamakta veya herhangi bir yeni materyal sunulamamaktadır. Lisans başvurusunda bulunan diğer adaylar için haksızlık olacağından, OFCOM böyle bir değişikliği kabul etmemektedir. Başvuruların değerlendirilmesi sırasında, OFCOM herhangi bir başvuruda tekliflerin açıklığa kavuşturulmasını veya genişletilmesini isteyebilmektedir. OFCOM, aldığı başvuru formlarının gizli olmayan tüm bölümlerini başvurular için kapanış

tarihini takiben web sitesinde yayımlamaktadır. OFCOM, başvuruları değerlendirirken kamuoyundan alınan yorumları da dikkate alabilmektedir.

OFCOM'un amacı, ilanı yapılan küçük ölçekli radyo multipleks lisansları için tüm başvuruları teslim tarihinden itibaren altı ay içinde değerlendirmektir. Bir lisans verme kararı alındıktan ve başvuru sahibine bilgi verildikten sonra OFCOM, karar verirken göz önüne aldığı temel belirleyici faktörleri yayımlamaktadır ("ofcom", "Assessment process", 2022).

2.2.1.2. Genel Teknik Bilgiler

Bu bölüm, C-DSP yayın teknolojisinde kullanılan teknikleri genel hatlarıyla ifade etmeyi hedeflemektedir ("ofcom", "Supplementary technical information", 2022).

DAB Spektrum Tahsisi - Bant III Arka Planı

DAB için uluslararası olarak tahsis edilen spektrum, genellikle VHF Bant III olarak adlandırılan 174 ve 230 MHz arasında yer almaktadır. Bu spektrum, hem DAB hem de DVB yayın hizmetlerine tahsis edilmiştir. Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (International Telecommunication Union - ITU) Bölgesel Radyo Konferansı'nda 2006'da Cenevre'de (Genova 2006 - Ge06) DAB ve DVB için frekans tahsisleri Avrupa ve ötesinde kabul edilmiştir. Bu tahsislerin tümü ITU Ge06 Planı'na kaydedilmiştir. Birleşik Krallık'ta ayrıca, Bant III'ün alt kısmında özel mobil radyoya (Private Mobile Radio – PMR) eş-birincil tahsis yapılmaktadır. Bu spektrumun PMR kullanımı için Fransa, Belçika ve Hollanda ile anlaşmaya varılmış, ancak İrlanda Cumhuriyeti ile anlaşma yapılamamıştır. Birleşik Krallık'ta Bant III, üç parçaya ve alt bantlara bölünmüştür. Yayın ve PMR hizmetlerine ek olarak, birkaç başka ikincil kullanıcı için tahsisler bulunmaktadır. Bunlara yardımcı dinleme cihazları gibi kısa menzilli cihazlar ile program yapımı ve özel etkinlikler için kullanılan kablosuz mikrofonlar da dahil olmaktadır.

Ge06'da Birleşik Krallık bandın orta kısmında, alt bant II'deki herhangi bir PMR kullanıcısını alt kısım olan alt bant I'e geçirmeyi kabul etmiştir. Bu, komşu ülkelerde DAB ve DVB'nin uygulanmasını sağlamaktadır. Alt bant II'de kalan tüm PMR kullanıcılarına ve Haziran 2020'den itibaren kayıp korumayı taşımayanlara alt banttan çıkma bildirimi yapılmıştır. Alt bant II şu anda Birleşik Krallık'ta boştur ve DAB hizmetleri için ayrılmıştır. Bu spektrumda mevcut olan DAB; 7D, 8A, 8B, 9A, 9B ve 9C bloklarına tahsis edilmiştir. OFCOM'un çoğu küçük ölçekli DAB hizmeti için kullanacağı bloklar bunlardır. Küçük

ölçekli DAB gereksinimlerinin yüksek olduğu veya yurt dışından olağanüstü yüksek düzeyde enterferans olduğu durumlarda, varsa alt bant III'teki (10B ila 12D blokları) spektrum da kullanılabilmektedir.

Ge06 Planı'nda Birleşik Krallık'taki küçük ölçekli DAB için herhangi bir tahsis bulunmamakta ve herhangi bir yeni hizmetin koordine edilmesi gerekmektedir. Birleşik Krallık, spektruma erişim sağlamak ve koordinasyon anlaşmaları geliştirmek amacıyla küçük ölçekli DAB planlarını müzakere etmektedir. Bu çalışma, devam etmekte olup önümüzdeki iki yıl içinde komşu yönetimlerle anlaşmalar yapılması planlanmaktadır. Bu zaman ölçeği, onların gelişen planlarına ve küçük ölçekli DAB'nin Birleşik Krallık'ta nasıl kullanıma sunulacağına tabi olmaktadır. Ancak, bazı kıyı bölgelerinde yalnızca sınırlı sayıda bloğun bulunacağı ve diğerlerinin yüksek düzeyde enterferansa maruz kalabileceği olasıdır. Bu anlaşmalardan bazıları, komşu ülkelerin kıyı test noktalarındaki tüm ortak blok SS DAB hizmetlerinden gelen toplam müdahaleye dayalı olmaktadır. Bu durumlarda, her bir SS DAB hizmetinin diğer ortak blok hizmetleriyle birlikte düşünüldüğünde test noktası seviyelerinin aşılmaması için sınırlandırılması gerekmektedir.

Potansiyel lisans sahipleri, küçük ölçekli DAB için birincil spektrumun boş başlatma kapsamları olması nedeniyle, gürültü sınırlı olacağının farkında olmalıdır. Gelecekte, olacaklarından daha büyük olmaları beklenmektedir. Diğer küçük ölçekli DAB servislerinin çalışmasında olduğu gibi, kapsama alanının zayıflayacağı düşünülmektedir. Komşu ülkelerdeki hizmetler başlatılırken, özellikle yayılmanın arttığı dönemlerde bazı kapsama alanlarının daralması beklenmektedir. Bu özellikle Güney İngiltere, Doğu Anglia, batı Galler ve Kuzey İrlanda'da geçerli olacaktır ("ofcom", "DAB spectrum allocation - Band III background", 2022).

Multipleks ve Sinyal Dağıtımı

Analog yayın hizmetleri yalnızca tek bir program akışı sağlarken, bir DAB hizmeti birden fazla ses ve veri hizmeti taşımaktadır. Taşınabilecek servis sayısında kesin bir sınır olmamakla birlikte, DAB+ kullanılıyorsa kullanılan multipleks ekipmanına bağlı olarak 20 veya daha fazla olması mümkün olmaktadır. Taşınan hizmetlerin tek bir noktaya getirilmesi ve birleştirilmesi gerekmekte olup bu, multipleks adı verilen bir işlemdir. Daha sonra, multipleks sinyalinin vericilere dağıtılması gerekmektedir. Çeşitli güvenilirlik, esneklik, kalite ve maliyet seviyelerine sahip ağ çevresinde dağıtılacak sinyallerin sayısız yöntemi bulunmaktadır. Kritik sinyaller için çift devrelerin farklı yönlendirilmesi de

düşünülebilmektedir. Hizmetlerin listesi uygulamanın kendisi için mevcut olmasa da OFCOM, başvuranların multipleksi nasıl kullanmayı beklediklerine ilişkin ayrıntılara ihtiyaç duymaktadır. Multipleksin nerede çalıştırılmasının beklendiği, program beslemelerinin multipleks yerine nasıl getirileceği, kullanılacak beslemelerin türü ile kodlama ve multipleks için kullanılan ekipman ve ayrıca çoğullanmış sinyalin nasıl dağıtılacağı ve vericiler ile bunun için kullanılan devre türleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu OFCOM'un anlaması gerekmektedir ("ofcom", "Multiplexing / signal distribution", 2022).

DAB ve DAB+ Kıyaslaması

Bir DAB multipleksinde, bireysel program hizmetlerinin kalitesini değiştirmek mümkündür. Bu, multipleks kapasitesinin gereksinimlerine göre bireysel hizmetlerin tahsisini değiştirerek elde edilmektedir. Örneğin, yalnızca konuşma hizmeti veya mono hizmet için daha düşük bit hızları tahsis edilebilirken, bir klasik müzik hizmetine daha yüksek bit hızları atanabilmektedir.

Bir diğer husus, programın hata düzeltme verisinin, yayın bilgisine oranıdır. DAB, 1 en yüksek (en fazla düzeltme verisi) ve 5 en düşük (en az düzeltme verisi) olmak üzere beş farklı hata düzeltme seviyesine izin vermektedir. OFCOM sayısal teknik kodu, seviye 3'te minimum hata koruması gerektirmektedir. OFCOM'un kapsama ve girişim tahminleri, yalnızca hata koruma seviyesi 3'ün kullanıldığı varsayılarak gerçekleştirilebilmektedir. Hata koruma seviyesi 3'ün kullanılması, hizmetlere toplam 1152 Kbit tahsis edilmesine izin vermektedir. Seviye 2 veya 1 kullanımına izin verilmekte ve bu, kapsama alanını biraz iyileştirmeye yardımcı olabilmektedir. Ancak, ses ve veri hizmetleri için mevcut kapasiteyi ise azaltmaktadır. DAB olarak bilinen orijinal sürüm ve daha gelişmiş kodlama ve sıkıştırma standartları kullanan daha verimli DAB+ olmak üzere DAB'nin iki versiyonu bulunmaktadır: Her iki sürümü kullanan hizmetler aynı anda aynı multipleks üzerinde iletilebilmektedir. DAB+, DAB ile karşılaştırıldığında birkaç farklılığa sahiptir:

- DAB'den daha verimli bir sıkıştırma algoritması kullanılmakta ve bu da hizmet sayısının yaklaşık iki katının taşınmasına izin vermektedir.
- DAB'ye kıyasla belirli bir koruma seviyesi için biraz daha sağlam olan ek hata kodlamasına sahiptir. Bununla birlikte ekstra kodlama, alıcıda daha uzun kod çözme gecikmesine yol açmaktadır.

- Daha eski alıcılarda DAB+ etkin değildir. Bununla birlikte neredeyse, tüm araba alıcıları dahil olmak üzere, sayısal işaretli tüm alıcılar DAB+ ile uyumludur.
- DAB lisanssızdır, fakat DAB+ patent lisanslı ve ücretlidir.

Her bir hizmet için kullanılan bit hızı ile DAB veya DAB+ kullanılması konusunda anlaşmaya varma mevzusu multipleks operatörü ve program hizmet sağlayıcısına aittir. OFCOM, DAB hizmetlerinin teknik kalite ve güvenilirlik açısından makul bir standartta yayımlanmasını şart koşmaktadır ("ofcom", "Bit rates: DAB versus DAB+ and UEP", 2022).

Frekans Planının Gelişimi

Yukarıda bahsedildiği gibi, küçük ölçekli DAB multipleksleri tarafından kullanılmak üzere yalnızca sınırlı sayıda frekans bloğu mevcuttur. Bu, frekansın yeniden kullanımının kaçınılmaz olarak yoğun ve sıkı bir şekilde kısıtlanmış olacağı anlamına gelmektedir. Küçük ölçekli DAB'nin genel programı ilerledikçe, planın devam eden bir optimizasyonu olacaktır. Her bir lisans ilanında, OFCOM birçoğu birbirine bitişik olabilen potansiyel olarak aynı frekansı kullanabilecek birkaç alan belirtmektedir. Daha fazla lisans verildikçe, küçük ölçekli DAB için spektrum gereksinimleri daha net hale gelmekte ve ilanı yapılan lisanslar, başarılı başvuru sahibinin nihai teknik planının öngörülen kapsamını yansıtacak şekilde yeniden çizilmektedir.

Bu lisanslı alan konturu, orijinal ilanı yapılan alan dışında izin verilen herhangi bir fazla taşmayı içerecek ancak herhangi bir izole kapsama alanını hariç tutmaktadır. İlanı yapılan alanın hizmet verilmeyen bölümleri, nihai lisanslı alandan kaldırılmaktadır. Kapsam, OFCOM tahminlerine dayanmakta ve bölgedeki tüm vericiler hizmete girdikten sonra, küçük ölçekli DAB hizmetinin bir kapsama haritası OFCOM'un web sitesinde yayımlanmaktadır. OFCOM, ilanı yapılan bir alan için kabul edilebilir bir başvuru alamazsa, kendi takdirine bağlı olarak onu küçük ölçekli DAB alanı planından çıkarmaya karar verebilmektedir ("ofcom", "Evolution of the frequency plan", 2022).

Model Veri Kümelerini ve Ayarlarını Planlama

OFCOM, küçük ölçekli multipleks lisans başvurularını değerlendirmek için HTZ planlama aracını kullanmaktadır. OFCOM, başvuruları kapsama dayalı olsa da alternatif planlama araçlarını kullandıkları için başvuranları cezalandırmamaktadır. Kökten farklı olan

tahminler, örtüşme ve taşma kapsamı, ortak blok müdahalesi ve uluslararası kısıtlamalarla ilgili sınırlara uymak için teknik planlarında önemli ayarlamalar gerektirebilmektedir (“ofcom”, “Planning model data sets and settings”, 2022).

2.2.1.3. Genel Rehberlik

Birçok planlama algoritması mevcuttur. Genellikle herbiri belirli bir amaç için tasarlanmıştır. Bu, doğru oldukları frekans bandıyla, belirli bir hizmet veya uygulama türüyle ilgili olabilmektedir. Küçük ölçekli DAB’nin planlanması için bir yol profili boyunca elektromanyetik alan şiddetini hesaplayan bir algoritma kullanılmalıdır. ITU-R Tavsiyesi P-1546 (veya 2001’de P-1546’nın yerine ikame edilen P-370) gibi algoritmalar yol profillerini kullanmamaktadır. Spesifik saha planlaması için, ITU-R Tavsiye 1812’de açıklanan modeller veya tavsiyeler 525 ve 526’nın bir kombinasyonu daha uygun gözükmektedir.

Bilgi için aşağıdaki tablo, ayarlar ve algoritmalar değiştirildiğinde bir planlama aracının sunabileceği farklı tahminlerin bazı örneklerini göstermektedir. Kapsama ve örtüşme rakamları her bir satır için farklı belirtilen ayarlar kullanılarak elde edilen sonuçlarla, aynı örnek iki vericili ağ için üretilmiştir. Her durumda, aynı arazi ve dağınıklık modellerine araç tarafından erişilebilmektedir.

Şekil 1

Bir Planlama Aracı İle Yapılan Tahminler.

	Coverage inside licence area (%)	Coverage outside licence area (%)	Overlap with local multiplex (%)
Ofcom settings	97.1	35.7	49.1
Rec 370	63.8	11.0	29.2
Rec 370 + power sum	94.2	5.3	38.9
Rec 370 at 1.5m	70.3	0	27.5
Rec 1546 + power sum	82.5	0.8	32.5
Rec 1812 + power sum	79.0	6.5	33.2
Rec 1812+ Siradel clutter data	89.4	23.5	43.0

Dağınıklık, alım noktasının etrafına uygulanan basit bir zayıflama kaybı olarak veya verici ile alıcı arasındaki yol boyunca eklenen dağınıklık türü tarafından tanımlanan ek bir yükseklik olarak kullanılabilmektedir.

Başvuru sahiplerinin tahminlerini ve kapsam değerlendirmelerini gerçekleştirirken sistemleri için hangi ayarların vb. en uygun olduğunu düşünmeleri gerekmektedir ("ofcom", "General guidance", 2022).

2.2.1.4. OFCOM Tarafından HTZ Planlama Aracıyla Kullanılan Veri Kümeleri ve Ayarlar

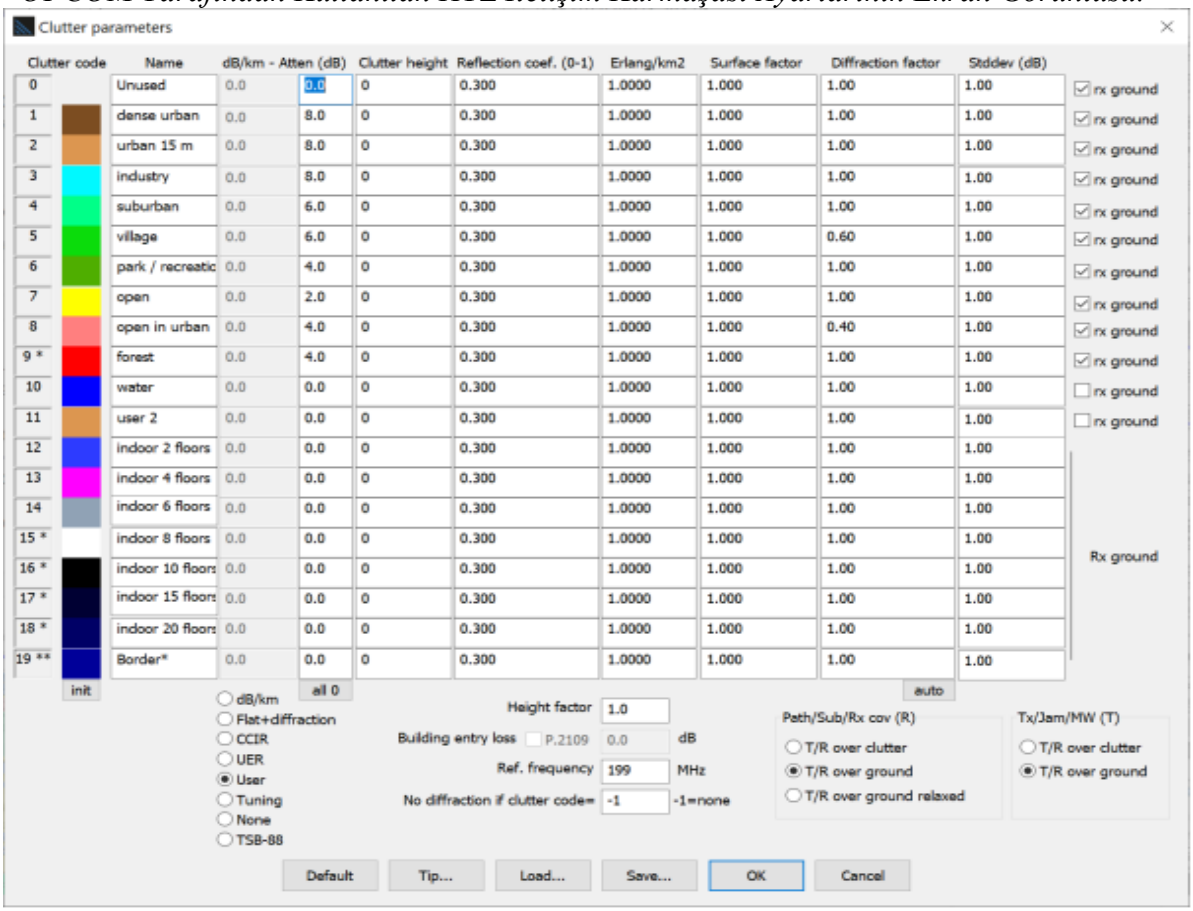
Veri Kümeleri

- Ordnance Survey[1] arazi verileri – 50 metre çözünürlük.
- Infoterra dağınıklık verileri – 50 metre çözünürlük.
- Alım noktası çevresinde sabit zayıflama kullanılmaktadır.
- 2011 nüfus sayımından elde edilen yetişkin nüfus.
- OFCOM, web sitesinde İngiltere'nin yanı sıra, tüm yerel ve küçük ölçekli DAB lisans kapsama alanları için 2011 nüfus sayımı verilerini sağlamaktadır.

[1] Ordnance Survey (OS), Büyük Britanya için ulusal haritalama ajansıdır.

Şekil 2

OFCOM Tarafından Kullanılan HTZ İletişim Karmaşası Ayarlarının Ekran Görüntüsü.

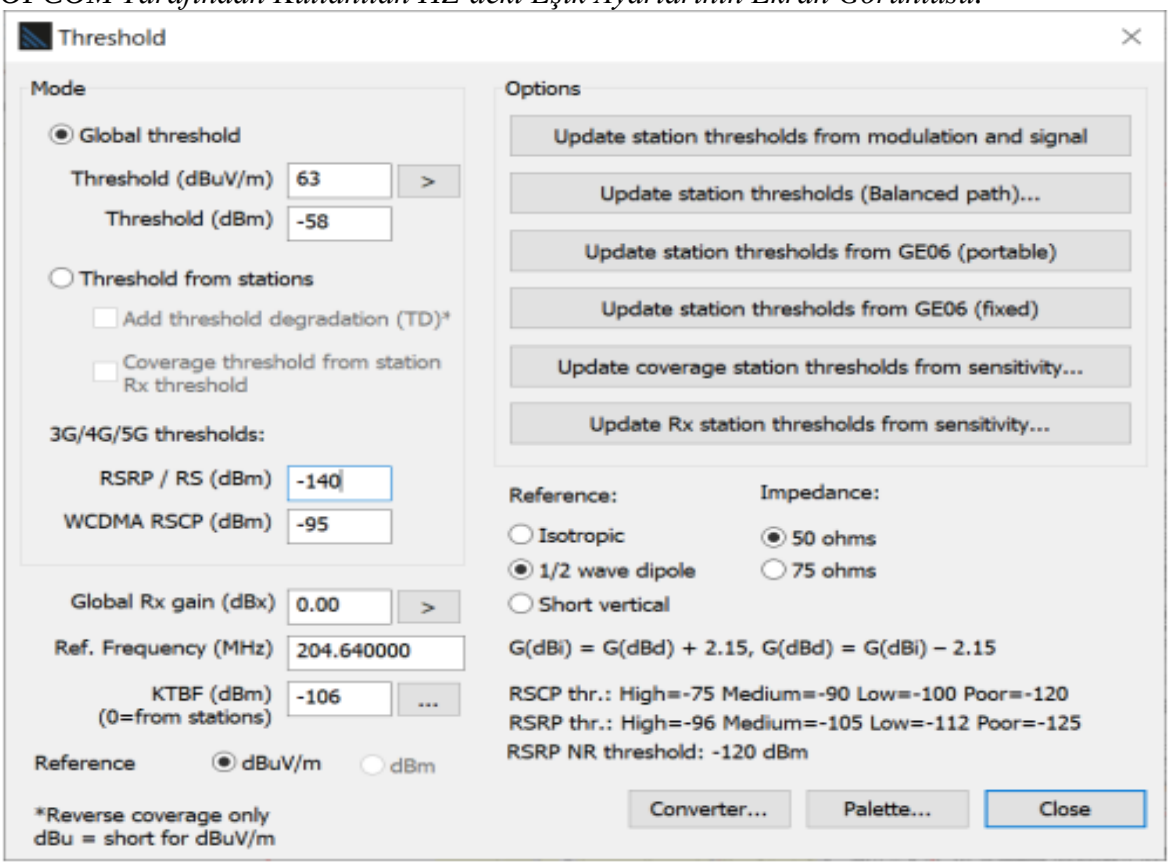
HTZ Ayarları

- Model ön ayarı – Fresnel.
- Kırınım geometrisi – Deygout 94-2.
- Alt yol zayıflaması – kaba entegrasyon.
- FZ fraksiyonu 0.8.
- Dünya yarıçapı - 8.500km.

Ayarlar aşağıdaki ekran görüntüsünde gösterilmektedir:

Şekil 3

OFCOM Tarafından Kullanılan HZ'deki Eşik Ayarlarının Ekran Görüntüsü.

("ofcom", "Datasets and settings used by Ofcom with the HTZ planning tool", 2022).

2.2.1.5. Küçük Ölçekli DAB İçin Sayısal Ses Programı Hizmet Lisansı Başvurusu

C-DSP lisansları, yalnızca topluluk radyo hizmetleri için tasarlanmıştır. Küçük ölçekli bir DAB multipleks üzerinde yayın yapmak isteyen diğer program servisleri bunun yerine bir DSP lisansı için başvurmalıdır.

C-DSP (Community Digital Sound Programme) Lisansı

Topluluk sayısal ses programı (C-DSP) lisansları, DAB sayısal radyosunda yayın yapmak isteyen topluluk radyo istasyonları içindir. Yerel radyo multipleks servislerinde de yayına izin vermelerine rağmen, 2020'de öncelikle küçük ölçekli radyo multipleks servisleri üzerinden yayın düşünülerek tanıtılmışlardır. Bunlar, kendilerini DAB sayısal radyoda ve analogda yerel halkın kullanımına sunmak isteyen mevcut analog topluluk radyo hizmetleri

veya yalnızca DAB'de yayın yapmak isteyen yeni topluluk hizmetleri olabilmektedir. Topluluk radyo hizmetleri, finansal kazanç için çalıştırılmamaktadır. Bunun yerine, öncelikle halkın veya belirli hedef toplulukların iyiliği için ve sosyal kazanç sağlamak için var olmaktadırlar. Bunu, fikirlerin ifade edilmesini kolaylaştırarak, eğitim ve öğretim sağlayarak hedef topluluk içindeki anlayış ile bağlantıları güçlendirerek yapmaktadırlar.

C-DSP lisansları, mali kazanç için çalıştırılmadığını pekiştirmek için yalnızca kâr dağıtımı yapmayan bir kuruluş tarafından alınabilmektedir. Lisans sahibi tarafından teslim edilene veya OFCOM tarafından iptal edilene kadar, belirsiz bir süre için yürürlükte kalmaktadırlar.

Analog topluluk radyo istasyonları gibi, bir C-DSP lisans sahibinin hizmet vermek üzere yetkilendirildiği topluluğa veya topluluklara sosyal kazanç sağlaması, lisans koşulları aracılığıyla güvence altına alınmaktadır. C-DSP lisansları, canlı yayın reklamları ve sponsorluk satışından ne kadar gelir elde edebileceklerine ilişkin analog topluluk radyo lisansı sahiplerine şu anda uygulanan, benzer kısıtlamalara sahip olmaktadır.

Yukarıdaki koşullar, C-DSP lisanslarının, küçük ölçekli radyo multipleks servislerinde taşınmak isteyen servisler için her zaman en iyi seçenek olmadığı anlamına gelmektedir. Yerel bir DSP lisansı da, bu tür multipleksler üzerinde yayın yapılmasını sağlamakta ve bir yayıncı belirli sosyal kazanç koşullarına tabi tutulmak istemiyorsa veya multipleks kapsama alanı dışındaki bir stüdyodan kâr amacıyla çalışmayı hedefliyorsa, daha fazla esneklik sağlamaktadır. Öte yandan, tüm küçük ölçekli radyo multipleks hizmetleri, yalnızca C-DSP lisans sahipleri tarafından kullanılabilen (erişimi iyileştiren ve bu tür istasyonlar için iletim maliyetlerini potansiyel olarak azaltan) bir çoklama kapasitesine sahip olmaktadır.

Bir C-DSP lisansı, bir hizmetin yalnızca lisansın kendisinin temel taahhütlerinde tanımlanan küçük ölçekli bir radyo multipleks hizmetinde yayımlanmasını sağlamaktadır. Ancak, tek bir tüzel kişiliğin her biri farklı C-DSP lisanslarına sahip birkaç C-DSP hizmetini işletmesine izin verilmektedir. Bunun yanında, her C-DSP'nin, multipleks hizmetin kapsama alanının tamamı veya o bölgenin bir parçası olabilen hizmet verilen belirli alanla ilgili olarak sosyal kazanç konusunda ayrı taahhütleri olmaktadır. Birden fazla multipleks üzerinden işlem yapmak isteyen başvuru sahiplerinin, hangi lisansın kendileri için uygun olduğunu dikkatlice düşünmeleri gerekmektedir:

- Sadece kapsama alanını genişletmek isteyen, ancak ek bir stüdyo vb. ile yeni bir bölgeye sosyal kazanımı genişletmeden bir C-DSP'nin ev alanı için bir C-DSP lisansına, ikincisi ve sonraki alımlar için standart bir DSP lisansına ihtiyaç olmaktadır.

- Başarılı bir hizmetin biçimini, başka yerlerde daha fazla stüdyo tesisleri ile çoğaltmak isteyen ve topluluğa her yeni yere dahil olması için yeni fırsatlar sunmakta olan bir C-DSP, birden fazla C-DSP lisansı için uygun olabilmektedir.

Analog topluluk radyo lisanslarından farklı olarak, C-DSP lisansları bir hizmetin yayımlanmasına izin vermekte ancak bunu gerektirmemektedir. Bunun nedeni, bir lisansın spektruma erişim vermemesi ve bunun yerine lisans sahibinin taşımayı multipleks operatörü ile anlaşmasının gerekmesidir. Bu nedenle, sosyal kazanç koşulları ancak, hizmetin gerçekten bir multipleks operatörü tarafından taşınması durumunda geçerli olmaktadır. Herhangi bir bölgede lisanslanan C-DSP hizmetlerinin sayısında, herhangi bir sınırlama olmamaktadır ve bu mevcut multipleks kapasitesini aşabilmektedir. Bu nedenle potansiyel C-DSP sağlayıcılarının, OFCOM'a başvurmadan önce multipleks operatörler ile kapasitenin mevcudiyeti ve ücreti hakkında konuşmaları tavsiye edilmektedir. Bir C-DSP lisansının verilmesi, bir lisans sahibinin taşıma alacağına dair hiçbir garanti vermemektedir. C-DSP lisansı, ses programı hizmetinin şifrelenmesine ve şifresinin çözülmesine dahil olan tüm teknik hizmetleri de kapsamaktadır. Yan hizmetler, örneğin çalınan müziğin ayrıntıları, bir röportajın arka planı veya bir hava durumu haritası dahil olmak üzere eşlik eden metin ve grafikler gibi ses programı hizmetiyle doğrudan ilgili veri hizmetlerini içermektedir. Yardımcı materyal, ilgili C-DSP hizmetinden gelen sesle geniş ölçüde eş zamanlı olmalıdır. Yan hizmetler, reklam içermeyebilir ancak mevcut kodların şartları dahilinde sponsorluğu içerebilmektedir. OFCOM, o lisans sahibinin program hizmetiyle ilgili veya program hizmetinin atıfta bulunduğu multipleks üzerinde sağlanan ticari olmayan tüm materyaller için C-DSP lisans sahibini, sorumlu lisans sahibi olarak değerlendirmektedir. Bu, C-DSP hizmetinin veya multipleks lisans sahibinin bu materyalin sağlanması için üçüncü taraflarla yapmış olabileceği sözleşmeye dayalı veya başka türlü herhangi bir yönetmelikten bağımsız olmaktadır ("ofcom", "What is a C-DSP licence?", 2022).

Bir Multipleks Operatörü İle Sözleşme

Analog topluluk radyo istasyonlarının lisanslarının aksine, C-DSP lisanslarının kendilerine bağlı herhangi bir spektrumu bulunmamaktadır. Yayın yapmak için C-DSP lisansı sahiplerinin, bir radyo multipleks hizmetinde kapasiteyi kullanmak için bir multipleks operatörü ile taşımayı kabul etmeleri gerekmektedir.

Küçük ölçekli multipleksler, yalnızca C-DSP lisans sahipleri tarafından kullanılmak üzere, bazı kapasiteleri çevrelemek için gereklidir, ancak C-DSP lisans sahiplerinin

ayrılmamış kapasiteye erişmesi engellenmemektedir. Bu nedenle, C-DSP lisans sahipleri herhangi bir kapasiteye erişmek için, multipleks operatörü ile anlaşabilmektedirler. Oysa DSP lisans sahipleri, ayrılmamış kapasite ile sınırlı olmakta ve ayrılmış kapasiteye erişememektedirler.

OFCOM, başvuruları ilgili lokasyonda multipleks bir hizmet sunmaya davet eder etmez, C-DSP lisansı için başvuruda bulunmak mümkün olmaktadır. Bu, kabul edilebilir en az bir başvurunun alınmasına bağlı olmakta ve küçük ölçekli multipleks operatörlerinin multipleks hizmetlerini başlatmak için lisans aldıkları tarihten itibaren on sekiz ayı bulunmaktadır. Bu nedenle DAB taşıması, bir C-DSP lisansının verilmesi üzerine küçük ölçekli bir multipleks aracılığıyla hemen mevcut olmayacak olup bunun yerine multipleks hizmeti başlatıldığında mevcut olmaktadır. Öte yandan, C-DSP başvurularının değerlendirilmesi biraz zaman alabilmektedir. Bu nedenle, nispeten erken bir aşamada uygulama, multipleks başlatıldığında hizmetin en erken zamanda başlatılmasını sağlayabilmektedir. Bu nedenle C-DSP başvuru sahipleri, bölgelerindeki multipleks lisansı ilan edilir edilmez, başvurmaları gerektiğini düşünmelidir.

C-DSP başvuru sahipleri, hizmetin başlatılıp başlatılmadığına bakılmaksızın, C-DSP lisansının verildiği tarihten itibaren her yıl OFCOM'a yıllık lisans ücretlerinin ödeneceğini de unutmamalıdır. Her bir küçük ölçekli radyo multipleksindeki ayrılmış kapasite miktarı, her multipleks için lisansta ve verilmeden önceki lisans ilanında belirtilmektedir. Bir C-DSP hizmeti tarafından elde edilen kapsama alanı, yürütüldüğü küçük ölçekli radyo multipleks hizmetinin kapsamı olmaktadır. C-DSP lisans sahiplerinin, program hizmetlerini multiplekse teslim etmek için teknik yönetmelikler konusunda multipleks lisansı sahibi ile anlaşmaları gerekmektedir. Bu yönetmelikler tipik olarak, C-DSP program hizmetinin multipleks operatörüne nasıl ve nerede sağlanacağını ve teslim edileceği teknik formatı içermektedir.

Program sesi; kiralık sabit hat, internet protokolü bağlantısı veya radyo bağlantısı gibi çeşitli yöntemlerden biri aracılığıyla farklı noktalar arasında gönderilebilmektedir. Bir radyo bağlantısı kullanılmaya karar verilirse, bunun için normalde ayrı bir Telsiz Telgraf Yasası lisansı gerekmektedir.

Multipleks lisans sahiplerinin, kendileri tarafından sözleşme yapılan C-DSP lisans sahiplerinin, anlaşmanın ilgili olduğu kapasiteyi alt kiralamasını engellemesine izin verilmemektedir. Bununla birlikte multipleks lisansı sahibi, yayınların teknik kalitesini ve kendi multipleks lisansındaki diğer herhangi bir koşula uygunluğu sağlamak için makul

koşullar getirebilmektedir. Bu, C-DSP hizmetleri için kapasite ayırma gereksinimini içermektedir (“ofcom”, “Contracting with a multiplex operator”, 2022).

Geçerli Bir Lisans Başvurusu Gönderme

Potansiyel bir C-DSP hizmet sağlayıcısı, teklif ettikleri C-DSP hizmetinin sağlanmasının amaçlandığı küçük ölçekli radyo multipleks hizmeti için lisans başvuruları ilan edildiğinde, bir C-DSP lisansı için başvurabilir. C-DSP başvuruları için bir son tarih yoktur (“ofcom”, “Submitting a valid application”, 2022).

Destekleyici Belgeler

Lisans başvurusunda bulunan tüzel kişiler, aşağıdakileri sağlamalıdır:

- Mutabakat zaptı ve esas sözleşmenin bir kopyası ve eğer varsa bunları değiştiren veya güncelleyen herhangi bir kararın kopyası.
- Son onay beyanının bir kopyası gerekmektedir. İşletme yeni kurulmuşsa, kuruluşundan bu yana Ticaret Sicili’ne yapılan tüm başvuruların bir kopyası sağlanmalıdır.
- Başvuru sahibinin en son hesaplarının bir kopyasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Başvuran kuruluşun mülkiyet yapısını gösteren bir organizasyon şeması oluşturulmalıdır

(“ofcom”, “Supporting documentation”, 2022).

Lisans Ücretleri

Ücretler, OFCOM tarafından yıllık olarak gözden geçirilmektedir. Tarife tabloları, her yıl 31 Mart tarihine kadar yayımlanmaktadır. Başvuruya, başvuru ücretinin dekontu eklenmelidir. Ücret, OFCOM’un banka hesabına ulaşana kadar başvurular değerlendirilmemektedir. Mevcut başvuru ücreti, başvuru başına 250 £ olmakta ve bu ödeme iade edilmemektedir.

Her C-DSP lisans sahibinin, C-DSP lisansının bir koşulu olarak OFCOM’a yıllık bir ücret ödemesi gerekmektedir. C-DSP lisansı için yıllık ücret, şu anda 100 £ olmakta, bu ücret başvuru sırasında yatırılmakta ve daha sonra her yıl lisansın verildiği tarihin yıl dönümünde ödenmektedir. Bu da başvuruya eşlik etmesi gereken toplam ücretin, 350 £ olduğu anlamına gelmektedir. Lisans ücretlerinin ödenmesi, lisansın alınmasını garanti etmemektedir.

Başvurunun başarısız olması durumunda, yıllık 100 £ olan lisans ücreti iade edilmektedir (“ofcom”, “Fees”, 2022).

Başvuruların Değerlendirilmesi İçin Zaman Çizelgeleri

Başvuruların değerlendirilmesi, alınan beyanları dikkate almak için yayımlandıktan yaklaşık bir ay sonra başlar ve ilk gelen ilk hizmet alır esasına göre değerlendirilmektedir. OFCOM’un amacı, bir başvuruyu değerlendirmek ve şartlar sağlanıyorsa başvurudan sonraki üç ay içinde bir lisans vermektir. Bu, her bir vakanın bireysel koşullarına bağlı olarak değişebilmektedir. OFCOM’un bir başvuruyu tam olarak değerlendirmek için başvuru sahibinden önemli bir açıklama talep etmesi durumunda, bu durum değerlendirmenin tamamlanmasını geciktirmektedir. Yoğun dönemlerde başvuruların değerlendirilmesi, daha uzun sürebilmektedir. Zaman çizelgesi ayrıca, başvuru sahibi tarafından başvuru formunda ve beraberindeki belgelerde tam ve doğru bilgilerin sağlandığını varsaymaktadır. Başvurular, istenen tüm bilgiler gönderilmeden değerlendirmeye alınmamaktadır.

Özellikle, OFCOM’un uyum ve sosyal kazancın sağlanması gibi alanlarda daha fazla ayrıntıya ihtiyaç duyduğu durumlarda, başvuru sahiplerinden birden fazla açıklama gerektiren başvuruların değerlendirilmesi daha uzun sürmekte ve gerektiğinde başvuru sahiplerinden derhâl açıklama talep edilmektedir.

Mülkiyet kısıtlamaları ve uygunluk gerekliliklerileyle ilgili potansiyel sorunların ortaya çıktığı başvuruların değerlendirilmesi daha uzun sürebilmektedir. Dini organları olan başvuru sahiplerine ayrıca, Yayıncılık Yasası lisansı için başvuran dini kuruluşlara yönelik rehberlik ışığında, başvurularının OFCOM tarafından değerlendirilmesi için daha uzun süre beklemeleri tavsiye edilmektedir.

OFCOM’un tamamen veya büyük ölçüde siyasi nitelikte olan organlara sahip kuruluşlara lisans vermemeyi sağlama görevi bulunmaktadır. Bu konuyla ilgili sorunlar ortaya çıkarsa, OFCOM’un bir başvuruyu dikkate alması normalden çok daha uzun sürebilmektedir (“ofcom”, “Timescales for assessing applications”, 2022).

C-DSP Lisanslarının Verilmesi

C-DSP lisansları için hibe süreci, başvuru sahipleri arasında bir rekabeti içermemektedir. Ancak, OFCOM bir C-DSP lisansı verilip verilmeyeceğine karar verirken yine de bazı hususları dikkate almaktadır. Özellikle, her C-DSP lisans başvurusu için

başvuru sahibinin tekliflerinin Küçük Ölçekli Radyo Multipleks ve Topluluk Sayısal Radyo Yönetmeliği 2019'da belirtildiği gibi, bir C-DSP hizmetinin gerekli özelliklerini karşılayıp karşılamadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. OFCOM'un C-DSP lisansı için başvuran her kişiye C-DSP lisansı vereceği varsayılmamalıdır. Lisanslar, küçük ölçekli radyo multipleks hizmetlerinde ayrılmış kapasiteye erişim sağlamakta ve C-DSP lisansları altında çalışan hizmetlerin bu durumu haklı çıkarmak için gerekli sosyal kazancı üretmesi önem arz etmektedir.

Analog topluluk radyo lisansları gibi, rekabetçi bir süreç tarafından verilen birçok lisanstan farklı olarak, C-DSP hizmetlerini lisanslamak için yasal çerçeve OFCOM'a bir başvuru sahibinin önerilen hizmeti sürdürme yeteneğini değerlendirme zorunluluğu getirmemektedir. Bunun temel nedeni, C-DSP lisanslarının bir hizmetin yayımlanmasına izin vermesi ancak bunu gerektirmemesidir ("ofcom", "Grant and award of C-DSP licences", 2022).

Lisanslama İle İlgili Bilgi Sağlanması

OFCOM, başvuruları değerlendirmek için eksiksiz ve doğru bilgilere ihtiyaç duymaktadır. Bu, başvurunun yasal kriterlere göre değerlendirebilmesi, lisans başvurusunda bulunan kuruluşta yer alanların, lisans almaya haiz olup olmadığının tespit edilmesi ve diğer kuruluşlarla olan ilişkilerinin, onları bir lisansa katılımdan diskalifiye edip etmediğinin belirlenebilmesi içindir. Başvuru sürecinde, yanlış bilgi vermek veya ilgili bilgileri saklamak 1996 Yayıncılık Yasası uyarınca bir suç teşkil etmekte ve bu, verilen bir lisansın sonradan iptali için gerekçe olabilmektedir. Başvuru formunda verilen bilgilerde herhangi bir değişiklik yapılması gerekiyorsa, derhâl OFCOM'a bildirilmelidir. Yeni bilgilerin sağlanması, OFCOM'un başvuruyu dikkate alması için geçen süreyi etkileyebilmektedir. OFCOM, yeterli bilgi verilmediğini düşünürse başvurandan açıklama isteyebilmektedir ("ofcom", "Provision of information", 2022).

Uygulamalar ve Lisanslı Hizmetler Hakkında Bilgilerin Yayımlanması

Bir lisans verilmesi durumunda OFCOM, lisans sahibi için kişisel verileri içerebilecek iletişim bilgilerini web sitesinde ve ilgili diğer neşriyatlarda yayımlayabilmektedir.

OFCOM, verilen C-DSP lisanslarını kamuya açık belgeler olarak kabul etmekte ve lisansların kopyalarını, talep üzerine üçüncü şahıslara sunmaktadır. Lisansın bir parçasını

oluşturan lisanslı hizmetin temel taahhütleri web sitesinde yayımlanmaktadır. OFCOM, bir önceki ay içinde lisanslanan yeni hizmetleri, alınan yeni uygulamaları, iptal edilen lisansları, lisans transferlerini ve lisanslı hizmetin adında veya niteliğindeki değişiklikleri listeleyen aylık bir radyo lisansı güncellemesi de yayımlamaktadır ("ofcom", "Publication of information about applications and licensed services", 2022).

Telif Hakları

Her lisans sahibinin, yayına başlamadan önce telif hakkı lisansı veren kuruluşlarla anlaşmalar yapması gerekmektedir. Bunlar, müzik için Phonografik Performans Limited (PPL) ve Performing Right Society (PRS) dir ("ofcom", "Copyright", 2022).

Yasal Gereklilikler

Bu bölüm, C-DSP lisanslaması için özellikler, seçim kriterleri vb. olmak üzere Küçük Ölçekli Radyo Multipleks ve Topluluk Sayısal Radyo Yönetmeliği 2019'da belirtilen yasal gereklilikleri açıklamaktadır ("ofcom", "Legislative requirements", 2022).

Bir Topluluk Radyo Hizmetinin Özellikleri

C-DSP hizmetlerinin lisanslanması bağlamında topluluk sözcüğü:

- Belirli bir bölgede veya konumda yaşayan, çalışan ya da eğitim gören kişiler ya da
- Belirli bir bölgede veya konumda, ortak bir veya daha fazla özel ilgi veya özelliğe sahip kişiler anlamlarına gelmektedir.

C-DSP hizmetlerinin topluluklar yararına sosyal kazanç sağlaması için:

- Tartışmayı kolaylaştırma ve fikir beyanı,
- Hizmete dahil olan programlar aracılığıyla veya başka bir şekilde hizmeti sağlayan kişi tarafından istihdam edilmeyen bireylere eğitim veya öğretim sağlanması,
- Belirli bir topluluğun daha iyi anlaşılması ve topluluk içindeki bağların güçlendirilmesi gerek arz etmektedir.

Bir C-DSP lisans sahibinin amaçları, yine analog ticari radyonun konumunu yakından yansıtan sosyal nitelikteki diğer amaçlara ulaşılmasını da içerebilmektedir:

- Yerel yönetimler tarafından sağlanan ve sosyal nitelikteki diğer hizmetlerin sunumu ve bu hizmetler ile yerel olanaklar hakkında bilginin artan ve daha geniş bir alana yayılması,
- Ekonomik kalkınmanın ve sosyal girişimlerin teşviki,
- İstihdamın teşviki,
- İş deneyimi kazanmak için fırsatların sağlanması,
- Sosyal kapsamanın teşviki,
- Kültürel ve dilsel çeşitliliğin teşviki,
- Sivil katılımın ve gönüllülüğün teşviki ile mümkün olmaktadır.

1996 Yayıncılık Yasası, OFCOM'un hizmetin niteliğinin ve özellikle de sosyal kazancın elde edilmesini sağlamak için her C-DSP lisansına koşulları dahil etmesini gerektirmektedir. Sonuç olarak, her C-DSP hizmetinin lisansında yazılı olarak, lisans sahibinin sosyal kazanç hedeflerini nasıl yerine getireceğini belirleyen özel temel taahhütler bulunmaktadır ("ofcom", "Characteristics of a community radio service", 2022).

Yasal Seçim Kriterleri

1996 Yayın Yasası'nın 60 (6) bölümü, OFCOM'un söz konusu lisansı verip vermeyeceğini belirlerken, aşağıdakileri dikkate alması gerektiğini belirtmektedir:

- Önerilen hizmetin sağlanması, kamuya veya ilgili topluluğa sosyal kazancın sağlanmasıyla sonuçlandırılmalıdır.
- İlgili topluluk üyelerine, önerilen hizmetin işletilmesine ve yönetimine katılma fırsatları verilmelidir.
- Başvuru sahibi, önerilen hizmetin sağlanması konusunda ilgili topluluğa karşı sorumlu olmalıdır

("ofcom", "Statutory selection criteria", 2022).

Lisansın Ticari Radyo ve Finansman Kuralları Üzerindeki Etkisi

C-DSP hizmetleri, ticari nedenlerle veya hizmetin sağlanmasında yer alan kişilerin mali veya diğer maddi kazançları için sağlanmamalıdır. Yönetmelik, bir C-DSP lisansı sahibi tarafından elde edilen herhangi bir kârın, hizmetin gelecekte sağlanmasını güvence altına almak veya iyileştirmek için kullanılmasını, hizmet etmek üzere lisanslı olduğu toplum üyelerine ya da topluluğa sosyal kazancın sağlanmasını gerektirmektedir.

1996 Yayın Yasası, C-DSP lisans sahiplerinin elde edebileceği reklam ve sponsorluk geliri miktarına ilişkin kısıtlamaları içermektedir. C-DSP'ler için bu, bu tür gelirleri £15.000 artı C-DSP'nin bu eşiğin üzerinde elde ettiği ilgili gelirin, en fazla %50'si ile sınırlamaktadır.

Bu, analog topluluk radyosunun durumuna benzemekte, ancak bölüm 67A ayrıca analog topluluk radyosu ve program içeriğinde %80 örtüşme olduğu ve aynı anda en az %50 yayın olduğu durumlarda C-DSP hizmetlerinin karşılık gelen olma olasılığını da kabul etmektedir. Mevzuat, finansmanla ilgili lisans koşullarının analog ve C-DSP lisansları arasında ayrı ayrı değil birlikte uygulanmasını gerektirmektedir. Gerçekte bu, 15.000 £'luk tek sabit gelir ödeneğinin birlikte alınan ilgili hizmetlere uygulanacağı ve bu ödeneğin üzerindeki reklam ve sponsorluktan elde edilen ilgili gelirin her iki hizmette de toplam ilgili gelirin %50'si ile sınırlı olacağı anlamına gelmektedir ("ofcom", "Impact on commercial radio and funding rules", 2022).

Mülkiyet Hakları

Bir C-DSP lisansı sahibi, kâr dağıtımı yapmayan bir tüzel kişilik olmalıdır. Bir tüzel kişilik, en yaygın olarak kayıtlı bir şirkettir, ancak tüzük tarafından oluşturulan bazı organları da içerebilmektedir. Örneğin, bireysel veya tüzel kişiliği olmayan kayıtlı bir hayır kurumu kendi başına bir tüzel kişilik değildir.

1996 Yayın Yasası, her C-DSP hizmeti için ayrı bir lisans olmasını gerektirmektedir. Bir kuruluşun sahip olabileceği C-DSP lisanslarının sayısında, herhangi bir kısıtlama yoktur.

Bir C-DSP lisansına, yalnızca program hizmetinin sağlayıcısı olan kuruluş sahip olabilmektedir. Bu nedenle, bir analog topluluk radyo istasyonu aynı zamanda küçük ölçekli bir radyo multipleksinde yayın yapmak isterse, analog lisansa sahip olan aynı kuruluşun C-DSP lisansına da sahip olması gerekmektedir.

OFCOM'un, başvuru sahiplerinin mülkiyet ve etkin kontrol ile ilgili yasal hükümlere tam olarak uyduklarından emin olması gerekmektedir. Buna ek olarak OFCOM'un, başvuru sahibinin 1990 ve 1996 tarihli Yayın Yasaları'nın 3. bölümleri uyarınca, Yayıncılık Yasası lisansına sahip olmak için uygun ve düzgün bir kişi olduğundan emin olması gerekmektedir. OFCOM, başvuru sahibi 1990 Yayıncılık Yasası'nın 2. program 2. kısmı uyarınca, diskalifiye bir kişi ise C-DSP lisansı vermemektedir ("ofcom", "Ownership", 2022).

Lisansa Sahip Olmaktan Menedilen Kişiler

1990 Yayıncılık Yasası, OFCOM'un yayın lisanslarına kimlerin sahip olabileceğine ilişkin çeşitli kısıtlamalar getirmektedir. Aşağıdakiler, C-DSP lisansına sahip olmaktan veya lisanslı bir şirketi kontrol etmekten diskalifiye edilenler arasında yer almaktadır:

- Yerel bir otorite,
- Siyasi bir organ,
- OFCOM'un belirli bir kişinin lisans sahibi olmasının uygun olduğuna kanaat getirdiği ve bu yönde bir karar verdiği durumlar dışında dini bir kuruluş,
- Yukarıdakilerden herhangi biri veya onların memurları ya da ortakları tarafından kontrol edilen herhangi bir şirket,
- Bir reklam ajansı veya böyle bir ajans tarafından kontrol edilen ya da böyle bir ajansın yüzde 5'ten fazla hisseye sahip olduğu herhangi bir şirket,
- Kamu tarafından finanse edilen başka bir kurum,
- 2006 Telsiz Telgraf Yasası'nın 35. ila 38. bölümleri veya 5. bölümü kapsamındaki veya 1990 Yayın Yasası'nın 97. bölümü veya 1996 Yayıncılık Yasası'nın 145. bölümü kapsamındaki herhangi bir suçtan hüküm giymiş olan herkes lisansa sahip olmaktan men edilmektedir.

1990 tarihli Yayın Yasası'na göre OFCOM, belirli durumlarda yüzde 50'den az hisseye sahip bir kişinin, bir şirketi kontrol ediyor olarak kabul edebileceğini belirleme yetkisine sahip olmaktadır.

Yönetmelik, bir C-DSP lisansının BBC, Channel 4 veya S4C şirketi veya şu anda Yayıncılık Yasası lisansına sahip olan bir kişi veya şirket tarafından aşağıdakileri sağlama dışında lisansa sahip olunamayacağını belirtmektedir:

- Bir topluluk radyo hizmeti,
- Bir sayısal ses programı hizmeti,
- Kısıtlı bir hizmet,
- Radyo lisanslı içerik hizmeti,
- Kısıtlı bir televizyon hizmeti,
- Küçük ölçekli bir radyo multipleks servisi,
- Bir televizyon lisanslı içerik hizmeti,
- Yerel bir sayısal televizyon programı hizmeti.

Yerel veya ulusal ticari radyo lisansı, multipleks lisansı (küçük ölçekli olanlar hariç), sayısal ek hizmet lisansı, ek hizmet lisansı, Channel 3, 4 ve 5 ve S4C televizyon lisansı, televizyon ticari ek hizmet lisansı sahipleri, teletekst lisansları ve sayısal televizyon programı hizmet lisanslarının yerel olanlar hariç tümü, bir C-DSP lisansını kontrol etmekten diskalifiye edilmektedir. Kısıtlamalar, bu tür lisans sahipleriyle bağlantılı kişiler için de geçerli olmaktadır ("ofcom", "Disqualified persons", 2022).

Diğer Yasal Gereklilikler

Yönetmelikle değiştirildiği şekliyle 1996 Yayın Yasası'nın 61(2A) bölümü, C-DSP lisanslarının, hizmetin yalnızca tek bir küçük ölçekli radyo multipleks hizmetinde yayımlanmasını sağlayan bir koşula sahip olmasını gerektirmektedir. 1996 Yayın Yasası'nın 61B(2) bölümü, OFCOM'a C-DSP lisans koşullarını, hizmetin ne ölçüde sosyal kazançla sonuçlanmaya devam edeceğini göz önünde bulundurarak değiştirme yetkisi vermektedir. İlgili topluluğa hizmetin yürütülmesine ve yönetimine katılma fırsatları sunulmaya ve lisans sahibi, ilgili topluluğa karşı sorumlu olmaya devam etmektedir. DSP ve analog topluluk radyo hizmetlerine olduğu gibi, C-DSP hizmetlerine de birçok genel lisans koşulu uygulanmaktadır. Bu, Topluluk Radyosu Yönetmeliği tarafından değiştirildiği şekliyle 1990 Yayıncılık Yasası'nın ilişkili hükümleri kapsamında yer almaktadır. 1996 Yayın Yasası'nın 61A(7) bölümü, bir topluluk sayısal ses programı hizmetinin bir topluluk radyo hizmetine karşılık geldiği koşulları ortaya koymaktadır. Bu yalnızca her takvim ayında:

- Programlardan oluşan topluluk radyo hizmetinin en az yüzde 80'i, o ay topluluk sayısal ses programı hizmetine de dahil olan programlardan oluşmaktadır.
- Bu tür programlardan oluşan topluluk radyo hizmetinin en az yüzde 50'si aynı anda her iki hizmette de yayımlanmaktadır.

1996 Yayın Yasası'nın 54(1)(c) bölümü, hangi tür radyo multipleksinin, hangi tür sayısal ses programı hizmetini yayımlayabileceğini belirtmektedir ("ofcom", "Other legislative requirements", 2022).

Temel Taahhütlerde Yapılan Değişiklikler

Lisanslı hizmetin adı veya niteliği değiştirilmek istenirse, herhangi bir değişiklik yapılmadan önce OFCOM ile yazılı bir sözleşme yapılması gerekmektedir.

Hizmet adı talepleri ve temel taahhüt değişiklikleri ilk gelen ilk hizmet alır esasına göre ele alınmakta ve talebin işlenmesi için dört hafta süre gerekmektedir.

Başvuru, hizmetin sağlanmasının sosyal kazanç sağlamaya devam edeceği; topluluğa, hizmetin işleyişine ve yönetimine katılma fırsatları sunacağı ve topluma karşı sorumlu olacak şekilde değişikliklerin nasıl olduğunu açıkça belirtmelidir. Bunlar, OFCOM'un varyasyona rıza gösterip göstermeme konusunda karar verirken dikkate alması gereken hususlardır. C-DSP lisans varyasyonları için herhangi bir ücret alınmamaktadır.

Lisansın Aktarılması

Bir C-DSP lisansı yalnızca OFCOM'un yazılı onayı ile bir kuruluştan diğerine aktarılabilmektedir. Mevzuat, lisansı devretmesi teklif edilen kişinin veya kuruluşun tüm lisans koşullarına uyabilecek durumda olacağına kanaat getirilmedikçe, onay verilmeyeceğini belirtmektedir. Lisansı devretmesi önerilen kişiden, yeni lisans sahibinin hizmetin devam etmesi için kullanabileceği fonların delili ve talep anında, OFCOM tarafından istenen diğer bilgileri sağlaması istenmektedir. C-DSP lisans devirleri için, herhangi bir ücret talep edilmemektedir.

Mevcut lisans sahibi, yeni lisans sahibinin lisans koşullarına uyum sağlayabilmesi için, lisansla ilgili tüm bilgileri almasını sağlamalıdır ("ofcom", "Transferring your licence", 2022).

Verilen Temel Taahhütlerin Gayesi

Analog topluluk radyo lisanslarından farklı olarak, C-DSP lisansları bir hizmetin yayımlanmasına izin vermekte, ancak gerektirmemektedir. Bu nedenle temel taahhütler, yalnızca hizmet gerçekten yayın yapıyorsa bir C-DSP lisansı için geçerli olmaktadır. Hedef topluluğa sosyal kazanç, hesap verebilirlik ve hizmete katılma fırsatları sağlamaya atıfta bulunan, standartlaştırılmış temel taahhütler bulunmaktadır. Bununla birlikte, birden fazla C-DSP lisansına sahip olanlar, her bir lisans için temel taahhütlerin tesliminin o lisansa ve hizmet verilen belirli bölge ve topluluğa özel olması gerektiğini unutmamalıdır ("ofcom", "Key Commitments", 2022).

Lisansın Amacı ve Süresi

Bir C-DSP lisansı, lisanslı hizmetin sağlanmasına yetki vermektedir. Lisans, lisanslı hizmeti sağlamakla yükümlü tutmamaktadır. Ancak lisans sahibi, lisanslı hizmeti sağlamaya son verirse, OFCOM lisansı iptal edebilmektedir. C-DSP lisansı, lisanslı hizmetin yalnızca bir küçük ölçekli multipleks yoluyla sağlanmasına izin vermektedir. Yerel bir multipleks üzerinde lisanslı hizmeti sağlayan C-DSP lisansları üzerinde, eş değer bir kısıtlama yoktur. Ancak pratikte, yalnızca yerel bir multipleks üzerinde bir hizmet sağlayan bir C-DSP, küçük bileşenlerin çoğunu veya tamamını kapsayan bir multipleks seçmelidir. Yerel multiplekslerde, C-DSP'ler için ayrılmış bir kapasite bulunmamaktadır.

Lisans, başlangıç tarihinden lisans sahibi tarafından teslim edilene veya OFCOM tarafından iptal edilene kadar yürürlükte kalmaktadır ("ofcom", "Purpose and length of licence", 2022).

Lisansın İptali ve Teslimi

Yönetmelik, OFCOM'a belirsiz bir süre için yürürlükte kalan bir C-DSP lisansı verme yetkisi vermektedir. Bir lisans sahibi herhangi bir noktada lisansını teslim etmek isterse, bunu yapabilmektedir. Bir lisansı teslim etmek için, OFCOM'a yazılı müracaat edilmektedir. Dilekçe, lisans sahibi adına yetkili bir kişi tarafından lisansın teslim edilmek istenen tarihi açıkça belirtilerek imzalamaktadır (sınırlı sorumluluk ortaklığı durumunda bu; bir direktör, şirket sekreteri veya atanmış bir üye olur).

Bir C-DSP lisansının gerekliliklerine uyulmadığı halde lisanslı bir hizmetin sağlanması, lisansın iptali için bir neden teşkil etmektedir.

OFCOM, aşağıdakiler dahil, ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere çeşitli nedenlerle lisansın iptalini değerlendirebilmektedir:

- Lisans sahibinin yıllık lisans ücretlerini ödememesi veya OFCOM tarafından talep edilen bilgileri sağlamaması,
- Lisans sahibinin lisanslı hizmeti vermeyi durdurması,
- Lisans sahibi OFCOM'u yanıltmak amacıyla yanlış bilgi vermişse veya bilgi vermemişse,
- Lisans sahibinin diskalifiye edilmesi gereken bir kişi haline gelmesi,
- Lisans sahibinin niteliğini, özelliklerini veya kontrolünü etkileyen herhangi bir değişikliğin meydana gelmesi,

- OFCOM'un, 1990 ve 1996 Yayıncılık Yasaları'nın 3. bölümleri uyarınca lisans sahibinin bir lisansa sahip olmaya haiz olduğu konusunda olumlu görüşünü sonlandırması,
- Lisans sahibinin, 2006 Telsiz Telgraf Yasası kapsamında bir lisansa sahip olma şartına uymaması,
- Lisans sahibi tarafından sağlanan hizmetin, artık OFCOM tarafından C-DSP olarak lisanslanabilir bir hizmet teşkil etmemesi,
- Lisans sahibinin tasfiyeye gitmesi veya ödeme aczine düşmesi.

Bir C-DSP lisansını iptal etmeden önce, OFCOM ilk olarak lisans sahibine iptal etme niyetini bildirmekte ve ona beyanda bulunması için makul bir fırsat vermektedir. Bir lisans iptal edildiğinde veya lisanstan vazgeçildiğinde, lisanslı hizmetle ilgili bilgiler OFCOM'un web sitesindeki lisanslı hizmetler listesinden kaldırılmaktadır. İptal veya vazgeçme bildirimi, radyo yayın lisansı aylık güncellemelerinde yayımlanmaktadır ("ofcom", "Revocation and surrender of licence", 2022).

Lisans Sahibi Kuruluşla İlgili Yapılan Değişikliklerin Bildirilmesi

Lisans; lisans sahibini, lisans sahibi kuruluşun yapısı, özellikleri veya kontrolündeki değişiklikler hakkında OFCOM'u bilgilendirmekle yükümlü kılmaktadır.

Aşağıdaki değişiklikler mümkün olan en kısa sürede ve değişikliklerin gerçekleşmesinden itibaren en geç 28 gün içinde OFCOM'a yazılı olarak bildirilmelidir:

- Lisans sahibinin kontrolünü etkileyen durumlar ve kontrol değişiklikleri,
- Hissedarlar ve yöneticilerdeki değişiklikler,
- Yönetimde, kilit personelde ve iletişim bilgilerindeki değişiklikler,
- Lisans sahibi, yönetime veya tasfiyeye gitmesine ya da ödeme aczine düşmesine neden olacak herhangi bir emir veya karar verildiğinin farkına varırsa,
- Lisans sahibi aleyhine bir mahkeme kararı verilmişse veya lisans sahibi bir suçtan hüküm giymişse. Bu, aynı zamanda lisans sahibinin hissedarları ve yöneticileri ile lisans sahibi üzerinde kontrolü olan herhangi bir kişi veya kuruluş için de geçerli olmaktadır.

("ofcom", "Changes relating to the licensee body", 2022).

Finans Raporu ve Sabit Gelir Ödeneği

Bir yıldan fazla bir süredir yayın yapan her lisans sahibinin, bir finans raporu sunması istenilmektedir. Bu, OFCOM'un istasyonların mevzuatta belirtilen gelir sınırları dahilinde çalışıp çalışmadığını kontrol etmesini sağlamaktadır. İstasyonlar tarafından sağlanan bilgiler, OFCOM'un bir önceki takvim yılı boyunca yayıncılık sektörünü özetleyen raporunda da kullanılmaktadır.

Bir C-DSP hizmetine uygulanan £15.000 tutarında bir sabit gelir ödeneği vardır ve bu ödeneğin üzerindeki reklam ve sponsorluktan elde edilen ilgili gelir, hizmetten elde edilen toplam gelirin %50'si ile sınırlandırılmaktadır. Reklam, ödeme veya başka bir bedel karşılığında yayımlanabilmektedir. Her ikisi de yukarıda belirtilen sınırlara dahil edilmektedir. Reklam ve sponsorluktan elde edilen gelir üzerindeki kısıtlamalar, hizmete dahil olan programların sponsorluğunu, istasyonun sponsorluğunu ve programlamada ticari iletişimden elde edilen geliri ifade etmektedir.

Analog topluluk radyosu ve C-DSP servislerinin olduğu durumlarda, ilgili servislerin tek bir mali raporda geliri birlikte bildirmeleri gerekmektedir. Sabit gelir ödeneği, birlikte alınan ilgili hizmetler için geçerli olmakta ve bu ödeneğin üzerindeki reklam ve sponsorluktan elde edilen ilgili gelir, her iki hizmette de toplam ilgili gelirin %50'si ile sınırlandırılmaktadır. Bir analog topluluk radyo lisansı sahibinin, analog hizmete karşılık gelen bir DSP lisansına sahip olduğu durumlarda lisans sahibi bunları paylaştırmalıdır. DSP lisans sahiplerinin eşit paylaştırmadan ayrılmak için, önceden herhangi bir onay almasına gerek yoktur ("ofcom", "Finance report and fixed revenue allowance", 2022).

Yayına Dair Kayıtların Üretilmesi, Saklanması ve Çoğaltılması

Lisans sahibi, yardımcı materyaller de dahil olmak üzere lisanslı hizmette yayımlanan her şeyin kayıtlarını 42 gün boyunca saklamalı veya saklanmasını sağlamalıdır. OFCOM, herhangi bir yayın materyalinin bir kopyasını talep ederse, lisans sahibi bunu belirtilen son tarihe kadar sağlamalıdır. Kayıtlar, OFCOM'un materyali yayın olarak dinleyebileceği standartta ve formatta olmalıdır. Lisans sahibi ayrıca, talep edildiğinde hizmete dahil olan herhangi bir materyalin komut dosyalarını veya dökümlerini de OFCOM'a sağlamalıdır. Lisans sahibi, arıza veya rutin bakım durumunda kaydın sürekliliğini sağlamak için yedek kayıt kapasitesi için uygun yöntemlere sahip olmalıdır. OFCOM tarafından talep edildiğinde

çıktı kaydının sağlanmaması, ciddi bir lisans koşulu ihlali olarak kabul edilmektedir ("ofcom", "Retention and production of recordings", 2022).

Reklam ve Sponsorluk Yönetmeliği

Yayın reklamcılığı, Reklamcılık Standartları Kurumu tarafından ortaklaşa düzenlenmektedir. Yayın sponsorluğunun düzenlenmesi, OFCOM'un sorumluluğundadır ve kurallar, Yayın Yönetmeliği'nde yer almaktadır. Radyo programcılığındaki ticari iletişim de OFCOM tarafından düzenlenmekte ve bu tür çıktılara ilişkin kurallar Yayıncılık Yasası'nın 10. bölümünde yer almaktadır ("ofcom", "Regulation of advertising and sponsorship", 2022).

Fırsat Eşitliği ve Eğitim

20'den fazla kişiyi istihdam eden ve yılda 31 günden fazla faaliyet gösteren lisans sahiplerinin, eğitim ve fırsat eşitliğinin teşviki için düzenlemeler yapmaları gerekmektedir. Lisans sahipleri özellikle:

- Cinsiyet, ırk ve engellilik ile ilgili olarak eşit istihdam fırsatlarını teşvik etmek için düzenlemeler yapmalıdır. Bu tür düzenlemelere örnek olarak, lisans sahibi şirketlerin bir işgücünü istihdam etmesine ve elinde tutmasına yardımcı olmak için tasarlanmış politikalar ve girişimler düşünülebilmektedir.
- Eğitim personeli için düzenlemeler yapılmalıdır. Bu tür düzenlemelerin örnekleri arasında mentorluk planları veya mesleki beceri eğitim programları yer alabilmektedir.
- Düzenlemelerinin mevcut işleyişi ve etkinliği hakkında yıllık gözlemler yayımlanmalıdır.
- İstendiğinde, OFCOM'a mevcut işleyişi ve düzenlemelerinin etkinliğini detaylandıran yıllık gözlemlerin bir kopyası sağlanmalıdır

("ofcom", "Equal opportunities and training", 2022).

Adil ve Etkili Rekabet

OFCOM, lisanslı hizmetlerin ve bunlarla bağlantılı hizmetlerin sağlanmasında adil ve etkin rekabeti sağlamakla yükümlüdür. OFCOM'un genel politikası, Yayıncılık Yasası lisanslarında lisans sahibi için, aşağıdakileri gerektiren bir koşulu dahil etmektir:

- Lisanslı hizmetlerin veya bağlantılı hizmetlerin sağlanmasında adil ve etkin rekabete zarar veren herhangi bir düzenlemeye girmemek veya sürdürmemek,
- Lisanslı hizmetlerin veya bağlantılı hizmetlerin sağlanmasında adil ve etkin rekabeti sağlamak amacıyla, OFCOM tarafından onaylanan herhangi bir kural veya kılavuza uymak,
- OFCOM tarafından bu amaçla verilen herhangi bir talimata uymaktır

("ofcom", "Fair and effective competition", 2022).

2.2.2. Ticari Bir Analog (AM/FM) Radyo Yayın Lisansı İçin Başvuru Süreci

Mevcut ticari analog telsiz lisansları, son kullanma tarihlerine yaklaştıkça OFCOM'un genel yaklaşımı, mevcut veya potansiyel lisans sahiplerini başvuru niyetlerini beyan etmeye davet ederek bir ön duyuru yapmaktır. Birden fazla başvuru sahibi bir talep beyan ederse, lisansın yeniden ilanı yayımlanmakta ve OFCOM bunları kriterlerine göre değerlendirmektedir.

2.2.3. Kısıtlı Hizmet Lisansı (RSL)

Kısıtlı hizmet lisansları, etkinliklerde veya Birleşik Krallık'ta belirli yerlerde yayın yapmak için kullanılan küçük kapsama alanına sahip radyo hizmetleridir. Arabalı filmler gibi kısa süreli etkinlikler, hastane radyo hizmetleri veya stadyum içi etkinlikler gibi hizmetler için kullanılmaktadırlar.

Üç tür kısıtlı hizmet lisansı vardır:

1- Kısa vadeli kısıtlı hizmet lisansları (SRSL),

2- Uzun vadeli kısıtlı hizmet lisansları (LRSL)

3- Ses dağıtım sistemi kısıtlı hizmet lisansları (ADS-RSL).

Kısa süreli sınırlı hizmet lisansları etkinlikler, dini bayramlar veya daha uzun süreli lisans başvurusuna hazırlık amaçlı deneme yayınlarının kapsamı için verilmektedir ("ofcom", "Restricted services Guidance notes for applicants and licensees", 2022).

2.2.3.1. Kısa Süreli Kısıtlı Hizmet Lisansı (SRSL)

SRSL, AM veya FM analog radyoda yayımlanan etkinliklerin, dini bayramların veya daha uzun süreli bir lisans başvurusuna hazırlık amacıyla deneme yayınlarının yayımlanması için verilen kısa süreli bir radyo lisansıdır. SRSL, genellikle en fazla 28 ardışık gün için verilmektedir. Hizmet, radyo spektrumundan en iyi şekilde yararlanmak ve başvuru sahiplerinden gelen talep düzeyini mümkün olduğunca karşılamak için hem kapsama alanı hem de süre bakımından kısıtlanmaktadır. SRSL, genellikle talep üzerine ilk gelen ilk hizmet alır esasına göre düzenlenmektedir. Bir bireye veya kuruluşa, Birleşik Krallık'ın aynı bölgesinde birbirini izleyen on iki aylık herhangi bir süre içinde genellikle en fazla iki SRSL verilebilmektedir. Büyük Londra bölgesinde, genellikle başvuru sahibi başına yılda yalnızca bir lisans tahsis edilmektedir. Bunun nedeni, bu alandaki son derece sınırlı frekans mevcudiyetidir. Bir lisans sahibinin, lisansının sona ermesi ile aynı lisans sahibinin bir sonraki lisansının başlangıcı arasında genellikle en az dört aylık bir süre olmalıdır. Ancak, bir lisans adayının önceki 12 ay içinde hâlihazırda iki lisansa sahip olması veya önceki bir lisanstan sonraki dört ay içinde bir lisans başvurusunda bulunması durumunda, başka bir lisans alma olasılığı değerlendirilmektedir. Hibe uygulamada, özellikle gerekli güç seviyelerine ve lisanslanan hizmetin içeriğine bağlı olarak yayın yapmak isteyen diğerlerini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Her zamanki ilk gelen ilk hizmet alır yaklaşımının bir istisnası olarak, önceki dört ay içinde lisans sahibi olmayan ve önceki 12 ay içinde iki lisansa sahip olmayanların başvurularına öncelik verilmektedir.

Geçerli Bir Başvuru Yapma

SRSL lisansları için başvuru formu, OFCOM'un web sitesinde bulunabilmektedir. Başvurular, sadece bu form kullanılarak yapılabilmektedir. Başvuru sahipleri, başvurularını gönderirken her zaman bu kılavuz notların en son versiyonuna başvurduklarından ve web sitesindeki başvuru formunu kullandıklarından emin olmalıdır. Başvuru formunun önceki sürümlerinde yapılan başvurular kabul edilmemektedir. Aşağıdaki süreler içinde yapılmayan başvurular reddedilebilmektedir:

- Önerilen yayın başlangıç tarihinden 180 gün önce yapılan başvurular,
- OFCOM'un başvuruyu aldığı tarih ile önerilen yayın başlangıç tarihi arasında 60 net günden daha geç bir süre sonra yapılan başvurular,

- Birleşik Krallık resmi tatilleri, Birleşik Krallık hükûmeti tarafından tanımlananlar olarak kabul edilmektedir. İskoçya ve Kuzey İrlanda, İngiltere ve Galler'den daha fazla resmi tatile sahiptir. Önerilen yayının gerçekleşeceği Birleşik Krallık ülkesi için geçerli olan resmi tarihler dikkate alınmaktadır.

Belirtilen başvuru kapandıktan sonra yüksek talep dönemindeki herhangi bir SRSL başvurusu, henüz başvuru alınmayan bir alan için ve konu ile ilgiliyse dikkate alınmaktadır. Bu, uygun bir frekansın mevcudiyetine bağlıdır. Bir başvuru açılmadan önce alınan başvurular reddedilmektedir. OFCOM, aşağıdaki gerekçelerle bir başvuruyu reddedebilmektedir.

- Başvuru formunun önceki sürümleri kullanılarak yapılan başvurular,
- Gerekli destekleyici belgelerin okunaklı biçimde sunulmadığı başvurular,
- Başvurunun alınmasını müteakip, beş iş günü içinde OFCOM'un banka hesabına yatırılması gereken başvuru ücretinin ödenmediği başvurular,
- Beyannamenin lisans başvurusunda bulunan bir şirket olması durumunda şirket sekreteri veya şirket yöneticisi tarafından yapılmayan başvurular,
- Beyannameye tarih verilmeyen başvurular,
- Önerilen yayın süresinin, olayın fiilen gerçekleştiği süreyi önemli ölçüde aştığı başvurular, OFCOM tarafından reddedilebilmektedir.

OFCOM'un genel yaklaşımı, lisans başvurularını ilk gelen ilk hizmet alır esasına göre değerlendirmektir. OFCOM'un başvuruyu aldığı tarih ile önerilen yayın başlangıç tarihi arasında en az 60 gün olacak şekilde bir başvuru yapılmalıdır. Bu, OFCOM'a başvuruyu işleme koymak, uygun bir frekansı belirlemek ve Yayın Yasası ve Telsiz Telgraf Yasası lisans ücretlerini toplamak için yeterli zaman tanımaktadır. Bu süreden sonra yapılan başvurular reddedilebilmektedir ("ofcom", "Submitting a valid application", 2022).

Deneme Hizmeti İçin Başvuru Yapma

Bir başvuru sahibi, kalıcı bir ticari veya topluluk radyo istasyonu işletmek için daha uzun vadeli planları olduğunda ve ilk önce hizmetlerinin nasıl ses getireceğini test etmek ve izleyici ile reklamcıların olası tepkisini ölçmek istiyorsa, bir deneme hizmeti uygulanabilmektedir. Deneme analog (FM) hizmetleri için SRSL, yalnızca OFCOM'un topluluk radyo lisansı zaman çizelgesinde veya ticari radyo lisanslarının planlanan reklam zaman çizelgesinde listelenen coğrafi alanlarda verilmektedir. Mevcut hizmetler yeniden

lisanslanıyor olmasına rağmen, OFCOM şu anda herhangi bir yeni analog ticari radyo lisansı vermemektedir.

OFCOM, bir sayısal radyo multipleks veya küçük ölçekli bir sayısal radyo multipleks üzerinde kalıcı bir hizmet başlatmak için niyet edilen, deneme sayısal radyo hizmetleri için SRSL uygulamalarını dikkate almaktadır.

Bir Etkinliği veya Dini Dönemi ya da Festivali Kapsama İçin Başvuru

Herhangi bir SRSL yayınının süresi, kapsanan etkinlik, dini dönem ya da festivalin süresini önemli ölçüde aşmamalıdır. Önerilen yayın uzunluğu, etkinliğin fiilen gerçekleştiği süreyi aşarsa, başvuruların reddedilme olasılığı yüksektir.

Aynı alandaki bir etkinliğin kapsamı için normalde birden fazla lisans verilmemektedir. Aynı alanda çakışan tarihlerle aynı etkinliği (hava gösterisi, köpek çeviklik etkinliği, karnaval gibi) kapsayacak şekilde iki veya daha fazla başvuru alınırsa, etkinlik organizatöründen hangi başvurunun öne alınması gerektiğini netleştirmek için bir destek mektubu gönderilmesi istenmektedir. Organizatörün kararsız kalması durumunda çekiliş yapılmaktadır (“ofcom”, “Restricted services to cover events”, 2022).

Taleplerin Yoğun Olduğu Dönemde Yapılan Başvurular

Belirli bir zaman diliminde aynı veya benzer coğrafi alandaki yayınlar için çok sayıda başvuru alınırsa, ilk gelen ilk hizmet alır yaklaşımı uygulanmayabilmektedir. Alınan başvuruların sayısı ve uygun frekansların mevcudiyetini göz önünde bulundurularak, lisansın bir kura yoluyla verilip verilmeyeceğine karar verilmektedir. Başvuru tarihleri web sitesinde duyurulmaktadır. Belirtilen süre bittikten sonra yüksek talep döneminde alınan herhangi bir SRSL başvurusu, yalnızca henüz başvuru alınmayan bir alan için ve uygun bir frekansta, müsaitlik durumuna bağlı olarak değerlendirilmektedir.

OFCOM’un aynı veya benzer coğrafi bölgelerdeki yayınlar için çok sayıda başvuru beklemediği, ancak her ikisi de benzer bir alana yayın yapmayı öneren talep edilen yayın tarihlerinden 180 gün önce aynı gün iki veya daha fazla başvuru aldığı durumlarda benzer bir zaman diliminde, hizmetlerin aynı etkinliği dini bayram dönemi kapsayıp kapsamadığına bakılmaksızın çekiliş yapılmaktadır. Tüm çekilişler kayda alınmakta ve kayıt, çekilişten kısa bir süre sonra YouTube’da yayımlanmaktadır. Kısa bir süre sonra, web sitesinde her başvurunun çekildiği sıranın bir listesi de yayımlanmaktadır. Gecikme, görme engelliler için

videoya altyazı eklenmesine izin vermek için gereklidir. Çekilişten sonra başvurular tam olarak değerlendirilmektedir. İlk başvuru sahibi lisans almaya uygun değilse, başvuru reddedilmekte ve ikinci başvuru sahibinin başvurusu değerlendirilmektedir. Kabul edilebilecek bir başvuruya kadar bu işleme devam edilmektedir. Başvuruların hiçbiri uygun değilse, lisans verilmemektedir ("ofcom", "Applications in a period of high demand – RSLs to cover events", 2022).

Süresi Uzatılan SRSL

Bazı durumlarda, bir dizi etkinliğin kapsamı için kararlaştırılan bir süre boyunca uzanan, aynı verici mahallinden 28 güne kadar ardışık olmayan yayınlar için başvurular kabul edilmektedir. Bu yayınlar on iki aylık bir süre içinde yapılmalıdır. Bu lisansların ücreti, hizmetin yayımlanacağı gün sayısının aksine lisansın toplam süresine bağlıdır.

Uzatılmış süreli SRSL, bilgi ve yorum gibi içerikler dahil olmak üzere olay odaklı olmalı ve hizmet mahallinde gerçekleşen olayları kapsamalıdır. Bu lisanslar, deneme hizmetleri için verilmemektedir. Uzatılmış süreli SRSL aşağıdaki şekillerde lisanslanabilmektedir:

- FM'de maksimum 300 mW etkin yayılan güç (ERP) güç seviyesinde,
- AM'de maksimum 1 watt efektif yayılan monopol gücü EMRP[2] güç seviyesinde,
- FM'de maksimum 25 watt ERP güç seviyesinde,
- Lokasyonun yeterli kapsamını sağlamak için 300 mW'den fazla bir güç seviyesinde,
- OFCOM'un, komşu bölgelerdeki diğer SRSL lisanslama yeteneğini engellemeyen 300 mW'ın üzerinde bir güç seviyesinin kullanılması durumunda lisanslanabilmektedir.

Lisans verildikten sonra, istisnai durumlarda ve OFCOM ile önceden anlaşma yapıldıktan sonra olağan 28 günlük sınır aşılırsa, ek ücret ödenmemektedir.

Düşük güçlü bir FM stadyum içi SRSL önerildiğinde, aynı etkinlik için AM'de uzun süreli SRSL için ayrı bir uygulama da dikkate alınmaktadır.

[2] EMRP, ERP'nin AM karşılığıdır. "M", AM iletimi için kullanılan tek kutuplu anteni ifade eder.

Uzatılmış bir SRSL süresi için tahsis edilen frekans, hizmet yayında olmadığında yakındaki diğer hizmetler için lisanslanabilmektedir. Bu nedenle, etkinlik tarihleri önceden belirlenmeli ve yayın tarihlerinde yapılması gereken değişiklikler OFCOM'a bildirilmelidir.

Başvuruları Değerlendirmek İçin Zaman Çizelgeleri

Kuzey İrlanda'da önerilen hizmetler için başvuruların değerlendirilmesi, daha uzun sürmektedir. Çünkü OFCOM'un genel merkezindeki mühendislerin uygun frekansları bulmak için OFCOM'un Belfast ofisindeki mühendislerle birlikte çalışması gerekmektedir. OFCOM'un mevcut bir lisans sahibine karşı sahip olduğu herhangi bir lisansın iptaline yol açabilecek yaptırım prosedürleri başlattığı durumlarda, genellikle aynı lisans sahibi veya bağlı bir kişi ya da kuruluş tarafından yapılan yeni lisans başvurularını dikkate alınmamaktadır. Bir başvurunun tam olarak değerlendirilebilmesi için, başvuru sahibinden daha fazla bilgi veya açıklama talep edilebilmektedir. Beş iş günü içinde daha fazla bilgi talebine uygun bir cevap alınmazsa, başvurunun geçerliliğini yitirdiği kabul edilmektedir ("ofcom", "Timescales", 2022).

Lisans Değişiklikleri, Erteleme ve Ücretler

Başvuru veya lisans sahibinin, başvuru yapıldıktan ya da lisans verildikten sonra verici lokasyonunda veya yayın tarihlerinde değişiklik yapmaması önemlidir. Bunun nedeni, çakışan bazı coğrafi alanlarda, tüm frekansların enterferans olmadan kullanılabilmesini sağlamak için frekans planlamasının aynı anda yapılması gerekliliğidir. Bir başvuru sahibi, verici konumunu veya yayın tarihlerini değiştirirse, OFCOM çevredeki yayın alanları için frekans planlamasını yeniden yapmalıdır. Bu nedenle, değişiklik frekansın yeniden planlanmasını gerektiriyorsa OFCOM yayın tarihlerinde değişiklik yapılmasına izin vermemektedir. OFCOM'un dikkate alabileceği herhangi bir talep 200 £ değişiklik ücretine tabidir. OFCOM, yayın başlangıç tarihine uygulanamayacak kadar yakın olduğunu düşündüğü herhangi bir değişiklik talebini reddetmektedir. Yüksek talep döneminde yapılan başvurular hariç olmak üzere, bir başvuru yayına başlanması planlanan orijinal tarihten itibaren on iki aya kadar ertelenebilmektedir. Tüm erteleme taleplerinde 200 £ ücret alınmaktadır.

Seçilen ödeme yönteminin, OFCOM'un hesabına havale edilmesinin ne kadar süreceğini kontrol etmek ve ödemenin belirtilen son tarihe kadar OFCOM'a ulaşmasını

sağlamak başvuru sahibinin sorumluluğundadır. 400 £ iadesi olmayan başvuru ücreti ödenmektedir. Başvuru ücreti, başvurunun alınmasından itibaren beş iş günü içinde OFCOM'un banka hesabına ulaşmadıysa, başvuru değerlendirilmemektedir. Başvuru sahibi ödemeyi banka havalesi yoluyla yapamıyorsa, OFCOM için bir çek düzenlenmeli ve posta ile gönderilmelidir. Çekin arkasında, başvuru sahibinin posta kodu ve soyadı olan bir referans belirtilmelidir. SRSL ücretleri için KDV ödenmemektedir. Lisans ücretleri, yayımlanmış bir tarifeye göre günlük olarak alınmakta ve periyodik olarak gözden geçirilmektedir. Lisans sahibi, test günleri ve yayın yapmadığı süre boyunca lisans dönemindeki her gün için ücretlendirilmektedir.

Kısa süreli kısıtlı bir hizmeti yayımlamak için iki lisans gerekmektedir:

- 1990 Yayın Yasası kapsamında bir lisans ve
- 2006 Telsiz Telgraf Yasası kapsamında bir lisansa ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu lisansların her ikisi de OFCOM tarafından verilmektedir. Her lisans türü için, ücretler iki farklı banka hesabına ayrı ayrı yatırılmakta ve bu nedenle iki fatura gönderilmektedir. Bunun nedeni, Yayıncılık Yasası lisansları için toplanan ücretlerin, OFCOM'un SRSL yönetme maliyetlerini ödemek için kullanılması, buna karşın Telsiz Telgraf Yasası lisanslarının ücretlerinin ise spektrumun kullanımı için hükûmete ödenmesidir ("ofcom", "How licence applications will be considered", 2022).

Başvuru Sahibi ve Yöneticiler İle İlgili Bilgiler

Başvuru sahibi hakkında temel bilgiler talep edilmektedir. İstenen ayrıntılar, şirket kayıt numarasını ve iletişim bilgilerini içermektedir. Bu bilgiler, OFCOM'un başvuru sürecinde ve bir lisans verilirse başvuran şirkette kiminle iletişime geçileceğinin bilinmesi için gereklidir. SRSL başvurusunda muvaffak olunursa, lisans sahibinin bu bölümde verilen bilgilerdeki herhangi bir değişikliği mümkün olan en kısa sürede OFCOM'a bildirmesi lisansın bir koşulu olmaktadır. Başvuru sahibinden aşağıdaki irtibat kişilerinin iletişim bilgileri de istenmektedir:

- Başvuruyu yapmaya yetkili kişi: Başvuru sahibi tarafından başvurunun yapılması amacıyla usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş kişidir. Başvuru sahibi bir birey ise, bilgilerinin sağlanması gerekmektedir. Başvuru sahibi bir şirket ise, şirket sekreteri veya yöneticisinin bilgileri sağlanmalıdır.
- Lisans iletişim kişisi: Bu, OFCOM'un lisanslama konularında günlük iletişim sağlayabileceği kişinin bilgisidir. Lisans irtibat kişisi, aynı zamanda yayın sırasında

ortaya çıkan enterferans veya diğer sorunlarda vericiye erişim sağlayabilen ve gerektiğinde müdahale edebilen OFCOM için acil durum irtibat kişisidir.

- Uyum görevlisi: Bu, OFCOM'un yayın koduna ve içerikle ilgili diğer kod ve kurallara uyumla ilgili konularda iletişime geçeceği kişidir.
- Herkese açık iletişim: OFCOM'un web sitesinde ve diğer ilgili OFCOM yayınlarında yayımlanmak üzere olan iletişim bilgileridir. Bir lisans verildiğinde; hizmetin adı, lisans sahibinin iletişim bilgileri, lisansın süresi ve lisanslı hizmetin kısa bir açıklaması OFCOM'un web sitesinde yayımlanmaktadır

("ofcom", "Details of directors, designated members, participants and shareholders", 2022).

Uygunluk Gereksinimleri

OFCOM, yayın lisansı için başvuran herkesin lisans almaya haiz olmasını sağlamakla yükümlüdür. OFCOM, bir başvuru sahibinin lisans sahibi olmaya haiz olup olmadığını değerlendirirken, başvuru sahibi ve faaliyetleri üzerinde kontrol sahibi olabilecek kişileri de dikkate almaktadır. Göz önünde bulundurulan sorun türleri şunları içermektedir:

- Cezai hükümler (herhangi bir yargı alanında),
- İflas,
- Yetkisiz yöneticiler (başvuru sahibi bir şirket ise),
- Bir profesyonel veya ticari kuruluştan uzaklaştırma,
- Genel yasal diskalifiyeler,
- Uygulamaların ayrıntıları, lisanslar ve yaptırımlar.

1990 Yayıncılık Yasası uyarınca, son beş yıl içinde lisanssız yayıncılık suçundan hüküm giymiş birinin lisans sahibi olması yasaktır. Lisans verilen bir başvuru sahibi, böyle bir mahkûmun, hizmetin işleyişine veya programlarının yapımına dahil olmamasını sağlamakla yükümlüdür. 1990 Yayıncılık Yasası ve 2003 İletişim Yasası, OFCOM'un yayıncılık lisanslarına kimlerin sahip olabileceği konusunda bir takım kısıtlamalar getirmektedir. Aşağıdakiler, bir SRSL lisansına sahip olmaktan veya lisanslı bir şirketi kontrol etmekten diskalifiye edilenler arasında yer almaktadır:

- Bir yerel makam,
- Siyasi bir organ,
- OFCOM'un belirli bir kişinin lisans sahibi olmasının uygun olduğuna kanaat getirdiği ve bu yönde karar verdiği durumlar dışında, dini bir kuruluş,

- Yukarıdakilerden herhangi biri ile onların memurları veya ortakları tarafından kontrol edilen herhangi bir şirket,
- Bir reklam ajansı veya böyle bir ajans tarafından kontrol edilen veya yüzde 5'ten fazla hisseye sahip olduğu herhangi bir şirket

("ofcom", "Eligibility Requirements", 2022).

Lisanslı Hizmetin Adı ve Uygunluğu

OFCOM, program hizmetinin ve hedef kitlesinin tanımlanmasın talep etmektedir. Lisans sahibi, yalnızca lisans ekinde ayrıntılı olarak açıklananları yayımlamaya yetkili olmakta ve lisansın içeriğini sonradan değiştirmeye karar verirse, değişikliğin lisans ekine yansıtılması için önceden OFCOM ile iletişime geçmelidir.

Önerilen hizmetinin adını, başvuru sahibi seçmektedir. İsmin kullanılabilmesini sağlamak ve yayına başlamadan önce uygun telif hakkı lisans kuruluşları ile anlaşmalar yapmak, başvuru sahibinin sorumluluğundadır. Lisans verilmesi, belirli bir adı kullanma hakkı oluşturmamaktadır. OFCOM, bir başvuruda önerilen hizmet adını lisanslama kriterleriyle ilgili olarak değerlendirmektedir.

Bir SRSL lisansı, uyum prosedürlerinin yürürlükte olmasını gerektirmektedir. OFCOM, lisans koşullarının ciddi, kasıtlı, tekrarlanan veya dikkatsizce ihlal edilmesi durumunda (örneğin, yayın içeriğinin kodlara ve kurallara uymaması durumunda) bir lisans sahibine yaptırım uygulayabilmektedir. OFCOM'un icra ettiği yaptırımlar, lisans sahibine mali bir ceza verilmesinden, lisansın iptal edilmesine kadar uzanabilmektedir ("ofcom", "Applicant's details", 2022).

Reklam, Sponsorluk ve Telif Hakkı

OFCOM Yayıncılık Yasası ve Birleşik Krallık Yayın Reklamcılığı Yasasına göre yayın süresi, ticari iletişim olarak satılabilmektedir. Lisans sahibi, yayımlamayı teklif ettiği herhangi bir materyalin telif hakkına sahip olan kişilerle anlaşmaya varmaktan sorumludur. Kayıtlı veya canlı müzik yayımlanması düşünülüyorsa, PPL ya da PRS ile iletişime geçilmelidir ("ofcom", "Sources of funding", 2022).

Teknik Konular

Lisanslı hizmette yayımlanan her şeyin kayıtlarının, 42 gün boyunca saklanması gerekmektedir. OFCOM, yayınla ilgili bir şikâyet alırsa, şikâyeti değerlendirmek için kayıtların bir kopyasını talep etmektedir.

Önerilen hizmet için teknik düzenlemelerin açıklanması istenmektedir. Bunlar: iletim konumu, frekans bantları ve radyo veri sistemleri (RDS) vb. dir. Ayrıca, SRSL iletimlerinin de OFCOM'un mühendislik koduna uyması gerekmektedir.

Kısa süreli kısıtlı bir hizmet için program hizmeti, normal olarak iletim kapsama alanı içindeki veya yakınındaki bir stüdyodan yapılmalıdır. Stüdyo ve verici farklı yerlerde olacaksa onları kiralık bir hat, ISDN[3] veya radyo bağlantısı ile bağlamak gerekir ("ofcom", "Technical Matters", 2022).

Kapsama Alanı, Verici Konumu, Güç Seviyeleri ve Frekanslar

SRSL lisans sahipleri, istedikleri kapsama alanının her bölümünün mükemmel bir sinyal almasını beklememelidir. Kapsama alanının bazı kısımlarında, alım zayıf olabilmekte veya hiç alım olmayabilmektedir. Bu, özellikle arazi ve bina yoğunluğunun sinyalleri normalden daha fazla engellediği durumlarda ve frekansın aynı ve bitişik frekanslarda gelen diğer sinyallere maruz kalması durumunda ortaya çıkmaktadır. Hizmet AM'de yayınlanıyorsa, kararlaştırılan kapsama alanı gündüz saatlerindeki yayınlar içindir. Hava karardıktan sonra aynı güç seviyesi geçerli olacak olsa da, bu süre zarfında AM alımı, gelen enterferans nedeniyle bazen önemli ölçüde azalabilmektedir. Verici lokasyonu, kapsamak istenilen konum için uygun olmalıdır. OFCOM, bu tür bir lisans için uygun olmayan şekilde geniş bir kapsama alanı sağlayabilecek yüksek konumları reddetme hakkını saklı tutmaktadır. Genel olarak, alan güçleri ve alım kolaylığı vericiye yaklaştıkça artmaktadır. Seçilen verici konumunun doğru ulusal şebeke referansının ve tam adresinin sağlanması önem arz etmektedir.

SRSL lisansları, tipik olarak kentsel alanda 3 km yarıçaplı veya kırsal alanda 5-7 km yarıçaplı bir kasaba veya şehrin bir bölümünü kapsamak üzere verilmektedir. Güç seviyeleri, hizmetin kapsamını sınırlayan enterferans seviyeleri de dikkate alınarak buna göre ayarlanmaktadır. Bu hizmetlerin lisanslanabileceği maksimum güç, FM'de 25 watt efektif

[3] ISDN, günümüzde kullanılan ses, veri, video, resimler vb. gibi farklı servisleri, hizmetleri, uygulamaları iletmek ve birleştirmek amacıyla oluşturulmuştur. ISDN, kullanışlı ve esnek bir altyapı sistemine sahip bir iletişim sistemidir.

yayılan güçtür (ERP). Bu, tipik olarak kentsel alanlarda maksimum 10 watt ile kırsal yerler için kullanılır. FM'de düşük güç (1 watt ERP) seçeneği mevcuttur. 1 watt efektif yayılan monopol gücü (EMRP), AM'de kullanılabilen maksimum değerdir. Kapsamı kolaylaştırmak için, stadyum içi veya saha tabanlı SRSL uzun bir süre FM'de maksimum 300 mW ERP gücünde lisanslanmaktadır. Uzun bir süre için daha büyük bir alan kapsamı için FM'de 25 watt'a kadar ERP düşünülebilmektedir.

OFCOM, başvurunun değerlendirilmesi sırasında kapsama haritası talep edebilmektedir. Bu koşullar altında, başvuru sahibinden önerilen hizmetin amaçlanan coğrafi kapsama alanını belirtmesi istenmektedir.

Belirli bir güç ve anten yüksekliği için belirli bir frekansta elde edilen kapsama, mevcut enterferans seviyelerine göre değişim göstermektedir. Genel olarak kısıtlı hizmetlerin, özellikle kapsama alanlarının sınırlarında ticari radyo ve BBC istasyonlarından daha yüksek düzeyde enterferans yaşaması muhtemeldir. Başvuru sahipleri, spektrum giderek daha sıkışık hale geldiğinden, enterferans seviyelerinin geçmişte deneyimlemiş olabilecekleri seviyelerde kalacağını varsayamazlar.

Stereo iletime izin verilmektedir. Ancak, diğer hizmetlerden kaynaklanan enterferans etkisini dengelemek için mono iletim tercih edilebilmektedir. Bu, etkili kapsama alanını artırabilmektedir. Stadyum içi kullanım için FM frekansları söz konusu olduğunda, OFCOM genellikle frekansları yalnızca çok yüksek düzeyde enterferansa maruz kalmaları durumunda değerlendirmektedir. Bu koşul, kısıtlı hizmet süresince diğer hizmetler için FM frekanslarının kullanılabilirliğini sınırlamaktan kaçınmak içindir.

FM veya AM bandında, istenilen bir frekans talep edilebilir. Ancak, istenen bir frekansın alınabileceğinin garantisi yoktur ve geçmişte belirli bir frekansa sahip olunmuşsa onun tekrar alınabileceği varsayılmamalıdır. Metropol alanlarda uygun frekansların az olması nedeniyle, tercih edilen bantta uygun bir frekansın bulunacağının garantisi de verilememektedir ("ofcom", "If there is one frequency available", 2022).

Radyo Veri Sistemi (RDS)

Radyo veri sistemi (RDS), verilerin bir radyo sinyali aracılığıyla radyo alıcılarına iletilmesini sağlamaktadır. RDS, trafik bilgilerinin taranması veya bir radyo ekranında program hizmet adı biçiminde metin görüntülenmesi gibi çeşitli işlevler için kullanılmaktadır.

Program hizmet adı değiştirilmek istenirse, OFCOM'dan önceden izin alınması gerekmektedir. RDS program hizmet adlarının kaydırılmasına izin verilmemektedir. Hizmette düzenli trafik bültenleri yer alacaksa, sürücüleri bir trafik duyurusunun yayımlanmak üzere olduğu konusunda uyarmak için, RDS kullanmak istenebilmektedir. Bu, araba radyolarına istasyonun trafik bültenleri yayımladığını bildiren trafik programı bayrakları kullanılarak yapılmaktadır. Trafik programı bayrakları, trafik anonsu bayrakları ile birlikte kullanılmalıdır. Bu sesin önceden tanımlanmış bir seviyeye yükselmesine ve ilgili mesajın ekranda görüntülenmesini sağlamaktadır. Radyo verileri bir RDS aracılığıyla iletilecekse, bir program tanımlama yani PI[4] kodu tahsis edilmesini sağlamak için bunu başvuru formunda belirtilmelidir. RDS bilgilerini iletmek isteyen tüm lisans sahipleri için bir PI kodu gereklidir.

FM veya AM yayınları için maksimum anten yüksekliği, zemin seviyesinden 20 metredir. Uluslararası izin ihtiyacından kaçınmak için başvuru sahibinin FM'de yayın yapmak istediği kıyı bölgeleri gibi belirli alanlarda, güç ve/veya anten yüksekliği kısıtlamaları gerekebilmektedir.

FM stadyum içi hizmetler için, anten stadyum arenasına monte edilmeli ve ana yapıların en uzunundan daha yüksek olmamalıdır.

Test yayınları için gereken süre, lisansın talep edildiği tarihlere dahil edilmektedir. Yani test ve yayın süresi birlikte toplam 28 günü geçmemelidir. Test yayınları sırasında yapılan duyurularda sınırlı hizmet lisansı olduğu, lisansın süresi ve hizmetin adı belirtilmelidir ("ofcom", "Radio Data System", 2022).

Elektromanyetik Girişim Sorunları

Güvenilir teknik yardım alınması önemlidir. Bunun yapılmaması, diğer yetkili spektrum kullanıcılarını enterferansa maruz bırakabilmekte ve bu, OFCOM'un sorun çözülene kadar istasyonu kapatmak için harekete geçmesine neden olabilmektedir. İstasyon, kullanımının herhangi bir kablosuz telgraf veya diğer hizmetlerle etkileşime neden olmayacak şekilde tasarlanarak inşa edilmeli ve bakımı yapılarak çalıştırılmalıdır.

Güç seviyesini, izin verilen maksimum seviyenin üzerine çıkarmak veya lisansta belirtilen özellikleri değiştirmek için herhangi bir yetkisiz eylem, OFCOM tarafından çok

[4] PI kod numarası, RDS kullanıcı radyo istasyonunun ve vericisinin kimlik numarası anlamına gelmektedir. Her ülkede radyo frekansı tahsisi ile yetkili birimlerce, uluslararası RDS organizasyonu bilgilendirilerek, radyo istasyonlarına bir program (yayın) referans numarası verilmektedir.

ciddi bir şekilde ele alınmakta ve OFCOM'un lisansı iptal etmesine ve lisans sahibinin olası lisanslara sahip olmasını engellemeye neden olabilmektedir. Telsiz Telgraf Yasası'nın veya Yayın Yasası'nın herhangi bir şartına uyulmaması durumunda lisans sahibi sorumlu tutulmaktadır.

Belirlenen hizmet alanı içinde, yayın esnasında tahsis edilen frekansta enterferansa maruz kalınırsa, OFCOM'a şikâyet bildirimi yapılmalıdır. OFCOM, yasadışı bir operatörün eylemleri nedeniyle hizmette kesintiye uğranılması durumunda, lisans sahibine tazminat ödemektedir ("ofcom", "Technical matters", 2022).

Lisans Ücreti Tarife Tabloları

Tablo 2

Kısa Vadeli Kısıtlı Hizmet Lisansları İçin Günlük Ücretler.

	B Lisans ücreti*	WTA Lisans ücreti**	Toplam ücretler	B Lisans ücreti*	WTA Lisans ücreti**	Toplam ücretler	B Lisans ücreti*	WTA Lisans ücreti**	Toplam ücretler
	1 Watt AM			1 Watt FM			1 Watt'ın üzerinde FM (25 Watt'a kadar)		
Günlük oran	£10.00	£15.00	£25.00	£10.00	£25.00	£35.00	£30.00	£40.00	**£70.00**
yayındaki günler									
1	£10.00	£15.00	£25.00	£10.00	£25.00	£35.00	£30.00	£40.00	**£70.00**
2	£20.00	£30.00	£50.00	£20.00	£50.00	£70.00	£60.00	£80.00	**£140.00**
3	£30.00	£45.00	£75.00	£30.00	£75.00	£105.00	£90.00	£120.00	**£210.00**
4	£40.00	£60.00	£100.00	£40.00	£100.00	£140.00	£120.00	£160.00	**£280.00**
5	£50.00	£75.00	£125.00	£50.00	£125.00	£175.00	£150.00	£200.00	**£350.00**
6	£60.00	£90.00	£150.00	£60.00	£150.00	£210.00	£180.00	£240.00	**£420.00**
7	£70.00	£105.00	£175.00	£70.00	£175.00	£245.00	£210.00	£280.00	**£490.00**
8	£80.00	£120.00	£200.00	£80.00	£200.00	£280.00	£240.00	£320.00	**£560.00**
9	£90.00	£135.00	£225.00	£90.00	£225.00	£315.00	£270.00	£360.00	**£630.00**
10	£100.00	£150.00	£250.00	£100.00	£250.00	£350.00	£300.00	£400.00	**£700.00**
11	£110.00	£165.00	£275.00	£110.00	£275.00	£385.00	£330.00	£440.00	**£770.00**
12	£120.00	£180.00	£300.00	£120.00	£300.00	£420.00	£360.00	£480.00	**£840.00**
13	£130.00	£195.00	£325.00	£130.00	£325.00	£455.00	£390.00	£520.00	**£910.00**
14	£140.00	£210.00	£350.00	£140.00	£350.00	£490.00	£420.00	£560.00	**£980.00**
15	£150.00	£225.00	£375.00	£150.00	£375.00	£525.00	£450.00	£600.00	**£1,050.00**
16	£160.00	£240.00	£400.00	£160.00	£400.00	£560.00	£480.00	£640.00	**£1,120.00**
17	£170.00	£255.00	£425.00	£170.00	£425.00	£595.00	£510.00	£680.00	**£1,190.00**
18	£180.00	£270.00	£450.00	£180.00	£450.00	£630.00	£540.00	£720.00	**£1,260.00**
19	£190.00	£285.00	£475.00	£190.00	£475.00	£665.00	£570.00	£760.00	**£1,330.00**
20	£200.00	£300.00	£500.00	£200.00	£500.00	£700.00	£600.00	£800.00	**£1,400.00**
21	£210.00	£315.00	£525.00	£210.00	£525.00	£735.00	£630.00	£840.00	**£1,470.00**
22	£220.00	£330.00	£550.00	£220.00	£550.00	£770.00	£660.00	£880.00	**£1,540.00**
23	£230.00	£345.00	£575.00	£230.00	£575.00	£805.00	£690.00	£920.00	**£1,610.00**
24	£240.00	£360.00	£600.00	£240.00	£600.00	£840.00	£720.00	£960.00	**£1,680.00**
25	£250.00	£375.00	£625.00	£250.00	£625.00	£875.00	£750.00	£1,000.00	**£1,750.00**
26	£260.00	£390.00	£650.00	£260.00	£650.00	£910.00	£780.00	£1,040.00	**£1,820.00**
27	£270.00	£405.00	£675.00	£270.00	£675.00	£945.00	£810.00	£1,080.00	**£1,890.00**
28	**£280.00**	**£420.00**	**£700.00**	**£280.0**	**£700.0**	**£980.00**	**£840.00**	**£1,120.0**	**£1,960.00**

Başvuru Ücreti : £400

Değişiklik Ücreti : £200

Tablo 3

Uzun Süreli Kısa Süreli Kısıtlı Hizmet Lisansları İçin Ücretler.

Lisans türü	Lisans dönemi	B Lisans ücreti	WTA Lisans ücreti**	Toplam
1W AM	29-140 gün	£675	£420	**£1,095**
1W AM	140 günün üzeri	£1,250	£420	**£1,670**
1W FM'e kadar	29-140 gün	£1,000	£700	**£1,700**
1W FM'e kadar	140 günün üzeri	£1,550	£700	**£2,250**
1W FM'nin üzeri	29-140 gün	£1,000	£1,120	**£2,120**
1W FM'nin üzeri	140 günün üzeri	£1,550	£1,120	**£2,670**

Başvuru Ücreti : £200

Değişiklik Ücreti : £200

* B Lisansı Ücreti: Yayın Yasası Lisans Ücreti.

** WTA Lisansı Ücreti: Telsiz Telgraf Yasası Lisans Ücreti.

2.2.4. Ticari Bir Analog (AM/FM) Radyo Yayın Lisansı Alımı

Mevcut ticari analog telsiz lisansları, son kullanma tarihlerine yaklaştıkça genel yaklaşım, mevcut veya potansiyel lisans sahiplerini başvuru niyetlerini beyan etmeye davet ederek bir ön duyuru yapmaktır. Birden fazla başvuru sahibi bir ilgi beyan ederse, lisansın tam bir yeniden ilanı yayımlanmaktadır. Ayrıca mevcut lisans sahibi tarafından teslim edildiğinde kullanılabilir hale gelen tüm lisansların duyurusu yapılmaktadır. Bu lisans, 1990 Yayıncılık Yasası'nın 104. bölümüyle uyumlu bir uygulama üzerine, 1990 Yayın Yasası'nın 111. bölümü kapsamında yerel ses yayıncılığı hizmeti sunmak amacıyla verilen bir lisanstır ("ofcom", "DEFINITIONS AND INTERPRETATIONS RELATING TO THE LICENCE", 2022).

Lisansla İlgili Tanımlar, Yorumlar ve Ücretler

- 1990 Yayın Yasası, 1990 tarihli Yayın Yasası anlamına gelmektedir.
- 1996 Yayın Yasası, 1996 tarihli Yayın Yasası anlamına gelmektedir.
- İletişim Yasası, 2003 tarihli İletişim Yasası anlamına gelmektedir.

Adillik kuralları, lisanslı hizmetlerin sunumunda haksız muameleden ve mahremiyetin haksız yere ihlal edilmesinden kaçınılması ile ilgili olarak uyulması gereken ilkeler ve

uyulması gereken uygulamalar hakkında yol gösterici nitelikte hazırlanmış ve zamanla revize edilebilen kodlar anlamına gelmektedir.

OFCOM tarafından 1996 Yayın Yasası'nın 107. bölümü ve İletişim Yasası'nın 18. planının 53. paragrafı uyarınca:

- Adalet şikâyeti, 1996 Yayın Yasası'nın 110 (4) bölümü uyarınca yorumlanmaktadır.
- Lisanslı alan, vericiler tarafından hizmet verilmek üzere tasarlanmış alan anlamına gelmektedir.
- Lisans süresi, lisansın başlangıç tarihinden sona erme tarihine kadar olan lisans dönemi anlamına gelmektedir.
- Program, bir reklamı ve lisanslı hizmete dahil olan her şeyi içermektedir.
- Telsiz aktarım tarihi, İletişim Yasası'nın 405. bölümünde kendisine verilen anlama sahiptir.
- Standartlar kodu, 319. bölüme uygun olarak, OFCOM tarafından hazırlanan ve zamanla revize edilebilen, reklamcılıktaki standartlar ve uygulamalar ile lisanslı hizmetlere dahil programların sponsorluğu dahil olmak üzere programların içeriğine ilişkin standartları yöneten kod veya kodlar anlamına gelmektedir.
- Standartlar şikâyeti, İletişim Yasası'nın 319. bölümünde belirtilen standartlara uyulmasına ilişkin bir şikâyet anlamına gelmekte ve teknik kod ise, OFCOM tarafından hazırlanan ve zamanla revize edilebilen lisanslı hizmetlerin sağlanmasında teknik standartları ve uygulamayı yöneten kod veya kodlar anlamına gelmektedir.
- Genel dosya, OFCOM tarafından hazırlanan ve zamanla revize edilebilen yönergelere uygun olarak lisanslı hizmetin sağlanması hakkında bilgi içeren bir dosya anlamına gelmektedir.

1978 Yorum Yasası, bu lisansın bir Parlamento Yasası gibi yorumlanması amacıyla uygulanmaktadır.

- Bu lisansta kullanılan herhangi bir kelime veya ifade burada aksi belirtilmedikçe veya bağlam aksini gerektirmedikçe, duruma göre 1990 Yayın Yasası, 1996 Yayın Yasası veya İletişim Yasası ile aynı anlama gelmektedir.
- Bu lisansın yorumlanmasında başlıklar ve unvanlar dikkate alınmamaktadır.

- Bu lisanstaki koşullardan hemen önceki yasal atıflar, yalnızca kolaylık sağlamak içindir ve lisansın yorumlanmasını veya yapısını etkilememekte veya ilgili koşulun lisansa dahil edilmesi için yasal temeli sınırlamamaktadır.
- Bir kişiye OFCOM'un herhangi bir işlevini yerine getirme yetkisi veren 1994 Deregülasyon ve Sözleşme Dışı Sözleşme Yasası uyarınca bir emir verildiğinde, OFCOM lisansındaki ilgili referanslar o kişiye yapılan bir referansı içermektedir.
- Bu lisans, İngiliz Kanunlarına tabidir.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (c) bölümüne göre;

Lisans sahibinin, OFCOM'un belirlediği ve o an için geçerli olan tarifeye göre OFCOM'un belirleyeceği ücretleri, OFCOM'un belirleyeceği şekilde, OFCOM'a ödemesi gerekmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (d) bölümüne göre;

Lisans sahibi, talepten sonraki 28 gün içinde, tarifeyi belirlemek veya revize etmek amacıyla OFCOM'un ihtiyaç duyabileceği bilgileri OFCOM'a sağlamaktadır.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (c) ve (f) bölümüne göre;

KDV, 1994 tarihli Katma Değer Vergisi Kanunu uyarınca veya bu Kanunda yapılan herhangi bir değişiklik de dahil olmak üzere bu Kanuna göre vergilendirilebilen katma değer vergisi veya benzer vergi anlamına gelmektedir ("ofcom", "Definitions and Interpretations", 2022).

Reklam ve Sponsorluk Standartları ile Gereksinimleri

İletişim Yasası'nın 321 (4) ve 325 (4) ve (5) numaralı bölümlerine göre;

Lisans sahibinin, aşağıdakilerle ilgili talimatlar da dahil olmak üzere reklamlar, reklamcılık veya sponsorluk yöntemleri ile ilgili olarak OFCOM tarafından kendisine verilen tüm talimatlara uyması gerekmektedir.

- Belirli bir reklamın lisanslı hizmetten hariç tutulması,
- Lisanslı hizmetten hariç tutulacak reklamların açıklamaları ve reklam yöntemleri,
- Lisanslı hizmetten hariç tutulacak sponsorluk biçimleri ve yöntemleri,
- Alkollü içeceklerin reklamlarının içeriği ve planlaması.

İletişim Yasası'nın 120 ila 122 ve 321 (4) numaralı bölümlerine göre;

Lisans sahibi, ayrıcalıklı oranlı hizmetlerin sağlanması için OFCOM tarafından onaylanan kod hükümlerinin veya böyle bir kodun bulunmaması durumunda, OFCOM tarafından verilen herhangi bir talimatın yerine getirilmesinden sorumludur.

İletişim Yasası'nın 321 (1) ve (4) numaralı bölümlerine göre;

Lisans sahibi, İletişim Yasası'nın 319 (2) (a) ve (g) ila (j) bölümlerindeki ve reklamcılık ve sponsorluktaki standartlar ile uygulamalarla ilgili hedefleri güvence altına almak için belirlenen Standartlar Yasası hükümlerinin, programların ve reklamların yasaklanması ile reklam biçimleri ve yöntemleri veya programların sponsorluğu lisanslı hizmetin sağlanmasında gözetilmektedir.

İletişim Yasası'nın 321 (4) maddesine göre;

Lisans sahibi, OFCOM'un talep edeceği herhangi bir özel reklamın veya reklam sınıfının ya da OFCOM tarafından belirtilen herhangi bir sponsorlu programın ayrıntılarını, OFCOM'a sağlamak durumundadır ("ofcom", "Advertising and sponsorship standards and requirements", 2022).

Kayıtların Üretilmesi ve Saklanması

İletişim Yasası'nın 334. maddesine göre;

- Lisans sahibi, lisanslı hizmetin yayın çıktısının kayıtları ile ilgili OFCOM tarafından talep edilenlerin, üretilmesini ve saklanmasını kabul etmektedir.
- Lisanslı hizmete dahil edilen her programın kaydı, düzenli olarak referans kontrolleri ile birlikte, dahil edildiği tarihten itibaren 42 gün süreyle yapılmakta ve muhafaza edilmektedir.
- Lisans sahibi, OFCOM'un talebi üzerine, inceleme veya çoğaltma için kayıtları OFCOM'a derhâl sunmak durumundadır

("ofcom", "Retention and production of recordings", 2022).

OFCOM'a Bildirim Gönderilmesi

1990 Yayın Yasası'nın 88 (5) bölümüne göre;

Lisans sahibi, aşağıdaki durumlarda:

- Lisansın feshi, mevcudiyetinin sona ermesi veya tasfiyesi (zorunlu veya gönüllü) için herhangi bir emrin verildiğini, herhangi bir kararın verildiğini veya başka bir işlem yapıldığını öğrenirse;
- Alacaklıları ile birleştirme veya yeniden yapılandırma amaçları dışında herhangi bir uzlaşma veya düzenleme planına girerse;

- Varlıklarına veya menkul kıymetlerine karşı bir icra durumu söz konusu olursa derhâl OFCOM'u bilgilendirmek durumundadır.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (d) ve (f) bölümüne göre;

Lisans sahibi; herhangi bir iftira, tahrik edici küfür, müstehcen konu, zarar verici bir yalan veya yanlışlık teşkil eden herhangi bir durumun lisanslı hizmete dahil edilmesiyle ilgili olarak aleyhinde açılan herhangi bir davada, aleyhinde nihai karar verildiğinde, derhâl OFCOM'u bilgilendirmek durumundadır.

1990 Yayın Yasası'nın 88 (5) ve 87 (1) (d) maddeleri;

Lisans sahibi, kendisinin veya kendisi üzerinde kontrolü olan herhangi bir kişinin, bir hapis cezasına çarptırılması yada bir suçtan mahkûm edilmesi durumunda ve 1990 Yayın Yasası kapsamında, lisans sahibi üzerinde kontrol sahibi olan kişilerde bir değişiklik olması durumunda derhâl OFCOM'u bilgilendirmelidir.

Lisans sahibi, koşulların genelliğine halel getirmeksizin makul olan en kısa sürede OFCOM'u aşağıdaki durumlarda da bilgilendirmek durumundadır.

- Lisansta çoğunluk hissesine sahip olan kişilerdeki herhangi bir değişiklik,
- Lisans sahibi üzerinde fiili kontrol uygulayan kişilerde herhangi bir değişiklik,

Lisans sahibinin kontrolünde olan herhangi bir kişinin bir kontrol anlaşmasına girmesi durumunda derhâl OFCOM'u bilgilendirmelidir
("ofcom", "General provision of information to Ofcom", 2022).

Lisansın Aktarılabilirliği ve Uyumluluk

1990 Yayın Yasası'nın 86 (7) ve (8) bölümlerine göre;

Lisans, OFCOM'un önceden yazılı izni olmaksızın devredilememektedir. Koşulların genelliğine halel gelmeksizin OFCOM, lisansı devretmesi önerilen kişinin, lisansın geri kalanında lisansın tüm koşullarına uyacak bir konumda olacağına kanaat getirmedikçe, bu tür bir onay vermemektedir.

Lisans sahibi, kendisine verilebilecek herhangi bir görevle ilgili, OFCOM'un talep edebileceği bir konuyla ilgili olarak OFCOM tarafından kendilerine verilen herhangi bir talimata uymak durumundadır. Ayrıca, lisanslı hizmete dahil olan programların 1990 Yayın Yasası hükümlerine her açıdan uygun olmasını sağlamak amacıyla, lisanslı hizmetin sağlanmasında uygulanan prosedürleri benimsemekte ve bu prosedürlerin gözetilmesini sağlamaktadır. Lisans sahibi ayrıca, şunları da yerine getirmek durumundadır:

- Lisanslı hizmetlerin sağlanmasında 1990 Yayın Yasası'nın, 1996 Yayın Yasası'nın ve İletişim Yasası'nın ve hazırlanabilecek tüm ilgili kod ve yönergelerin gereklilikleri konusunda yeterli bilgiye sahip yeterli sayıda kişi çalıştırmalıdır.
- OFCOM tarafından, lisans sahibine verilebilecek genel ve özel talimatların derhâl uygulanması için gerekli düzenlemeleri yapmalıdır.
- Reklamlar ve OFCOM'un belirleyeceği ürünler için gerekli düzenlemeleri yapmalıdır

("ofcom", "Transferability of Licence", 2022).

Hükûmet Talimatları ve Temsilleri

İletişim Yasası'nın 336. maddesine göre;

Lisans sahibi, OFCOM tarafından yönlendirildiği takdirde:

- Dışişleri Bakanı veya Kraliyet'in herhangi bir Bakanı tarafından OFCOM'dan talep edilen lisanslı hizmete dair bildirimleri duyurulara dahil etmelidir.
- İletişim Yasası'nın 336 (5) bölümü uyarınca, verilen bir bildirimle Dışişleri Bakanı tarafından OFCOM'a belirtilen herhangi bir konu lisanslı hizmetler için talebe uygun olarak yerine getirmelidir.
- Lisanslı hizmetlere bir duyuru eklerken, duyurunun OFCOM'un bir talimatı uyarınca yapıldığını belirtebilmektedir

("ofcom", "Government directions and representations", 2022).

Denetim Yetkileri

1990 Yayın Yasası'nın 87 (2) (b) bölümüne göre;

Lisans sahibi, OFCOM'un herhangi bir çalışanının veya yazılı olarak yetkilendirdiği kişinin, lisanslı hizmetlerin yayımlanması ile bağlantılı olarak kullanılan herhangi bir binaya girmesine ve bu tesiste kullanılan herhangi bir ekipmanı incelemesine, test etmesine veya çalıştırmasına izin vermelidir ("ofcom", "Powers of inspection", 2022).

Standart Şikâyetler

İletişim Yasası'nın 325 (1) (b) maddesine göre;

- Lisans sahibi, lisanslı hizmete dahil olan programlara ilişkin standart şikâyetlerin ele alınması ve çözülmesi için OFCOM tarafından kabul edilebilir prosedürlerin oluşturulmasını, sürdürülmesini ve bu prosedürlere gerektiği gibi uyulmasını sağlar.
- Lisans sahibi, 12 aylık bir süre boyunca şikâyetlerin ve kendisinin şikâyetlere verdiği cevapların yazılı bir kaydını tutar ve istendiği taktirde bu kaydı OFCOM'a sunar

("ofcom", "Standards Complaints", 2022).

Adalet Şikâyetleri

1996 Yayın Yasası'nın 115 ve 119. maddeleri ve İletişim Yasası'nın 327. maddesine göre;

Lisans sahibi talep edilmesi halinde, OFCOM'dan lisanslı hizmetin sağlanmasına ilişkin bir adalet şikâyetinin kendisine ulaşmasının ardından OFCOM tarafından verilebilecek talimatlara ve bilgi taleplerine uymaktadır. Gerektiğinde lisans sahibi:

- OFCOM'a, şikâyetin ilgili olduğu programın veya programın herhangi bir bölümünün kaydını sağlamakla yükümlüdür.
- Herhangi bir kaydı veya şikâyetin ilgili olduğu herhangi bir belirli bölümünün dinlenmesini sağlamak için uygun düzenlemeler yapmalıdır.
- OFCOM'a ve şikâyet sahibine, yapabildiği ölçüde şikâyetin ilgili olduğu programın veya herhangi belirli bir bölümünün bir dökümünü sağlamalıdır.
- OFCOM'a ve şikâyet sahibine, şikâyetle bağlantılı olarak etkilenen kişi veya şikâyetçi arasındaki yazışmaların olduğu tüm belgelerin kopyalarını sağlamalıdır.
- OFCOM'a, OFCOM'un belirtebileceği ve OFCOM'a şikâyeti değerlendirmesiyle ilgili görünen ve lisans sahibinin mülkiyetinde olan verileri sağlamalıdır.
- Şikâyete cevaben OFCOM'a ve şikâyet sahibine yazılı bir beyanda bulunmalıdır.
- OFCOM'un 1996 Yayın Yasası'nın 115 (7) bölümü uyarınca, herhangi bir kişi için yaptığı herhangi bir talebin yerine getirilmesini sağlamalıdır.

1996 Yayın Yasası'nın 119 ve 120. Maddelerine göre;

- Lisans sahibi, OFCOM tarafından belirtilen şekilde ve belirtilen süre içinde yayımlanmak için kendisine verilebilecek talimatlara uymalıdır.
- OFCOM'un bir adalet şikâyeti ile ilgili olarak bir talimat verdiği, lisans sahibi ve ilgili programın oluşturulması ile sağlanmasından sorumlu herhangi bir kişinin bir eylemde bulunduğu durumlarda lisans sahibi OFCOM'a, bu eylemin bir raporunu göndermelidir.

İletişim Yasası'nın 326. maddesine göre;

Lisans sahibi, lisanslı hizmetin sağlanması ve lisanslı hizmetin içerdiği programlarla ilgili olarak adillik kodu hükümlerine uyulmasını sağlamaktadır ("ofcom", "Fairness complaints", 2022).

OFCOM'un Lisans Koşullarını Değiştirme Yetkisi

1990 Yayın Yasası'nın 86 (5) bölümüne göre;

OFCOM, lisans sahibine yapılan bir bildirimle:

- Lisans sahibinin bu tür bir değişikliğe izin vermesi koşuluyla, lisans süresini değiştirebilmektedir.
- Lisans sahibine, önerilen varyasyonla ilgili olarak OFCOM'a beyanda bulunması için bir fırsat verilmesi koşuluyla, lisansı değiştirebilmektedir.

İletişim Yasası'nın 356. maddesine göre;

İletişim Yasası'nın 355. bölümü uyarınca yapılan bir incelemede ilgili bir kontrol değişikliğinin İletişim Yasası'nın 355 (4). bölümünde belirtilen konulardan biri veya daha fazlası için sakıncalı olduğu veya olacağı öngörülüyorsa, lisans değiştirilmelidir. İletişim Yasası'nın 356. maddesine göre OFCOM, 355. bölüm uyarınca, inceleme raporunun yayımlanmasından sonra lisans sahibine değişiklik hakkında beyanda bulunma konusunda makul bir fırsat vermedikçe, bir değişiklik bildirimi sunamamaktadır ("ofcom", "Power of Ofcom to vary Licence Conditions", 2022).

Bildirimler ve Hizmet

İletişim Yasası'nın 394. maddesine göre;

Lisans kapsamında veya bununla ilgili olarak sunulacak, verilecek veya gönderilecek herhangi bir bildirim veya belge tebliğ edilecek tarafa teslim edilmelidir. Bu tür herhangi bir bildirim veya belge aşağıdaki durumlarda tebliğ edilmiş sayılmaktadır:

- Teslim edilmişse veya bırakılmışsa veya
- Gönderilmişse postaya konulduğu tarihten sonraki ikinci iş günü saat 10.00'da.

Bu hizmet için; teslimatın yapıldığını, bu bildirimi veya belgeyi içeren zarfın uygun şekilde adreslendiğini, ön ödemeli birinci sınıf mektup olarak postalandığını ya da uygun adreste bırakıldığını kanıtlamak yeterli olmaktadır.

İletişim Yasası'nın 395 ve 396. maddelerine göre;

Bildirimler ve belgeler, İletişim Yasası'nın 395 ve 396. bölümlerinde belirtilen gerekliliklere tabi olarak OFCOM tarafından lisans sahibine ve lisans sahibi tarafından OFCOM'a elektronik biçimde sunulabilmektedir ("ofcom", "Notices and service", 2022).

Fırsat Eşitliği ve Eğitim

İletişim Yasası'nın 337. maddesine göre;

Lisans sahibi, aşağıdakiler için düzenlemeler yapmakta ve bunları gözden geçirmektedir:

(a) Lisans sahibi istihdamla ilgili olarak:

- Kadınlar ile erkekler arasında ve farklı ırk gruplarından kişiler arasında ve
- Engelli kişiler için fırsat eşitliği sağlamalıdır.

(b) Lisanslı hizmetin sağlanması ile lisanslı hizmete dahil edilmek üzere programların hazırlanmasında veya bunlarla bağlantılı olarak istihdam ettikleri kişileri eğitmelidir.

- Lisans sahibi, düzenlemelerin yayımlanması ve yapılacak düzenlemelerden etkilenenlerin bunlardan haberdar olmasını sağlamalıdır.
- Lisans sahibi, zaman zaman (ve en az yılda bir kez) uygun gördüğü şekilde, gerekli düzenlemelerin mevcut işleyişi ve etkinliği hakkındaki gözlemlerini yayımlamaktadır.
- Lisanslı hizmet söz konusu olduğunda, İletişim Yasası'nın 337 (7) ve (8) bölümlerinin gereksinimleri çerçevesinde uygulamaktadır.
- Lisans sahibi, düzenlemeleri yaparken ve gözden geçirirken, OFCOM tarafından zamanla revize edilebilen ilgili tüm kılavuzları dikkate almak durumundadır.
- OFCOM, lisans sahibine ait olduğu şirketler grubunun bir üyesinin lisans sahibi ile istihdamla ilgili bu yükümlülükleri yerine getirmesi durumunda, lisans sahibinin yükümlülüklerini yerine getirilmiş olarak değerlendirilmektedir

("ofcom", "Equal opportunities and training", 2022).

Lisansların Uygulanmasına İlişkin Şartlar

(“ofcom”, “CONDITIONS RELATING TO ENFORCEMENT OF LICENCES”, 2022).

Uygunsuzluk Bildirimi

1990 Yayın Yasası’nın 109 (1) maddesine göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna veya OFCOM tarafından lisans kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığından emin olursa, lisans sahibine bir bildirimde bulunabilmektedir:

1990 Yayın Yasası’nın 109 (2) maddesine göre;

Herhangi bir zamanda, lisansın herhangi bir koşulunda belirtilen koşul veya yönerge ile ilgili olarak OFCOM lisans sahibine bir bildirimde bulunursa, lisans sahibi:

- Yönergede belirtildiği şekilde, lisanslı hizmete dahil edilecek programların komut dosyalarını ve ayrıntılarını OFCOM’a önceden sağlamalıdır.
- Kayıtlı materyalden oluşacak veya içerecek olan programlarla ilgili olarak, o konunun belirtildiği şekilde incelenmesi için OFCOM’a önceden veri sunmalıdır

(“ofcom”, “Notice of non-compliance”, 2022).

Koşul İhlali İçin Yaptırımlar

1990 Yayın Yasası’nın 109 (3) bölümüne göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna uymadığından ve bu ihlalin lisanslı hizmetlere bir düzeltme veya beyan dahil edilerek uygun şekilde giderilebileceği gayesiyle şikâyet edilen konular hakkında kendisine beyanda bulunmak için makul bir fırsat verirse, sonrasında OFCOM lisans sahibinden OFCOM’un belirleyeceği herhangi bir zamanda, konu ile ilgili bir düzeltme veya beyan talep edebilmektedir. Lisans sahibi, OFCOM’un talimatı uyarınca, lisanslı hizmetlere bir düzeltme beyanı eklerken, bunu böyle bir talimat uyarınca yaptığını ilan edebilmektedir.

1990 Yayın Yasası’nın 110 (1) (a) maddesine göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna veya OFCOM tarafından lisans kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığından eminse ve şikâyet edilen konular hakkında, kendisine beyanda bulunması için makul bir fırsat verdikten sonra belirli bir mali cezayı OFCOM’a ödemelerini gerektiren bir bildirimde bulunabilmektedir.

1990 Yayın Yasası’nın 110 (3) maddesine göre;

Verilen herhangi bir mali cezanın miktarı, 250.000 £'u veya İletişim Yasası'nın 13. ekinin 1. kısmının 9. paragrafına uygun olarak yapacağı başka bir tutarı aşamamaktadır.

1990 Yayın Yasası'nın 110 (1) (b) bölümüne göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna veya lisans kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığına kanaat getirirse ve kendisine şikâyet edilen konularda beyanda bulunmaları için makul bir fırsat verdiyse, lisans süresini iki yılı aşmayacak şekilde belirli bir süre azaltabilmektedir. Lisans sahibine yapılan bir bildirim nedeniyle, lisansın belirli bir tarihte sona ermesi durumunda OFCOM, lisans sahibinin başvurusu üzerine bu tarihten önce herhangi bir zamanda söz konusu iptalin, lisans sahibinin önceki bildirim tarihinden itibaren lisanslı hizmetin işleyişine ilişkin davranışı nedeniyle haklı olduğuna kanaat getirirse, söz konusu bildirimi iptal edebilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 110 (1) (c) bölümüne göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna veya lisans kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığına kanaat getirirse ve kendisine şikâyet edilen konular hakkında beyanda bulunması için bir fırsat verdiyse, altı ayı aşmayan belirli bir süre için lisansı askıya alan bir bildirim yollayabilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (e) bölümüne göre;

Lisans sahibi, lisanstaki herhangi bir koşulun ihlali ile bağlantılı olarak kaynaklanan OFCOM'un maruz kaldığı tüm masrafları OFCOM'a tazmin etmektedir. Lisans sahibi tarafından ödenecek herhangi bir miktar, OFCOM'un belirleyeceği şekilde ve zamanda ödenmektedir.

OFCOM'un kendi takdirine bağlı olarak, lisans sahibi tarafından yapılan herhangi bir yayının bir dilden diğerine tercüme edilmesini ve lisans sahibinin teknik performansını ve sinyal gücünü doğrulaması için düzenlemeler yapmasını talep edebilmektedir ("ofcom", "Sanctions for breach of Condition", 2022).

Lisans İptal İşlemi

1990 Yayın Yasası'nın 111. maddesine göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna veya OFCOM tarafından lisans kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığında ve bu sorun giderilmediği takdirde lisansın iptal edilmesini haklı kılacak şekilde olduğuna kanaat getirirse, lisans sahibine bir bildirimde bulunabilmektedir. Bunlar:

- OFCOM'un görüşüne göre, lisans sahibinin herhangi bir koşul veya yönergeye uymadığı hususları belirtmek ve
- Lisans sahibi, bildirimde belirtilen süre içinde sorunu gidermek için gerekli adımları atmadığı takdirde, OFCOM'un lisansı iptal edeceğini belirtmektir.

Sunulan herhangi bir bildirimde, belirtilen sürenin sonunda OFCOM, lisans sahibinin bildirimde belirtilen adımları atmadığı ve kamu yararı için gerekli olduğu durumda lisansı iptal etmek için lisans sahibine, lisansı iptal eden bir bildirimde bulunabilir. OFCOM, aşağıdaki durumlardan herhangi birinde lisans sahibine yazılı olarak bildirimde bulunarak, hizmetin verildiği tarihten veya bildirimde belirtilen bir tarihte yürürlüğe girecek şekilde lisansı iptal edebilmektedir:

- Lisans sahibi, OFCOM ile lisansın iptal edilmesi konusunda yazılı olarak mutabık kalırsa ve
- Lisans sahibi, 1990 Yayın Yasası'nın 2. ekinin 2. bölümü uyarınca, lisans ile ilgili olarak diskalifiye edilmiş bir kişi haline gelirse veya lisans sahibi olmasına ilişkin olarak İletişim Yasası uyarınca, getirilen bir koşul ihlal edilirse lisans iptal edilebilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (5) maddesine göre;

Lisans sahibi lisansın koşullarından herhangi birine uyduğunu iddia ederek OFCOM'un yanlış yönlendirilmesine neden olmak amacıyla, belirli bir materyalde yanlış bilgiler sağlar veya önemli bir bilgiyi saklarsa OFCOM lisans sahibine bildirimde bulunabilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 88 (7) bölümüne göre;

Lisans sahibinin bir kuruluş olması durumunda, lisans sahibinin niteliğinde veya özelliklerinde bir değişiklik ile lisans sahibi üzerinde kontrolü olan kişilerde herhangi bir değişiklikte, diskalifiye edilmesine neden olan herhangi bir değişiklikte, 1990 Yayın Yasası veya İletişim Yasası'na göre lisansa sahip olmalarına ilişkin bir şartın ihlali gerçekleşirse, OFCOM lisansın geçerlilik durumunu tekrar değerlendirilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 86 (4) (a) bölümüne göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisansı elinde tutmaya haiz olmadığını tespit ederse lisans sahibine lisansın iptaline ilişkin bir bildirimde bulunabilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 86 (9) bölümüne göre;

Lisans sahibi, 2006 tarihli Telsiz Telgraf Yasası'nın 8. bölümü kapsamında, bir lisansa sahip olma gerekliliklerine uymazsa OFCOM lisansı iptal edebilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 111 (8) maddesine göre;

OFCOM, lisansı iptal eden bir bildirimde bulunmadan önce, lisansı iptal etme gerekçesini oluşturan konuları lisans sahibine bildirmekte ve lisans sahibine bu konularda kendisini temsil etmesi için makul bir fırsat vermekmedir.

1996 Yayın Yasası'nın 144 ve 145. maddelerine göre;

Lisans sahibi, 1996 Yayın Yasası'nın 144. maddesi uyarınca, bir suçtan mahkûm edilir ve lisans sahibinin mahkûm edildiği mahkeme talimatta belirtilen bir süre boyunca lisans sahibi olmaktan diskalifiye edici bir karar verirse, emrin yürürlüğe girdiği andan itibaren geçerli olmak üzere lisans iptal edilmiş sayılmaktadır.

1990 Yayın Yasası'nın 111B bölümüne göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisanslı hizmete suçu teşvik etme ile düzensizliğe yol açmasından ve lisansın iptal edilmesini haklı kılacak nitelikte bir durum olmasından emin olursa lisans sahibine bir bildirimde bulunabilmektedir ("ofcom", "Revocation", 2022).

2.2.5. Sayısal Ses Programı (DSP) ve Sayısal Ek Ses Hizmetleri (DAS) Lisansları

Sayısal ses programı (DSP) lisansı; bu hizmet sayısala özel olsun veya mevcut bir analog, uydu veya kablolu radyo hizmetinin eş zamanlı yayını olsun, bir sayısal multipleks üzerinde bir ses programı hizmetini yayımlamak isteyen herkes için gerekli olmaktadır. Bir lisans, lisans sahibi tarafından herhangi bir sayıda multipleks üzerinde sağlanan tüm DSP hizmetlerini kapsamaktadır. Ancak, yerel ve ulusal sayısal ses programı hizmetleri için ayrı lisanslar gerekli olmaktadır. Başvuru sahipleri, herhangi bir belirli pazarın %55'inden fazlasını temsil etmeyen yerel DSP hizmetleri sağlama konusunda bir sınır olduğunu bilmelidir. Bir DSP lisansı, örneğin; çalınan müziğin ayrıntıları, bir röportajın arka planı veya bir hava durumu haritası dahil olmak üzere eşlik eden metin ve grafikler gibi ses programı hizmetiyle doğrudan ilgili tüm yardımcı veri hizmetlerini de kapsamalıdır. Yardımcı materyal, ilgili DSP hizmetinden gelen sesle eş zamanlı olmalıdır. Yan hizmetler reklam içermemekle birlikte, mevcut kodların şartları dahilinde sponsorluk içerebilmektedir. Tüm düzenleyici amaçlar için OFCOM, DSP hizmet lisansı sahibini sözleşmeye dayalı bir düzenlemeye bakılmaksızın, o lisans sahibinin program hizmetiyle ilgili olan veya program hizmetinin atıfta bulunduğu multipleks üzerinde sağlanan tüm ticari olmayan materyaller için sorumlu lisans sahibi olarak ele almalıdır. Başvuru sahibi, hangi DSP hizmetleri için yan hizmetler sağlamayı amaçladığını belirtmelidir. Bir DSP lisansı, ses programı

hizmetinin şifrelenmesine ve çözülmesine dahil olan tüm teknik hizmetleri de kapsamaktadır.

Lisans sahibi, hizmetin sağlayıcısı olmaktadır. Sağlayıcı, hizmette hangi programlar ile diğer hizmetlerin ve tesislerin kapsandığı üzerinde genel kontrolü olan kişidir. Lisans, herhangi bir yayın hakkı vermemektedir. Bir multipleks üzerinde taşıma gerektiğinde, OFCOM'un onayına tabi olmak üzere multipleks operatörü ile anlaşma sağlanması gerekmektedir ("ofcom", "What is a DSP licence?", 2022).

Başvuru Süreci

OFCOM'un, başvuru sahibinin 1990 Yayın Yasası (1996 Yayın Yasası ile değiştirildiği şekliyle) ve 2003 İletişim Yasası'nın 2. ekinde ortaya konan mülkiyetle ilgili yasal hükümlere uyduğundan emin olması gerekmektedir. Diskalifiye edilme sebepleri ve diskalifiye edilenler şöyledir:

- Yerel makamlar, 1990 Yayıncılık Yasası'nda tanımlanan durumlar dışında lisansa sahip olamamaktadır.
- Siyasi organlar, bunların ortakları ve görevlileri lisans sahibi olamamakta ve lisans sahibi herhangi bir şirkete %5 oranında katılım ile sınırlandırılmaktadır.
- Kamu tarafından finanse edilen kuruluşlar, lisans sahibi olamamakta ve lisans sahibi herhangi bir şirkete %5'lik oranında katılımla ile sınırlandırılmaktadır.
- BBC ve Galler Otoritesi, yayın lisanslarına sahip olmaktan menedilmiştir. Ancak, BBC'nin kontrol ettiği şirketler diskalifiye edilmemektedir.
- Reklam ajansları ve yöneticiler dahil ortakları lisans sahibi olamamakta ve lisans sahibi herhangi bir şirkette %5'lik bir katılımla sınırlandırılmaktadır.
- 1949 Telsiz Telgraf Yasası ve 1967 Yayıncılık Yasası uyarınca, herhangi bir suçtan hüküm giymiş olan veya 1990 Yayın Yasası'nın 97. bölümü ile 1996 Yayın Yasası'nın 145. bölümü kapsamında suç işleyen bir kimse, yayın lisansına sahip olmaktan diskalifiye edilmektedir.
- Dini kuruluşlar, onların ortakları ve görevlileri ancak OFCOM'dan önceden izin almaları halinde lisans alabilmektedirler.
- Yukarıda listelenen diskalifiye edilmiş kişi kategorilerine ek olarak, OFCOM, başvuru sahibinin lisans almaya haiz olduğuna kanaat getirmedikçe lisans vermemektedir.

- OFCOM'un görüşüne göre, bir yerel makam veya siyasi organın lisans sahibi üzerinde usulsüz etkisi olması durumunda, lisans sahibi diskalifiye edilebilmektedir.
- Bir lisans sahibinin yasal mülkiyet hükümlerine uymaması, lisansın ihlalini teşkil etmekte ve düzeltilmediği takdirde, lisans iptali ile sonuçlanabilmektedir.
- Başvuru formunda, herhangi bir başvuran şirketin mülkiyetinin tüm detayları istenmektedir. Başvuru sahibinin yukarıdaki diskalifiye edilen kategorilerden herhangi birine girmediğini teyit eden bir beyan imzalanmalı ve tarih atılmalıdır.

Lisans Yükümlülükleri, Gereksinimler ve Ücretleri

- DSP lisansı, kapsadığı ses hizmetinin OFCOM yayın kodu ile uyumlu olmasını gerektirmektedir.
- Potansiyel başvuru sahipleri, OFCOM'a yardımcı olmak için lisans sahiplerinin tüm programların ve yardımcı materyallerin kayıtlarını 42 gün boyunca saklamaları ve talep üzerine OFCOM'a sunmaları gerektiğini bilmelidir.
- Lisans koşullarının ihlal edilmesi durumunda, yaptırım uygulanabilmektedir. Bunlar, bir beyanname yayımlama gerekliliğini, bir mali cezayı veya bir lisansın askıya alınmasını veya iptalini içebilmektedir.
- DSP lisansı sahibi tarafından sağlanacak program hizmetlerinin detayları lisansın ekinde belirtilmektedir. Lisansın kapsadığı DSP hizmetleri paketinde, herhangi bir değişiklik olması durumunda, OFCOM'un bildirimde bulunması gerekmektedir.
- Başvurulara multipleks operatöründen alınan bir onay mektubu eklenmelidir. Mektup, DSP başvurusunun yapıldığı hizmeti taşımak için bir anlaşmanın mevcut olduğunu kanıtlamalıdır (sözleşmeye tabidir). Bu mektup alınana kadar, DSP başvurusu işleme alınmamaktadır.
- Yayına başlamadan önce telif hakkı kullanımı sağlayan yasal kuruluşlarla anlaşmalar yapmak, her DSP lisans sahibinin sorumluluğundadır.
- DSP hizmeti veya sayısal ek ses hizmetleri lisansı sahipleri ile sözleşme yaparken veya sözleşme teklifinde bulunurken, multipleks lisans sahipleri haksız yere ayrımcılık yapmamalıdır. Haksız rekabet bildirimleri, OFCOM tarafından değerlendirilmektedir.

- Multipleks lisansı sahipleri, kendileri tarafından sözleşme yapılan DSP hizmeti veya sayısal ek ses hizmetleri lisansı sahiplerinin ilgili anlaşmanın ilgili olduğu kapasiteyi alt kiraya vermelerini engellememelidir. Bununla birlikte, multipleks lisansı sahibi, yayınların teknik kalitesini sağlamak ve diğer herhangi bir lisans koşuluna uygunluğu sağlamak için makul koşullar getirebilmektedir.
- Multipleks lisansları, multipleks üzerinde gerçekleştirilmesi gereken çeşitli hizmetlerin niteliğini ve bunların oluşturulması gereken zaman çizelgesini belirten bir ek içermektedir. Multipleks lisansı sahibine sağlanan herhangi bir hizmet, bu ekin şartlarına uygun olmalıdır. Değişiklik talepleri OFCOM tarafından 2003 İletişim Yasası'nın 315. bölümünde ve 1996 Yayıncılık Yasası'nın 54 (6B) bölümünde belirtilen kriterlere göre değerlendirilmektedir.

DSP lisansları, yıllık ücretleri ödendiği sürece süresizdir. Ancak lisans sahibi dilerse lisans hakkından feragat edip lisansı OFCOM'a teslim edebilmektedir.

Her başvuruda 250 £ tutarında iadesi olmayan bir başvuru ücreti alınmaktadır. Yıllık 100 £ olan bir lisans ücreti bulunmaktadır ("ofcom", "DSP guidance notes for applicants", 2022).

2.2.6. Sayısal Ek Ses Hizmetleri (DAS) Lisansları

Sayısal ek ses hizmetleri teknik, program veya yan hizmetler dışındaki hizmetlerdir ve doğrudan programlama ile ilgili olmayan sayfalama, videotekst ve grafikler gibi metin veya veri hizmetlerini içerir. DSP hizmetlerinden farklı olarak tek bir multipleks üzerinde sağlanabilecek hizmetlerin sayısı üzerinde herhangi bir düzenleyici kısıtlama yoktur.

Bir sayısal ek ses hizmetleri lisansı, herhangi bir sayıda radyo multipleks üzerinde herhangi bir sayıda sayısal ek hizmetin sağlanmasını kapsayacaktır. Lisans yayın hakkı vermemekte olup bir multipleks operatörü ile anlaşma yapılmalıdır. Sayısal ek ses hizmetlerine ayrılabilecek herhangi bir multipleks üzerindeki toplam kapasite oranı %30'dur ("ofcom", "What is a DAS licence?", 2022).

Lisans Yükümlülükleri, Gereksinimler ve Ücretleri

OFCOM'un, başvuru sahibinin 1990 Yayın Yasası'nın 2. çizelgesinde belirtilen mülkiyetle ilgili yasal hükümlere uyduğu konusunda emin olması gerekmektedir. Başvuru formunda, herhangi bir başvuran şirketin mülkiyetinin tüm detayları istenmektedir. Başvuru

sahibinin diskalifiye edilen kategorilerden hiçbirine girmediğini doğrulayan bir beyan imzalanmalı ve tarih atılmalıdır.

Sayısal ek ses hizmetleri lisansının kapsadığı ses hizmetinin, OFCOM yayın kodu ile uyumlu olması gerekmektedir. Kod kuralları da dahil lisans koşullarının ihlal edilmesi durumunda yaptırım uygulanabilmektedir. Bunlar, bir beyanname yayımlama gerekliliği, bir mali ceza, bir lisansın askıya alınması veya iptali olabilmektedir.

Sayısal ek ses hizmeti lisansı sahibi tarafından sağlanan tüm sayısal ek hizmetlerin ayrıntıları, lisansın ekinde listelenmektedir. Lisansın kapsadığı sayısal ek hizmetler paketinde herhangi bir değişiklik olması durumunda, OFCOM bildirim istemektedir.

Başvurulara multipleks operatöründen alınan bir onay mektubu eşlik etmelidir. Mektup, DAS başvurusunun yapıldığı hizmeti taşımak için bir anlaşmanın mevcut olduğunu sözleşme ile kanıtlamalıdır. Bu mektup alınana kadar, DAS başvurusu işleme alınmamaktadır.

DAS lisansları, yıllık ücretleri ödendiği sürece süresizdir. Ancak, lisans sahibi dilerse lisans hakkından feragat edip lisansı OFCOM'a teslim edebilmektedir.

Her başvuruda 250 £ tutarında iadesi olmayan bir başvuru ücreti alınır. Yıllık 100 £ olan bir lisans ücreti bulunmaktadır ("ofcom", "DAS guidance notes for applicants", 2022).

2.2.7. Radyo Lisanslı İçerik Hizmetleri (Radio Licensable Content Service-RLCS) Lisansı

Radyo lisanslı içerik hizmeti RLCS lisansları, ayrı uydu hizmeti lisansları ve lisanslanabilir ses programı hizmet lisansları 1990 Yayın Yasası uyarınca verilmeye başlanmıştır. Lisanslanabilir radyo içerik hizmeti, bir uydudan yayımlanan veya bir elektronik iletişim ağı kullanılarak dağıtılan sayısal veya analog biçimde sağlanarak, halk tarafından alınması için hazır hale getirilecek ses programlarından oluşan bir hizmettir. Radyo lisanslı içerik hizmetleri, internet hizmetlerini veya iki yönlü hizmetleri içermemektedir. Ayrıca, bir elektronik iletişim ağı aracılığıyla yalnızca tek bir bina grubu içinde bulunan ve herhangi bir bölümü bu binaların dışında olan bir elektronik iletişim şebekesine bağlı olmayan kişilere dağıtılan bir hizmeti de içermemektedir. OFCOM'un lisanslanabilir radyo içerik hizmetiyle ilgili yasal işlevi, 2003 İletişim Yasası'nın 245. bölümünde düzenlenmiştir. Bu bölümün kapsamına girmesi için bir RLCS'nin aşağıdakilerden biri olması gerekmektedir:

- Birleşik Krallık içindeki bir yerden sağlanan,
- Asıl iş yeri Birleşik Krallık'ta olan bir kişi tarafından sağlanan,
- Birleşik Krallık'ta yukarı bağlantı verilmiş ve başka bir Avrupa Birliği ülkesinin yasasına göre lisanslanmamış olan.

Radyo lisanslı içerik hizmetleri için, şirket veya kişi başına değil, hizmet başına bir lisans gerekmektedir. Bir kişi veya şirketin sahip olabileceği lisans sayısında herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır ("ofcom", "Radio Licensable Content Services", 2022).

Lisans Yükümlülükleri, Gereksinimler ve Ücretleri

Radyo lisanslı içerik hizmeti lisansı, kapsadığı ses hizmetinin OFCOM'un mevcut politikasını temsil eden OFCOM yayın kodu ile uyumlu olmasını gerektirmektedir.

- Lisans sahipleri, OFCOM'a yardımcı olmak için, tüm programların ve yardımcı materyallerin kayıtlarını 42 gün boyunca saklamaları ve talep üzerine OFCOM'a sunmaları gerektiğini bilmelidir.
- Lisans koşullarının ihlal edilmesi durumunda, yaptırım uygulanabilmektedir. Bunlara bir uyarı, bir bildirim açıklaması yayımlama zorunluluğu, bir mali ceza veya bir lisansın askıya alınması ile iptali dahildir.
- Lisans sahibi tarafından sağlanacak program hizmetinin ayrıntıları, lisansın ekinde belirtilmektedir. Lisans koşulları kapsamında, sağlanan hizmette herhangi bir değişiklik olması durumunda, OFCOM'a bildirimde bulunulması gerekmektedir.
- Başvurulara, uydu veya kablo operatöründen alınmış bir onay mektubu eklenmelidir. Mektup, RLCS başvurusunun yapıldığı hizmeti taşımak için bir anlaşmanın mevcut olduğunu kanıtlamalıdır. Bu mektup alınana kadar, RLCS başvurusu işleme alınmamaktadır.
- Yayına başlamadan önce, telif hakkı kullanım kuruluşlarıyla anlaşmalar yapmak, radyo lisanslı içerik hizmeti lisans sahibinin sorumluluğundadır.

Radyo lisanslı içerik hizmeti lisansları yıllık ücretler ödendiği sürece süresizdir. Ancak, lisans sahibi dilediğinde lisansı OFCOM'a iade edebilmektedir.

Radyo lisanslı içerik hizmeti lisansları için, yıllık 575 £ lisans ücreti ile başvuru esnasında iadesi olmayan 250 £ tutarında bir başvuru ücreti bulunmaktadır. Yıllık lisans ücretleri peşin ödenmekte ve ilk ödemenin başvuru belgesiyle birlikte yapılması gerekmektedir ("ofcom", "Licence Obligations", 2022).

Dini Organların Katılımı

1990 Yayın Yasası'nın 2. ekinin 2. kısmının 2. paragrafı uyarınca, yayın lisansı başvurusunda bulunan dini kuruluşlar için geçerli olmaktadır. Bunların özellikleri:

- Organları tamamen veya büyük ölçüde dini nitelikte olan,
- Organları tamamen veya büyük ölçüde dini nitelikte olan veya bu şekilde olan organlar tarafından kontrol edilen,
- Organları tamamen veya büyük ölçüde dini nitelikte olan bir kurumu kontrol eden,
- Amaçları tamamen veya büyük ölçüde dini nitelikte olan bir tüzel kişiliğin iştiraki olan,
- Bir kuruluşun memuru olan bir kişi,
- Bir veya daha fazla kişi tarafından kontrol edilen bir kuruluş olmaktadır.

OFCOM, burda belirtilenlere uygun olarak aşağıdaki yayın lisansları için gerekli özelliklere sahip kuruluşlardan gelen başvuruları değerlendirmektedir:

- 1990 tarihli Yayın Yasası'nın 1. kısmı kapsamında, bir kısıtlı televizyon hizmet lisansı,
- 1996 tarihli Yayın Yasası'nın 18. bölümü kapsamında, bu Yasa'nın 1. kısmının amaçları doğrultusunda bir sayısal televizyon program lisansı,
- 1996 tarihli Yayın Yasası'nın 25. bölümü kapsamında, bu Yasa'nın 1. kısmının amaçları doğrultusunda bir sayısal televizyon ek hizmet lisansı,
- 2003 İletişim Yasası 3. bölümü kapsamı dahilinde, bir televizyon lisanslı içerik hizmetleri lisansı,
- 2003 İletişim Yasası'nın 245. bölümü kapsamında yerel bir analog ses programı hizmeti lisansı,
- 2003 İletişim Yasası'nın 245. bölümü kapsamında sınırlı radyo hizmet lisansı,
- 2003 İletişim Yasası'nın 247. bölümü kapsamında radyo lisanslı içerik hizmeti,
- 1996 tarihli Yayın Yasası'nın 60. bölümü kapsamında, bu Yasa'nın 2. kısmının amaçları doğrultusunda yerel veya ulusal bir sayısal ses programı hizmet lisansı,
- 1996 tarihli Yayın Yasası'nın 64. bölümü kapsamında bir sayısal ek ses hizmetleri lisansı.

1990 tarihli Yayın Yasası'nın 2. kısmının 2A paragrafı ve 1998 İnsan Hakları Yasası'nın 1. programının 9. ve 10. paragrafları uyarınca, OFCOM aşağıdakileri

yapmadıkları sürece dini kuruluşların lisanslara sahip olmaya uygunluğunu değerlendirmektedir:

- Yasa dışı davranışları uygulamak veya savunmak,
- Katılımcıların sağlığına veya ahlakına zarar veren davranışları uygulamak veya savunmak,
- Katılımcıların hak ve özgürlüklerini ihlal eden davranışları uygulamak veya savunmak,
- Kamu güvenliğine yönelik tehdit oluşturmak,
- Ulusal güvenliğe veya toprak bütünlüğüne yönelik tehdit oluşturmak,
- Yargının yetki ve tarafsızlığını tehdit etmek.

OFCOM, başvuru sahibinin, aşağıdakiler de dahil olmak üzere tüm olası lisans sahiplerine getirilen gereksinimleri karşıladığından emin olmayı istemektedir:

1990 Yayıncılık Yasası'nın 3. bölümü kapsamında, uygun ve düzgün bir kişi olma gerekliliği, lisansa sahip olması amaçlanan herhangi bir tüzel kişilik, herhangi bir kişi veya ilişkili şirketin yöneticileri ile baş görevlileri için de geçerli olmaktadır.

1990 tarihli Yayıncılık Yasası'nın 2. ekinin 2. kısmının 2A paragrafı uyarınca, 1. paragrafta tanımlanan bir kuruluşun 2. paragrafta açıklanan lisanslardan bir veya daha fazlasına sahip olabileceğine dair bir tespit yaptıktan sonra, OFCOM bir lisans sahibinin:

- 2. paragrafta belirtilen kısıtlamaları ihlal ediyorsa,
- Artık lisans sahibi olmaya haiz bir kişi değilse,
- Medya sahipliği kurallarını ihlal ediyorsa,
- Lisans koşullarını, lisansın iptalini gerektirecek kadar ciddi bir şekilde ihlal etmişse lisans iptali kararı verebilmektedir

("ofcom", "Guidance on the Involvement of Religious Bodies", 2022).

2.2.8. Uydu veya Kablo (RLCS) Radyo Yayın Lisansı İçin Başvuru

Radyo Lisanslı İçerik Hizmetleri

Radyo lisanslı içerik hizmeti lisansları, ayrı uydu hizmeti lisansları ve lisanslanabilir ses programı hizmet lisansları gibi 1990 Yayın Yasası uyarınca verilmektedir. Bir radyo lisanslı içerik hizmeti, bir uydudan yayımlanan veya bir elektronik iletişim ağı kullanılarak dağıtılan, sayısal veya analog biçimde sağlanan ve halk tarafından alınması için hazır hale

getirilecek ses programlarından oluşan bir hizmettir. Radyo lisanslı içerik hizmetleri, internet hizmetlerini veya iki yönlü hizmetleri içermemektedir. Ayrıca, bir elektronik iletişim ağı aracılığıyla yalnızca tek bir bina grubu içinde bulunan ve herhangi bir bölümü bu binaların dışında olan bir elektronik iletişim şebekesine bağlı olmayan kişilere dağıtılan bir hizmete de sahip değildir.

OFCOM'un radyo lisanslı içerik hizmeti lisansıyla ilgili yasal işlevi, 2003 İletişim Yasası'nın 245. bölümünde düzenlenmiştir. Bu bölümün kapsamına girmesi için, bir RLCS'nin aşağıdakilerden biri olması gerekmektedir:

- Birleşik Krallık içindeki bir yerden sağlanan,
- Asıl iş yeri Birleşik Krallık'ta olan bir kişi tarafından sağlanan,
- Birleşik Krallık'ta yukarı bağlantı verilmiş ve başka bir Avrupa Birliği ülkesinin yasalarına göre lisanslanmamış olması icap etmektedir.

Radyo lisansı içerik hizmet lisansları için şirket veya kişi başına değil, hizmet başına bir lisans gerekmektedir. Bir kişi veya şirketin sahip olabileceği lisans sayısında ise herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.

Bir hizmet, 2003 tarihli İletişim Yasası'ndaki yasal lisans tanımlarından birine giriyorsa lisanslanabilmekmtedir. Başvuru sahipleri, bir hizmetin lisans gerektirip gerektirmediğini değerlendirmekten kendileri sorumlu olmaktadır.

Lisans sahibi, hizmetin sağlayıcısı olmaktadır. Sağlayıcı, hizmete neyin dahil edileceğini belirleyebilecek durumda olan kişi veya 2003 tarihli İletişim Yasası'nın ifadesiyle; hizmetin hangi programların ve diğer hizmetler ile tesislerin kapsandığı üzerinde genel kontrole sahip olan kişidir. Lisans, yayın için herhangi bir hak vermemektedir. Tüm ticari müzakereler ve düzenlemeler, yalnızca lisans sahibinin sorumluluğundadır ("ofcom", "Radio Licensable Content Services", 2022).

Lisanslama İçin Gerekli Kriterler

Lisans başvuruları, alındığı anda değerlendirilmeye başlanmaktadır. Bir başvuruyu tam olarak değerlendirebilmek için, OFCOM'un başvuru sahibinden daha fazla bilgi veya açıklama talep etmesi gerekebilmektedir. OFCOM'un, bir başvuru sahibinden daha fazla bilgi veya açıklama talep etmesi ve bu talepten sonraki bir ay içinde OFCOM tarafından herhangi bir cevap alınmaması durumunda, başvurunun süresi geçmiş sayılmaktadır.

OFCOM'un amacı, başvurunun alınmasından itibaren dört hafta içinde bir lisans vermektir. OFCOM, başvuru formunda ve beraberindeki belgelerde bir başvuru sahibi

tarafından tam ve doğru bilgilerin sağlandığını varsaymaktadır. Dini içerikli başvuru sahiplerine, başvurularının dini mülkiyet yönergeleri ışığında OFCOM tarafından değerlendirilmesi için, yaklaşık sekiz hafta beklemeleri tavsiye edilmektedir. Başvuru sahipleri, OFCOM'un tamamen veya büyük ölçüde siyasi niteliğe sahip kuruluşlara, lisans vermemeyi sağlamakla yükümlü olduğunu ve başvuruları dikkatle değerlendireceğini bilmelidir.

OFCOM'un, başvuru sahibinin 1990 Yayıncılık Yasası ve 2003 İletişim Yasası ile ortaya konan mülkiyetle ilgili yasal hükümlere uyduğundan emin olması gerekmektedir. Diskalifiye edilme sebepleri ve diskalifiye edilen kişiler şöyledir:

- Yerel makamlar, 1990 Yayıncılık Yasası ve 2003 İletişim Yasası ile tanımlanan durumlar dışında, lisansa sahip olamamakta ve bunu yapan herhangi bir şirkette %5'lik bir katılımla sınırlandırılmaktadır.
- Siyasi kuruluşlar, onların ortakları ve görevlileri lisans sahibi olamamakta ve lisans sahibi herhangi bir şirkette %5'lik bir katılımla sınırlandırılmaktadır.
- Kamu tarafından finanse edilen kuruluşlar, lisans sahibi olamamakta ve lisans sahibi olan herhangi bir şirkette %5'lik bir katılımla sınırlandırılmaktadır.
- BBC ve Galler Otoritesi, OFCOM lisanslarına sahip olmaktan menedilmiştir. Ancak, BBC'nin kontrol ettiği şirketler diskalifiye edilmemektedir.
- Reklam ajansları ve yöneticiler dahil ortakları lisans sahibi olamamakta ve lisans sahibi herhangi bir şirkette %5'lik bir katılımla sınırlandırılmaktadır.
- 1949 Telsiz Telgraf Yasası ve 1967 Yayıncılık Yasası uyarınca, herhangi bir suçtan hüküm giyen kimse, OFCOM lisansına sahip olmaktan menedilmektedir.
- Dini kurumlar, onların ortakları ve görevlileri, yalnızca OFCOM'dan önceden onay almaları halinde lisans alabilmektedir.
- Yukarıda listelenen diskalifiye edilmiş kişi kategorilerine ek olarak, OFCOM, başvuru sahibinin lisans almaya haiz olduğuna kanaat getirmedikçe lisans vermemektedir.
- OFCOM'un görüşüne göre, bir yerel makam veya siyasi organın lisans sahibi üzerinde usulsüz etkisi olması durumunda, lisans sahibi diskalifiye edilebilmektedir.
- Bir lisans sahibinin yasal mülkiyet hükümlerine uymaması, lisansın ihlalini teşkil edebilmekte ve düzeltilmediği takdirde lisans iptal edilebilmektedir.

- Başvuru formunda, herhangi bir başvuran şirketin mülkiyetinin tüm detayları istenmektedir. Başvuru sahibinin, yukarıdaki diskalifiye edilen kategorilerden herhangi birine girmediğini teyit eden bir beyan imzalanmalı ve tarih atılmalıdır.
- Radyo lisanslı içerik hizmeti lisansı, kapsadığı ses hizmetinin OFCOM'un mevcut politikasını temsil eden OFCOM yayın kodu ile uyumlu olmasını gerektirmektedir.
- Lisans sahipleri, OFCOM'a yardımcı olmak için, tüm programların ve yardımcı materyallerin kayıtlarını 42 gün boyunca saklamaları ve talep üzerine OFCOM'a sunmaları gerektiğini bilmelidir.
- Lisans koşullarının ihlal edilmesi durumunda, yaptırım uygulanabilmektedir. Bunlara bir uyarı, bir bildirim açıklaması yayımlama zorunluluğu, bir mali ceza veya bir lisansın askıya alınması ile iptali de dahildir.
- Radyo lisanslı içerik hizmeti lisans sahibi tarafından sağlanacak program hizmetinin ayrıntıları, lisansın ekinde belirtilmektedir. Lisans koşulları kapsamında, sağlanan hizmette herhangi bir değişiklik olması durumunda, OFCOM'a bildirimde bulunulması gerekmektedir.
- Başvurulara, uydu veya kablo operatöründen alınmış bir onay mektubu eklenmelidir. Mektup, RLCS başvurusunun yapıldığı hizmeti taşımak için bir anlaşmanın mevcut olduğunu sözleşmeyle kanıtlamalıdır. Bu mektup alınana kadar RLCS başvurusu işleme alınmamaktadır.
- Yayına başlamadan önce, uygun telif hakkı lisanslama kuruluşlarıyla anlaşmalar yapmak, radyo lisanslı içerik hizmeti lisans sahibinin sorumluluğundadır.

Radyo lisanslı içerik hizmet lisansları, yıllık ücretler ödendiği sürece süresizdir. Ancak, lisans sahibi dilediğinde lisansı OFCOM'a iade edebilmektedir.

Radyo lisanslı içerik hizmeti lisansları için başvuru esnasında 250 £ tutarında iade edilmeyen başvuru ücreti ödenmiş olmalıdır. Yıllık 575 £ olan bir lisans ücreti vardır. Yıllık lisans ücretleri peşin ödenmekte ve ilk ödemenin, başvuru belgesiyle birlikte yapılması gerekmektedir ("ofcom", "General Matters", 2022).

Dini Organların Katılımı

1990 Yayın Yasası'nın 2. ekinin 2. kısmının 2. paragrafı uyarınca, yayın lisansı başvurusunda bulunan dini kuruluşlar için geçerli olmaktadır. Bunların özellikleri:

- Organları tamamen veya büyük ölçüde dini nitelikte olan,

- Organları tamamen veya büyük ölçüde dini nitelikte olan veya bu şekilde olan organlar tarafından kontrol edilen,
- Organları tamamen veya büyük ölçüde dini nitelikte olan bir kurumu kontrol eden,
- Amaçları tamamen veya büyük ölçüde dini nitelikte olan bir tüzel kişiliğin iştiraki olan,
- Bir kuruluşun memuru olan bir kişi,
- Bir veya daha fazla kişi tarafından kontrol edilen bir kuruluş olmaktadır.

OFCOM, burda belirtilenlere uygun olarak aşağıdaki yayın lisansları için gerekli özelliklere sahip kuruluşlardan gelen başvuruları değerlendirmektedir:

- 1990 tarihli Yayın Yasası'nın 1. kısmı kapsamında, bir kısıtlı televizyon hizmet lisansı,
- 1996 tarihli Yayın Yasası'nın 18. bölümü kapsamında, bu Yasa'nın 1. kısmının amaçları doğrultusunda bir sayısal televizyon program lisansı,
- 1996 tarihli Yayın Yasası'nın 25. bölümü kapsamında, bu Yasa'nın 1. kısmının amaçları doğrultusunda bir sayısal televizyon ek hizmet lisansı,
- 2003 İletişim Yasası 3. bölümü kapsamı dahilinde, bir televizyon lisanslı içerik hizmetleri lisansı,
- 2003 İletişim Yasası'nın 245. bölümü kapsamında yerel bir analog ses programı hizmeti lisansı,
- 2003 İletişim Yasası'nın 245. bölümü kapsamında sınırlı radyo hizmet lisansı,
- 2003 İletişim Yasası'nın 247. bölümü kapsamında radyo lisanslı içerik hizmeti,
- 1996 tarihli Yayın Yasası'nın 60. bölümü kapsamında, bu Yasa'nın 2. kısmının amaçları doğrultusunda yerel veya ulusal bir sayısal ses programı hizmet lisansı,
- 1996 tarihli Yayın Yasası'nın 64. bölümü kapsamında bir sayısal ek ses hizmetleri lisansı.

1990 tarihli Yayın Yasası'nın 2. kısmının 2A paragrafı ve 1998 İnsan Hakları Yasası'nın 1. programının 9. ve 10. paragrafları uyarınca, OFCOM aşağıdakileri yapmadıkları sürece dini kuruluşların lisanslara sahip olmaya uygunluğunu değerlendirmektedir:

- Yasa dışı davranışları uygulamak veya savunmak,
- Katılımcıların sağlığına veya ahlakına zarar veren davranışları uygulamak veya savunmak,

- Katılımcıların hak ve özgürlüklerini ihlal eden davranışları uygulamak veya savunmak,
- Kamu güvenliğine yönelik tehdit oluşturmak,
- Ulusal güvenliğe veya toprak bütünlüğüne yönelik tehdit oluşturmak,
- Yargının yetki ve tarafsızlığını tehdit etmek.

OFCOM, başvuru sahibinin, aşağıdakiler de dahil olmak üzere tüm olası lisans sahiplerine getirilen gereksinimleri karşıladığından emin olmayı istemektedir:

1990 Yayıncılık Yasası'nın 3. bölümü kapsamında, uygun ve düzgün bir kişi olma gerekliliği, lisansa sahip olması amaçlanan herhangi bir tüzel kişilik, herhangi bir kişi veya ilişkili şirketin yöneticileri ile baş görevlileri için de geçerli olmaktadır.

1990 tarihli Yayıncılık Yasası'nın 2. ekinin 2. kısmının 2A paragrafı uyarınca, 1. paragrafta tanımlanan bir kuruluşun 2. paragrafta açıklanan lisanslardan bir veya daha fazlasına sahip olabileceğine dair bir tespit yaptıktan sonra, OFCOM bir lisans sahibinin:

- 2. paragrafta belirtilen kısıtlamaları ihlal ediyorsa,
- Artık lisans sahibi olmaya haiz bir kişi değilse,
- Medya sahipliği kurallarını ihlal ediyorsa,

Lisans koşullarını, lisansın iptalini gerektirecek kadar ciddi bir şekilde ihlal etmişse lisans iptali kararı verebilmektedir
("ofcom", "Guidance on the Involvement of Religious Bodies", 2022).

2.2.9. RLC Örnek Lisansı

Bu lisansta bağlam aksini gerektirmedikçe:

- '1990 Yayın Yasası' değiştirildiği şekliyle 1990 Yayın Yasası anlamına, '1996 Yayın Yasası', değiştirildiği şekliyle 1996 Yayın Yasası anlamına, 'İletişim Yasası' 2003 İletişim Yasası anlamına gelmektedir.
- 'Adillik kuralları', lisanslı hizmetlerin sunumunda, haksız muameleden ve mahremiyetin haksız yere ihlal edilmesinden kaçınılması ile ilgili olarak uyulması gereken ilkeler ile uyulması gereken uygulamalar hakkında yol gösterici nitelikte hazırlanmış ve zamanla revize edilen kod anlamına gelmektedir..
- 'Adalet şikâyeti', 1996 Yayın Yasası'nın 110 (4) bölümü uyarınca yorumlanmaktadır.

- ‘Program’, aksi belirtilmedikçe, bir reklamı ve lisanslı hizmete dahil olan her şeyi içermektedir.
- ‘Radyo lisanslı içerik hizmeti’, kendisine İletişim Yasası’nın 247. bölümünde verilen anlama sahiptir.
- ‘Telsiz aktarım tarihi’, İletişim Yasası’nın 405. bölümünde kendisine verilen anlama sahiptir.
- ‘Standartlar kodu’, OFCOM tarafından hazırlanan ve zamanla revize edilen, reklamcılıktaki standartlar, uygulamalar ve lisanslı hizmetlere dahil programların sponsorluğu da olmak üzere programların içeriğine ilişkin standartları yöneten kod veya kodlar anlamına gelmektedir.
- ‘Standartlar şikâyeti’, İletişim Yasası’nın 319. bölümünde belirtilen standartlara uyulmasına ilişkin bir şikâyet anlamına gelmektedir.
- ‘Teknik kod’, OFCOM tarafından hazırlanan ve zamanla revize edilen lisanslı hizmetlerin sağlanmasında teknik standartları uygulamayı yöneten kod veya kodlar anlamına gelmektedir. Telsiz Kurumu tarafından hazırlanan ve telsiz aktarım tarihinden hemen önce yürürlükte olan bir teknik kod, OFCOM tarafından verilmiş bir teknik kod gibi geçerli olmaktadır.

‘1978 Yorum Yasası’, bu lisansın bir Parlamento Yasası gibi yorumlanması amacıyla uygulanmaktadır

(“ofcom”, “DEFINITIONS AND INTERPRETATION RELATING TO THE LICENCE”, 2022).

Lisansla İlgili Genel Koşullar

İletişim Yasası’nın 250. maddesine göre;

Lisans sahibi, işbu sözleşme ile belirtilen lisanslı hizmeti, lisans yürürlükte kaldığı sürece başlangıç tarihinden itibaren sağlamaya yetkilidir.

1990 Yayın Yasası’nın 87 (1) (b) bölümüne göre;

Lisans sahibi, lisanslı hizmetin sağlanmasında teknik kodun hükümlerine, bu hükümlerin kendileri için geçerli olduğu ölçüde uyulmasını sağlamaktadır.

1990 Yayın Yasası’nın 87 (1) (c), 87 (3) ve 87 (4) bölümlerine göre;

Lisans sahibi, OFCOM’un belirlediği tarifeye göre ve 1990 Yayın Yasası’nın 87 (3) bölümü uyarınca, yürürlükte olan ve OFCOM’un bu tür yayınlarda yayımlanacak süre için

belirleyeceği ücretleri, OFCOM'a ödemektedir. Ücretlerin ödenmesi, OFCOM'un belirleyeceği şekilde ve zamanlarda yapılmaktadır.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (d) bölümüne göre;

Lisans sahibi talepten sonraki 28 gün içinde, OFCOM'un tarifeyi belirlemek veya revize etmek amacıyla ihtiyaç duyabileceği bilgileri, OFCOM'a sağlamaktadır.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (c) ve (f) bölümüne göre;

Bu koşulda, KDV 1994 tarihli Katma Değer Vergisi Yasası uyarınca, bu yasada yapılan herhangi bir değişiklik dahil olmak üzere bir vergi anlamına gelmektedir. Lisans sahibi, diğer tüm meblağlara ek olarak bir KDV ödemektedir ("ofcom", "GENERAL CONDITIONS", 2022).

Dinleyicilerden Gelen İletişimlerin Ele Alınması İçin Gereklilikler

Lisans sahibi ve vatandaşlar arasında doğrudan veya dolaylı olarak düşüncenin aktarıldığı iletişim yöntemlerini içermektedir. Programlarda duyurulan ve vatandaşlar ile lisans sahibi arasında iletişime izin vermeyi amaçlayan iletişim yöntemlerine yönelik düzenlemeler, özellikle şunları sağlamalıdır:

- İletişim araçlarının seçiminde ve iletişimlerin ele alınmasında lisans sahibi tarafından makul beceri ve özenin gösterilmesi,
- Oylamalar, yarışmalar, oyunlar vb. tüm aktiviteler ile oyların adil ve tutarlı bir şekilde ele alınmasını sağlayacak şekilde yürütülmesi,
- Oylamalar, yarışmalar, oyunlar vb. tüm aktivitelere yönelik programlardaki tanıtımın maddi olarak yanıltıcı olmaması gerekmektedir.

Lisans sahibi, OFCOM tarafından ayrıcalıklı hizmetlerin sağlanmasını düzenlemek için onaylanan kod hükümlerinin veya böyle bir kodun bulunmaması durumunda koşulların, OFCOM tarafından bu tür amaçlarla yapılan herhangi bir düzenlemenin, lisanslı hizmetin sağlanmasında yer almasına dikkat etmelidir.

Lisans sahibi ayrıca, programlarda duyurulan ve vatandaşlar ile lisans sahibi arasındaki iletişime izin vermeyi amaçlayan iletişim yöntemlerine yönelik düzenlemelerin tüm gereksinimlerini karşılamayı sağlamak için, uygun uyumluluk prosedürlerini uygulamalı ve sürdürmelidir ("ofcom", "Requirements for the handling of communications from listeners", 2022).

Reklam ve Sponsorluk Standartları ile Gereksinimleri

İletişim Yasası'nın 321 (4) ve 325 (4) ve (5) bölümlerine göre;

Lisans sahibi, aşağıdakilerle ilgili talimatlar da dahil olmak üzere reklamcılık veya sponsorluk yöntemleriyle ilgili olarak, OFCOM tarafından kendisine verilen tüm talimatlara uymaktadır:

- Belirli bir reklamın, belirli durumlarda veya tamamen lisanslı hizmetten hariç tutulması,
- Lisanslı hizmetten hariç tutulacak reklamların yöntemleri ve açıklamaları,
- Lisanslı hizmetten hariç tutulacak sponsorluk biçimleri ve yöntemleri,
- Alkollü içecek reklamlarının içeriği ve planlamasında gereğini yerine getirmek durumundadır.

İletişim Yasası'nın 120 ila 122 ve 321 (4) bölümlerine göre;

Lisans sahibi, lisanslı hizmetin sağlanması için OFCOM tarafından onaylanan kod hükümlerinin veya böyle bir kodun bulunmaması durumunda, OFCOM tarafından bu amaçlarla verilen herhangi bir düzenlemenin koşullarını yerine getirmekle yükümlüdür.

İletişim Yasası'nın 321 (1) ve (4) maddelerine göre;

Lisans sahibi, İletişim Yasası'nın 319 (2) (a) ve (g) ila (j) bölümlerindeki, reklamcılık ve sponsorluktaki standartlar ile uygulamalarla ilgili hedefleri güvence altına almak için belirlenen Standartlar Yasası hükümlerinin programların ve reklamların yasaklanması, reklam biçimleri, yöntemleri veya programların sponsorluğunu lisanslı hizmetin sağlanmasında gözetmek durumundadır.

İletişim Yasası'nın 321 (4) maddesine göre;

Lisans sahibi, OFCOM'un talep edeceği herhangi bir özel reklamın veya OFCOM tarafından belirtilen herhangi bir sponsorlu programın ayrıntılarını OFCOM'un makul olarak talep edebileceği herhangi bir biçimde ve süre içinde OFCOM'a sağlamaktadır ("ofcom", "Advertising and sponsorship standards and requirements", 2022).

Kayıtların Üretilmesi ve Saklanması

İletişim Yasası'nın 334. maddesine göre;

Lisans sahibi, lisanslı hizmetin yayın çıktısının kayıtlarının tutulması ve üretilmesi için, OFCOM tarafından talep edilen prosedürleri benimsemelidir. Lisans sahibi:

- Lisanslı hizmete dahil edilen her programın kaydını, düzenli kontrolleri ile birlikte dahil edildiği tarihten itibaren, 42 gün süreyle yapmalı ve muhafaza etmelidir.
- OFCOM'un talebi üzerine, lisanslı hizmete dahil olan bir programın herhangi bir verisini veya kaydını inceleme ya da çoğaltma için derhâl OFCOM'a sunmalıdır

("ofcom", "Retention and production of recordings", 2022).

OFCOM'a Genel Bilgi Sağlanması

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (d) bölümüne göre;

Lisans sahibi, OFCOM'un işlevlerini yerine getirmek amacıyla ihtiyaç duyabileceği belgeleri, hesapları, iadeleri, tahminleri, raporları veya bildirimleri talep edebileceği şekilde ve zamanlarda OFCOM'a sağlamak durumundadır.

1990 Yayın Yasası'nın 88 (5) bölümüne göre;

Lisans sahibi, aşağıdaki durumlarda OFCOM'u derhâl yazılı olarak bilgilendirmelidir:

- Alacaklıları ile birleşme ve yeniden yapılandırma amaçları dışında herhangi bir uzlaşmaya veya düzenlemeye girerse,
- Varlıklarına veya menkul kıymetlerine karşı bir icra takibi başlatıldığında,
- Üzerinde kontrolü olan herhangi bir kişinin, yukarıda belirtilen olaylardan herhangi birini yaptığının veya bunlara tabi olduğunun farkına varırsa mümkün olan en kısa sürede OFCOM'a malumat sağlamalıdır.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (d) ve (f) bölümüne göre;

Lisans sahibi; herhangi bir iftira, tahrik edici küfür, müstehcen konu, zarar verici bir yalan teşkil eden herhangi bir konunun, lisanslı hizmete dahil edilmesiyle ilgili olarak aleyhinde açılan herhangi bir davada aleyhinde nihai karar verildiğinde veya iftira, herhangi bir haksız fiil, herhangi bir telif hakkı, manevi hak, performans hakkı, tasarım hakkı, tescilli tasarım, hizmet markası, ticari marka, mektup patenti veya diğer benzer tekel haklarının ihlali ile Resmi Sırlar Yasası hükümlerinin ihlali, o an için yürürlükte olan herhangi bir yasal düzenleme, cezai bir suç, mahkemeye saygısızlık veya Parlamento ayrıcalığının ihlali durumlarında OFCOM'u derhâl bilgilendirmelidir.

1990 Yayın Yasası'nın 88 (5) ve 87 (1) (d) maddelerine göre;

Lisans sahibi, kendisinin veya 1990 Yayın Yasası 2. ekinin 1. kısmı kapsamında, kendisi üzerinde kontrol sahibi olan kişilerde bir değişiklik olması veya kendisi üzerinde kontrolü olan herhangi bir kişinin bir suçtan mahkûm edilmesi durumunda, OFCOM'u

bilgilendirmelidir. Lisans sahibi ayrıca, yukarıdakilerin genelliğine halel getirmeksizin, makul olan en kısa sürede OFCOM'u aşağıdakileri durumlarda da bilgilendirmelidir.

- Çoğunluk hissesine sahip olan kişilerdeki herhangi bir değişiklik,
- Lisans sahibi üzerinde fiili kontrol uygulayan kişilerdeki herhangi bir değişiklik,
- Lisans sahibinin kontrolünde olan herhangi bir kişinin bir kontrol anlaşmasına girmesi durumunda, OFCOM'a malûmat sağlanmalıdır

("ofcom", "General provision of information to Ofcom", 2022).

Ek Bilgiler

- Bir kişi, öz sermayenin yüzde 50'sinden fazlasına sahip olduğu veya şirketteki oy gücünün yüzde 50'sinden fazlasına sahip olduğu durumlarda çoğunluk hissesine sahiptir.
- Bir kişi, çoğunluk hissesine sahip olmadığı, ancak tüm koşullar dikkate alındığında çoğu durumda veya önemli açılardan bir şirketi kontrol ettiği kabul ediliyorsa, herhangi bir yolla doğrudan veya dolaylı olarak makul olduğu durumlarda şirketin işlerinin kendi isteklerine göre yürütülmesi sonucunu elde edebilecek fiili kontrol uygulayabilmektedir.
- Lisans sahibinin kontrolünde olan bir kişinin, şirketin öz sermayesinin %50'sini elinde bulundurduğu, intifa hakkı sahibi olduğu veya şirketteki oy gücünün %50'sine sahip olduğu bir kontrol anlaşmasına girerse, şirketteki diğer herhangi bir katılımcıyla herhangi birinin sahip olduğu oy hakkının nasıl kullanılacağına dair bir anlaşmaya sahip olmalıdır

("ofcom", "Notifications to Ofcom", 2022).

Adil ve Etkili Rekabet

İletişim Yasası'nın 316. maddesine göre;

Lisans sahibi:

- Lisanslı hizmetlerin veya bağlantılı hizmetlerin sağlanmasında adil ve etkin rekabete zarar verecek herhangi bir düzenlemeye veya uygulamaya girmemelidir.
- Lisanslı hizmetlerin veya bağlantılı hizmetlerin sağlanmasında, adil ve etkin rekabetin sağlanması amacıyla OFCOM tarafından onaylanan herhangi bir kural veya kılavuza uymalıdır.

- OFCOM tarafından bu amaçla lisans sahibine verilen herhangi bir talimata uymalıdır

(“ofcom”, “Fair and effective competition”, 2022).

1990 Yayın Yasası’nın 89. Bölümü Uyarınca Menedilmiş Kişiler

1990 Yayın Yasası’nın 89. maddesine göre;

Lisans sahibi, 1990 Yayın Yasası’nın 89. bölümü uyarınca lisans sahibi olmaktan diskalifiye edilen hiç kimsenin lisanslı hizmetin sağlanmasıyla ilgilenmemesini sağlamalı, ayrıca lisanslı hizmeti yayımlamak için kullanılan kablosuz telgraf için buna dahil olan programların yapılması veya herhangi bir istasyonun işletilmesi için ne gerekiyorsa yapmalıdır (“ofcom”, “Disqualified persons under Section 89 of the 1990 Act”, 2022).

Mülkiyet Kısıtlamalarına Uygunluk

1990 Yayın Yasası’nın 88 (1) ve (2) bölümlerine göre;

- Lisans sahibi, 1990 Yayın Yasası’nın 2. eki ve İletişim Yasası’nın 14. eki tarafından veya bunlarla ilgili olarak getirilen kısıtlamalara ve gereksinimlere, bu gereksinimlerin kendileri için geçerli olduğu ölçüde her bakımdan uymalıdır.
- Lisans sahibi, OFCOM’un gereksinimlere uymak amacıyla, OFCOM tarafından verilen herhangi bir talimata uymalıdır.
- Lisans sahibi, 1990 Yayın Yasası’nın 2. eki tarafından veya kapsamında, kendisine yüklenen yükümlülüklerinin ihlaline yol açabilecek herhangi bir durum ile olay hakkında veya İletişim Yasası’nın 14. eki tarafından ya da kapsamında, empoze edilen gereklilikler hakkında OFCOM’u bilgilendirmelidir

(“ofcom”, “Compliance with ownership restrictions”, 2022).

Lisansın Aktarılabilirliği

1990 Yayın Yasası’nın 86 (7) ve (8) bölümlerine göre;

Bu lisans, OFCOM’un önceden yazılı izni olmaksızın devredilememektedir. Koşulların genelliğine halel getirmeksizin OFCOM, lisansı devretmesi önerilen kişinin tüm şartlara uyabilecek bir konumda olacağına kanaat getirmedikçe bu tür bir onay vermemektedir (“ofcom”, “Transferability of the Licence”, 2022).

Uyumluluk

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (a) ve 87 (2) (a) maddelerine göre;

Lisans sahibi; 1990 Yayın Yasası, 1996 Yayın Yasası veya İletişim Yasası uyarınca, kendisine yüklenebilecek herhangi bir görevle ilgili olarak, OFCOM tarafından kendisine verilen herhangi bir talimata uymalıdır.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (a), (d) ve (f) bölümleri ve İletişim Yasası'nın 321 (4) ve 325 (1) bölümlerine göre;

Lisans sahibi, lisanslı hizmete dahil olan programların 1990 Yayın Yasası, 1996 Yayın Yasası ve İletişim Yasası hükümlerine her açıdan uygun olmasını sağlamak amacıyla, lisanslı hizmetin sağlanmasında gerekli prosedürleri benimsemekte ve bu prosedürlerin gözetilmesini sağlamaktadır. Lisans sahibi ayrıca şunları da sağlamalıdır:

- Lisanslı hizmetin sağlanmasında 1990 Yayın Yasası, 1996 Yayın Yasası ve İletişim Yasası kapsamında; tüm ilgili kod ve yönergelerin gereklilikleri konusunda yeterince bilgili ve donanımlı personele sahip olmalıdır. OFCOM veya Telsiz Otoritesi tarafından revize yapıldığında, mümkün olan en kısa zamanda uyum sağlanmalıdır.
- OFCOM tarafından lisans sahibine verilebilecek genel ve özel talimatların derhâl uygulanması için, yeterli düzenlemelerin mevcudiyetini sağlamalıdır.
- OFCOM'un reklam alanında belirleyeceği ürünler için önceden izin verilmesi amacıyla yeterli düzenlemeleri yapmalıdır

("ofcom", "Compliance", 2022).

Hükûmet Talimatları ve Temsilleri

İletişim Yasası'nın 336. maddesine göre;

Lisans sahibi, OFCOM tarafından yönlendirildiği takdirde:

- Dışişleri Bakanı veya Kraliyet'in diğer herhangi bir Bakanı tarafından OFCOM'a belirtilebilecek zamanlarda, İletişim Yasası uyarınca verilen bir bildirimle belirtilebilecek olan duyuruları lisanslı hizmet dahil etmelidir.
- İletişim Yasası'nın 336 (5) bölümü uyarınca, verilen bir bildirimle Dışişleri Bakanı tarafından OFCOM'a belirtilen herhangi bir konuyu veya konunun tanımını lisanslı hizmete dahil programlara eklemekten kaçınmalıdır.

Lisans sahibi, lisanslı hizmete bir duyuru eklerken, duyurunun OFCOM'un bir talimatı uyarınca yapıldığını belirtebilmektedir. Lisans sahibi ayrıca, kendisine bir talimat verilmesine yol açan bildirimin, Dışişleri Bakanı tarafından iptal edilmesinin bir sonucu olarak veya böyle bir bildirimin süresinin dolmuş olması durumunda; bildirimin verilmesi, iptali veya süresinin sona ermesi ile ilgili bir duyuruyu lisanslı hizmete dahil edebilmektedir ("ofcom", "Government directions and representations", 2022).

Denetim Yetkileri

1990 Yayın Yasası'nın 87 (2) (b) bölümüne göre;

Lisans sahibi, OFCOM'un herhangi bir çalışanının veya yazılı olarak yetkilendirdiği kişinin, lisanslı hizmetin yayımlanması veya teslimi ile bağlantılı olarak kullanılan herhangi bir binaya girmesine ve bu tesiste kullanılan herhangi bir ekipmanı incelemesine, test etmesine veya çalıştırmasına izin vermektedir ("ofcom", "Powers of inspection", 2022).

Standart Şikâyetler

İletişim Yasası'nın 325 (1) (b) maddesine göre;

- Lisans sahibi, lisanslı hizmete dahil olan programlara ilişkin standart şikâyetlerin ele alınması ve çözülmesi için OFCOM tarafından kabul edilebilir prosedürlerin oluşturulmasını, sürdürülmesini ve bu prosedürlere gerektiği gibi uyulmasını sağlamalıdır.
- Lisans sahibi, 12 aylık bir süre boyunca yapılan şikâyetlerin ve şikâyetlerle ilgili olarak verdiği cevapların yazılı bir kaydını tutmalı ve OFCOM'un gerekli gördüğü zamanlarda, bu kaydı OFCOM'a sunmalıdır

("ofcom", "Standards Complaints", 2022).

Adalet Şikâyetleri

1996 Yayın Yasası'nın 115 ve 119. maddeleri ile İletişim Yasası'nın 327. maddesine göre;

Lisans sahibi, OFCOM'dan lisanslı hizmetin sağlanmasına ilişkin bir adalet şikâyetinin kendisine ulaşmasının ardından, OFCOM tarafından kendisine verilebilecek talimatlara ve bilgi taleplerine uymaktadır. Talep edilmesi halinde lisans sahibi:

- Şikâyetin ilgili olduğu programın tamamının veya herhangi bir belirli bölümünün kaydını, böyle bir kayda sahip oldukları sürece OFCOM'a sağlamaktadır.
- Şikâyete konu olan herhangi bir kaydı veya şikâyetin ilgili olduğu herhangi bir belirli bölümü, eğer böyle bir kayda sahipse, dinlenmesini sağlamak için düzenlemeler yapmaktadır.
- OFCOM'a ve şikâyet sahibine, yapabildiği ölçüde şikâyetin ilgili olduğu programın tamamının veya herhangi bir belirli bölümünün bir dökümünü sağlamaktadır.
- OFCOM'a ve şikâyet sahibine şikâyetle bağlantılı olarak sahip olduğu tüm belgelerin orijinallerini veya kopyalarını sağlamaktadır.
- OFCOM'a, OFCOM'un şikâyeti değerlendirmesi için belirtebileceği veya tanımlayabileceği her türlü bilgi ve belgeyi sağlamaktadır.
- Şikâyetle ilgili olarak OFCOM'a ve şikâyet sahibine yazılı bir beyanda bulunmaktadır.
- OFCOM'a, şikâyetin değerlendirilmesinde yardımcı olmaktadır.
- OFCOM'un, 1996 Yayın Yasası'nın 115 (7) bölümü uyarınca, başka herhangi bir kişiye yaptığı herhangi bir talebin yerine getirilmesini sağlamak için, makul bir şekilde gerekli adımları atmaktadır.

1996 Yayın Yasası'nın 119 ve 120. Maddelerine göre;

Lisans sahibi, OFCOM tarafından 1996 Yayın Yasası'nın 119 (1) bölümü uyarınca, belirtilen şekilde ve belirtilen süre içinde yayımlamak için kendisine verilebilecek talimatlara uymaktadır. Lisanslı hizmete dahil olan bir programla ilgili herhangi bir adalet şikâyetinin bir özeti ve OFCOM'un adalet şikâyetine ilişkin bulguların bir özetinin şekli ve içeriği OFCOM tarafından onaylanabilecek şekilde olmalıdır. OFCOM'un, bir adalet şikâyeti ile ilgili olarak talimat verdiği ve lisans sahibi ile ilgili programın oluşturulmasından veya sağlanmasından sorumlu diğer herhangi bir kişinin herhangi bir ek eylemde bulunduğu durumlarda, lisans sahibi derhâl OFCOM'a bu eylemin bir raporunu göndermelidir.

İletişim Yasası'nın 326. maddesine göre;

Lisans sahibi, lisanslı hizmetin sağlanması ve lisanslı hizmetin içerdiği programlarla ilgili olarak adillik kodu hükümlerine uyulmasını sağlamaktadır ("ofcom", "Fairness complaints", 2022).

OFCOM'un İşlevlerinin Tanıtılması

İletişim Yasası'nın 328. maddesine göre;

Lisans sahibi, aşağıdakileri güvence altına almak için, OFCOM tarafından kendisine verilen talimatlara uymalıdır:

- İletişim Yasası'nın 319. bölümünde belirtilen standartlara uyulmasına ilişkin şikâyetlerin ele alınması ile çözülmesi için oluşturulan ve sürdürülen prosedürler,
- OFCOM'un, lisanslı hizmetle ilgili olarak 1996 Yayın Yasası'nın 5. kısmı kapsamındaki işlevlerine göre hareket edilmelidir

("ofcom", "Publicising Ofcom's functions", 2022).

OFCOM'un Lisans Koşullarını Değiştirme Yetkisi

1990 Yayın Yasası'nın 86 (5) bölümüne göre;

OFCOM, lisans sahibine önerilen varyasyonla ilgili olarak, OFCOM'a beyanda bulunması için makul bir fırsat verilmesi koşuluyla, lisans sahibine sunulan bir bildirim yoluyla lisansı herhangi bir açıdan değiştirebilmektedir ("ofcom", "Power of Ofcom to vary Licence Conditions", 2022).

Bildirimler ve Hizmetler

İletişim Yasası'nın 394. maddesine göre;

Bu lisans kapsamında veya bununla ilgili olarak sunulacak, verilecek veya gönderilecek herhangi bir bildirim veya belge tebliğ edilecek tarafa teslim edilebilir veya kendisinin uygun gördüğü bir adrese gönderilebilmektedir. Bu tür herhangi bir bildirim veya belge aşağıdaki durumlarda tebliğ edilmiş sayılmaktadır:

- Teslim edilmişse veya bırakılmışsa,
- Gönderilmişse, postaya konulduğu tarihten sonraki ikinci iş günü saat 10.00'da,
- Bu hizmetin kanıtlanmasında teslimatın yapıldığını, bu bildirimi veya belgeyi içeren zarfın uygun şekilde adreslendiğini ve ön ödemeli birinci sınıf mektup olarak postalandığını veya uygun adrese bırakıldığını kanıtlamak yeterli olmaktadır.

İletişim Yasası'nın 395 ve 396. maddelerine göre;

Bildirimler ve belgeler, İletişim Yasası'nın 395 ve 396. bölümlerinde belirtilen gerekliliklere tabi olarak, lisans sahibi tarafından OFCOM'a elektronik biçimde sunulabilmektedir ("ofcom", "Notices and service", 2022).

Lisans Teslimi

1990 Yayın Yasası'nın 86. maddesi ile İletişim Yasası'nın 252 (1) (a) bölümüne göre;

Lisans sahibi, OFCOM'a hizmet zamanı sonlanmasından itibaren ya da belirtilen bir tarihte yürürlüğe giren bir bildirimde bulunarak lisanstan vazgeçebilmektedir ("ofcom", "Surrender", 2022).

Fırsat Eşitliği ve Eğitim

İletişim Yasası'nın 337. maddesine göre;

Lisans sahibi, istihdamla ilgili olarak aşağıdakiler için düzenlemeler yapmalı ve zamanla bunları gözden geçirmelidir:

- Kadınlar ile erkekler arasında ve farklı ırk gruplarından kişiler arasında.
- Engelli kişiler için fırsat eşitliği sağlamalıdır.
- Lisanslı hizmetin sağlanmasında veya lisanslı hizmete dahil edilmek üzere programların hazırlanmasında veya bunlarla bağlantılı olarak istihdam ettiği kişileri eğitmelidir.

Lisans sahibi ayrıca:

- Düzenlemelerin OFCOM'un talep edebileceği şekilde yayımlanması da dahil olmak üzere, yapılacak düzenlemelerden etkilenenlerin bunlardan haberdar olmasını sağlamak için uygun adımları atmalıdır.
- Zaman zaman ve en az yılda bir kez olmak kaydıyla uygun gördüğü şekilde, gerekli düzenlemelerin mevcut işleyişi ve etkinliği hakkındaki gözlemlerini yayımlamalıdır.
- Yapılan düzenlemeleri uygularken ve gözden geçirirken, OFCOM tarafından zamanla revize edilen ilgili tüm kılavuzları dikkate almalıdır.

OFCOM, lisans sahibinin ait olduğu şirketler grubunun bir üyesinin lisans sahibi ile istihdamla ilgili bu yükümlülükleri yerine getirdiği durumlarda, lisans sahibinin yükümlülüklerini yerine getirilmiş olarak değerlendirmektedir ("ofcom", "Equal opportunities and training", 2022).

Lisans Alanın Yükümlülüklerine İlişkin İstisnalar ve Sınırlamalar

(“ofcom”, “EXCEPTIONS AND LIMITATIONS ON LICENSEE'S OBLIGATIONS”, 2022).

Mücbir Sebep

1990 Yayın Yasası’nın 87 (1) (f) bölümüne göre;

Lisans sahibi; terörizm, isyan, sivil kargaşa, grev, lokavt, oturma eylemi, grev gözcülüğü, endüstriyel anlaşmazlık, eylemler yoluyla müdahale, savaş, Kraliçe’nin düşmanlarından kaynaklanan hasarlar dahil lisans sahibinin kontrolü dışındaki herhangi bir koşuldan doğrudan veya dolaylı olarak kaynaklanan durumlarda bu lisansın herhangi bir koşuluna uymamaktan dolayı hiçbir şekilde sorumlu olmamaktadır (“ofcom”, “Force majeure”, 2022).

Lisansların Uygulanmasına İlişkin Şartlar

(“ofcom”, “CONDITIONS RELATING TO ENFORCEMENT OF LICENCES”, 2022).

Uygunsuzluk Bildirimi

1990 Yayın Yasası’nın 109 (1) maddesine göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna veya OFCOM tarafından lisans kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığından emin olursa ona aşağıdaki durumlarda bir bildirimde bulunabilmektedir:

- Lisans sahibinin herhangi bir koşul veya yönergeye uymadığından emin olursa ve
- Bildirimde veya başka bir şekilde belirtilmiş olsun ya da olmasın, herhangi bir koşul veya talimata on iki ay içinde uyulmaması durumunda.

1990 Yayın Yasası’nın 109 (2) maddesine göre;

Yayımlanan bildirimde belirtilen süre boyunca herhangi bir zamanda, OFCOM lisans sahibinin bildirime, lisansın herhangi bir başka koşulunda belirtilen koşul veya yönergeye tekrar uymadığı konusunda emin olursa lisans sahibini altı ayı geçmeyen belirli bir süre içinde talimatla yönlendirebilmektedir. Bunlar:

- Yönergede belirtildiği şekilde, lisanslı hizmete dahil edilecek programların bu tür komut dosyalarını ve ayrıntılarını OFCOM'a önceden sağlamak ve
- Kayıtlı materyalden oluşacak veya onları içerecek olan programlarla ilgili olarak, o konunun belirtildiği şekilde incelenmesi veya çoğaltılması için OFCOM'a önceden sunmaktır

("ofcom", "Notice of noncompliance", 2022).

Koşul İhlali İçin Yaptırımlar

1990 Yayın Yasası'nın 109 (3) maddesine göre;

OFCOM; lisans sahibinin, lisansın herhangi bir koşuluna uymadığından ve bu hatanın lisanslı hizmete bir düzeltme veya beyanname dahil edilerek uygun şekilde giderilebileceğinden eminse, lisans sahibine şikâyet edilen konular hakkında kendisine beyanda bulunması için makul bir fırsat tanıyarak kendisinin belirleyeceği herhangi bir zamanda, bir düzeltme yapması veya beyanname sunması için lisans sahibini yönlendirebilmektedir. Lisans sahibi, OFCOM'un talimatı uyarınca, lisanslı hizmete bir düzeltme veya beyanname eklerken, bunu böyle bir talimat uyarınca yaptığını ilan edebilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 110 (1) (a) maddesine göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna veya OFCOM tarafından lisans kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığından ve şikâyet edilen konular hakkında kendisine beyanda bulunması için makul bir fırsat verdikten sonra, lisans sahibine OFCOM'a belirli bir süre içinde belirli bir mali cezayı ödemesini gerektiren bir bildirimde bulunabilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 110 (3) maddesine göre;

Verilen herhangi bir mali cezanın miktarı, 250.000 £'u veya Dışişleri Bakanı'nın İletişim Yasası'nın 13. ekinin 1. kısmının 9. paragrafına uygun olarak yapacağı başka bir tutarı aşmamalıdır.

1990 Yayın Yasası'nın 110 (1) (c) bölümüne göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna veya lisans kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığına eminse ve kendisine şikâyet edilen konular hakkında beyanda bulunması için makul bir fırsat verdiyse, lisans sahibine altı ayı aşmayan belirli bir süre için lisansını askıya aldığını ifade eden bir bildirimde bulunabilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (1) (e) bölümüne göre;

Lisans sahibi, lisanstaki herhangi bir koşulun ihlaliyle bağlantılı olarak kaynaklanan zararı, makul bir şekilde OFCOM'a tazmin etmekte ve OFCOM'un takdirine bağlı olarak ödenecek herhangi bir miktar, lisans sahibi tarafından OFCOM'a OFCOM'un belirleyeceği şekilde ve zamanda ödenmektedir ("ofcom", "Sanctions for breach of Condition", 2022).

Lisans İptali

1990 Yayın Yasası'nın 111. maddesine göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna veya OFCOM tarafından lisans kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığında ve bu ihlali gidermediği takdirde, lisansın iptal edilmesini gerektirecek şekilde kanaat getirirse lisansı iptal edebilmektedir.

OFCOM, şu durumlarda da lisans sahibine bir bildirimde bulunabilmektedir:

- OFCOM'un görüşüne göre, lisans sahibinin herhangi bir koşul veya yönergeye uymadığı hususları belirtmek ve
- Lisans sahibi, bildirimde belirtilen süre içinde belirtilen şekilde ihlali gidermek için gerekli adımları atmadığı takdirde, lisansı iptal edeceğini belirtebilmektedir.

Sunulan herhangi bir bildirimde, belirtilen sürenin sonunda, OFCOM lisans sahibinin bildirimde belirtilen ihlalleri gidermediğinde kamu yararı söz konusu olursa lisans sahibine lisansının iptal edildiğine dair bir bildirimde bulunabilmektedir. Ayrıca OFCOM, lisans sahibi 1990 Yayın Yasası 2. ekinin 2. bölümü uyarınca, lisans ile ilgili olarak menedilmiş bir kişi haline gelirse veya lisans sahibi olmasına ilişkin olarak İletişim Yasası'nın 14. Eki uyarınca, getirilen bir gereklilik ihlal edilirse, lisans sahibine yazılı olarak bir bildirimde bulunarak, hizmetin sonlanma tarihinden veya bildirimde belirtilen bir tarihte yürürlüğe girecek şekilde lisans sahibinin lisansını iptal edebilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 87 (5) maddesine göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisans koşullarından herhangi birine uyduğunu iddia ederek OFCOM'un yanlış yönlendirilmesine neden olmak amacıyla belirli bir materyalde yanlış olan bilgiler sağlaması veya önemli bir bilgiyi saklaması durumunda lisansını iptal edebilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 111 (5) maddesine göre;

Lisans başvuruları ile bağlantılı olarak, OFCOM'a önemli bir hususta yanlış olan bilgiler verildiği veya OFCOM'un yanlış yönlendirilmesine neden olmak amacıyla önemli bir bilginin gizlendiği tespit edilirse OFCOM lisans sahibinin lisansını iptal edebilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 88 (7) bölümüne göre;

Lisans sahibinin bir kuruluş olması durumunda, lisans sahibinin niteliğinde veya özelliklerinde bir değişiklik, lisans sahibi üzerinde kontrol veya çıkarları olan kişilerde herhangi bir değişiklik, çizelgenin 2. bölümü kapsamında, diskalifiyeye neden olan herhangi bir değişiklik, 1990 Yayın Yasası'na göre; 2. madde veya İletişim Yasası'na göre veya 14. ek uyarınca, lisansa sahip olunmasıyla ilgili olarak getirilen bir şartın ihlali meydana gelirse, OFCOM gerekli incelemeleri yapmakta ve değişen şartlara göre, lisans iptal kararı verebilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 86 (4) (b) bölümüne göre;

OFCOM, lisans sahibinin artık lisansa sahip olmaya haiz olmadığından emin olursa lisans iptal kararı verebilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 86 (9) bölümüne göre;

Lisans sahibi, 2006 tarihli Telsiz Telgraf Yasası'nın 8. bölümü uyarınca, bir lisansa sahip olma veya kendi adına sahip olduğu herhangi bir gerekliliğe uymazsa ve herhangi bir nedenle lisans sahibi tarafından sağlanan hizmet, 1990 Yayın Yasası ve İletişim Yasası amaçları doğrultusunda radyo lisanslı içerik hizmeti oluşturmuyorsa, OFCOM lisans iptal kararı alabilmektedir. OFCOM, lisansı iptal eden bir bildirimde bulunmadan önce lisans sahibine lisansı iptal etme gerekçesini oluşturan hususlar hakkında bildirimde bulunmakta ve lisans sahibine bu konularda beyanda bulunması için makul bir fırsat vermektedir.

1996 Yayın Yasası'nın 145. maddesine göre;

Lisans sahibi, 1996 Yayın Yasası'nın 144. maddesi uyarınca, bir suçtan mahkûm edilirse ve lisans sahibinin mahkûm edildiği mahkeme, talimatta belirtilen süre boyunca lisans sahibi olmaktan diskalifiye edici bir karar verirse, bu kişinin bir lisansa sahip olmaktan diskalifiye edildiği bir emir sonucunda, 1996 Yayın Yasası'nın 145(3) bölümü uyarınca, emrin yürürlüğe girdiği andan itibaren geçerli olmak üzere lisans sahibinin lisansı iptal edilmiş sayılmaktadır.

1990 Yayın Yasası'nın 111B bölümüne göre;

OFCOM, lisans sahibinin lisanslı hizmete suçu teşvik etme veya düzensizliğe yol açma ile lisans sahibinin koşullara uymayan materyal içeren bir veya daha fazla program eklediğinden emin olursa ve ihlalin lisansın iptal edilmesini haklı kılacak nitelikte olması durumunda, lisans sahibine aşağıdaki amaçlarla bir bildirimde bulunmaktadır:

- OFCOM'un görüşüne göre, lisans sahibinin koşullara uymadığı hususları belirtmek.

- Bildirimin lisans sahibine tebliğ edildiği tarihten itibaren yirmi bir günlük sürenin sonunda, OFCOM'un lisansı iptal edebileceğini belirtmek.
- Lisans sahibine, şikâyet edilen konular hakkında bu süre içinde OFCOM'a beyanda bulunma hakkının bildirmek.
- Bildirimin lisans sahibine iletildiği anda iptalin yürürlüğe girmesine veya OFCOM'un lisansı iptal etmemeye karar vermesine kadar lisansı askıya alma kararını bildirmek.

OFCOM, şikâyet edilen konularla herhangi bir beyanda bulunduktan sonra, lisansı iptal etmenin kamu yararına gerekli olduğuna kanaat getirirse, lisans sahibine lisansı iptal eden bir bildirimde bulunmaktadır. Ancak, bu tür bir iptal bildirimi, iptal bildiriminin lisans sahibine tebliğ edildiği günden başlayarak yirmi sekiz günlük sürenin sonuna kadar yürürlüğe girmemektedir ("ofcom", "Revocation", 2022).

BÖLÜM 3

OFCOM TARAFINDAN TAHSİS EDİLEN TELEVİZYON YAYIN LİSANSLARI VE BU LİSANSLARIN ALIM KOŞULLARI

3.1. Teknolojik Bir Cihaz Olarak Televizyonun Tarihi

Keşfinden günümüze kadar olan süreçte muhtelif toplumların en popüler ve en etkili kültür üretme aracı olan televizyonun teknolojik bir cihaz olarak devinimi, birdenbire meydana gelen bir buluş şeklinde gerçekleşmemiş, tam aksine birbirini izleyen keşifler ve gelişmeler neticesinde vuku bulmuştur (Erkebay, 1988, s. 22). Televizyon, keşfi dolayısı ile hem bir teknoloji hem de o teknolojiyi kullanan bir cihazdır. Görüntünün analiz edilmesi, işlenmesi; karasal ortam, kablo şebekesi ve uydu sistemi gibi farklı tekniklerle iletilmesi ve bu görüntünün alınıp izlenmesi süreçlerinin tamamı televizyonun teknolojik anlamını ifade ederken, bahsedilen çeşitli şekillerde iletilen yayınları almaya ve izlemeye yarayan elektronik cihaz ise televizyonun araç olarak tanımını beyan etmektedir. Bu manada televizyon için en önemli durum, televizyonun aktarılmak istenen görüntüyü arzu edilen lokasyona ulaştırmasıdır (Göksel, 2005, s.124).

En genel tabiriyle televizyon, cisimlerin mevcuttaki reel konumlarından daha farklı bir konumda, dahası başka bir zamanda görünür kılınmalarına imkân veren bir kayıt ve nakil aracıdır (Cereci, 1996, s. 22). Fransızca kökenli bir sözcük olan televizyon sözcüğü "uzak görüntü" ya da "uzaktakini görme/uzağı görme" manasını ihtiva etmektedir.

İçerisinde bulunduğumuz dönemde en çok ses getiren kitle iletişim araçlarının başında gelen televizyon, topluluklara farklı gayelerle üretilmiş programlar vesilesiyle devamlı surette mesajlar veren görüntü ile sesi birlikte iletebilen bir kitle iletişim aracı olmuştur (Ilgaz Büyükbaykal, 2006, s.27). Bunun yanında, insanın vakit ve lokasyon kavramlarıyla sınırlı gündelik hayat tecrübesini geliştiren ve dahası bu tecrübenin nitel ve nicel örüntüsünde ciddi değişikliklere sebep olan teknolojik bir imkândır (Mutlu, 2008, s.21).

Televizyon, teknik kabiliyetleri vesilesi ile teknolojinin geliştirdiği ve insanlığa sunduğu en önemli kitle haberleşme aracı durumundadır. Diğer iletişim cihazlarından ciddi

farklılıklara sahip olan, hem göze hem kulağa hitap ederek bilginin, bir alıcıda yeniden tesis edildiği bir iletişim mekanizmasıdır (Erkebay, 1988, s. 1).

Televizyon yaşadığımız bu dönemde birçok eve girerek en geniş izleyici kitlesine ulaşmış ve en yaygın kitle iletişim cihazı haline gelmiştir. Etkili bir şekilde kamuoyu oluşturması, mal ve hizmetlerin reklamlarının yapılması gibi fonksiyonları olan televizyon, gündelik yaşamın içine öyle girmiş durumdadır ki, bireysel iletişimde dahi gündem belirlemede rol oynamaktadır. Kamuoyu ile iç içe olan siyaset, sanat, haber, eğitim, din, bilim, spor gibi alanlar televizyonun kapsama alanı dışında kalamaz ve halkın bu konuları ele alışı da televizyonun yönlendirmesiyle gerçekleşmektedir (Postman, 1994, s. 90).

Televizyon, yaygın kullanımı ve topluma yön verme kudretiyle siyasi, kültürel, sanatsal vb. alanlarda yeni ve derin etkiler yapabilmektedir (Bourdieu, 1997, s. 50). Bu çıktılar televizyonu, toplum içerisinde düşünce ve hissiyat birlikteliğinin sağlanmasında, kültür alışverişi ve devamlılığında, eğitim-öğretim ve sanatsal ihtiyaçlar gibi gereksinimlerin tedarik edilmesinde etkili bir argüman durumuna getirmektedir. Günümüzde televizyon yalnızca bir teknoloji değil, aynı zamanda kültürel, toplumsal ve endüstriyel bir aktördür (Mutlu, 2008, s. 21). Diğer bir deyiş ile televizyon bir yanı ile teknik bir cihazken, diğer bir yanıyla ise kültür üreten, aktaran ve tüketen bir habitattır (Williams, 2007, s. 12).

3.2. İlk Televizyon Yayınları

Televizyonun keşfi, uzak mesafelerde bulunan cisimlerin elektriksel ileticiler vasıtası ile anında izlenebilmesi; elektrik, telgraf, fotoğraf, radyo ve sinemadaki keşiflerin kollektif ilerlemesi ile birlikte elde ettiği kazanımların toplamının bir neticesidir.

Neil Postman, televizyonun 15. yüzyılda hayata geçirilen matbaanın keşfinin değil, 19. yüzyılda telgraf ile fotoğrafın başlattığı geleneğin devamı olduğunu düşünmektedir (Postman, 1994, s. 96). Televizyonun gelişim sürecini bu minvalde değerlendirmek daha doğru olacaktır.

Elektromanyetik dalgalarla ses iletiminin mümkünatlı hale gelmesi, görüntünün de iletilebileceği düşüncesini ortaya çıkarmıştır. Görüntünün iletimi alanındaki çalışmalar 19. yüzyılın başlarında başlamış, fakat düzenli televizyon yayınlarına geçilmesi 1930'ların sonlarında olanaklı duruma gelmiştir. Sinema filmlerinin elektromanyetik dalgalar aracılığı ile ya da elektriksel bir biçimde kablo ile aktarılarak milyonlarca kişinin evlerinde film seyredebilme imkânına kavuşabileceği fikri, İkinci Dünya Savaşı sonrasında film

endüstrisinin kendine rakip olacak televizyonun gelişmesine ciddi bir şekilde katkıda bulunmuştur (Durmaz, 1994, s. 2).

1873 yılında telgraf alanında çalışmalar yapan mühendislerden Louis May ile Willoughby bir tesadüf neticesinde ışık dalgalarını elektrik akımına çevirerek, televizyon ile ilgili ilk teknik buluşu hayata geçirmişlerdir. Bu icattan sonra Carey, Senlecg, Leblanc ve Lucas gibi mucitler de ortaya muhtelif projeler sürmüşlerse de 1884 senesinde Paul Nikow adlı mucit görüntüyü bir yerden başka bir yere ileten ilk aleti icat etmiştir. "Döner disk" adıyla anılan bu aletin içinde, kenarlardan itibaren helozonik bir biçimde uygulanan kare şeklindeki delikler, küçük bir delikten geçirilmek suretiyle verilen elektrik ışınları ile baştan başlayarak dönerek taranmakta ve bu taranan bölgeler, ışık ve gölge olarak diğer bir alanda görüntü olarak meydana gelmekteydi (Erkebay, 1988, s. 4). Buna ilişkin olarak, Paul Nikow bir video sistemi tesis edilmesi doğrultusunda ilk uygulanabilir adımı atan kâşif olarak tarihteki yerini almaktadır. Dahası, ortaya sürdüğa görüntü tarama kavramı bugünlerde kullandığımız televizyon sisteminin temelini oluşturmaktadır (Webb, 2005, s. 6-7).

Nipkow'un döner diski 1920'li yıllarda Amerikalı bilim insanı Jenkins ve ardından da İskoç bilgin John Baird tarafından tüpler ve hertz dalgaları kullanılarak geliştirilmiştir. Bu gelişmeler ilk deneme yayınlarının yapılabilmesine imkan tanımıştır.

1924 yılında İskoç bilgin John Baird, Nipkow sisteminde ilerlemeler sağlayarak nesnelerin dış hatlarını mekanik olarak tarayan bir televizyon sistemini keşfetmiş ve tam manası ile kullanılabilecek ilk televizyonu yapmıştır. 25 Mart 1925'de John Baird geliştirmiş olduğu televizyonun halka açık ilk gösterimini düzenlemiştir (Erkebay, 1988, s. 7-8). Mekanik olan bu sistemin daha fazla geliştirilebileceği hızlı bir şekilde gün yüzüne çıkmasına rağmen, BBC 1937 yılına kadar İngiltere'de bazı bölgelerde bu sistemi kullanarak yayınlarına devam etmiştir.

Rus asıllı ABD'li bir mühendis olan Vladimir Kosma Zworykin'in 1924 senesinde "iconoscope" adını verdiği ve elektronik taramada kullanılan bu aleti geliştirerek, ilk kez elektronik tarama sistemini hayata geçirerek görüntü yayınını icra etmiştir. Zworykin, bu icadı ile modern manadaki televizyon yayıncılığına geçilmesinde ciddi bir payı olduğu için modern televizyonculuğun kurucusu olarak kabul edilmektedir (Temiztürk, 2021, s. 267).

Elektronik tarama tekniği kullanılarak yapılan ilk düzenli televizyon yayını 1936 yılında İngiltere'de başladı. Londra'da Alexandra Palace'de kurulan televizyon stüdyosundan yapılan bu ilk yayın izleyici tarafından büyük teveccüh gördü. Fakat icra edilen yayınlar, alıcı cihaz sayısının az olmasından dolayı geniş bir seyirci kitlesi tarafından takip izlenemedi. İngiltere'de başlatılan bu yayın faaliyeti 1939 yılında İkinci Dünya

Savaşı'nın patlak vermesi ile sekteye uğradı. Savaş nedeni ile ara verilen yayınlar 1945'te savaşın sona ermesi ile yeniden başladı. Ama tekrar başlayan süreçle televizyon yayınları gerek kapsamı alanı gerek izleyici sayısı gerekse de programların niteliği bakımından büyük gelişmeler kaydetti (Aziz, 2013, s. 49).

İngiltere'den sonra televizyon yayınlarını başlatan ikinci ülke ABD'dir. Her ne kadar RCA 1936 senesinde test yayınlarına başlamış olsa da resmi nitelikteki ilk televizyon yayını, 1939 yılında New York'ta yapılan Dünya Fuarı'ndan izlenimlerin aktarıldığı yayınlar ile icra edilmiştir. 1941 senesinde reklamlara yer verilmeye başlaması dolayısıyla muhtelif kaynaklar ABD'de televizyonların asıl yayına başlama tarihi olarak 1941 senesini kabul etmektedirler.[5]

Düzenli televizyon yayınlarını başlatan üçüncü ülke ise Sovyetler Birliği olmuştur. Gerek mekanik gerekse de elektronik tarama ile yapılan denemeler sırasında bu teknik buluşlara destek olan Sovyetler Birliği'nde ilk düzenli televizyon yayını 1939 yılında başlamış, 30 dakika ve yavaş hareketli akan ilk yayın sadece 100 kadar alıcıdan izlenebilmiştir. 2. Dünya Savaşı diğer ülkelerde olduğu gibi Sovyetler Birliği'nde de televizyon yayınlarını sekteye uğratmış, savaş sonrasında ise yayın faaliyetlerine tekrar başlanmıştır (Hopkins, 1970, s.238).

Almanya ve Fransa da televizyon yayıncılığına öncülük yapan ülkeler arasında yer almıştır. Her iki ülke de 1938 senesinde test yayınlarına başlamış fakat savaş nedeni ile ilerleme kaydedememişlerdir.

Asya kıtasında ise ilk televizyon yayını yapan ülke Japonya olmuştur. 2. Dünya Savaşı kaynaklı olarak yayınlarına ancak 1953 senesinde başlayabilmiştir. Çin'de ise ilk televizyon yayınları 1958 yılında hayata geçirilmiştir.

Latin ve Orta Amerika ülkelerinden olan Meksika ve Brezilya'da ilk televizyon yayınları 1950 senesinde başlamıştır. 1960 senesindeki Çin-Sovyet anlaşmazlığı, yayıncılık alanında Sovyetler Birliği'nin yardımlarının kesilmesine sebep olarak televizyonun gelişim göstermesini sekteye uğratmıştır. 1967-1969 yılları arasına tekabül eden Çin Kültür Devrimi de bu ilerlemeyi durdurmuş fakat 1970'li yıllara gelindiğinde büyük şehirler haricinde de televizyon yayınları izlenmeye başlanmıştır (Hopkins, 1980. S. 58-60).

[5] ABD'de yayınların düzenlenmesi ile ilgili kurum olan FCC (Federal Communication Commission – Federal İletişim Komisyonu) 1941 senesinde tecimsel yayınlara izin verdi ve beş televizyon kanalını tecimsel olmayan yayınlara ayırdı.

Televizyonun diğer kitle iletişim araçlarına göre işitme ve görme gibi iki duyuya birden hitap etmesi, kısa zamanda dünya genelinde yaygınlaşmasına vesile olmuştur. Bugün dünyada televizyonun izlenmediği ülke sayısı çok azdır.[6]

Televizyon yayınları ile ilgili önemli birkaç olay ve tarihleri şu şekildedir:

- 1939'da ABD'de ilk olarak kalabalık bir topluluk New York Dünya Fuarı'nı canlı olarak izlemiştir.
- 1948'de ABD'de CBS ve NBC şebeke yayınları düzenli eğlence ve haber yayınları yapmaya başlamıştır.
- 1951'de bir kıtadan diğer bir kıtaya ilk kısa dalga televizyon yayını yapıldı.
- 1969'da tüm dünya ilk insanın aya ayak basışını televizyondan canlı olarak izlemiştir.

3.3. Türkiye'de Televizyon Yayıncılığı

Ülkemizde ilk televizyon yayını 1952 senesinin Mart ayında, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından kapalı devre yayını olarak hayata geçirilmiştir. Amatör bir ruhla ve genç bilim insanlarının hevesli çalışmaları vesilesi ile icra edilen ilk televizyon yayınları bir süre daha İTÜ çatısı altında devam etmiştir (Cavalier, 2004, s. 247-248).

Türkiye televizyon yayıncılığı konusunda, dünyadaki gelişmeleri hızlı bir şekilde takip etmeye vakıf olamamıştır. Kapalı devre televizyon yayınlarına başlandığı tarihlerde İstanbul'da sadece on tane alıcı bulunmaktaydı ve bunların dört tanesi İTÜ kampüsünün içerisinde yer almaktaydı. Bu sebeple, perşembe günleri saat 17.00-19.00 arasındaki filmleri ve televizyon yayınlarına ücretsiz olarak katılan gönüllü sanatçı, yazar ve konuşmacılarla sürdürülen yayınları izlemek isteyenler İTÜ'nün Taşkışla binasına gelmek zorundaydılar (Uyguç & Genç, 1998, s. 47).

24 Aralık 1963 tarihli yasayla, Türkiye'de radyo ve televizyon kurma ve işletme hakkı Türkiye Radyo Televizyon Kurumuna tevdi edilmiştir. 1 Mayıs 1964 tarihinde yürürlüğe giren bu yasayla, siyasal iktidarın tekelinde bulunan radyo ve televizyonların idaresi, özerk ve tarafsız bir kamu kuruluşu olan TRT'ye devredilmiştir (Cereci, 1996, s. 81).

31 Ocak 1968 tarihinde TRT Ankara'da resmi televizyon yayınlarına başlamıştır. Bununla birlikte İTÜ'de haftada bir gün dört saat olarak icra edilen televizyon yayınları devam etmiştir. Fakat Haziran 1969'da ifa edilen bir yayının sonlarına doğru bir grup

[6] UNESCO'nun 1978-1979 istatistiklerine göre çoğu Asya, Afrika ve Okyanusya'da bulunan 51 ülke ve toplulukta televizyon yayını bulunmamaktaydı.

öğrencinin televizyon yayınlarını protesto etmesi neticesinde yayın sonlandırılmak zorunda kalınmıştır. Baskı altında yapılan yayınlar bir süre daha devam etmiş ve TRT'nin il bazlı paket televizyon yayınları başlatması üzerine Mart 1970 de İTÜ bünyesinde gerçekleştirilen yayınlara son verilmişti.

1 Mayıs 1966 yılında ülkemizde ilk canlı yayın, Fenerbahçe-Beşiktaş maçının kesintisiz olarak verilmesiyle gerçekleştirilmiştir (Tamer, 1983, s. 43).

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu bünyesinde düzenli televizyon yayıncılığına 31 Ocak 1968 tarihinde Ankara'da başlanmıştır. Bu yayınlar Salı, Perşembe ve Cumartesi olmak üzere haftanın üç günü icra edilmiştir. Bu yayınların teknik araç ve gereç desteği Federal Alman Hükümeti tarafından sağlanmıştır. TRT'nin ilk televizyon yayınları, Ankara'da Mithatpaşa Caddesi'nde bir apartmanın bodrum katında kurulan tek televizyon stüdyosunda anonslar, haberler, söyleşiler, edebiyat ve tiyatro programları ile zaman zaman yurt dışından temin edilen kısa metrajlı filmler yayınlanarak hayata geçirilmiştir. 12 Mart askeri müdahalesinin neticesinde TRT'nin özerkliği 1971 yılında kaldırılmıştır.

1972 senesine gelindiğinde haftada üç gün olan yayınlar beş güne çıkarılmıştır. Her yıl teknik imkânları ve yayın süresi artan Türk televizyonu, programcılık açısından dış yapımlara bağlı olarak gelişme göstermiştir. Türkiye'de televizyon yayınları 1980 senesi sonrasında ülke nüfusunun yüzde 91'ine, coğrafi alan olarak ise yüzde 80'nine ulaştırılmıştır.

Türkiye'de 1 Temmuz 1984 tarihinde renkli televizyon yayıncılığına geçilmiştir. Renkli televizyon yayına geçilmesi ile birlikte yeni bir kanal açılması ihtiyacı hasıl olmuş ve o dönemin yöneticileri bu kanalın İstanbul merkezli olması doğrultusunda karar vermiştir. İlk TRT televizyon yayını gibi öncelikle Ankara, İstanbul ve İzmir'de yayın yapması istişare edilen ikinci kanal çalışmaları başlatılmış, İstanbul televizyon stüdyolarının bu kanalın yayın merkezi olması kararlaştırılmıştır. İlk yayınından 18 yıl sonra TRT, 6 Ekim 1986 tarihinde ikinci bir kanalda (TRT-2) yayın yapabilecek seviyeye çıkmıştır. Bu tarihten sonra televizyon yayıncılığındaki ilerlemeler ciddi bir ivme kazanmıştır. 2 Ekim 1989'da üçüncü kanal ve Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamında yapılan çalışmalara destek olmak gayesiyle TRT-GAP yayına başlamıştır. 3 Temmuz 1990'da dördüncü kanal ve 28 Şubat 1990'da iki verici ile yurt içine, uydu aracılığı ile Avrupa ülkelerine yayın yapan TRT-INT hizmete girmiştir.

TRT'nin sahip olduğu yayın tekeli, gelişen teknolojinin yarattığı devinim ve yasaların değiştirilmesiyle ortaya çıkan özel yayıncılık sektörüyle etkisini yitirmeye başlamıştır. 1990 senesinde Almanya'da yerleşik olan Magic Box şirketi, kiraladığı uydu kanalı üzerinden

Türkiye'ye "Star 1" televizyon yayınını aktararak bu alanda ilk yayın başlatan kuruluş olmuştur. Magic Box'tan sonra, çok sayıda kurum ve kuruluş televizyon yayıncılığına ilgi göstermeye başlamıştır. Yasal bir zemin olmadığı halde özel televizyon kuruluşları birbirinin ardı sıra yayına geçmiştir. Teleon-8 Ocak 1992, Show TV-1 Mart 1992, Kanal 6-8 Ağustos 1992, HBB-9 Ekim 1992, ATV-12 Temmuz 1993, Kanal D-19 Aralık 1993 tarihinde yayın hayatına başlamıştır.

22 Nisan 1993'te İhlas Holding tarafından TGRT kurulmuştur. Türkiye'de ilk şifreli ve paralı televizyon kanalı olan Cine 5 Mart 1993'te yayın hayatına başlamıştır. Türkiye'nin ilk haber kanalı NTV, 1996 yılında tesis edilmiştir.

Özel yayın kuruluşları yayınlarını hiçbir yasal dayanakları olmadan 1994 yılına kadar dört yıllık bir süreçte sürdürmüşlerdir. Bu durum, kamuoyunda özellikle kamu malı olan frekansların tahsisinden dolayı rahatsızlık meydana getirmiştir. Bu bağlamda, radyo ve televizyon yayıncılığındaki bu kargaşa ve hukuksuzluk ortamına son vermek maksadıyla 20 Nisan 1994 tarihinde 3984 sayılı "Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun" yürürlüğe girmiştir. Bu yasa ile özel yayın kuruluşları yasallaştırılmış ve kamu hizmeti yayıncılığı ile görevlendirilmişlerdir. Ayrıca, radyo ve televizyon yayıncılığını düzenlemek amacıyla "özerk ve tarafsız" bir kamu tüzel kişi niteliğinde, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) kurulmuştur.

İletişim hizmetleri sayısında artış sağlayan sayısallaşma daha çok özel yayıncı kuruluşların yararına rekabeti getirmektedir. Yeni haberleşme ve iletişim teknolojileri ve hizmetleri, internet ve sayısal veri hizmetlerinin yakınsamakta olan teknolojisi Türkiye'de hayatın parçası olmaya başlamıştır. Digiturk ve DSMART adlı sayısal uydu platformları hâlihazırda değişik birçok radyo, televizyon hizmetini birlikte sağlamaktadır. TRT; İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerde sayısal karasal yayınların pilot uygulamalarını başlatmıştır. Yeni yayıncılık türü olan IPTV yayıncılığı da hızla yaygınlık kazanmaktadır. Özel ve kamu sektöründen yetkili kişiler bu yeni teknolojileri vücuda getirmek için tasarılar oluşturmakta ve bu kapsamda, Türk yayıncılık kanunları yeni medya hizmetlerinin zorlukları ve fırsatlarıyla uyum sağlamak için değişikliklere hazır olmalıdır (Ergin, 2006, s. 90).

3.4. İngiltere'de Televizyon Yayıncılığı

Günümüzde İngiltere'de görsel-işitsel medya sahasında, kamu yayıncılığı ve ticari yayıncılığın birlikte faaliyet gösterdiği birleşik bir uygulama caridir. Bir yandan kamu hizmeti modelinin dünyadaki ilk ve en orijinal örneği kabul edilen BBC çatısı altındaki

kanallar yayın faaliyetleri icra ederken diğer yandan da ticari yayın kuruluşları faaliyetlerini sürdürmektedir (Tunstall, 1983, s. 31). Fakat buna rağmen, İngiltere'de gerek kamu yayıncılığı gerekse de ticari yayıncılık ele alındığında radyo ve televizyon yayınları bir kamu hizmeti olarak değerlendirilmektedir (Bülbül, 2000, s. 82). Bundan dolayı İngiltere'de yayıncılık sahasında hem kamu yayıncılığı hem de tecimsel yayıncılık açısından içselleştirilmiş bazı prensipler bulunmaktadır. Bu prensipler gerek yayıncılar gerekse de izleyiciler ve dinleyiciler tarafından son derece ciddiye alınmaktadır. Misal olarak BBC tarihinde, bazen idarecilerin siyasi iktidarla samimi ilişkiler içinde olan şahıslar arasından tercih edildiği görülmüş; fakat bu şahıslar, göreve geldikleri andan itibaren bu siyasi yakınlıklarını ve siyasi kimliklerini bir tarafa bırakarak, BBC'nin yazılı olmayan ama teamüllerle uygulanan kurumsal profesyonellik ve etik ilkelerine sıkı sıkıya bağlılık sergilemişlerdir. Benzer biçimde İngiliz kamuoyu da hususen BBC'nin bağımsızlığı konusunda son derece duyarlı davranmış, ekonomik ve siyasi müdahaleler yaşandığında yoğun tepkiler vermişlerdir.

İngiltere'de medya hizmet sağlayıcılar hürriyet kavramını, dinleyicilerin ve izleyicilerin gözündeki inandırıcılıklarının ve güvenilirliklerinin temel kaynağı olarak değerlendirmektedir. Bunun yanı sıra, medya hizmet sağlayıcıların siyasi baskılara karşı koyma gayesiyle faydalandıkları diğer bir ilke ise profesyonellik olmaktadır. Medya hizmet sağlayıcıların profesyonellik ilkesi ise tarafsızlık, dengeli yayıncılık ve nesnellik gibi olguların teşekkülünden meydana gelmektedir (Çaplı, 2001, s. 69).

İngiltere'de yayın lisansına sahip olabilmek için kamu hizmeti yayın anlayışını benimsemek ve yayınlarda da bu tutumu sürdürmek icap etmektedir. Bunun nedeni ise İngiltere'de ilk günden itibaren medya hizmet sağlayıcılığı eğitimin, ulusal kalkınmanın ve kültürel birlikteliğin bir aracı olarak kabul görülmüş; radyo ve televizyona önemli misyonlar yüklenmiştir. Bu sebeple de yayıncılık alanında özerklik ve tarafsızlık esas alınmış, zaman içerisinde ticari yayınlara izin verilmiş olsa bile bu alanda sınırsız ticari özgürlüğe uzun bir süre müsaade edilmemiştir.

İngiltere'de görsel-işitsel medya sahasındaki kayda değer ilerlemeler, geleneksel olarak uzun süreli istişareler ve elitler arasında yapılan müzakereler neticesinde meydana gelmiştir. Bu uzun süreçte kamunun fikir ve düşüncelerinin alınması sadece belirli sınırlamalar kapsamında hayata geçirilmiştir (Çaplı, 2001, s. 57). Diğer Batı Avrupa ülkelerinden farklı olarak 20. yüzyıl İngiltere görsel-işitsel medyasının temel özelliği, kademeli bir ilerlemeye sahip olmasıdır. Diğer bir özellik ise İngiliz medyasının ticari ve kamu teşebbüsünden oluşan karma bir sistemden oluşmasıdır (Tunstall, 1997, s. 244–245).

Bu ifadeden de anlaşılacağı üzere, İngiliz düzenleme politikalarında hedefe köklü bir değişiklik yaparak ulaşma yerine, kademeli olarak süregelen ilerlemeler neticesinde ulaşma prensibi egemen olmuştur. Yeniliklerinde ABD'yi emsal almalarının yanında, İngilizler uzun yıllar boyunca bölgesel yayınlarla merkeziliği ve ulusallığı ön plana çıkarmışlardır. Dahası İngilizler uzlaşmacı ve tedbirli olma eğilimlerinden de hiç vazgeçmeyip kamu hizmeti ve ticaretin bir bileşimi olan karma bir sistem oluşturarak diğer ülkelere de örnek teşkil etmişlerdir (Işık, 2002, s. 128).

3.4.1. İngiltere'de Kamu Televizyon Yayıncılığı

İngiltere'de radyo yayın hizmeti sağlanmaya ilk başladığında, hükûmet yayın izninin tek bir kuruluşa verilmesinde karar kılmıştı. İlk yayın izni, elektrik ve radyo-elektrik alanlarında faaliyette bulunmakta olan ve radyo alıcısı tesis etmek gayesiyle altı tane kuruluşun bir araya gelmek suretiyle kurdukları bir limited şirkete iki yıllık süre için verilmiş ve 1922 senesinin Ekim ayında British Broadcasting Company (BBC) kurulmuştur. Kuruluşun gelir kalemleri, radyo alıcı cihazlarından alınan harç ve radyo dinleyicilerinin postanelere ödedikleri ruhsat ücretlerinden alınan paylardan teşekkül etmekteydi (Eli, 1991, s. 116–118). British Broadcasting Company, ticari bir vasfa sahip kuruluş olmakla beraber o dönemde iktidarda bulunan İşçi Partisi yayın izninin ticari bir kuruluşa verilmesine şiddetle karşı çıkmış ve 1927'de bahse konu olan British Broadcasting Corporation (BBC) isimli kuruluş, ticari olmayan fakat devletin de doğrudan işletmediği yeni bir kamu kuruluşuna devredilmiştir. İlk başta BBC, Posta Müdürlüğünün sorumluluğu altındayken, 1974 senesine gelindiğinde bu sorumluluk İçişleri Bakanlığı'na devredilmiştir. Kraliyet Beratı kapsamında, bir tüzel kişilik olan BBC'nin İçişleri Bakanlığı'ndan ruhsat alması icap etmekteydi.

BBC'ye, bir kamu kurumu olarak haber alma, eğlence ve eğitim alanlarında kamu yararına hizmet etme misyonu yüklenmiştir (Tokgöz, 1972, s. 56). Kamu hizmeti yayıncılığı modelinin dünyada bilinen en önemli emsali olan BBC, birçok ülkedeki yayıncılık organizasyonlarına örnek olmaktadır. BBC'nin yasayla değil de kraliyet fermanıyla tesis edilmesi, onu uzun yıllar boyunca siyasi iktidarın baskılarından uzak tutmuştur. Bundan dolayı BBC siyasi iktidarın etkisinden uzak ve özerk bir kurum olarak dünya genelinde popülarite kazanmıştır (Işık, 2002, s. 129). BBC'nin yapı ve işleyişini iki temel hukuki belge düzenlemektedir. Birincisi "Royal Charter" yani Kraliyet Fermanı, ikincisi "Ruhsat ve Sözleşme"dir. Birinci metin, kuruluşun amaçlarını, görev ve yetkilerini belirtirken, Ruhsat

ve Sözleşme ise lisans tahsisine ilişkin usul ve esasları, kuruluşun çalışma koşullarını ve süresini tanzim etmektedir (Sarmaşık, 1993, s. 37).

BBC'nin idari yapılanmasında en üstte 12 kişiden teşekkül eden Guvernörler Konseyi yer almaktadır. Konsey üyeleri, parlamentonun teklifi üzerine 5 yıl için hükûmet tarafından göreve getirilmektedir. Konsey Başkanı ise İçişleri Bakanı tarafından seçilmektedir. Kurul, BBC'nin genel yayın politikasını belirlemektedir. Ayrıca BBC Genel Müdürü de, konsey tarafından seçilmektedir. Yayıncılık kurulunun altında Yönetim Kurulu yer almaktadır. Yönetim Kurulu, BBC'nin muhtelif müdürlüklerinden teşekkül etmektedir (Hoffman-Riem, 1996, s. 69). BBC'nin bütün yayıncılık faaliyetlerinden, idari ve mali işlerinden bu kurul sorumlu olmaktadır. Ayrıca BBC'ye bağlı olarak faaliyet gösteren, halkın düşünce ve fikirlerini kuruma aktaran ve halkı temsil eden Genel Danışma Kurulu, Bilim ve Teknik Danışma Kurulu, Bölge Danışma Kurulları ve Yayın Standartları Kurulu görsel-işitsel medya politikalarını belirlemede önemli bir rol almaktadır (Vural, 1994, s. 37).

BBC reklam ve finansmanı kendi bünyesi haricinde karşılanan programları hiçbir şekilde yayımlamamaktadır. BBC'nin gelirinin küçük bir bölümü üretilen programların ve basılı neşriyatların satışından, büyük bir bölümü ise televizyon ruhsat ücretlerinden teşekkül etmektedir. Ruhsat ücretlerine yapılan zamların hükûmetin onayıyla icra edilmesi, BBC'yi bu bakımdan bazen hükûmetlere tabi kılmıştır. 1993 yılında ruhsat ücretleri BBC tarafından toplanmaya başlanmış, böylece BBC hükûmetlere olan bu bağımlılığından kurtulmuştur (Yazıcı, 1999, s. 75). İlerleyen süreçte 1955 senesinden sonra tecimsel yayınların zuhur etmesiyle, BBC ruhsat ücretlerine bağlı olarak gelirlerinin azalması endişesiyle ticari medya hizmet sağlayıcılarla rekabete tutuşmuş; bu durum kamusal yayınlar ile ticari yayınların giderek benzeşmesine sebebiyet vermiştir. Fakat bu benzeşme, BBC yayınlarının kamu hizmeti anlayışından uzaklaşarak izleyici isteklerine daha çok önem veren ticari bir özellik kazanmasına neden olmuştur. Bundan dolayı BBC ciddi bir şekilde eleştirilmektedir.

BBC kurulduğu tarihten 1954 senesine değin televizyon yayınlarında, 1972 senesine değin de radyo yayınlarında tekel olma özelliğini muhaza etmiştir. BBC tekelinde ilk televizyon test yayınları 1929 senesinde icra edilirken, düzenli televizyon yayınları 1936 senesinde uygulanmaya geçilmiştir. Radyo yayıncılığı bakımından ilk dönemlerden itibaren BBC teşkilatında muhtelif türlerde yayın yapan çok sayıda farklı radyo kanalı olmakla birlikte, televizyon yayıncılığı bakımından 1964 senesine değin tek kanalla yayın yapılmış, 1964 senesinde tecimsel medya hizmet sağlayıcılarla rekabet etme zorunluluğu BBC 2 adlı kanalın tesis edilmesinde önemli bir rol oynamıştır (Yengin, 1994, s. 52).

1980'lere gelindiğinde Thatcher hükûmeti döneminde ekonominin bazı alanlarında hayata geçirilen ve kamu harcamalarının azaltılmasını, kamu sektöründe küçülmeyi öngören serbest piyasa ilkelerinin neticesinde BBC'nin finansmanı konusunda da yenilikler yapma düşüncesi hasıl olmuş, kurumun reklam gelirleriyle finanse edilmesi düşünülmüştür. Bu gayeyle 1985 senesinde bir komite kurulmuş ve bu komite bir yıl sonra bir rapor sunmuştur. Raporda BBC'nin reklam almasına karşı çıkılmış, ruhsat ücreti alınmasının yerine abone sistemi uygulamasının getirilmesi teklif edilmiştir.

İlerleyen süreçte 1988 tarihli White Paper raporunun teklifleri doğrultusunda 1990 senesinde çıkarılan yeni kanunla BBC finansmanının abone ücretleriyle elde edilmesi kararı verilmiş ve BBC kanallarının gece yarısından sonra ticari medya hizmet sağlayıcılara kiralanması fikri doğmuştur (Işık, 2002, s. 133).

3.4.2. İngiltere'de Tecimsel Televizyon Yayıncılığı

BBC'nin televizyon yayıncılığında sahip olduğu tekel, 1954 senesinde çıkarılan Televizyon Yasası'yla sona erdirilmiştir. Bu süreçte iktidarda bulunan Muhafazakâr Parti hükûmeti, kamu tekeline son verecek ticari özelliğe haiz bir televizyon kuruluşunun kurulması gerektiğine inanmaktaydı. Fakat bu kurulacak televizyon kuruluşunun da kamu hizmeti ifa etmesi ve bundan dolayı da kamu otoritesinin denetiminde bulunması istenilmiştir. Bunun neticesinde yasayla ITA (Independent Television Authority) adlı bir kurul teşekkül edilerek, ticari televizyonların bu kurul aracılığıyla ve onun gözetiminde icraata başlamasına müsaade edilmiştir (Kaya, 1985, s. 128). Bir üst kurul özelliklerine haiz olan ITA'ya, ticari yayıncılığı düzenleme misyonu verilmiştir. Bunu takip eden dönemde 1955 senesinde ITA'ya bağlı ITV (Independent Television) adlı ilk ticari televizyon tesis edilmiştir. 15 bölgesel televizyon istasyonu ile bir tane ulusal çapta sabah yayını hizmeti veren televizyon istasyonundan teşekkül bir şebeke olan ITV, 1990 senesinde yürürlüğe giren Yayıncılık Yasası'yla adını değiştirerek Channel 3 adıyla tekrar düzenlenmiştir.

1972 senesinde ilk ticari radyo yayınlarının da hizmete girmesiyle 1973 senesinde Yayıncılık Yasası (Broadcasting Act) çıkartılmış; bu yasayla hem ticari televizyon hem de ticari radyo hizmeti veren tüm medya hizmet kuruluşları tek bir çatı altında toplamak üzere IBA (Independent Broadcasting Authority) adlı yeni bir kurul teşekkül ettirilerek ITA'nın görevi sonlandırılmıştır. İçişleri Bakanı tarafından atanan 12 üyeden oluşan IBA, bölgesel ticari radyo ve televizyon yayınlarını takip etmek ve bu kanallara ait verici cihazlarını işletmekten sorumluydu (Eli, 1991, s. 128).

1970'li yılların sonlarında mevcutta aktif olarak hizmet veren üç televizyon kanalının (BBC 1, BBC 2, ITV) çoğulculuğu temin etme ve toplumdaki tüm beklentileri karşılamadaki noksanlıkları gün yüzüne çıkmış, toplumdaki farklı gruplara yönelik yayın hizmeti verecek yeni bir televizyon kanalı fikri doğmuştur. Bahse konu gayeyle 1982 yılında Channel 4 ve yalnızca Galler bölgesine yayın yapmak üzere S4C adlı iki farklı televizyon istasyonu tesis edilmiştir.

Özel ve bağımsız bir televizyon kuruluşu olan Channel 4 (Görgün, 1995, s. 301), BBC ve ITV'nin yayınlarını tamamlayıcı özellikte yayınlar ifa etmek üzere tesis edilmiştir. Azınlıklara yayın hizmeti verecek bu yeni kanalın reklam gelirlerinin düşük olması ihtimali karşısında, şirketin ITV'yi oluşturan yayın kuruluşları tarafından finanse edilmesi sonucuna varılmıştır. Buna göre ITV şirketleri de ödedikleri para karşılığında Channel 4'ün reklam saatlerinin satışından hak sahibi olacaklardı. Böylece Channel 4 ile ülkedeki diğer bir ticari kanal olan ITV'nin reklam gelirleri ve izleyici konusunda rekabet etmelerinin önüne geçilecekti (Çaplı, 2001, s. 70–71). Yalnızca yayımlanan programlarla ilgili eleştiri ve cevap hakkı tanıyan "Right to Reply" adlı program dışında kendisi program üretmeyen Channel 4, ücret mukabilinde ITV ve bağımsız yapımcılardan program satın almaktaydı (Akalın, 1998, s. 17).

1980'li yıllar İngiliz radyo-televizyon medya hizmet sağlayıcılığı bakımından son derece önemli gelişimlerin ve dönüşümlerin hayata geçtiği bir dönem olarak karşımıza çıkmaktadır. 1980'lerin başlarına kadar kademeli ilerleyen geleneksel politikaların egemen olduğu İngiliz yayıncılık düzeni, bu tarihten sonra Thatcher hükûmetinin köklü ve radikal değişikliklere sahip politikaları egemen olmuştur. O zamana değin sınırlı sayıda yapılan istişarelerle geliştirilen, yürütülen ve yavaş işletilen politikalar bu dönemden sonra terk edilerek bir anlamda neo-liberal politikalara tebdil edilmiştir (Işık, 2002, s. 136). Amerikan serbest piyasa düzenine sempatik yaklaşımıyla tanınan dönemin Başbakanı Margaret Thatcher, İngiltere'de kamu harcamalarının gereğinden fazla yapıldığı, bu harcamaların kısıtlanması ve devletin yetki alanının daraltılması gerektiği yönünde liberal fikirlere sahip bir siyasetçiydi ve düşüncelerini de İngiliz siyasetinin hiç de alışkın olmadığı bir şekilde ani ve radikal kararlarla hayata geçirme çabasındaydı.

Thatcher hükûmeti, bulunduğu dönemin henüz gelişmekte olan iletişim teknolojilerinden kablolu televizyon ve uydu yayıncılığının kesinlikle özel teşebbüs elinde icra edilmesi ve bu alandaki yasal düzenlemelerin son derece esnek olması fikrine sahipti. Bu gayeyle 1984 yılında Kablo ve Yayıncılık Yasası çıkartılmış ve bu yasayla kablolu televizyon sektörünü organize etmekten çok ilerlemelerin önünü açma misyonu yüklenen

Cable Authority (Kablo Otoritesi) kurulmuştur (Çaplı, 2001, s. 72–75). Aynı yıl Rupert Murdoch'ın da ortak olduğu İngiltere'nin ilk uydu televizyonu olan Sky TV tesis edilmiştir. 1988 yılının Ekim ayında 100'den fazla kanal ve interaktif bir hizmetle yayına başlayan Sky TV (Morris, 2005, s. 28) kısa sürede Avrupa'nın en çok izlenen uydu kanalı olmuştur.

1988 senesinin Kasım ayında yayımlanan "1990'larda Yayıncılık: Rekabet, Tercih ve Kalite" adlı raporla İngiliz medya hizmetinin geleceği önemli bir tartışma konusu olmuştur. Geleneksel organizasyondan pazar eğilimli bir sisteme geçişi öngören rapor, yayıncılık sahasının deregüle olması gerektiğini önermekteydi (Eli, 1991, s. 144). Bakse konu raporun teklif ettiklerinden yola çıkarak İngiliz hükûmeti bir yasa tasarısı oluşturmuş ve bu yasa 1990 senesinde yürürlüğe girmiştir. Yasa, 1973'ten o güne kadar faaliyetlerini icra eden IBA'nın yerine ikame edilecek ITC (Independent Television Commission) adlı yeni bir kurul teşekkül ettirilmesini planlamaktaydu (Funès, 1992, s. 265). Ayrıca ITC'nin hayata geçirilmesiyle başta kablolu televizyon sahasını organize etmek amacıyla kurulan Kablo Otoritesi'nin de görevine son verilerek ülkedeki tüm televizyon hizmetlerini düzenleme yetkisi ITC'ye tevdi edilmiştir. Bununla birlikte radyo yayınlarını organize etmek maksadıyla Radyo Authority isimli farklı bir düzenleyici otorite tesis edilmiştir. Bu yeni yasanın getirdiği en önemli dönüşümlerden biri de, yine bu yasayla adı Channel 3 olarak değiştirilen ITV'ye ait 15 bölgesel televizyon lisansının açık artırma yoluyla tahsis edilecek olmasıdır. Yeni düzenlemeyle Channel 4 ile ilgili değişiklikler de yapılmıştır. Artık Channel 4, ITV'den bağımsız olarak kendi reklamlarını kendisi pazarlayabilecek ve gelirleri sadece kendine ait olacaktı (Tunstall, 1997, s. 251).

1996 senesine ulaşıldığında yayıncılık alanını tertip etmek üzere yeni bir yasa çıkarılmıştır. 1990 yasasıyla kurulan BCC ve BSC'yi birleştirerek BSC'nin çatısı altında faaliyetlerine devam etmesini öngören yeni yasanın en önemli yanı, yayıncılık alanında mülkiyet kavramına ait düzenlemelerin liberal organizasyona geçilmesine yönlendirmesidir. Bu yasayla mülkiyet konusunda hisse oranı yerine %15'lik izlenme oranı sınırlaması hayata geçirilmiştir. Dahası, önceleri geçerli olan bir şirketin ikiden fazla yayın hakkına sahip olamama şartı da lav edilmiştir. Yazılı basın sektöründe ulusal tirajın %20'sinden daha az paya sahip yazılı basın grupları, izleyici oranı %15'i geçmeyen televizyon kanallarını satın alabileceklerdi (Tekinalp, 2003, s. 158). 1996 yasası sayısal yayıncılık sahasında da yeni düzenlemeleri hayata geçirmiştir. Karasal sayısal yayınlar için ayrılan altı "multipleks" frekans kanalının biri BBC'ye, bir tanesi ITV kanallarına kalanlar da yeni kurulacak medya hizmet sağlayıcılara ayrılmıştır (Tunstall, 1997, s. 254). Yasanın getirdiği diğer değişiklikler, yerden yayın yapan sayısal radyo ve televizyonların teknolojik olarak ilerlemesini

sağlayacak bir sistem geliştirmek, önemli spor olaylarını sadece abonelik usulü veya paralı gösterilmesinin engellenmesi ve Yayın Standartları Konseyi ile Yayın Şikâyetleri Komisyonun 1997'de Yayın Standartları Komisyonu adı altında birleşmeleri olarak ifade edilebilir (Akalın, 1998, s. 15).

3.5. Televizyonda Yayınım Oluşumu

Televizyon stüdyolarında kamera ve mikrofon vesilesiyle birbirinden ayrı bir biçimde alınan görüntü ve ses, televizyon linki adı verilen küçük ama güçlü vericilerle verici emisyon noktasına iletilmektedir. Link vasıtasıyla vericiye ulaşan yayında ses ve görüntü için ayrı kanallar kullanılmaktadır. Evlerde bulunan televizyon alıcısı ise aldığı sinyallerdeki görüntü ve ses sinyallerini ayırmaktadır. Bunlar, hoparlör ve resim tüpü olmak üzere iki farklı yol izlemektedirler. Televizyon için ses ve görüntü ikilisinden dolayı ses ve görüntünün yüklendiği iki farklı taşıyıcı dalgaya gereksinim duyulmaktadır. Elektromanyetik dalgalar[7] vericinin gücü ile orantılı olarak çevreye yayılmaktadırlar. Eğer verici gücü fazla ile dalga uzunluğu da fazla olmaktadır. Her dalganın saniyede belli bir titreşimi, yani devri bulunmaktadır. Frekans[8] olarak adlandırılan bu hız, her dalgada farklı bir şekilde meydana gelmektedir. Dalga uzunluğu ile frekans sayısı ters orantılıdır. Münhasıran televizyon yayınları çok yüksek frekansa gereksinim duyduğundan, bunlar televizyon propogasyonunda kullanılmaktadır (Aziz, 1981, s. 62).

3.6. Televizyonda Yayın Teknolojileri

Televizyon yayın teknolojileri, kompleks yapılara sahiptirler. Bahsettiğimiz üzere televizyon yayınları, elde edilen görüntü ve sesin televizyon linki adı verilen, küçük fakat güçlü vericilerle, verici istasyonuna aktarılması ve buradan da elektromanyetik dalga olarak izleyicilerin alıcı cihazlarına ulaşmasıyla meydana gelmektedir. Bu süreç televizyonun icadından günümüze kadar süre gelen "karasal yayıncılık (terrestrial)" kavramını tanımlamaktadır. Bu izah, günümüzde gelişen teknolojilerin (kablo, uydu, internet) de etkileriyle farklı şekillerde ifade edilmektedir.

[7] Elektromanyetik dalgalar, yüklü bir parçacığın ivmeli hareketi sonucu oluşan, birbirine dik elektrik ve manyetik alan bileşeni bulunan ve bu iki alanın oluşturduğu düzleme dik doğrultuda yayılan, yayılmaları için ortam gerekmeyen, boşlukta ışık hızı ile yayılan enine dalgalardır.

[8] Frekans veya titreşim sayısı bir olayın birim zaman (genel olarak 1 saniye) içinde hangi sıklıkla, kaç defa tekrarlandığının ölçümüdür.

Karadan yüzeysel yayıncılıkta, televizyon yayınları linkler aracılığıyla elektromanyetik dalgalar şeklinde verici cihazlarına iletilmektedir. Verici cihazına bağlı anten, elektromanyetik dalgaları atmosferde yaymaktadır. Evlerimizde bulunan televizyon alıcı cihazları ise bu elektromanyetik dalgaları sese ve görüntüye tekrar dönüştürerek televizyon yayınlarının izleyiciye ulaşması sağlamaktadırlar.

Elektromanyetik dalgalar vericinin gücü ile orantılı olarak çevreye yayılmaktadırlar. Genel olarak yüksek frekanslı bantlar ise televizyon yayınları için ayrılmışlardır. Televizyon yayınlarında kullanılan frekanslar yüksek olduğundan dalgalar iyonosferden yansıma gösterememektedirler. Televizyon yayınlarının propogasyonu direkt dalgalar vasıtasıyla icra edildiğinden elektromanyetik dalgaların diğer propogasyon türlerinden olan yer ve gök dalgasları pratikte yok sayılabilmektedirler.

Karasal yayınlar ufuk çizgisi sınırları içerisinde icra edilmektedir. Bundan dolayı bir televizyon yayınının izleyicisi olmak için televizyon verici cihazından kapsanan alana yakın olmak icap etmektedir. Daha fazla alanın aydınlatılması amacıyla, daha fazla izleyicinin televizyon yayınlarına erişebilmesi için televizyon emisyon noktaları yüksek yerlere tesis edilmektedir. Tepelik alanlar ve yüksek binalar, elektromanyetik bir dalga olan propogasyonu bozarak sağlıklı sinyal alınımı engelleyebilmektedirler. Kaliteli bir sinyal ve dolayısıyla enterferanssız sağlıklı bir yayına ulaşabilmek ancak alıcı cihazının bulunduğu konumdan verici cihazı engelsiz olarak görünüyorsa mümkün olmaktadır (Akyol, 2012, s. 19-20).

3.6.1. Karasal Televizyon Yayıncılığı

Yeryüzünde bulunan verici sistemlerinden, elektromanyetik dalgaların alıcı sistemlere aktarıldığı yayın biçimine karasal yayın denilmektedir. Diğer bir ifade şekliyle de karasal yayını, yayın hizmetinin karasal verici sistemleri aracılığıyla alıcılara aktarıldığı ortam olarak izah etmek de mümkündür. “Karasal” ibaresi dünyanın diğer bölgelerine nazaran Avrupa ülkelerinde daha fazla kullanılmasının yanı sıra, “karasal yayın” ibaresinin diğer bir ifade biçiminin ise “havadan yayın” olduğu bilinmektedir. “Karasal” ibaresi genel olarak bu çeşit yayının uydu, kablo, internet vb. iletim ortamlarından ayırt edilebilmesi için söylenmektedir.

Yayıncılık sektöründe karasal, uydu ve kablo iletim alanlarında faydalanılan, analog ve sayısal şeklinde iki adet modülasyon tekniği mevcuttur. Analog ve sayısal yayıncılık,

karasal ortamdan iletilen yayınların aktarılmasında yararlanılan modülasyon tekniği manasına gelmektedir (Gevri, 2019, s.83).

3.6.1.1. Analog Televizyon Yayıncılığı

Analog televizyon, video ve ses iletmek için analog sinyalleri[9] kullanan orijinal bir televizyon teknolojisidir. Analog bir televizyon yayınında, parlaklık, renkler ve ses bir analog sinyalin genliği[10], fazı[11] ve frekansı[12] ile temsil edilir.

Analog sinyaller zamana bağlı olarak süreklilik göstermektedirler. Analog yayın ise, bir bilgi sinyalinin analog taşıyıcı sinyaller ile istenilen lokasyona aktarılması şeklinde izah edilebilmektedir.

Karasal ortamdan aktarılan analog televizyon yayınları iletilirken video sinyalleri genlik modülasyonundan faydalanılarak, ses sinyalleri ise frekans modülasyonu vasıtasıyla istenilen yere iletilmektedir.

Analog televizyon yayınlarında aktarılan sinyaller, muayyen bir frekans aralığında sonsuz değer ihtiva eden sürekli dalgalar ile ulaştırılmaktadır. Analog televizyonlarda, video aktarımı muhtelif voltaj düzeylerinde oluşturulmaktadır. Misal olarak siyah beyaz bir video sinyalinde siyah renk için 0 Volt, beyaz renk içinse 0.7 Volt voltaj düzeyleri arasında sinyaller irsal edilmektedir (Gedik, 2009, s. 11).

Televizyon, insandaki görme duyusunun sahip olduğu enteresan bir niteliğinden faydalanılarak icat edilmiştir. Retinaya gelen görüntüler kaybolmalarının hemen ardından beyin bunları bir süre daha algılamaya devam etmektedir. Televizyon ekranına düşen resimler kâfi bir hızda değiştirildiğinde, gözün sahip olduğu bu nitelikten dolayı tüm resimler beyin tarafından birleştirilmiş olarak algılanmaktadır. Ekran üzerindeki resimlerin arka arkaya değiştirilmesiyle akan görüntü izlenimi oluşturulmaktadır. Bundan ötürü resimlerin bir saniyede yaklaşık olarak 30 defa değiştirilmesi kâfi gelmektedir (Oğuz, 2000, s. 2).

Dünya genelinde iki tane analog televizyon standardı bulunmaktadır. Bunların ilki 50 Hz. kare hızı bulunan sistemler, öteki de 60 Hz. kare hızı bulunan 525 satırlı sistemlerdir.

Renkli televizyonun keşfi sonrasında ülkeler, kendilerine özgü analog televizyon standardı oluşturmuşlardır. Bu vesileyle yayıncılar kendi sinyallerini NTSC (National

[9] Analog sinyaller devamlı bir zamanda ilerleyen ve zamana göre değişken değerler alan sinyallerdir.

[10] Genlik, periyodik bir harekette maksimum düzey olarak tanımlanabilir ve genlik, bir dalganın tepesinden çukuruna kadar olan düşey uzaklığın yarısına tekabül etmektedir.

[11] Faz, sinyal veya ses dalgalarının çevrimlerinin referans alınan zamana göre ilişkisidir.

[12] Frekans, bir olayın birim zaman (genel olarak 1 saniye) içinde hangi sıklıkla, kaç defa tekrarlandığının ölçümüdür.

Television System Committee), PAL (Phase Alternating Line) veya SECAM (Séquentiel Couleur a Mémoire) analog kodlama sistemlerine has kodlayıp bu sinyalleri bir UHF ya da VHF taşıyıcı sinyallerin üzerine bindirerek aktarımını icra etmektedirler.

Kısaltmaları NCB ve RBA olan Amerikalı kuruluşların 1941 senesinde siyah beyaz televizyonlar için ürettiği analog televizyon standardı olan NTSC, renkli televizyonların hayatımıza girmesine binaen 1953 senesinde renkli televizyonlar için uygun duruma getirilmiştir. NTSC standardının muhtelif sürümleri mevcut ise de bütün sürümler, 525 satır ve saniyede 30 kare görüntü hızı ile çalışmaktadır (Akar, 2017, s. 9).

Öteki analog standartlarındaki gibi NTSC'de de üç ana renk olan mavi, kırmızı ve yeşilin belirli oranlarda birbirine karıştırılarak diğer renklerin ortaya çıkarılması ilkesine dayanan RGB prosedüründen faydalanılmaktadır. Bu usulden yararlanılarak sağlanan renk datası alıcı birimine karma bir şekilde iletilmektedir. Bu renk verileri alıcı segment kabiliyetiyle çözümlenerek ekrana aktarılır (MEGEP, 2006, s. 11).

Avrupa kıtasında 1950'li yıllarda analog yayıncılıkta kullanılmaya başlanan NTSC standardıyla beraber siyah-beyaz yayınlardan renkli görüntülere ulaşma hedeflenmiştir. Fakat bunun, aktarım alanlarındaki değişimlerden çok etkilenmesi ve kaliteli görüntü alınamaması gibi dezavantajlarından ötürü yeni bir standart elde etmek istenmiştir.

NTSC'nin aktarım şartlarındaki dezavantajlarından ötürü maruz kalınan verim azalması PAL ile giderilmeye çalışılmıştır. Bu standartın üretim yeri Almanya'da olup, 1962 senesinde Telefunken patentini almış ve 1963 senesinde EBU'ya üye ülkelerce PAL benimsenmeye başlamıştır. Avrupa ülkelerinin çoğunluğu ve ülkemiz, analog yayıncılık alanında hatırı sayılır bir zaman boyunca PAL organizasyonundan istifade etmiştir.

1950'li yılların sonuna yaklaşıldığında SECAM standardı, Avrupa kıtasında ilk kez Fransa tarafından kullanılmıştır. Bu standart bilhassa PAL ve NTSC standartlarından faydalanmayan ülkelerce rağbet görmüştür. SECAM İngiltere, İtalya gibi ülkeler tarafından PAL standardına geçiş sürecinde kullanılmışken, Fransa, Belçika ve Sovyetler Birliği gibi ülkeler ile birkaç Afrika ülkesi tarafından da uzun süreli olarak analog televizyon yayıncılığında kullanılmıştır.

SECAM, Avrupa'da keşfedilen ilk renkli görüntüyü iletebilen analog yayıncılık standardıdır (Ağırbaşlı, 2017, s. 44-45).

3.6.2. Kablolu Televizyon Yayıncılığı

Kablolu televizyon (cable television / community antenna television), televizyon yayıncılığına geçilmesinin ardından sinyallerin direkt olarak gök dalgaları ile meydana gelmesinden dolayı bazı lokasyonlara sinyallerin ya hiç ya da sağlıklı olarak iletilememesi neticesinde ses ve görüntü sinyallerinin bir tel yani kablo aracılığıyla televizyon alıcı cihazlarına aktarılması işlemidir (Aziz, 1981 s. 65). Kablolu televizyon yayını ilk çıktığında, hususen şehirlerde bulunan binalarda karasal ve uydu yayınlarını almak amacıyla kullanılan çatı ve çanak antenlerinin yol açtığı problemler, iç tesisatın bozucu etkisi, çok sayıda televizyon yayınının farklı güçte alınmaları, yayınlar arasında meydana gelen elektromanyetik girişim gibi pek çok sorun çok iyi bir çözüm yöntemi olmuştur.

Kablolu televizyon yayınlarına, ilk kez 1948 senesinde özel teşebbüs yayın organizasyonlarının hâkim olduğu ABD'de engebeli arazi yapısına sahip bir bölge olan Penslyvania eyaletinde başlanmıştır (Aziz, 1981 s. 65). Kablo vasıtasıyla televizyon yayınlarının iletimi düşüncesi, 1944 senesinde, ABD'nin Pennsylvania eyaletinde, Hertz dalgaları vasıtasıyla icra edilen televizyon yayınlarını sağlıklı olarak elde edemeyen bir mühendisin, eyaleti kapsayan yüksek bir noktaya yerleştirdiği antenini, bir kablo aracılığıyla televizyon alıcı cihazına bağlamayı düşünmesi ile vücuda gelmeye başlamıştır. Coğrafi konumları nedeniyle karasal yayınları kaliteli ya da hiç alamayan bölgelerde hâkim tepelere her kanal için ayrı olmak üzere bir yansıtıcı tesis etmenin finansmanının mümkün olmaması, dahası sayıları artan yayınların elektromanyetik girişime sebebiyet vermesi kablolu televizyon ağlarının yaygınlaşmasını sağlamıştır (Akyol, 2012, s. 20).

Ses ve görüntü sinyallerinin, bir merkezden toprak altına teçhizatlandırılmış kablolar vasıtasıyla doğrudan abonelere iletilen programlar; ulusal ya da uluslararası yayınlardan alınan programlar, kablolu televizyon merkezinden özel amaçlar için yayımlanan programlar ve veri programları gibi muhtelif programları ihtiva edebilir (Kesim, 1988, s. 13). Kablolu televizyon aboneleri, belirli bir lokasyon içinde bir merkeze kablo vasıtası ile erişim sağlamaktadır. Ulusal televizyon yayın şebekesinden coğrafi özellikler nedeniyle kaliteli bir şekilde faydalanamayan alanlardaki izleyicilere ulusal televizyon şebekesinden radyolink vasıtası ile elde edilen yayınlar, kablo aracılığı ile her an bir aboneye sanki bir telefon hattına bağlanıyormuş gibi aktarılmaktadır (Rigel, 1991, s. 101).

Kablolu televizyon organizasyonu coğrafi sebeplerden ötürü yayınları iyi alamayan izleyicilere yayınları daha kaliteli aktarmanın yanında abonelerine yurt içi ve yurt dışından çok daha fazla kanal imkânı vermektedir. Kablolar vasıtasıyla en az bir televizyon

istasyonunu sağlıklı olarak alan lokasyonlara, uzak istasyonların sinyalleri ulaştırılarak, izlenen kanal sayısı arttırılmış ve uydu teknolojisinin gelişimi ile de yurt dışındaki yayınlar kablolu televizyona taşınarak abonelere yeni opsiyonlar verilmiştir. Dahası, kablolu televizyon yayıncılığında etkileşim için gereken hedeften (izleyici) kaynağa (yayın merkezi) doğru olan iletişim telefon hatlarına gerek kalmadan mevcut kablo üzerinden gerçekleştirilebilmektedir. Kablolu televizyon yayın bandının bir aralığından ise aboneden geri dönüş bildirimlerini almak için yararlanılabilmektedir.

Kablolu televizyon üç merhalede gelişim göstermiştir (Tamer, 1983, s. 33):

1. Dağlık bölgelerde yerleşim yerlerine hâkim bir anten ile bölgenin televizyon yayınlarını alıp kablolar aracılığıyla evlere ualştırmaktadır.

2. Genel televizyon programına yöresel programları eklemek için kablolu kanallardan istifade edilmektedir.

3. Çift yönlü kablo, iki yönlü haberleşmeyi mümkün kılmaktadır. Bunun neticesinde istasyonlar evdeki alıcı sahipleri ile iletişim kurmaktadırlar.

Kablolu televizyon, farklı iletim ortamlarından gelen analog ve/veya sayısal radyo, televizyon sistemlerini birleştirip çoklamak suretiyle, sayısal paketler ve/veya analog sinyaller halinde fiber ve/veya koaksiyel kablolar üzerinden kullanıcılara çift yönlü etkileşimli haberleşmeyi sağlayacak şekilde, iletilmesini sağlayan bir organizasyondur (Yakın, 2006, s. 15).

Özellikle gelişmiş batılı ülkeler bu teknolojiden büyük oranda faydalanmaktadırlar. Kablolu televizyon yayıncılara orijinal programlar hazırlama imkânı sağlamıştır. Hava durumu, haberler, spor programları, borsa takip programları, eğitim programları ve kamusal duyuru kanalları gibi birçok yeni uygulamalar abonelerin istifadesine sunulmuştur. Dahası bu sistem karşılıklı etkileşime dayalı iki yönlü iletişime de fırsat vermektedir. Aboneler bu sistem sayesinde; programlara katılıp görüş bildirebilirler, mal ve hizmet satın alabilirler, bankacılık hizmetlerinden yararlanabilirler, video oyunları oynayabilirler, eğitim programları sunan servislere katılabilirler vb. karşılıklı iletişime dayalı hizmetlerden faydalanabilirler.

Kablolu televizyon hizmetinden faydalanmak bu yayınlar için yapılan ödeme ile mümkündür. Yayınların kaç tane kanaldan alındığına bağlı olarak aylık belirli bir ücret ödemek gerekmektedir. Kablolu televizyon hizmetinin aboneler üzerinden gelir sağlayan bir iş olması başta ABD olmak üzere Avrupa kıtasında hızlı bir şekilde yayılmasına vesile olmuştur. Kablolu televizyon yayını konusunda ABD, Avrupa ülkelerinin yaşadığı

sıkıntılara maruz kalmamıştır. Çünkü en başından bu yana televizyon yayınlarının özel sektör eliyle icra edilmesi, bununla birlikte toplumda yasaları çiğnemenin ağır cezaları olması sebebi ile yayıncılıktaki teknolojik gelişmeler ve toplumsal devinimler gerekli zamanlarda yapılan yasal düzenlemelerle finanse edilmiştir. Bunun aksine Avrupa'da merkezi devlet yapısının hüküm sürmesi, yayınların devletin tekelinde bulunması ya da İngiltere gibi özel yayıncılığa çok sıkı koşullar altında izin verilmiş olması, kablolu yayının gelişim göstermesi konusunda da problemlere neden olmuştur (Aziz, 1981, s. 66-67).

3.6.3. Uydu Televizyon Yayıncılığı

Uzak mesafelere görüntü aktarabilme kabiliyeti olan televizyon, uydularla haberleşme teknolojisinin gelişmesi ile uzaklık kavramını çok farklılaştırmıştır. Uzayda görev yapacak yapay uydu fikri ilk olarak 1945 yılında İngiliz radyo uzmanı ve bilimsel makaleler yazarı Arthur C. Clark tarafından "Arzın Röle İstasyonları-Extraterretrial Relay" adlı bir makalede ifade edilmiştir (Tamer, 1983, s. 27). Uydu düşüncesi ilk olarak öne sürüldüğünde bilim kurgu olarak değerlendirilmiş ve fazla ciddiye alınmamıştır. Fakay, 1948 senesine gelindiğinde transistörlerin ve devam eden süreçte bilgisayarların üretiminde faydalanılan muhtelif cihazların kullanıma sokulmasıyla 1957 senesinde Sovyetler Birliği tarafından geliştirilen ilk uydu uzaya fırlatılmıştır.

Global bilgi iletişim sistemlerinin en önemli ögelerinden biri olan uydular, Sovyetler Birliği'nin ilk insan üretimi uyduyu uzaya ulaştırmasıyla başlayan uzay yarışında soğuk savaş ülkelerinin çok büyük ölçüde kamusal kaynak aktarmasıyla ortaya çıkan devasa bir teknolojik rekabetin sonucu olarak doğmuşlardır (Vural, 1994, s. 31).

1962 senesinde uzaya yerleştirilen Telstar1 uydusu vasıtasıyla Fransa'dan ABD'ye ilk televizyon yayını iletilmiştir. 1965 senesine gelindiğinde ise Intelsat (International Satellite System) adı verilen kıtalar arası haberleşme sistemi ABD'de tesis edilmiştir.

Uydu teknolojisi gelişen ve değişen iletişim teknolojilerinin en önemlilerinden birisi haline gelmiştir. Uyduların televizyon yayınlarını sınır tanımadan iletebilmesi neticesinde küreselleşme büyük bir hız kazanmıştır. Ayrıca uydu yayınları muhtelif konulara ilişkin yayınlar, uluslararası konferansların yayınları, teletekst hizmetleri, doğrudan satış kanalları vb. sayesinde ulaşabildikleri kalabalık izleyici kitlesi sayesinde büyük bir kazanç kapısına dönmüştür.

Doğrusal yayılma sebebiyle televizyon sinyalleri doğal engelleri aşamaz ve buna bağlı olarak atmosferden yansıyamazlar. Linklerin bu problemlerine çözüm olarak kıtalar, ülkeler

arası yayınlar için atmosferi bir yansıtıcı ortam olarak kullanan iletişim uyduları icat edilmiştir. Uydu yayınlarının temel yapısını oluşturan teknoloji, radyo-elektrik sinyallerini kullanma teknolojisi olarak ifade edilebilmektedir (Erkebay, 1988, s. 29). Uydular, radyo-elektrik sinyallerini uzak mesafelere iletebilen hem link hem de verici cihazı görevindeki ileri teknoloji ürünleri olmaktadırlar.

İletişim uydularının alıcı ve verici sistemleri bütünsel olarak transponder şeklinde ifade edilmektedir. Bu sistemlerin sahip olduğu bant genişliğine göre, aynı anda kaç adet televizyon yayını iletebileceği belirlenmektedir. Ayrıca uydulara aktarılan yayınlar, parobolik antenler aracılığıyla alınmaktadır ve yeryüzünde dairesel bir biçimde yayılım göstermektedirler.

Uydular bir program dahilinde yalnızca belirlenmiş bölgelere ışın gönderirler. Belirlenmiş bölgenin dışındaki ışınları veya geniş bir alandaki televizyon sinyallerini alabilmek için daha büyük çaplı çanak antenlere gereksinim duyulmaktadır.

Uydu ile iletişim konusunda ilk önemli deneme 12 Ağustos 1958'de uzaya fırlatılan "Echo 1" ile hayata geçirilmiştir. Uydudan ilk televizyon yayını ise 1962 senesinin Temmuz ayında "Mondevizyon" olarak adlandırılan programın "Telstar" vasıtasıyla Amerika ve Avrupa ülkelerine iletilmesiyle hayata geçirilmiştir. İlk denemelerde iletilen görüntülerin süresi sadece birkaç dakikayken, günümüzde gelişen teknoloji ile uydu üzerinden 24 saat sayısal yayıncılık yapmak mümkün hale gelmiştir.

1960'lardan günümüze gelindiğinde uydu ile iletişimde önemli gelişmeler olmuştur. Başlangıcından günümüze uzaya fırlatılıp yörüngesine oturtulan uydu sayısı binlerle ifade edilmektedir. Bu durum neticesinde günümüzde artık bir uzay kirliliğinden bahsedilmekte ve bunun önüne geçmek için uluslararası çapta sempozyumlar düzenlenmektedir (Gökçe, 1997, s. 57).

Uydu teknolojileri, geniş alanlara kolaylıkla erişebildikleri, alt yapı maliyetleri gibi bir kısım zorluklardan arınmış olduklarından dolayı, ciddi bir biçimde işletme kolaylıklarına sahiptirler (Bilişim Şurası, 2004). Uydu yayın teknolojisi, yer yayın istasyonlarına oranla maliyeti kilometre başına çok daha düşük olmasına rağmen uydunun yer istasyonları ve kendisinin maliyeti hatırı sayılır bir büyüklüktedir. Fakat, günümüzde globalleşmenin bir neticesi olarak iletişim her zamankinden daha fazla öneme sahip olmaktadır. Bu çıktı birçok devleti uydu teknolojisine yatırım yapmaya zorlamaktadır. Bu ilerlemeler neticesinde uydu teknolojisinde Doğrudan Uydu Yayını (Direct Broadcasting System - DBS) teknolojisi dünya çapında gelişme kaydetmiştir. DBS, uydu ile izleyici arasında herhangi bir aktarıcı ya

da verici cihaz olmaksızın, münferit veya müşterek antenlerle televizyon yayınlarının doğrudan izlenmesine olanak sağlayan sistem olarak ifade edilebilmektedir.

Doğrudan Uydu Yayınları'nın faydaları şu şekilde açıklanabilmektedir (Gökçe, 1997, s. 57):

- Hertz dalgaları[13] düz bir biçimde yayılım gösterdikleri için dünyanın parobolik şekline uyum sağlayamaz ve uzaklaştıkça zayıflayıp ortadan kalkarlar. Oysa uydudan iletilen yayın çok geniş bir coğrafyayı kapsayabilmektedir.
- Sağlıklı bir görüntü vermektedirler. Yayın alanları içinde karanlık ve parazitli bölgeler bulunmamaktadır; yayınlar tam bir netlik içinde izlenebilmektedir.
- Yeryüzündeki kablo yayınları ve televizyonlara ayrılan frekanslar artık başka alanlar için kullanılabilir hale gelmektedir.

Doğrudan Uydu Yayınları'nın yukarıda açıklanan teknik yararlarının yanında içerik bakımından birtakım mahzurları bulunduğu ile alakalı olarak süregelen tartışmalar mevcuttur. Uydular vasıtası ile herhangi bir ülkeden iletilen yayınlar birçok ülkede ve kısıtlamaya uğramaksızın alınabilmektedir. Bu durum, ülkelerin milli güvenlik sorunları ve programların teftiş edilememesi konusunda olumsuz sonuçlara neden olabilmektedir. Alıcı ülke idaresi, yayımlanan programların kendi vatandaşlarına yönelik üretilmesini ve onlara iletilmesini kontrol edememektedir. Uydu yayınları içerik sorunu olarak değerlendirilen mevzularda uluslararası bir çözüm için Birleşmiş Milletler Teşkilatı kapsamında muhtelif çalışmalar ifa edilmektedir.

Avrupa'da geniş topraklar yerine birbirine sınırı olan ülkeler topluluğu bulunmaktadır. Bu açıdan doğrudan uydu yayınının, hukuki yönden gerçek televizyon yayını sayılması, Avrupa ülkeleri arasında sorun teşkil edebilecek bir durum olmaktadır. Sorunu gidermek gayesiyle Avrupa ülkeleri arasında bu konu ile alakalı olarak sık sık istişareler yapılmakta, ülkelerin egemenliklerine zarar verebilecek eylemlerden kaçınılmaktadır[14] (Aziz, 1981, s. 72).

[13] Heinrich Rudolf Hertz'in incelediği elektriksel salınımlardan doğan elektromagnetik dalgalardır.

[14] Avrupa'daki tüm ülkeleri kapsayan uydu çalışmaları için EUTELSAT (European Telecommunication Satellite – Avrupa Uzak İletişim Uydusu) adıyla bir kurul oluşturulmuştur. Bu kurumun eşgüdümünde EUROSAT, 'Doğrudan Yayın Uydusu Projesi' hayata geçirilmiştir. Türkiye de bu projede yer almıştır. Projenin tamamlanması ile tüm Avrupa'yı kapsayan ortak yayın sistemi kullanılarak doğrudan televizyon yayınları icra edilebilecektir.

3.6.4. Sayısal Televizyon Yayıncılığı

Teknolojinin ivmeli bir gelişme göstermesi gündelik hayatın birçok merhalesinde değişimler meydana getirmiştir. Bununla bağlantılı olarak, 20. asrın sonlarına doğru haberleşme, iletişim, yayıncılık vb. alanlarında faydalanılan teknolojilerde büyük ve köklü değişikliklere vesile olan ilerlemeler kaydedilmiştir. Sayısal sistemlerin hızlı bir biçimde ilerlemesi doğal olarak televizyon sistemlerinin gelişimini de tetiklemiş ve sayısal televizyona süratli bir şekilde geçilmeye başlanmıştır. Sayısal iletişim teknolojisi kullanılarak yapılan televizyon yayıncılık hizmetlerinde, analog yayın sistemlerine göre ses ve resim kalitesinin üstünlüğü ile birlikte çeşitli bilgilerin de eş zamanlı olarak ve daha ekonomik imkânlarla iletilme ihtimali, ülkeleri bu konudaki araştırma ve geliştirme projelerini hızlandırmaya sürüklemiştir. Başta İngiltere, ABD ve Almanya olmak üzere birçok ülkede yapılan çalışmalar, 21. yüzyılın yeni yayın sistemlerinin, sayısal yayın sistemleri olacağını net bir şekilde gözler önüne sermiştir.

Sayısal televizyonla alakalı ilk uluslararası müzakereler 1993 senesinde İsviçre'nin Bonn kantonunda, DVB projesi ismiyle 20 ülkenin dahil olmasıyla hayata geçirilmiştir. Bahse konu proje, 30'dan fazla ülkeden 270'in üzerinde yayıncı, yazılımcı, network operatörleri, üreticiler vb. iştirakçiler ile gelişmeler kaydederek, sayısal televizyon ve data hizmetleri dünya genelinde bir standart oluşturulmuştur (Akyol, 2012, s. 27-28). DVB organizasyonun oluşturduğu standartlar belirgin olup ETSI[15], CENELEC[16] ve EBU[17] gibi birçok uluslararası kuruluşça da kabul görmektedir (Yiğit, 2012, s. 1).

Üreticilerin sayısal yayıncılık teknolojileriyle oluşturduğu ses ve görüntü sinyalleri, sayısal modülasyon ve sıkıştırma teknikleriyle daha az alan kaplayan ve üst düzey kalitede data paketlerinin üretilmesine ve aktarılmasına imkân vermektedir. Sayısal yayıncılıktan faydalanılarak, çok daha az güç tüketilerek çok daha fazla kapsama yapılmakta ve enerjiden büyük miktarda tasarruf edilmektedir (Birgör & Karaca, 2007, s. 1).

DVB sistemleri; verinin, süreklilik arz eden akım ya da gerilim değerleriyle değil, kodlanan sayılarla işlenerek aktarıldığı sistemlerdir. Yayıncılık sektöründe güncel bir prosedür olan ve sayısal teknolojiden faydalanılarak hayata geçirilen sayısal yayıncılık, ilk olarak verici cihazlar karasal yayıncılıkta DVB-T olmak üzere, uydu yayıncılığında DVB-S, kablo yayıncılığında DVB-C ve internet yayıncılığında IPTV olarak değişik aktarım

[15] Avrupa Telekomünikasyon Standartlar Komitesi: Avrupa düzeyinde standardizasyon alanında çalışmalarda bulunan üç kurumdan biridir.

[16] CENELEC: Elektrik mühendisliği alanında Avrupa standardizasyonundan sorumludur.

[17] Avrupa Yayın Birliği: Avrupa kamu televizyon ve radyo yayıncıları birliğidir.

yöntemleri vasıtasıyla ifa edilmektedir. Ayrıca DVB'den, çok kanallı çok noktaya dağıtım sistemi (MMDS), çok kanallı video dağıtım sistemi (MVDS) ve tek noktadan çok noktaya dağıtım sistemi (LMDS) servislerinde faydalanılmaktadır.

Söz konusu bu iletim ortamlarından, uydu ve kablo yayıncılığı aracılığıyla yapılan yayınlar için dünyada tek sistem kabul edilmiştir. Fakat karasal verici cihazlarıyla gerçekleştirilen sayısal televizyon yayıncılığında dünya genelinde dört değişik sistemden yararlanılmaktadır. Bunlar (Can, 2006):

DVB-T: Avrupa kıtasında gelişme kaydeden ve başta İngiltere olmak üzere bütün Avrupa ülkeleriyle Avustralya, Hindistan, Singapur vb. gibi diğer dünya ülkelerinin de benimsediği bir yayıncılık sistemidir. Türkiye de DVB-T sistemini kabul etmiş olup bu sistem ile alakalı gerekli çalışmalara başlanılmıştır.

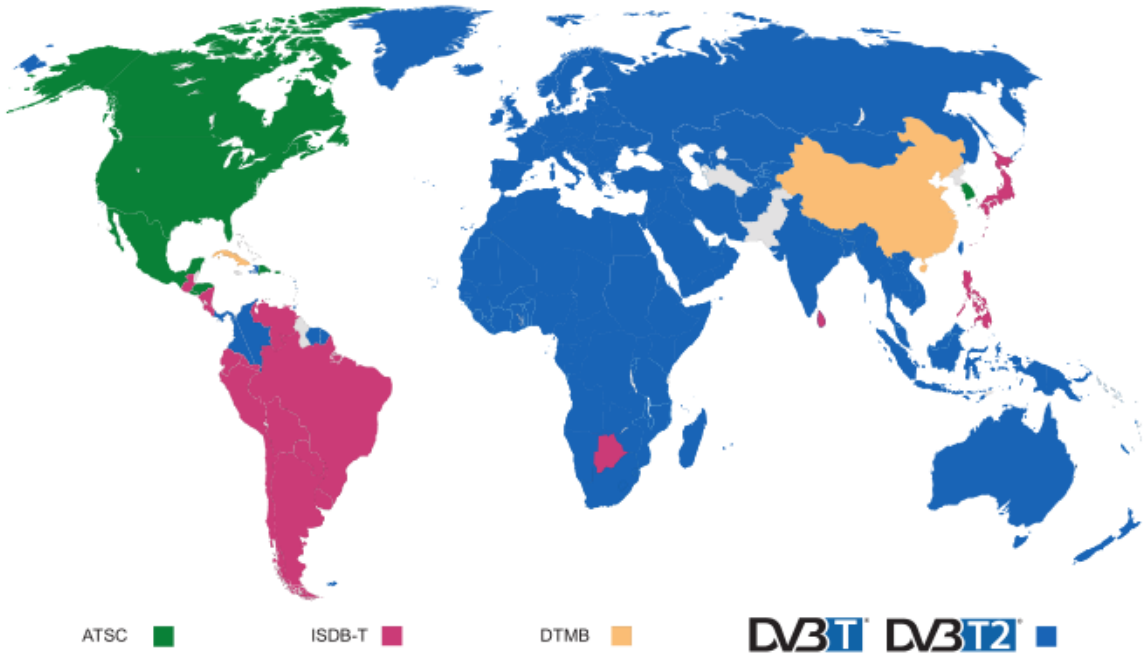
ATSC (Advanced Television System Committee): ABD'nin geliştirdiği ve Kanada, Güney Kore, Arjantin, Tayvan vb. gibi diğer dünya ülkelerince de kabul gören bir sistemdir.

ISDB-T (Integrated Services Digital Broadcasting) : Japonya'nın icat ettiği bir standart olup yalnızca bu ülkenin kullandığı bir sistemdir.

DVB-H (DVB-Handheld): Cep telefonu veya cep televizyonu alıcılarına yönelik televizyon yayını yapılan bir standarttır. Sistem üzerinde çalışmalar devam etmektedir. Bununla birlikte bilhassa Almanya ve Japonya'da uygulamalara geçilmiştir. Türkiye'de de en kısa zamanda hayata geçirilmesi için hızlı bir şekilde çalışmalar yapılmaktadır (Can, 2006).

Şekil 4

Karasal Sayısal Televizyon Standartlarının Kullanımı.

Şekil 4'te dünyada sayısal yayıncılık faaliyetleri icra eden ülkelerin hangi standartlardan faydalandığını belirten bir harita bulunmaktadır (www.dvb.org, 2022).

Yeni ve üstün bir teknolojiye sahip sayısal yayıncılığa geçilmesiyle beraber analog yayıncılığa kıyasla daha kaliteli ses, görüntü ve video kalitesine sahip olunmuştur. Bunun yanında televizyon yayıncılık sektöründe sayısal tekniklerin kullanımı ile tek yönlü icra edilen televizyon yayıncılığı yerini çift yönlü interaktif yayıncılığa bırakmıştır.

Analog ses ve görüntüler, manyetik alanlarda önemli derecede bozulurken, sayısal ses, görüntü ve videolar manyetik alanlardan neredeyse hiç etkilenmemektedir. Sayısal yayıncılığa geçilmesiyle beraber sayısal yayınların aktarımında, analog yayıncılığa nazaran daha az kapasite kullanımının yanında, daha az güç kullanılarak daha büyük yer kapsandığından, elektromanyetik kirlilikten kaçınmayı da sağlamaktadır (Gevri, 2019, s. 88-89).

Televizyon yayıncılığının yoğun olarak yapıldığı yerlerde televizyon yayınları için tahsis edilecek kanal kıtlığı yaşanmaktadır. Bununla birlikte her geçen gün yeni medya hizmet sağlayıcılar türemekte ve yeni kanal talebi meydana gelmektedir. Sayısal televizyon yayıncılığı bu sorunu gidermektedir. Standart kaliteye sahip bir yayında bugün sahip olunan teknoloji sayesinde bir analog televizyon kanalına yerel yayınlarda dört, uydu yayınlarında

altı veya daha fazla sayısal kanal yayını yapılabilmektedir. Bu bakımdan yayınlarında sayısal teknoloji kullanmak medya hizmet sağlayıcılar için avantaj sağlamaktadır. Buna mukabil izleyiciler, çok daha fazla para harcayarak sayısal televizyon veya sayısal set üstü cihazı (Set-Top-Box) satın alacaklardır.

Yüksek çözünürlü televizyon (HDTV) yayını izleyiciye, çok daha kaliteli bir görüntü sunmaktadır. Ancak bunun için de izleyici, eski televizyon alıcısını değiştirerek yeni bir HDTV alıcı cihazı temin etmek zorundadır. Bir analog televizyon kanalına yalnızca bir sayısal HDTV yayını sığabilmektedir.

Dahası, sayısal televizyon yayınları basit ve güvenli bir biçimde şifrelenebilmekte, talep edilen filmin yayınlanması (Video-on-Demand) veya ücretli televizyon (Pay-TV) izlenmesi rahatça temin edilebilmektedir (Kul, 2007, s. 2-3).

Sayısal televizyon yayıncılığının sağladığı avantajlar şu şekilde izah edilebilmektedir:

- Analog televizyon yayıncılığına göre daha kaliteli görüntüye sahiptir.
- Daha güvenli bir yayıncılıktır. Gürültü ve enterferanstan daha az etkilenmektedir. Sinyal kalitesi yüksek olup değişmemektedir.
- Analog yayın kullanılarak aydınlatılan bölge sayısal yayından faydalanılarak daha düşük güçlü verici cihazıyla kapsanabilmekte ve bunun doğal bir çıktısı olarak ciddi bir enerji tasarrufu elde edilmektedir.
- İfa edilen programla birlikte veya ondan bağımsız data aktarımının yapılmasını sağlamaktadır.
- İnteraktif bir televizyon yayıncılığına imkân vermektedir.
- SFN (Single Frequency Network) kurularak, ülke genelinde tek bir frekans ağı kullanımı ile frekans spektrumunun verimli bir şekilde yönetilmesini sağlamaktadır.
- Sabit, portatif veya mobil alıcılarla elektronik girişimi olmayan kaliteli bir yayın yapılmasına izin vermektedir.

Sayısal yayın teknolojisinin yayıncıya kazandırdıkları ise şu şekilde ifade edilebilmektedir (Dijital (Digital) Yayıncılık, 2009):

- Yayıncılar başlangıçta sayısal teknolojiyi uyduyla iletim amaçlı kullanmış, yapılan bu uygulama bant genişliğini azaltarak uydu için harcanan kullanım bedellerinin ciddi miktarlarda azalmasına vesile olmuştur.
- Sayısal yayıncılık teknolojisi, daha fazla kanalın aynı uydu ya da kablo sistemine daha kaliteli verimli bir şekilde sığdırılmasını sağlayarak yayıncının farklı programlarla izleyiciye ulaşabilmesini sağlamıştır.

- Sayısal yayıncılık teknolojisi, muhtelif iletim ortamlarında yayınların enterferans olmadan izleyici kitlesine ulaştırmıştır.
- Sayısal yayınların, iletim veya dağıtım anlarındaki kayıpları, analog yayınlara kıyasla ciddi miktarda az olduğundan iletim ve dağıtım maliyetleri azalmış, çok daha uzak lokasyonlara çok daha ekonomik bir şekilde ulaşma imkânı doğmuştur.
- Sayısal karasal yayıncılıkla, mevcut UHF[18] ve VHF[19] bantlarından daha çok kanalın, daha düşük güçte verici cihazlarla kullanılarak, daha geniş bölgelere yayımlanması mümkün olmaktadır.
- Sayısal yayıncılık teknolojisinden üretim sahalarında faydalanılmasıyla, işletim maliyetleri azalmış, buna paralel olarak daha fazla sayıda program yapılmaya başlanmış, bunun doğal bir neticesi olarak da yeni kanalların açılmasına fırsat tanımıştır.
- Fiber optik kablo aracıığıyla birbirine sayısal olarak bağlanan kablo televizyon iletim yönetim yerlerinin her bölgede, farklı program paketleri şeklinde yayınına imkân tanımış, o bölge izleyicilerinin aylık program olsun film tercihleri olsun program akışlarını düzenlemelerini mümkün kılmıştır. Sayısal yayıncılık teknolojisiyle fiber optik kablo kullanılarak binlerce kanallık görüntü iletilmiş, izleyiciler için kanal tercihi yapmak mümkün hale gelmiştir. Dahası, fiber optik iletim vesilesiyle, izleyici istediği filmi istediği zamanda izleyebilir duruma erişmiştir.
- Sayısal yayın teknolojisi kullanılarak, mevcut kanallara ilave edilecek etkileşim, alışveriş vb. uygulamalarla yayın esnasında herhangi bir ürünün tanıtımı ve satışına olanak tanınarak, daha fazla reklam geliri elde edilmiş, farklı sektörler ve ürünler için yeni alışveriş sahaları açılmıştır.
- Sayısal yayıncılık teknolojisiyle; yayıncı kanal, program ya da dizi başına şifreleme yapabilir hale gelmiştir. Hizmet alanların abonelik şartları esnetilerek, aboneler, izlediği sadece izlenilen film ya da dizi için ücret ödeyebilir hale gelerek yayıncıların daha fazla abone sayısına ulaşması sağlanmıştır.
- Sayısal yayıncılık teknolojisiyle kablo veya uydu aracılığıyla yayın ulaştırıldığında, yayıncı hangi kanalını kaç abonenin izlediğini, anında tespit edebilecek hale gelmiştir. Bu imkân vesilesiyle 'rating' sorunu ortadan kalkmıştır.

[18] Telekomünikasyonda, radyo frekans bandında 300 MHz ile 3 GHz arasındaki frekans bölgesine verilen addır.

[19] VHF'nin genel kullanımı 88–108 MHz frekansları arasında gerçekleştirilen FM radyo yayını ve UHF ile birlikte gerçekleştirilen televizyon yayınıdır. VHF, ayrıca deniz ve hava ulaşım araçlarında haberleşme amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır.

- Sayısal yayın teknolojisiyle, anlık yayın yanında izleyicinin talebine ilişkin, gazeteler, hava durumu, spor karşılaşmaları sonucu, borsa bilgileri vb. alıcı kutuya (Set-Top Box - STB)[20] yüklenerek, abonenin istediği her anda ulaşması sağlanmıştır.
- Sayısal yayıncılığın yayın akışı esnasında, akış bozulmadan internet erişimi sağlanarak çoklu veriler izleniciye aktarılabilmektedir.
- Sayısal yayıncılığın yayın akışı esnasında, akış bozulmadan çocukların eğitimi, eğlenmesi vb. için üretilen eğitici programlar, video oyunlar vb. ilgili diske indirilmek suretiyle bunlardan istifade edilmesi sağlanabilmektedir.
- Sayısal yayıncılık teknolojisiyle, işitme engellilerin faydalanması maksadıyla yayımlanan filmin seslerini alt yazı olarak farklı ebatlardaki yazı tarzları ile görüntü üstüne bindirmek mümkün olmaktadır.
- Sayısal yayıncılık teknolojisi, televizyon izlemeyi tek yönlü bir iletişim aracı olmaktan çıkarıp, izleyiciyi televizyonla görsel-işitsel etkileşime sokarak, eğlence cihazı niteliklerine; eğitim, alışveriş, bankacılık vb. fiilleri icra edebilmesini sağlayan aktif bir iletişim aracı haline getirmektedir (Akyol, 2012, s. 31-33).

3.6.4.1. İngiltere'de Sayısal Televizyon Yayıncılığı

Sayısal pay olgusu bakımından İngiltere'nin mevcut hali ele alındığında, 470-694 MHz frekans bandının karasal yayıncılık açısından muhafaza edilmesinin önemi bildirilmekte, bu frekans bandında 2030 senesinden evvel mobil haberleşme teknolojilerine geçişin olası olduğu düşünülmemektedir. Fakat bu zamanın, muhtelif gelişmeler sonucunda değişebileceği de öngörülmektedir. (OFCOM, 2015 s. 16). Bununla birlikte her ne kadar 700 MHz bandı WRC 2015 sonrasında mobil hizmetler için birincil bir biçimde tahsis edilmiş olsa da İngiltere'nin bu bandı 2023 senesine kadar boşaltacağı planlanış olup, şu ana kadar 700 MHz bandı için kesin bir ihale programı yapılmamıştır (OFCOM, 2014, s. 2).

Karasal sayısal yayıncılık alanı bakımından ele alındığında, 470-790 MHz bandı, bu yayıncılık çeşidi için tahsis edilmektedir. 2012 senesinden beri analog yayıncılık tamamıyla bitirilmiş olup, güncel olarak DVB-T2 standardından faydalanılarak yayınlar yapılmaktadır. Fransa ve Almanya'nın aksine İngiltere 694-790 MHz bant aralığında karasal sayısal yayın faaliyetlerini sürdürmektedir. Bunun yanında OFCOM'un icra etmiş olduğu bir tetkikte, 2014 senesinde karasal sayısal yayıncılık, yaklaşık %35'lik bir oranla İngiltere'de uydu

[20] Sayısal bir işaretin alınması, kodunun çözülmesi ve televizyon ekranında görüntülenmesi amacı ile kullanılan bir cihazdır.

yayıncılığından sonra en çok rağbet gören yayın iletim teknolojisi haline gelmiştir (OFCOM, 2015, s. 165). Bu bakımdan ele alındığında karasal sayısal yayıncılığın izleyicilerin teveccühüne nail olduğu açıkça görülmektedir.

İnternet yayıncılığı bakımından ele alındığında ise, "Digital TV Research" isimli kuruluşun yaptığı bir araştırmaya bakarak internet yayıncılığı alanında elde edilen gelir bakımından Avrupa kıtasında ilk sırada geldiği anlaşılmaktadır. 2010 senesinde yapılan cironun 329 milyon doları bulması, 2015 senesinin sonunda ise 2 milyar 178 milyon dolara ulaşması, 2020 senesi itibarıyla da yaklaşık 4 milyar dolar olması umulmaktadır. Burdan anlaşılacağı üzere OTT video sektörünün İngiltere'de her geçen gün çok daha cazip duruma geldiği aşikardır.

OFCOM'un online video izleme amacıyla en çok hangi platformun kullanıldığına dair icra etmiş olduğu ankette (OFCOM, 2015, s. 165). %46 ile Almanya'daki değere yakın bir şekilde akıllı telefonların öne çıktığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, İngiltere'de uydu yayıncılığın ön plana çıktığı, karasal sayısal televizyon yayıncılığında ciddi bir alternatif olabileceği öngörülmektedir. Buna ek olarak, 700 MHz bandının WRC 2015 kararlarına rağmen karasal sayısal yayıncılıkta kalması hasebiyle de karasal yayıncılığın, ana yayıncılık ortamı olarak kısa ve orta vadede devam edeceği anlaşılmaktadır (Ağırbaşlı, 2017, s. 109-111).

3.7. OFCOM Tarafından Tahsis Edilen Televizyon Lisansları

OFCOM'un muhtelif ortamlardaki televizyon istasyonları için verdiği televizyon yayın lisansları şu şekildedir:

Analog televizyon yayınları için:

- Bir etkinlik için kısıtlanmış hizmetler lisansı.

RTSL-E (Restricted services for an event).

Sayısal televizyon yayınları için:

- Dijital televizyon program hizmeti / Dijital televizyon ek hizmeti lisansı.

DTPS/DTAS (Digital TV Programme Service / Digital TV Additional Service).

- Yerel televizyon lisansı.

L-DTPS (Local TV).

Uydu veya kablo televizyon yayınları için:

- Televizyon lisanslanabilir içerik hizmetleri lisansı.

TLCS (Television licensable content services)

3.7.1. Ek Hizmetler Lisansı

Ek hizmetler, belirli frekanslarda ses yayın hizmetlerini taşıyan sinyallerdeki yedek kapasiteyi kullanmaktadır. OFCOM, bir ek hizmetler lisansı vermektedir. INRIX UK Ltd'ye ait mevcut lisans, trafik ve yol seyahat bilgilerini araç içi navigasyon cihazlarına iletmek için, klasik FM yayımlamak amacıyla kullanılan frekanslardan yedek kapasite kullanmaktadır. Mevcut lisansın süresi dolduğunda yeni bir lisans verilmektedir.

3.7.2. Sayısal Televizyon Programı Hizmeti (DTPS) ve Sayısal Televizyon Ek Hizmeti (DTAS) Lisansları

Sayısal televizyon program servisleri (DTPS) ve sayısal televizyon ek servisleri (DTAS), halk tarafından sayısal karasal televizyon (DTT) multipleksinde alınmak üzere yayımlanan servislerdir. Hizmetin bir DTPS veya bir DTAS lisansı gerektirip gerektirmediği, sağlanacak hizmete bağlı olmaktadır. DTPS, televizyon programlarının sağlanmasından oluşan bir hizmettir. Yani, tamamen veya esas olarak hareketli resimler olarak görülebilen görüntülerden oluşmaktadır. Bir DTPS tanımı, nitelikli hizmetleri ve teletekst hizmetlerini kapsamamaktadır. Ancak, DTPS'ye yardımcı olan metin veya verileri (alt yazı veya sesli açıklama gibi) içermektedir. Genel olarak bir DTPS, etkileşimli geliştirmeleri de dahil olmak üzere normal televizyon kanallarından (hareketli resimlerden oluşan) oluşmaktadır.

Bir DTAS, 1996 Yayın Yasası'nın 24. bölümündeki tanımına göre, teletekst hizmetleri ve EPG'ler de dahil olmak üzere genellikle bağımsız metin veya veri hizmetlerinden oluşan bir hizmettir. Bir DTAS, 1996 Yayıncılık Yasası'nda büyük ölçüde olmadığı yani, nitelikli bir hizmet, sayısal ses programı hizmeti (DSPS), yan hizmet[21] veya teknik hizmet[22] olup olmadığıyla tanımlanmaktadır. DTPS ve DTAS lisansları, bir lisansta birden fazla hizmete sahip olabilmektedir.

[21] Bir 'yan hizmet'; 1996 Yayıncılık Yasası'nın 24(2) Bölümü'nde, bir DTPS lisansı sahibi veya ilgili bir kamu yayıncısı tarafından sağlanan bir hizmet olarak tanımlanır ve aşağıdakilerin sağlanmasından oluşur: Engelli kişilere yardım edilen dijital program hizmetine veya onun sunduğu nitelikli hizmete dahil olan programların bazıları veya tümü ile ilgili olarak bu tür bir hizmete veya bir dijital ses programı hizmetine dahil olan programların tanıtımı veya listelenmesiyle ilgili reklam dışında bir hizmet veya bu şekilde dahil edilen ve doğrudan içerikleriyle ilgili olan bir veya daha fazla programa yardımcı olan reklam dışında herhangi bir başka hizmet

[22] Bir "teknik hizmet"; bir veya daha fazla dijital program hizmetinin veya dijital ek hizmetlerin şifrelenmesi veya şifresinin çözülmesiyle bağlantılı teknik amaçlar için sağlanan ve Dışişleri Bakanı tarafından yapılan bir talimatla belirtilen bir hizmet anlamına gelir.

Uydu, radyo multipleks veya elektronik iletişim ağı (kablo gibi) kullanılarak sağlanan televizyon hizmetleri, televizyon lisanslanabilir içerik hizmetleri (TLCS) olarak lisanslanmaktadır.

Başvuru sahipleri, teklif ettikleri hizmetlerin bir DTPS veya DTAS lisansı gerektirip gerektirmediğini değerlendirmekten kendileri sorumludur. OFCOM, bir lisansa ihtiyaç olup olmadığını adaylar için belirlememektedir. Bu yükümlülüğe uymak için adaylar, kendi profesyonel tavsiyelerini alabilirler ("ofcom", "What is a Digital Television Programme Service (DTPS)/Digital Television Additional Service (DTAS)?", 2022).

3.7.3. Sayısal Karasal Televizyon Multipleksleri

Bir multipleks, yalnızca bir analog televizyon hizmetinden daha fazla spektrumu işgal etmeyen bir sayısal sinyalle birlikte yayımlanan bir televizyon programı, radyo ve veri hizmetleri topluluğudur. Multipleksler genellikle, OFCOM tarafından 1996 Yayın Yasası ya da Telsiz Telgraf Yasası (Wireless Telegraphy Act - WTAA) altında lisanslanmıştır.

Hükûmet tarafından verilen 'Multipleks 1'de altı ulusal televizyon multipleksi yer almaktadır. Multipleks 1; Kraliyet Tüzüğü ve Kültür, Medya ve Spordan Sorumlu Devlet Bakanı ile anlaşmaları uyarınca, BBC tarafından işletilmektedir. Multipleks 2; Channel 3 ve Channel 4'ün müşterek sahibi olduğu kuruluşlar tarafından işletilmektedir. Bu multipleks üzerindeki kapasite, Channel 3 ve Channel 4 arasında bölünmüştür. Multipleks A, SDN Limited tarafından işletilmektedir. Bu multiplekstеki kapasitenin %50'si Channel 5 ve Galler'de S4C için ayrılmıştır. Multipleks B; BBC Free to View Limited tarafından işletilmektedir. Multipleks C ve D; Arqiva tarafından çalıştırılmaktadır.

Ek olarak, ulusal kapsama alanı olmayan üç multipleks daha bulunmaktadır:

Lokal multipleks, Comux Limited tarafından işletilmekte ve rekabetçi bir kazanım sürecinin ardından lisanslanan yerel hizmetler için DTT erişimi sağlamaktadır.

Multipleks E, Arqiva tarafından işletilmektedir. 2006 Telsiz Telgraf Yasası kapsamında lisanslanmıştır.

Kuzey İrlanda Multipleksi, Multiplex Broadcasting Services N.I. tarafından işletilmektedir. Multipleks lisansları, multipleks üzerinde yürütülen televizyon yayın hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin koşulları içermektedir. Bazı koşullar multipleks sağlayıcıya, taşıyabileceği hizmetlerin kapsamı ve niteliği ile ilgili yükümlülükler getirmektedir. Örneğin; Multipleks B, yüksek çözünürlüklü kamu hizmeti yayıncıları için kapasiteyi rezerve etmektedir. Ancak, multipleks sağlayıcının lisanslarının hepsinin aynı

koşulları içermediği unutulmamalıdır. OFCOM tarafından verilen multipleks lisansları ile multipleks sağlayıcılarının iletişim bilgileri OFCOM'un web sitesinde mevcuttur. DTPS veya DTAS lisansı için yapılan her başvuruya, ilgili multipleks sağlayıcıdan hizmeti taşıyacağını teyit eden bir mektup eşlik etmelidir ("ofcom", "Digital Terrestrial Television Multiplexes", 2022).

3.7.4. Elektronik Program Kılavuzları

2003 İletişim Yasası'nın 310 (8) bölümü, bir elektronik program rehberini aşağıdakilerden oluşan bir hizmet olarak tanımlamaktadır:

- Sağlayıcıları, kılavuzun sağlayıcısından başka kişiler olan veya bunları içeren herhangi bir program hizmetinde yer alan programların listelenmesi veya tanıtımı;
- Rehberde listelenen veya tanıtılan program hizmetlerine tamamen veya kısmen erişim elde etmek için bir tesis, anlamlarına gelmektedir.

2019 Yayıncılık Düzenlemeleri, 2003 İletişim Yasasını, "düzenlenmiş bir EPG"den oluşan veya bu yollarla erişilen hizmetlerin bir OFCOM yayın lisansına sahip olması gerektiği şekilde değiştirmektedir. Düzenlenmiş EPG olmayan bir EPG sağlayıcısının, Birleşik Krallık'ta bir lisansa ihtiyacı yoktur. Ancak, Dışişleri Bakanı EPG'leri veya sağlayıcılarını belirleyebilmekte ve böylece bunları düzenlenmiş EPG'lere dönüştürülebilmektedir. Bir EPG sağlanması düşünülüyorsa, hizmetin başlamasından önce yasal durumu belirlemek için, OFCOM ile iletişime geçilmelidir. Bu tür başvuru sahiplerinin detayları hizmeti belirlemeye karar verebilecek olan Sayısal Kültür, Medya ve Spor Departmanı ile paylaşılmaktadır. EPG hizmetleri sağlamak için lisans başvurularının işlenmesi, televizyon programı hizmetleri sağlamak için yapılan başvurulardan çok daha uzun sürmektedir.

2019 Yayıncılık Düzenlemeleri, AB'den çıkış gününde OFCOM'dan bir TLCS veya DTAS lisansı altında sağlanan EPG'lerin düzenlenmiş EPG'lere tabi olmasını sağlamaktadır. Çıkış gününe kadar, tam olarak hangi EPG'lerin yakalanacağını belirlemek mümkün değildir. Ancak bazı EPG'ler internet üzerinden, OFCOM tarafından verilen TLCS lisansları kapsamında sağlanmaktadır. OFCOM, web sitesinde düzenlenmiş EPG'lerin bir listesini yayımlamaktadır.

Lisanslı hizmet bir elektronik program rehberi ise, OFCOM'un elektronik program rehberlerine ilişkin uygulama esaslarına ve ilgili içerik kurallarına uygun olmalıdır ("ofcom", "Electronic Programme Guides", 2022).

3.7.5. DTPS veya DTAS Lisansı Alımı İçin Başvuru Süreci

Bu bölümde, DTPS veya DTAS lisanslarına sahip olabilmek adına, müstakbel bir lisans sahibinin süreç boyunca yükümlü olduğu sorumluluklar ve yerine getirmesi gereken işlemler için genel bir rehberlik sağlanması amaçlanmıştır.

3.7.5.1. Lisans Sahibinin Yapması Gerekenler

OFCOM, hizmeti oluşturan programların seçimi ve bir program çizelgesine göre organizasyonunu etkin bir şekilde kontrol etmesi halinde, bir kişinin normal olarak genel kontrole sahip olacağını düşünmektedir. Bu kişi, ilgili hizmetin sağlayıcısı olarak kabul edilmektedir. Lisans sahibi ilgili hizmetin sağlanmasına izin veren bir yayın lisansına sahip olması gereken kişidir.

OFCOM aşağıdaki kriterleri karşılamayan başvuruları reddetmektedir:

- Formdaki beyan imzalı ve tarihli olmalıdır.
- Başvuru sahibi adına beyanı imzalayan ve beyan eden kişi:

i) Başvuru sahibinin şirket olduğu durumda, şirketin müdürü veya şirket sekreteri,

ii) Başvuru sahibinin sınırlı sorumluluk ortaklığı olduğu durumda, belirlenmiş bir üye,

iii) Başvuru sahibinin bir ortaklık olduğu durumda bir ortak,

iv) Başvuru sahibinin tüzel kişiliği olmayan bir kuruluş veya dernek olduğu durumda, kuruluşun yönetim organının bir üyesi,

v) Başvuru sahibinin gerçek kişi olduğu durumda, lisans sahibi olacak kişi olmalıdır.

- Formun kontrol listesinde talep edilen tüm destekleyici belgeler, okunaklı biçimde sağlanmalı ve gerektiğinde İngilizce'ye çevrilmelidir.

Form bir temsilci olarak dolduruluyorsa, yani başvuru sahibinin adına hareket ediliyorsa, formun müşteri adına imzalanamayacağı ve formu imzalayan kişinin formun doğruluğunu ve eksiksizliğini bizzat kontrol etmesi gerektiği unutulmamalıdır. Başvuru sahibi adına hareket etme yetkisi kanıtlanmalıdır. Form, acenteye değil başvuru sahibine ilişkin bilgileri içerecek şekilde doldurulmalıdır. Başvuru yapıldıktan sonra, OFCOM'un başka soruları varsa bunları acenteye değil başvuru sahibine yönlendirmekte ancak, acentenin cevaplarını kontrol etmektedir ("ofcom", "Before you apply for a DTPS or DTAS licence", 2022).

Multipleks Sağlayıcı ile Anlaşma Bildirimi

DTPS veya DTAS lisans başvurusu gönderilirken, hizmeti taşıyacak multipleks lisans sahibi ile bir anlaşma, OFCOM'a resmi olarak bildirilmiş olmaktadır. Ek olarak başvuruyu desteklemek için, multipleks lisans sahibinden bildirimle ilgili olarak başvuruda bulunulduğunu teyit eden bir evrak sağlanması gerekmektedir. Bir lisans verilirse, aşağıdaki durumlarda OFCOM'dan lisansın değiştirilmesi talep edilmelidir:

Bir multipleks sağlayıcı ile yeni bir anlaşma yapıldığında;

- Lisans sahibi ve multipleks sağlayıcısı arasındaki sözleşmede bir değişiklik veya sona erme durumu varsa veya
- OFCOM'dan lisans değişikliği talep ediliyorsa, ayrı bir form doldurularak multipleks operatörü ile anlaşma yapıldıktan sonra en geç 28 gün içinde OFCOM'a sunulmaktadır ("ofcom", "Notification of agreement with multiplex provider", 2022).

Lisans Başvuru Ücreti ve Yıllık Lisans Ücreti

Başvuru, başvuru ücreti ile birlikte sunulmalıdır. OFCOM, başvuru ücreti OFCOM'un banka hesabına ulaşana kadar bir başvuruyu değerlendirmeye almamaktadır. Başvuru ücretleri, OFCOM tarafından yıllık olarak gözden geçirilmekte ve başvuru sahiplerinin en güncel ücretler için OFCOM'un web sitesinden bilgi almaları gerekmektedir. Tarife tabloları, her yıl 31 Mart tarihine kadar yayımlanmaktadır. Mevcut başvuru ücreti, başvuru başına 2,500 £'dur. Bu ödeme iade edilmemektedir.

Bir lisans verilirse, lisans sahibi lisansının bir koşulu olarak OFCOM'a yıllık bir ücret ödemek durumundadır. Ücretler, yıllık olarak yenilenmekte ve her yıl 31 Mart tarihine kadar yayımlanmaktadır. Editoryal hizmetler için yıllık ücretler televizyon sektöründe reklam, sponsorluk, abonelikler ve etkileşimli faaliyetlerden elde edilen herhangi bir ciro ile ilgili olan ilgili ciro yüzdesine dayanmaktadır. Asgari ücret şu anda yıllık 1.000 £'dur. Yayıncının kendi ürünlerini, hizmetlerini veya kanallarını tanıttığı belirli bir reklam türünden oluşan bir öz-tanıtım hizmetinden yıllık 1.000 £ ücret alınmaktadır. Tele-alışveriş hizmetleri için, sabit bir yıllık ücret vardır. Güncel ücret 2.000 £'dur.

Lisans sahiplerinin, yıllık lisans ücretlerini zamanında ödemeleri önemlidir. Ücretlerin faturada belirtilen tarihe kadar ödenmemesi durumunda, OFCOM muhtemelen ilgili lisans koşulunun ihlal edilip edilmediğini araştırır ve mali bir ceza verip vermeyeceğini ve/veya

lisansı iptal edip etmeyeceğini değerlendirmeye almaktadır (“ofcom”, “Application fee”, 2022).

Başvuruları Değerlendirmek İçin Zaman Çizelgeleri

Bir ilke olarak OFCOM’un amacı, televizyon program hizmetlerini yayımlamak isteyen hizmetler için 25 iş günü içinde lisans vermektir. Ancak, bu garanti edilmemektedir. Başvurular, ilk gelen ilk hizmet alır, esasına göre değerlendirilmekte ve yoğun dönemlerde başvuruların değerlendirilmesi daha uzun sürebilmektedir. Zaman çerçevesi, başvuru sahibi tarafından başvuru formunda ve beraberindeki belgelerde tam ve doğru bilgilerin sağlandığını varsaymaktadır. Başvurular, istenen tüm bilgiler gönderilmeden değerlendirmeye alınmamaktadır.

Mülkiyet kısıtlamaları ve uygunluk gerekliliklerivle ilgili potansiyel sorunların ortaya çıktığı başvuruların değerlendirilmesi daha uzun sürebilmektedir. Yayıncılık Yasası lisansı edinmek amacıyla başvuran dini organlara sahip kuruluşlara, başvurularının OFCOM tarafından değerlendirilmesi için daha uzun süre beklemeleri tavsiye edilmektedir.

EPG hizmetleri sağlamak için lisans başvurularının işlenmesi, televizyon programı hizmetleri sağlamak için yapılan başvurulardan önemli ölçüde daha uzun sürer ki bu süre dört ay ya da daha fazla olabilmektedir.

OFCOM, başvuru sahibi uygun ve düzgün bir kişi değilse DTPS veya DTAS lisansı vermeyi reddedebilmektedir. OFCOM, mevcut bir lisans sahibine karşı, sahip olduğu herhangi bir lisansın iptaline yol açabilecek yaptırım prosedürleri başlattığı durumlarda, genellikle aynı lisans sahibi veya ona bağlı bir kişi ya da kuruluş tarafından yapılan yeni lisans başvurularını dikkate almamaktadır. OFCOM, normalde yalnızca başvuru sahibi ilgili multipleks sağlayıcıdan hizmetin taşındığını teyit eden bir evrak sunmuşsa bir DTPS veya DTAS lisansı vermektedir. OFCOM’un bir başvuruyu tam olarak değerlendirebilmesi için, başvuru sahibinden daha fazla bilgi veya açıklama talep etmesi gerekebilmektedir. Bir ay içinde daha fazla bilgi talebine cevap alınmazsa, başvurunun geçerliliğini yitirdiği kabul edilmektedir.

Ek olarak OFCOM, verilen DTPS ve DTAS lisanslarını kamuya açık belgeler olarak kabul etmekte ve lisansların kopyalarını talep üzerine üçüncü şahısların kullanımına sunmaktadır. OFCOM ayrıca, lisanslanan yeni hizmetleri, iptal edilen lisansları, lisans transferlerini ve geçen ay boyunca lisanslı hizmetin adında veya niteliğinde yapılan

değişiklikleri listeleyen aylık bir güncelleme yayımlamaktadır (“ofcom”, “Timescales for assessing applications”, 2022).

Yargı Yetkisi

Bu bölümde, hizmetin Birleşik Krallık yetki alanına girip girmediğini belirlemek için, yayıncıların faaliyetlerini nerede yürüttüğü ve hizmet yöntemlerinin ayrıntıları ele alınmaktadır.

Bir lisans verildiğinde, bunun DTPS/DTAS lisansının bir koşulu olduğunun farkında olunmalıdır. Lisans sahibinin, lisanslı hizmetin kapsamına girdiği kriterleri etkileyebilecek herhangi bir değişikliği, makul bir şekilde ve mümkün olan en kısa sürede OFCOM’a bildirmesi gerekmektedir. DTPS/DTAS lisansının koşulu, lisans sahibinin hizmetin Birleşik Krallık’ın yetki alanına girdiğini teyit ederek hizmetin alıcılarına yayımlamasını veya sağlamasını gerektirmektedir.

Birleşik Krallık’ın 29 Mart 2019’da Avrupa Birliği’nden çıkışını takiben, 2019 Yayıncılık Düzenlemeleri, bir hizmetin Birleşik Krallık yetki alanına girip girmediğine ilişkin 2003 İletişim Yasasını değiştirmektedir. Aşağıdaki yargı yetkisi gereklilikleri geçerli olmaktadır:

a) Hedef ülke lisanslaması: Bir Birleşik Krallık elektronik program rehberinde (EPG) görünen herhangi bir televizyon kanalının, Birleşik Krallık’ta lisanslanması ve düzenlenmesi gerekmektedir. Bunun istisnaları, Avrupa Sınır Ötesi Televizyon Sözleşmesi’ne (ECTT) taraf ülkelerden gelen televizyon kanalları TG4, RTÉ1 ve RTÉ2 gibi İrlanda kanallarıdır.

b) Avrupa sınır ötesi televizyon sözleşmesi (ECTT): ECTT, bir Avrupa Konseyi anlaşmasıdır. Birleşik Krallık’ta bulunan televizyon kanallarının başka bir ECTT ülkesine yayın yaptığı durumlarda bunlar ECTT hükümlerine göre düzenlenmektedir. Hizmet, Birleşik Krallık’ta düzenlenmiş EPG’de görünmese bile, durum böyle olabilmektedir.

ECTT’ye taraf olan ülkeler: Arnavutluk, Avusturya, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Macaristan, İtalya, Letonya, Lihtenştayn, Litvanya, Malta, Karadağ, Norveç, Polonya, Portekiz, Moldova Cumhuriyeti, Romanya, San Marino, Sırbistan, Slovakya, Slovenya, İspanya, İsviçre, Kuzey Makedonya, Türkiye, Ukrayna ve Birleşik Krallık’tır.

ECTT’ye taraf olmayan AB devletleri: Belçika, Danimarka, Yunanistan, İrlanda, Lüksemburg, Hollanda ve İsveç’tir.

ECTT'nin 4. maddesine göre; bir ECTT tarafının ilgili makamı tarafından lisanslanmış ya da başka bir şekilde yetkilendirilmiş bir veya daha fazla ECTT tarafında televizyon program hizmetlerinin yeniden iletimi ve alımı özgürlüğünü sağlamaktadır.

ECTT, yalnızca bir ECTT tarafının yargı yetkisi altındaki bir hizmetin bir başkasına iletildiği veya yeniden iletildiği durumlarda geçerlidir. Bir hizmet, ilgili ECTT ülkesinin tüm bölümlerinden alınabiliyorsa ve ilgili devlette lisanslı veya başka bir şekilde düzenlenmiş bir EPG aracılığıyla erişilebiliyorsa ya da sağlayıcısının merkez ofisi ilgili devlette bulunan ve bu devletin EPG'leri düzenlemediği bir EPG aracılığıyla erişilebiliyorsa, ilgili ECTT ülkesine yayın olarak kabul edilmektedir ("ofcom", "Jurisdiction of the applicant", 2022).

3.7.5.2. Birincil Kuruluş Kriterleri

ECTT kapsamında ilk değerlendirilmesi gereken, görsel-işitsel medya hizmetleri direktifi kapsamında Avrupa Birliği'ne üye bir ülkede kurulu olup olmadığıdır. Eğer öyleyse, ECTT yayıncıyı orada ECTT amacıyla kurulmuş saymaktadır. Bir AB üyesi ülkede yerleşiklik durumu söz konusuysa ve o ülke ECTT'de değilse, ECTT'nin dışında kalındığı kabul edilmektedir. Birleşik Krallık'ta düzenlenmiş bir EPG üzerinde görüntüleniyorsa, yine de OFCOM'dan lisans alınması gerekebilmektedir. ECTT'nin 5. maddesinde belirtilen kriterler, bir yayıncının aşağıdaki durumlarda bir ECTT tarafının yargı yetkisine gireceğini belirtmektedir:

a) Bir yayıncının merkez ofisi, o ülkede ise ve programları ile ilgili editoryal kararlar o ülkede alınırsa.

b) Bir yayıncının merkezi, bir ülkede bulunuyorsa, ancak programlarına ilişkin editoryal kararlar başka bir ülkede alınmışsa, işgücünün önemli bir bölümünün yayın takibinde yer aldığı ülkede kurulmuş kabul edilmektedir.

c) Programla ilgili faaliyetlerin takibinde yer alan işgücünün önemli bir kısmı bu ülkelerin her birinde faaliyet gösteriyorsa, yayıncının merkezinin bulunduğu ülkede yerleşik olduğu kabul edilmektedir.

d) Programla ilgili faaliyetlerin takibinde yer alan işgücünün önemli bir kısmı, ne programlarıyla ilgili editoryal kararların alındığı ülkede ne de başvuru sahibinin merkezinin bulunduğu ülkede faaliyet gösteriyorsa, yayıncı o ülkenin ekonomisiyle istikrarlı ve etkin bir bağ sürdürmek kaydıyla, yasal olarak yayın yapmaya başladığı ülkede kurulmuş kabul edilmektedir.

e) Bir yayıncının merkezi, bir ülkede bulunuyorsa, ancak programlarına ilişkin kararlar üçüncü bir ülkede alınmışsa veya programla ilgili faaliyetlerin takibinde yer alan işgücünün önemli bir bölümünün o ülkede faaliyet göstermesi şartıyla, ilgili ülkede kurulmuş sayılmaktadır.

Bir ECTT tarafında yerleşik olmayan ve ECTT'nin geçerli olduğu yayıncılar, aşağıdaki durumlarda yine de ECTT tarafının yargı yetkisine girebilmektedir:

a) Bir yayıncı, o ülke tarafından verilen bir frekansı kullanıyorsa,

b) Bir yayıncının, o ülkeye ilişkin uydu kapasitesini kullanması durumunda,

c) Bir yayıncı, o ülke ile ilgili uydu kapasitesini kullanmıyor, ancak o ülkede bulunan bir uydu uplink kullanıyorsa. Bu ikincil kriter, uydu kapasitesi kriteri kapsamında herhangi bir ülkenin yargı yetkisinin tesis edilememesi durumunda uygulanmaktadır..

Yalnızca ECTT'ye taraf olmayan ülkelerde alınması amaçlanan ve bir veya daha fazla ECTT tarafında halk tarafından doğrudan veya dolaylı olarak alınmayan yayınlar, normalde OFCOM tarafından lisanslanamamaktadır ("ofcom", "Primary establishment criteria", 2022).

Lisanslama Yetkisi Senaryoları

Örnek olarak, yukarıda listelenen kriterlerin pratikte nasıl çalıştığını vurgulamak için aşağıda bir dizi senaryo verilmektedir.

a) Birleşik Krallık'ta yerleşik Birleşik Krallık'a yayın yapan bir yayıncı:

Birleşik Krallık'ta yerleşik olarak, DTPS/DTAS tanımını karşılayan bir hizmet yayımlamak ve Birleşik Krallık'ta düzenlenmiş EPG'de yayın yapmak, OFCOM lisansı gerektirmektedir.

b) Hem Birleşik Krallık'ta hem de Avrupa'da yayın yapan Birleşik Krallık'ta yerleşik bir yayıncı için, DTPS/DTAS tanımını karşılayan bir hizmet yayımlamak ve Birleşik Krallık'taki düzenlenmiş EPG'lerden birinde yayın yapmak, OFCOM lisansı gerektirmektedir. Mevcut OFCOM lisansı, diğer ECTT taraflarına yayın yapılmasını sağlamak durumundadır.

Avrupa Birliği'ndeki ECTT tarafı olmayan ülkelerde de bir hizmetin mevcut olduğu durumlarda, görsel-işitsel düzenleme kapsamında yayın yapmak için bir lisans veya izin gerekip gerekmediğini kontrol etmek için, yayın yapılması düşünülen AB üye devletinin medya düzenleyicisi ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

c) Yalnızca Birleşik Krallık dışında yayın yapan, Birleşik Krallık'ta yerleşik bir yayıncı:

Bir yayıncı, ECTT kriterleri kapsamında, OFCOM'un yargı yetkisine girerse ve ECTT'ye taraf olan bir ülkeye yayın yapıyorsa, yayıncı OFCOM'dan bir lisans talep etmek durumundadır.

Bir yayıncı, ECTT kriterleri kapsamında OFCOM'un yetki alanına giriyorsa, ancak hizmet ECTT'ye taraf olmayan bir ülkeye yayın yapıyorsa, OFCOM'dan lisans alınması gerekmemektedir. Yayın yapmak istenilen yerdeki ilgili medya düzenleyicisi ile iletişime geçilmelidir.

Avrupa Birliği'ndeki ECTT tarafı olmayan ülkelerde bir hizmet mevcut olduğunda, görsel-işitsel medya kapsamında yayın yapmak için, bir lisans veya izin gerekip gerekmediğini kontrol etmek için yayın yapılması düşünülen AB üye ülkesinin medya düzenleyicisiyle iletişime geçilmelidir.

d) İngiltere'ye yayın yapan Avrupa'da yerleşik bir yayıncı:

Bir yayıncı, ECTT'ye taraf bir ülke tarafından verilen bir lisansa veya yetkiye sahipse hizmet, Birleşik Krallık'taki düzenlenmiş EPG'lerden birinde yayın yapabilmektedir.

ECTT'ye taraf olmayan bir ülke tarafından bir lisans veya yetki verilmişse, ancak hizmet bir ECTT tarafına ait uydu uplink veya kapasiteyi kullanıyorsa ya da yukarıdaki diğer yardımcı teknik kriterler geçerliyse, yayıncı ECTT'nin amaçları doğrultusunda bu tarafın yargı yetkisine girebilmektedir.

ECTT'ye taraf olmayan bir AB ülkesinde yerleşiklik durumu varsa, Birleşik Krallık'taki düzenlenmiş EPG'lerden birinde televizyon hizmeti yayımlanması için, bir OFCOM lisansına sahip olunmalıdır ("ofcom", "Licensing jurisdiction scenarios", 2022).

İştirakler, Kontrol, Uygunluk Şartları ve Mülkiyet Kısıtlamaları

OFCOM, başvuru sahibinin 1990 Yayın Yasası'nın 2. çizelgesi kapsamında, bir lisansa sahip olmaktan menedilmemesini garanti etmek için, başvuru sahibinin bağlı olduğu kuruluşlar ve başvuru sahibini kimin kontrol ettiği hakkında, bilgi sağlamasına ihtiyaç duymaktadır. Başvuru sahibine, bir lisans verilmesi onları kontrol edenlerin çıkarına olacağından, başvuru sahibinin kendisini kontrol edenlerin tüm ayrıntılarını vermesi gerekmektedir.

OFCOM, yayın lisansı için başvuran herkesin lisans almaya uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür. Bir başvuru sahibinin, lisans sahibi olmaya uygun olmadığını

değerlendirirken OFCOM, örneğin başvuru sahibi ve faaliyetleri üzerinde kontrol sahibi olması muhtemel kişilerin herhangi bir cezai mahkûmiyeti olup olmadığına bakmaktadır. OFCOM, bir kişinin lisans almaya haiz olup olmadığının belirlenmesinde bunlarla sınırlı olmamak üzere, aşağıdakileri içerebilecek bir dizi konuyu da dikkate almaktadır:

- Cezai hükümler,
- İflas,
- Yöneticilerin diskalifiye edilmesi,
- Bir profesyonel veya ticari kuruluştan uzaklaştırma,
- Önceki yayın uyumluluk geçmişi (örneğin lisans başvuruları, yaptırımlar).

1990 Yayıncılık Yasası (1996 Yayıncılık Yasası ve 2003 İletişim Yasası ile değiştirildiği şekliyle) OFCOM'un yayın lisanslarına kimlerin sahip olabileceğine dair birtakım kısıtlamalar getirmektedir. DTAS/DTPS lisansına sahip olmaktan veya lisanslı bir şirketi kontrol etmekten diskalifiye edilenler arasında şunlar bulunmaktadır:

- Bir yerel otorite,
- Siyasi bir organ,
- OFCOM'un belirli bir kişinin lisans sahibi olmasının uygun olduğuna kanaat getirdiği ve bu yönde bir karar verdiği durumlar dışında dini bir kuruluş,
- Yukarıdakilerden herhangi biri, onların memurları veya ortakları tarafından kontrol edilen herhangi bir şirket,
- Bir reklam ajansı veya böyle bir ajans tarafından kontrol edilen veya yüzde 5'ten fazla hisseye sahip olduğu herhangi bir şirket.

OFCOM'un belirli durumlarda, yüzde 50'den daha az hisseye sahip bir kişinin, bir şirketi kontrol ediyor olarak kabul edilebileceğini belirleme yetkisine sahip olduğu unutulmamalıdır. Bilgi, başvuru sahibinin diskalifiye edilmiş bir kişi olup olmadığını belirlemeyle ilgiliyse, başvuru sahibinin OFCOM'u yanıltmak amacıyla yanlış bilgi vermesi veya bilgi vermemesi suç teşkil etmektedir. Bir kişi bu gibi durumlarda mahkûm edilirse, mahkeme başvuru sahibinin belirli bir süre lisans sahibi olmaktan diskalifiye edilmesine karar verebilmektedir. Bir diskalifiye kararı, hem ilgili kişi hem de direktörü olduğu veya yönetiminde yer aldığı herhangi bir şirket için geçerlidir. Başvuru sahibi veya formu imzalayan kişi, beyanı imzaladığı tarihte makul bir mazeret olmaksızın OFCOM'un sonradan farkına vardığı ve başvuru sahibinin bir oturum açmaya uygunluğu ile ilgili olduğunu düşündüğü herhangi bir konuyu beyan etmekte başarısız olursa, başvuru veya lisans sahibinin, lisans almaya uygun olup olmadığı sorusunu belirlerken bunu dikkate

almaktadır. Başvuru sahibinin, memurlarının ve kontrolörlerinin düzenleyici konularda dürüstlük ve bütünlük ile ilgili tüm hususları açıklaması beklenmektedir ("ofcom", "Eligibility requirements", 2022).

Lisanslı Hizmete Dair Genel Malumatlar

Başvuru sahibi, önerilen hizmetinin adını kendi seçmektedir. Adın kullanılabilmesini sağlamak, başvuru sahibinin sorumluluğundadır. OFCOM'un yasal yetki alanı, fikri mülkiyet konularını kapsamamakta ve önerilen hizmet adının, mevcut bir hizmet için benzer bir adla başvuru sahibinin kendi bakış açısına göre sorunlara neden olmayacağından emin olması gerekmektedir. OFCOM, bir başvuruda önerilen hizmet adını lisans kriterleriyle ilgili olabileceği ölçüde dikkate almaktadır. Yayına başlamadan önce uygun telif hakkı lisans kuruluşlarıyla anlaşmalar yapmak, başvuru sahibinin sorumluluğundadır. Lisans verilmesi, belirli bir adı kullanma hakkı oluşturmamaktadır.

Bir DTPS/DTAS lisansı, yalnızca DTT üzerinden iletim için geçerli olmaktadır. Hizmet; kablo, uydu, internet, cep telefonu veya başka bir teknoloji üzerinden verilecekse, TLCS lisansı başvurusunda bulunulmalıdır.

Ücretsiz yayın hizmeti, izleyicinin bunu doğru ekipmanla, herhangi bir ek abonelik veya ödeme olmaksızın alabileceği anlamına gelmektedir. Aboneliğe dayalı bir hizmet şifrelenmektedir. İzleyici hizmeti almak için, düzenli bir abonelik ile ödeme yapmalıdır. İzleme başına ödeme hizmeti, bir izleyici tarafından bir yayını izlemek için bir defaya mahsus olarak satın alınmaktadır.

Belirli, adlandırılmış bir hizmetle ilgili olarak bir lisans verilmekte ve yalnızca bu hizmetin sağlanmasına müsaade edilmektedir. DTPS ve DTAS lisansının yalnızca bir biçimi bulunmaktadır. Her lisans, lisans süresi boyunca lisans sahibi için geçerli olan aynı koşulları içermektedir. OFCOM, bir DTPS veya DTAS lisansı altında sağlanabilecek üç tür hizmeti tanımaktadır:

- Editoryal,
- Tele-alışveriş,
- Kendi reklamını yapma.

DTPS veya DTAS lisansı, başvurusu yaparken ne tür bir hizmet verilmesi planlandığı belirtilmelidir. Sağlanması seçilen hizmet türü, bu kuralların nasıl uygulanacağını ve hangi ücret kategorisinin başvuru sahibi için geçerli olduğunu etkileyeceğinden, televizyon reklamlarının programlanmasına ilişkin kuralların, dikkatli bir şekilde göz önünde

bulundurulması tavsiye edilmektedir. Bir ECTT tarafına yayın yapılması düşünülüyorsa, ECTT'nin gerektirdiği kurallara da uyulması gerekeceği unutulmamalıdır.

a) Bir editoryal hizmet, geleneksel program materyalleri ve planlanmış reklam araları ile normal bir program hizmetidir. Televizyon kanallarının çoğu (elektronik program rehberleri dahil) bu kategoriye girmektedir.

b) Tele-alışveriş, ödeme karşılığında mal veya hizmetlerin tedarikine ilişkin halka doğrudan tekliflerin yayımlanmasını içeren özel bir reklam biçimidir. Tele-alışveriş hizmetlerinde, editoryal hizmetlerle aynı sınırlara kadar spot reklamlara izin verilmektedir. Tele-alışveriş hizmetleri, halka doğrudan teklifler içermeyen materyalleri (izin verilen spot reklamlar dışında) yayımlayamamaktadır. Bu nedenle, bir tele-alışveriş hizmeti haber, spor, film, belgesel, drama vb. gibi geleneksel program ögelerini içermeyebilmektedir.

c) Bir öz-tanıtım hizmeti, yayıncının kendi ürünlerini, hizmetlerini veya kanallarını tanıttığı belirli bir reklam türüdür. Diğer ürün ve hizmetler için spot reklam ve tele-alışveriş pencerelerine, editoryal hizmetlerle aynı sınırlara kadar kendi kendini tanıtma hizmetlerinde izin verilmektedir. Kendi reklamını yapan hizmetler, yayıncının kendi mal veya hizmetlerinin tanıtımını yapmayan (izin verilen reklam ve tele-alışveriş dışında) materyal yayımlayamamaktadır. Bu nedenle bir öz-tanıtım hizmeti; haber, spor, film, belgesel, drama vb. gibi geleneksel program ögelerini içerememektedir.

İşlemsel kumar hizmetleri, editoryal çıktıdan ziyade bir tele-alışveriş hizmeti sağlıyor olarak değerlendirilmekte ve buna göre lisanslanmaktadır. Aynısı, başka türlü bir editoryal hizmet ve işlemsel kumar için de geçerli olmaktadır. Lisans sahipleri, bir tele-alışveriş hizmeti yerine, tamamen editoryal kumar temalı bir hizmet sağlamak isteyip istemediklerini belirlemeli ve buna göre lisans almalıdır. Bununla birlikte editoryal olarak nitelendirilmek için, bu tür hizmetler orijinal programlama sağlamalı ve izleyicilere ekrandaki hizmetlere katılmaları için açık veya zımni tekliflerin yapıldığı işlemsel kumarı içermemelidir.

Yüksek tarifeli telefon hatları veya metin mesajları kullanan etkileşimli televizyon hizmetleri, örneğin; yetişkin sohbeti, yetişkin seks sohbeti ve psişik programlama tele-alışveriş olarak sınıflandırılmaktadır. Birleşik Krallık Yayın Reklamcılığı Yasası, bu tür hizmetlerin özel olarak lisanslanmasını gerektirmektedir. Bu programlama, teklif edilen hizmetin bir parçası olarak düşünülüyorsa, lisansın ekinde bir referans yer almalıdır. Bu, lisansın ekinde ayrıntılı olarak belirtilmemişse, bu tür bir programlama sağlama yetkisi mümkün olmamaktadır ("ofcom", "Nature of the service", 2022).

Yayın İçerikleri

Başvuru sahibi, önerilen lisanslı hizmete dahil edilecek tüm içeriğin aşağıdakiler dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere ilgili kurallara uygun olmasını sağlamalıdır:

- Programlar, sponsorluk, ürün yerleştirme, adalet ve mahremiyet standartlarını kapsayan OFCOM yayıncılık kodu,
- İletilebilecek reklam miktarına (örneğin, saatte en fazla 12 dakika) ve reklamın ne zaman planlanabileceğine ilişkin sınırlar,
- Yayın reklamlarının içeriğine ilişkin standartları kapsayan yayın kodu.

Göz önünde bulundurulması gereken kodlar ve kurallar hakkında daha fazla ayrıntı için OFCOM'un televizyon yayını içeriğine yönelik uyumluluk kontrol listesine bakılmalıdır.

Bir ECTT tarafına yayın yapılması düşünülüyorsa, ECTT'nin gerektirdiği kurallara da uyulması gerekmektedir. Hem Birleşik Krallık hem de ECTT taraflarına bir yayın yapılması düşünülüyorsa, yayımlandıktan sonra ECTT kurallarına uyulması gerekmektedir.

Önerilen hizmet, ECTT'ye taraf olan birden fazla bölgede aynı anda yayımlanacaksa ve bu bölgeler arasındaki hizmette dil dublajı dışında herhangi bir farklılık olmayacaksa, ek lisansa sahip olunması gerekmemektedir. Program sırası veya yerel reklamcılık gibi farklılıklar olacaksa, ayrı bir lisansa ihtiyaç duyulmaktadır. Önerilen hizmet ECTT'nin geçerli olmadığı bölgede alınacaksa, başvuru sahibinin o bölgede ayrı bir lisansa veya bildirime gerek olup olmadığını öğrenmek için, yerel yayın düzenleyici makamla iletişime geçmesi gerekmektedir ("ofcom", "Broadcast content", 2022).

Hizmetin Uygunluğu

Başvuru sahibinin yayımlamayı teklif ettiği içeriğin, programlama ve reklamcılık için ilgili düzenleyici kod ve kurallara uymasını sağlamak için uygulayacağı düzenlemelerin açıklanması istenmektedir. Bunlar şunları içermektedir:

- OFCOM yayın kodu,
- Çapraz promosyon kodu,
- Televizyon Reklamlarının Programlanması Hakkında Yönetmeli,
- Televizyon Erişim Hizmetleri Yönetmeliği,
- BCAP kodu: Birleşik Krallık Yayın Reklamcılığı Yasası,
- Telefonla ücretli hizmetler kurumu uygulama kuralları.

Bir ECTT tarafına yayın yapılması düşünülüyorsa, ECTT'nin gerektirdiği kurallara da uyulması gerekmektedir. OFCOM, kısa süre içinde bunları danışmaktadır. Hem Birleşik Krallık hem de ECTT taraflarına bir yayın yapılması düşünülüyorsa, yayımlandıktan sonra yeni ECTT kurallarına uyulması gerekmektedir.

Başvuru sahibinin bir uyum görevlisi olmalıdır. Başvuru sahibi, önerilen lisanslı hizmetin OFCOM tarafından yayımlanan herhangi bir talimata uymak da dahil olmak üzere, lisansın gerekliliklerine uymasını sağlamak için OFCOM tarafından kabul edilebilir prosedürleri benimseyebilmelidir. Bu tür prosedürler şunları içerebilmektedir:

- Yeterli personel bulunmasını ve personelin yeterli kıdeme sahip olmasını sağlamak. Tüm personel, lisans gerekliliklerini (ilgili kod ve kurallara uygunluk dahil) ve hizmet için geçerli olan program ve reklam standartlarını tam olarak bilmelidir.
- Reklam izni için yeterli düzenlemeler yapmak.

Hem canlı hem de önceden kaydedilmiş (ve üçüncü şahıslardan alınan materyaller dahil) hizmette yayımlanan tüm materyallerin, OFCOM kod ve kurallarına uygun olmasını sağlamak lisans sahibinin sorumluluğundadır.

Bir lisans başvurusunda bulunmadan önce, televizyon yayını içeriğine ilişkin uyumluluk kontrol listesinin okunması önemlidir. Kontrol listesi, başvuru sahiplerine ve yeni lisans sahiplerine OFCOM lisanslarının bir koşulu olarak uymaları gereken yükümlülük ve kuralları anlamalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Potansiyel lisans sahipleri, güçlü uyum prosedürlerinin erken bir aşamada planlanıp finanse edilebilmesi için, düzenleyici sorumluluklarının potansiyel kapsamının farkında olmalıdır.

Uyum prosedürlerinin olması, DTPS ve DTAS lisanslarının bir koşuludur. Başvuru sahipleri, talep edilmesi halinde lisans sahiplerinin uyumluluk prosedürlerinin ayrıntılarını OFCOM'a sağlamaları gerektiğini bilmelidir.

OFCOM lisans koşullarının ciddi, kasıtlı, tekrarlanan veya dikkatsizce ihlal edilmesi durumunda, bir lisans sahibine yaptırım uygulayabilmektedir. OFCOM'un yaptırımları, lisans sahibine mali bir ceza verilmesini ve/veya lisansın iptal edilmesini içerebilmektedir ("ofcom", "Compliance of the service", 2022).

Avrupa Yapımları ve İçerik Kaynakları

2019 Yayıncılık Yönetmelikleri; 2003 tarihli İletişim Yasası'nı, Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Direktifinin Avrupa eserleri ve bağımsız yapımlarla ilgili mevcut

yükümlülüklerini, 'Birleşik Krallık'ın uluslararası yükümlülükleri' olarak tutmak üzere, yayın lisansları aracılığıyla OFCOM tarafından uygulanacak şekilde değiştirmektedir.

Avrupa eserleriyle ilgili benzer yükümlülükler, ECTT'de de mevcuttur. Avrupa yapımları aktarım saatlerinin %50'sinden fazlasını kapsamalıdır ve Avrupa bağımsız yapımları aktarım saatlerinin en az %10'unu oluşturmalıdır. Aşağıdakiler, Avrupa üretimleri için gerekliliklerden muaftır:

- Tamamen veya büyük ölçüde Avrupa dışı bir dilde progra yayımlayan hizmetler,
- Yerel veya bölgesel bir hedef kitleye hizmet eden ve ulusal bir ağın parçası olmayan hizmetler,
- Yalnızca haber veya spor etkinliği programı yayımlayan hizmetler, oyunlar, teletekst hizmetleri ya da tele-alışveriş

("ofcom", "European productions and sourcing of content ", 2022).

3.7.5.3. Televizyon Lisanslanabilir İçerik Hizmeti (Radio Licensable Content Service - TLCS) Lisansı

Bu bölüm, televizyon lisanslanabilir içerik hizmeti (TLCS) lisans başvuru sahiplerinin, lisans sürecini anlamalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Başvuru sahipleri, lisans verme süreci ve gereksinimleri hakkında ve başvurularında yer alması gereken bilgiler konusunda kendi bağımsız değerlendirmelerini yaparken kendi yasal tavsiyelerini almalıdır.

OFCOM, bir TLCS lisansı verse bile, uydu veya kablo platform sağlayıcılarından birinin hizmeti taşıyacağının garantisi bulunmamaktadır. Bu nedenle, kapasiteyi güvence altına almak ve platform sağlayıcılarla yapılan herhangi bir düzenlemeyle ilgili diğer maliyetler ve sözleşmeden doğan yükümlülükler hakkında soru sormak için, ilk olarak platform sağlayıcılarından biriyle iletişime geçilmelidir. OFCOM, bu konularda tavsiyede bulunamamaktadır.

TLCS, bir elektronik iletişim ağı (internet dahil) kullanılarak dağıtılan bir uydudan yayımlanan, bir televizyon hizmeti veya bir radyo multipleks tarafından sağlanan bir hizmettir. Hizmet iki temel kriteri karşılamalıdır:

a) Hizmet, "televizyon programları[23] veya elektronik program kılavuzları[24]" veya her ikisinin sağlanmasından oluşmaktadır.

b) Hizmet, vatandaşlar tarafından alınmaktadır. Bu, isteğe bağlı program hizmetlerini içermemektedir. Bir vatandaş hizmeti alabiliyorsa[25], hizmet normalde bu kriteri karşılamaktadır. Aşağıdaki hizmetler bir TLCS lisansı kapsamında değildir:

- Channel 3, 4 veya 5 lisansı kapsamında sağlanan bir hizmet,
- Freeview (Sayısal karasal Televizyon "DTT") hizmetleri, sayısal televizyon programı hizmeti (DTPS) ve sayısal televizyon ek hizmeti (DTAS),
- Yerel televizyon multipleksi aracılığıyla Freeview (DTT) üzerinde yayımlanan, belirli bir coğrafi alan için yerel bir sayısal televizyon hizmeti. Bunlar bölge bazında lisanslanmaktadır.
- Freeview'in yayın altyapısı için bir televizyon multipleks hizmeti,
- Belirli bir yerdeki belirli bir olayın kısa süreli kapsamı için sınırlı bir televizyon hizmeti,
- İnternet üzerinden sağlanan ve düzenlenmiş EPG'de görünmeyen doğrusal yayın hizmetleri,
- İki yönlü hizmetler. Video konferansı ve benzeri hizmetleri içermektedir.
- Kapalı kullanıcı grupları[26],
- Tek öncül sistemler[27],
- Birleşik Krallık'ta veya Avrupa Sınır Ötesi Televizyon Sözleşmesi'ne taraf olmayan ülkelerde bulunmayan yayınlar, normalde OFCOM tarafından lisanslanamamaktadır.

TLCS lisansları, bir hizmet sağlayıcı yerine tek bir hizmet için verilmektedir. Bu nedenle, üç ayrı hizmet sunan bir hizmet sağlayıcının, üç lisansa ihtiyacı olmaktadır. Bu aynı zamanda bir kablo veya uydu kanalının yalnızca bir kısmını kullanan veya bir dizi kanala yayılmış programlamayı içeren hizmetler için de geçerlidir. Bir şirket veya şahıs tarafından sahip olunabilecek TLCS lisanslarının sayısında, bir sınırlama yoktur.

---

[23] "Televizyon programları", geleneksel programları, reklamları, metinleri ve hareketsiz ve hareketli görüntüleri ve ayrıca bunlarla ilişkili tüm yardımcı hizmetleri (altyazı, sesli betimleme veya etkileşimli program geliştirmeleri gibi) içerir.

[24] "Elektronik program kılavuzları", programların ve program hizmetlerinin listelenmesi veya tanıtılmasından oluşan ve bunlara erişim sağlayan hizmetlerdir.

[25] İster ücretsiz ister abonelik için ödeme yaparak veya bir parça alıcı ekipman satın alarak olsun.

[26] Yalnızca belirli bir kişi kategorisi, örneğin bir meslek grubu tarafından alınabilen ve başka herhangi bir kişi tarafından bir maliyeti olsa bile alınamayan hizmetler.

[27] Bir elektronik iletişim ağı aracılığıyla yalnızca tek bir bina grubu içinde bulunan kişilere dağıtılan hizmetler.

Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden çıkışının ardından, bir hizmetin Birleşik Krallık yargı yetkisi kapsamına girip girmediğine ilişkin gereksinimler değişmiştir. OFCOM, yayıncılar için farklı bölgelere yayımlanan hizmetler hakkında rehberlik yayımlamıştır. Bu, OFCOM'un bölgesel reklamcılık veya diğer bölgesel programlama konusundaki konumunu belirlemektedir. Hizmetlerini birden fazla bölgede göstermeyi amaçlayan yayıncılar, bu değişikliklerin önerilen hizmetlerini nasıl etkilediğini dikkate almalı ve buna göre, bir lisans başvurusunda bulunduklarından emin olmalıdır. Başvuru sahipleri, teklif ettikleri hizmetlerin bir TLCS lisansı gerektirip gerektirmediğini değerlendirmekten kendileri sorumludur. OFCOM, bir lisansa ihtiyaç olup olmadığını başvuru sahibi için belirleyememektedir ("ofcom", "TLCS (Television Licensable Content Services)", 2022).

Elektronik Program Kılavuzları

2003 İletişim Yasası'nın 310 (8) bölümü, bir elektronik program rehberini (EPG) aşağıdakilerden oluşan bir hizmet olarak tanımlamaktadır:

- Sağlayıcıları, kılavuzun sağlayıcısından başka kişiler olan veya bunları içeren herhangi bir veya daha fazla program hizmetinde yer alan programların bazılarının veya tümünün listelenmesi, tanıtımı veya hem listelenmesi hem de tanıtımı ve
- Rehberde listelenen veya tanıtılan program hizmetlerine tamamen veya kısmen erişim elde etmek için bir tesis anlamlarına gelmektedir.

Yayıncılık düzenlemeleri 2003 İletişim Yasasını, düzenlenmiş bir EPG'den oluşan veya bu yollarla erişilen hizmetlerin, bir OFCOM yayın lisansına sahip olması gerektiği şekilde değiştirmektedir. Düzenlenmiş EPG olmayan bir EPG sağlayıcısının, Birleşik Krallık'ta bir lisansa ihtiyacı yoktur. Ancak, Dışişleri Bakanı EPG'leri veya sağlayıcılarını belirleyebilmekte ve böylece bunları düzenlenmiş EPG'lere dönüştürebilmektedir. Bir EPG sağlanması düşünülüyorsa, hizmetin başlamasından önce yasal durumu belirlemek için, OFCOM ile iletişime geçilmelidir. Başvuru sahiplerinin detayları, daha sonra hizmetleri belirleyebilecek olan Sayısal Kültür, Medya ve Spor Departmanı ile paylaşılmaktadır. EPG hizmetleri sağlamak için lisans başvurularının işlenmesi, televizyon programı hizmetleri sağlamak için yapılan başvurulardan çok daha uzun sürmektedir.

2019 Yayıncılık Düzenlemeleri, AB'den çıkış gününde OFCOM'dan bir TLCS veya DTAS lisansı altında sağlanan EPG'lerin düzenlenmiş EPG'lere tabi olmasını

sağlamaktadır. Çıkışın ardından OFCOM, web sitesinde düzenlenmiş EPG'lerin bir listesini yayımlamayı amaçlamaktadır.

Bir lisanslı hizmet elektronik program rehberi ise, OFCOM'un elektronik program rehberlerine ilişkin uygulama esaslarına ve ilgili içerik kurallarına uygun olmalıdır. Başvuru sahipleri, teklif ettikleri hizmetlerin bir TLCS lisansı gerektirip gerektirmediğini değerlendirmekten sorumludur ("ofcom", "Electronic Programme Guides", 2022).

Yıllık Lisans Ücreti

Bir lisans verilirse, lisans sahibi lisansının bir koşulu olarak OFCOM'a yıllık bir ücret ödemek zorundadır. Ücretler, yıllık olarak yenilenmekte ve her yıl 31 Mart tarihine kadar yayımlanmaktadır. Editoryal hizmetler için yıllık ücretler, televizyon sektöründe reklam, sponsorluk, abonelikler ve etkileşimli faaliyetlerden elde edilen herhangi bir ciro ile ilgili olan 'ilgili ciro' yüzdesine dayanmaktadır. Asgari ücret, şu anda mevcut yıl için 1.000 £ olmaktadır. Yayıncının kendi ürünlerini, hizmetlerini veya kanallarını tanıttığı belirli bir reklam türünden oluşan bir öz-tanıtım hizmetinden, ücretlendirme yılı için asgari 1.000 £ ücret alınmaktadır. Tele-alışveriş hizmetleri için, sabit bir yıllık ücret bulunmaktadır. Mevcut yıl için, mevcut sabit ücret £2.000 olmaktadır. Lisans sahiplerinin, yıllık lisans ücretlerini zamanında ödemeleri önemlidir. Ücretlerin faturada belirtilen tarihe kadar ödenmemesi durumunda, OFCOM ilgili lisans koşulunun ihlal edilip edilmediğini araştırmakta ve mali bir ceza verip vermeyeceğini veya lisansı iptal edip etmeyeceğini değerlendirmektedir. Yıllık ücret otomatik ödeme yoluyla ödenmek istiyorsa, başvuruya bir otomatik ödeme talimatı formu eklenmelidir ("ofcom", "Annual licence fee", 2022).

Başvuruları Değerlendirmek İçin Zaman Çizelgeleri

Başvuru sahipleri, elektronik başvurunun alındığının teyidi olarak broadcast.licensing@ofcom.org.uk adresinden bir otomatik cevap almaktadır. Otomatik cevabın alınmaması durumunda, başvuru sahibi OFCOM iletişim merkezini arayarak yayın lisansı ekibiyle görüşmelidir. Başvuruları posta yoluyla yapan adaylara, beş iş günü içinde posta yoluyla bir alındı bildirimi gönderilmektedir.

Bir ilke olarak OFCOM'un amacı, televizyon program hizmetlerini yayımlamak isteyen hizmetler için 25 iş günü içinde lisans vermektir. Ancak, bu garanti edilmemektedir. Başvurular, ilk gelen ilk hizmet alır, esasına göre değerlendirilmekte ve yoğun dönemlerde

başvuruların değerlendirilmesi daha uzun sürebilmektedir. Zaman çerçevesi, ayrıca başvuru sahibi tarafından başvuru formunda ve beraberindeki belgelerde tam ve doğru bilgilerin sağlandığını varsaymaktadır. Başvurular, istenen tüm bilgiler gönderilmeden değerlendirmeye alınmamaktadır. EPG hizmetleri sağlamak için başvurular önemli ölçüde daha uzun sürmektedir. Mülkiyet kısıtlamaları ve uygunluk gerekliliklerivle ilgili potansiyel sorunların ortaya çıktığı başvuruların değerlendirilmesi daha uzun sürebilmektedir. Dini organlara sahip başvuru sahiplerine, başvurularının OFCOM tarafından değerlendirilmesi için daha uzun süre beklemeleri tavsiye edilmektedir. EPG hizmetleri sağlamak için yapılan lisans başvurularının işlenmesi, televizyon programı hizmetleri sağlamak için yapılan başvurulardan çok daha uzun sürmektedir.

OFCOM'un, mevcut bir lisans sahibine karşı sahip olduğu herhangi bir lisansın iptaline yol açabilecek yaptırım prosedürleri başlattığı durumlarda, genellikle aynı lisans sahibi veya ona bağlı bir kişi ya da kuruluş tarafından yapılan yeni lisans başvurularını dikkate almamaktadır. OFCOM'un bir başvuruyu tam olarak değerlendirebilmesi için, başvuru sahibinden daha fazla bilgi veya açıklama talep etmesi gerekebilmektedir. Bir ay içinde daha fazla bilgi talebine cevap alınmazsa, başvurunun geçerliliğini yitirdiği kabul edilmektedir ("ofcom", "Timescales for assessing applications", 2022).

Uygulamalar ve Lisanslı Hizmetler Hakkında Bilgilerin Yayımlanması

Bir lisans verildiğinde, hizmetin adı ve lisans sahibinin iletişim bilgileri OFCOM'un web sitesinde yayımlanmaktadır. Bunlar, başvuru formunda verilen detaylardır. Yayımlanan bilgilerle ilgili herhangi bir sorun varsa veya bu bilgilerde herhangi bir değişiklik olursa, yayın lisansı ekibiyle e-posta yoluyla iletişime geçilmelidir. OFCOM, verilen TLCS lisanslarını kamuya açık belgeler olarak kabul etmekte ve lisansların kopyalarını, talep üzerine üçüncü şahısların kullanımına sunmaktadır. OFCOM ayrıca, geçen ay içinde lisanslanan yeni hizmetleri, iptal edilen lisansları, lisans transferlerini ve lisanslı hizmetin adındaki veya yapısındaki değişiklikleri listeleyen aylık bir güncelleme yayımlamaktadır. Lisans güncellemeleri, web sitesinde mevcuttur ("ofcom", "Publication of information about applications and licensed services", 2022).

Yargı Yetkisi

Hizmetin, Birleşik Krallık yetki alanına girip girmediğini belirlemek için şirketin çeşitli faaliyetlerini nerede yürüttüğü ve önerilen hizmetin teslim yönteminin ayrıntıları istenmektedir. Bir lisans verilirse, bunun TLCS lisansının bir koşulu olduğunun farkında olunmalıdır. Lisans sahibinin, hizmetin ilgili ülkenin yetki alanına girdiği kriterleri etkileyebilecek herhangi bir değişikliği makul bir şekilde mümkün olan en kısa sürede OFCOM'a bildirmesi gerekmektedir.

Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden çıkışını takiben, 2019 Yayıncılık Düzenlemeleri, bir hizmetin Birleşik Krallık'ın yetki alanına girip girmediğine ilişkin, 2003 tarihli İletişim Yasası'nı değiştirmektedir. Aşağıdaki yargı yetkisi gereklilikleri artık geçerli olmaktadır:

a) Hedef ülke lisanslaması: Bir Birleşik Krallık elektronik program rehberinde (EPG) görünen herhangi bir televizyon kanalının, Birleşik Krallık'ta lisanslanması ve düzenlenmesi gerekmektedir. Bunun istisnaları, Avrupa Sınır Ötesi Televizyon Sözleşmesi'ne (ECTT) taraf ülkelerden gelen televizyon kanalları TG4, RTÉ1 ve RTÉ2 gibi İrlanda kanallarıdır.

b) Avrupa Sınır Ötesi Televizyon Sözleşmesi (ECTT): ECTT; bir Avrupa Konseyi anlaşmasıdır. Birleşik Krallık'ta bulunan televizyon kanallarının başka bir ECTT ülkesine yayın yaptığı durumlarda, bunların ECTT hükümlerine göre düzenlenmesi gerekmektedir. Hizmet, Birleşik Krallık'ta düzenlenmiş EPG'de görünmese bile durum böyle olabilmektedir.

ECTT'nin 4. maddesine göre; bir ECTT tarafının ilgili makamı tarafından lisanslanmış ya da başka bir şekilde yetkilendirilmiş bir veya daha fazla ECTT tarafında, televizyon program hizmetlerinin yeniden iletimi ve alımı özgürlüğünü sağlamaktadır.

ECTT, yalnızca bir ECTT tarafının yargı yetkisi altındaki bir hizmetin bir başkasına iletildiği veya yeniden iletildiği durumlarda geçerlidir. Bir hizmet, ilgili ECTT ülkesinin tüm bölümlerinden alınabiliyorsa ve ilgili devlette lisanslı veya başka bir şekilde düzenlenmiş bir EPG aracılığıyla erişilebiliyorsa ya da sağlayıcısının merkez ofisi ilgili devlette bulunan ve bu devletin EPG'leri düzenlemediği bir EPG aracılığıyla erişilebiliyorsa ilgili ECTT ülkesine yayın olarak kabul edilmektedir ("ofcom", "Licensing jurisdiction scenarios", 2022).

Birincil Kuruluş Kriterleri

ECTT kapsamında ilk değerlendirilmesi gereken, görsel-işitsel medya hizmetleri direktifi kapsamında Avrupa Birliği'ne üye bir ülkede kurulu olup olmadığıdır. Eğer öyleyse, ECTT yayıncıyı orada ECTT amacıyla kurulmuş saymaktadır. Bir AB üyesi ülkede yerleşiklik durumu söz konusuysa ve o ülke ECTT'de değilse, ECTT'nin dışında kalındığı kabul edilmektedir. Birleşik Krallık'ta düzenlenmiş bir EPG üzerinde görünülüyorsa, yine de OFCOM'dan lisans alınması gerekebilmektedir. ECTT'nin 5. maddesinde belirtilen kriterler, bir yayıncının aşağıdaki durumlarda bir ECTT tarafının yargı yetkisine gireceğini belirtmektedir:

a) Bir yayıncının merkez ofisi o ülkede ise ve programları ile ilgili editoryal kararlar o ülkede alınırsa,

b) Bir yayıncının merkezi bir ülkede bulunuyorsa, ancak programlarına ilişkin editoryal kararlar başka bir ülkede alınmışsa, işgücünün önemli bir bölümünün yayın takibinde yer aldığı ülkede kurulmuş kabul edilmektedir.

c) Programla ilgili faaliyetlerin takibinde yer alan işgücünün önemli bir kısmı bu ülkelerin her birinde faaliyet gösteriyorsa, yayıncının merkezinin bulunduğu ülkede yerleşik olduğu kabul edilmektedir.

d) Programla ilgili faaliyetlerin takibinde yer alan işgücünün önemli bir kısmı, ne programlarıyla ilgili editoryal kararların alındığı ülkede ne de başvuru sahibinin merkezinin bulunduğu ülkede faaliyet gösteriyorsa, yayıncı o ülkenin ekonomisiyle istikrarlı ve etkin bir bağ sürdürmek kaydıyla, yasal olarak yayın yapmaya başladığı ülkede kurulmuş kabul edilmektedir.

e) Bir yayıncının merkezi bir ülkede bulunuyorsa, ancak programlarına ilişkin kararlar üçüncü bir ülkede alınmışsa veya programla ilgili faaliyetlerin takibinde yer alan işgücünün önemli bir bölümünün o ülkede faaliyet göstermesi şartıyla ilgili ülkede kurulmuş sayılmaktadır ("ofcom", "Primary establishment criteria", 2022).

3.7.5.4. Yerel Sayısal Televizyon Programı Hizmet Lisansı (Local Digital Television Programme Service Licence- L-DTPS)

Yerel sayısal televizyon program hizmetleri (L-DTPS), yerel televizyon multipleks aracılığıyla Freeview'de (DTT) belirli yerel alanlarda yayımlanan bireysel hizmetlerdir ("ofcom", "L-DTPS (Local TV)", 2022).

L-DTPS Lisansı Başvurusu

19 Kasım 2014'te OFCOM, 700 MHz bandında spektrumu mobil veri kullanımı için kullanılabilir hale getirme kararını açıklayan bir bildiri yayımlamıştır. Bu, yerel televizyon de dahil olmak üzere sayısal televizyon yayımlamak için kullanılan spektrum bandının bir parçasıdır. Kullanım değişikliğini sağlamak için, sayısal televizyon tarafından kullanılan frekansların yeniden planlanması gerekmektedir.

OFCOM'un yerel televizyon lisanslarına başvuru ilanları, başvuranların iş planlarını yapmalarına yardımcı olmak için her zaman kapsam hakkında bilgi içermektedir.

OFCOM'un Yerel Televizyon Lisanslaması

Parlamento tarafından, OFCOM'a yeni nesil yerel televizyon hizmetlerini lisanslamak için gerekli yetki ve görevleri veren üç karar alınmıştır. OFCOM, yerel televizyon için bir lisans çerçevesi oluşturmak gayesiyle, bu yeni yetki ve görevleri nasıl kullanacağı konusunda istişarelerde bulunmuştur. Yerel televizyon multipleks ve yerel televizyon kanallarının ilanını ve lisansların nasıl verileceği ve nasıl düzenleneceği bu istişareler sonucuna göre belirlenmektedir. OFCOM, istişarelerde ilanını yapmayı düşündüğü lisanslara, yerel sayısal televizyon programı hizmet lisanslarına ve yerel multipleks lisansına yönelik gelen yorumları da değerlendirmiştir.

L-DTPS lisansı yalnızca bu yerel multipleks, yani sayısal karasal televizyonda (DTT) taşınan bir hizmet içindir. L-DTPS lisans sahipleri, hizmetlerini ticari müzakerelere tabi olarak uydu ve/veya kablolu ve/veya çevrim içi olarak dağıtmak isteyebilmektedir. Bu tür eş zamanlı yayınlar için ayrı bir televizyon lisanslanabilir içerik hizmeti (TLCS) lisansı gerekmektedir.

Lisanslama Sürecinin Yapısı

Yerel multipleks lisansı ve L-DTPS lisansları, yerel sayısal televizyon programı hizmeti için ilgili yerde kapasiteyi kullanılabilir kılmak amacıyla birbiriyle ilişkili durumdadır. 21 lokasyonda minimum kapsama kapasitesi ile tüm yerel hizmetleri taşıyacak, tek bir yerel multipleks lisansının ilanı yapılmaktadır. Asgari 21'in üzerinde hangi ek yerlerin kapsanacağını önermek, bu lisans için başvuranların görevi olmaktadır. Aynı anda, minimum kapsama kapasitesindeki 21 lokasyonun her biri için ayrı L-DTPS lisanslarının ilanı yapılmaktadır.

Hem yerel multipleks lisansı hem de L-DTPS lisansları 13 haftalık bir süre için ilan edilmektedir. OFCOM, son başvuru tarihlerinden kısa bir süre sonra başvuruları ve sonrasında lisansları mümkün olan en kısa sürede yayımlamaktadır. Başarılı yerel multipleks lisansı sahibi tarafından önerilen diğer konumlar, yerel hizmet lisanslamanın ikinci aşamasını oluşturmaktadır ("webarchive.nationalarchives.gov.uk", "How Ofcom licences local TV", 2022).

Yerel Multipleks Lisansının Kapsayacağı Yerler

Çoğu senaryoda, yerel multipleks sağlayıcısı için minimum 20 lokasyonun kullanıma sunulmasının uygun olacağını öne süren bir analiz yapılmıştır. Sheffield, minimum konumlar listesine eklenmiştir. Asgari listede yer almayan en büyük Birleşik Krallık şehri olarak, herhangi bir yerel multipleks lisans başvurusunda bulunanların bunu kendi ek kapsamlarında önermesi çok muhtemeldir ve eklenmesinin multipleksin uygulanabilirliğini önemli ölçüde değiştirmeyeceği düşünülmektedir. Dolayısıyla, herhangi bir yerel multipleks lisans adayının önerilen 20 yeri ve Sheffield'ı kapsaması şart koşulmaktadır.

L-DTPS lisanslarının ilanı yapılan lokasyonlar: Belfast, Birmingham, Brighton & Hove, Bristol, Cardiff, Edinburgh, Glasgow, Grimsby, Leeds, Liverpool, Londra, Manchester, Newcastle, Norwich, Nottingham, Oxford, Plymouth, Preston, Sheffield, Southampton ve Swansea'dir.

Multipleks lisansı için başvuranlar ilk 21'e ek olarak, kapsamak üzere ek yerler önermeye davet edilmektedir. Önerilen ek yerlerin sayısı, yerel çok katlı lisansın verilmesi için bir kriter oluşturmaktadır. Planlama çalışmasında, yerel bir televizyon hizmeti sunmanın teknik olarak mümkün olduğu yerlere bağlı olarak, yerel televizyon için diğer olası 44 yer belirlenmiştir. Bu 44 lokasyonun 28'i ve orijinal listede yer almayan iki lokasyon için potansiyel L-DTPS lisansı başvuru sahiplerinden düşünceleri alınmıştır.

Bir L-DTPS lisansının ilanının yapılabilmesi için, konumun yerel multipleks tarafından kapsanmasının teknik olarak mümkün olması ve potansiyel bir L-DTPS lisans adayının bulunması gereklidir. Bu nedenle, multipleks lisansı için başvuranlar, ek kapsamlarını önerirken aşağıdakiler arasından seçim yapabilmektedir:

OFCOM'un en az bir potansiyel L-DTPS lisans başvuru sahibinden ilgi beyanı aldığı ve bir hizmet sunmanın teknik olarak mümkün olduğu 28 konum şunlardır: Ayr, Basingstoke, Bedford, Derry/Londonderry, Guildford, Kidderminster, Limavady, Luton, Maidstone, Malvern, Stoke on Trent, York, Aberdeen, Bromsgrove, Carlisle, Dundee,

Inverness, Middlesbrough, Reading, Scarborough, Stratford upon Avon, Tonbridge, Bangor, Barnstaple, Cambridge, Hereford, Mold ve Salisbury'dir.

Yerel multipleks lisans adayı, potansiyel bir L-DTPS lisans adayı olduğunu kanıtlayabilirse, teknik fizibilite belirlenen 16 konum: Burnley, Carmarthen, Dover, Elgin, Falkirk, Gloucester, Greenock, Haverfordwest, Haywards Heath, Hemel Hempstead, Keighley, Lancaster, Poole, Reigate, Shrewsbury ve Telford'u kapsamaktadır.

Yerel multipleks lisans adayının teknik fizibilite ve potansiyel bir L-DTPS lisans adayı olduğunu gösterebileceği diğer herhangi iki konum olan Leicester ve Solihull'a ilgi düşünceler olmuştur. Ancak, başvuru sahiplerinin ilgi göstermeleri gerekmektedir.

Başarılı yerel multipleks lisans adayı tarafından önerilen 21'in üzerindeki ek konumlar, lisanslarında bağlayıcı bir kapsam taahhüdü haline gelmekte ve lisanslamanın ilk aşaması tamamlandıktan kısa bir süre sonra onlar için, L-DTPS lisanslarının ilanı yapılmaktadır ("webarchive.nationalarchives.gov.uk", "Coverage", 2022).

Yerel Multipleks Lisansı İçin Ek Koşullar ve Gereksinimler

Başvuru sahiplerinden, ek sahalar tamamlanır tamamlanmaz kapsanacak şekilde, minimum 21 lokasyonun zamanında inşasının teklif edilmesi beklenmektedir. Tüm DTT platformunu etkileyen daha geniş spektrumlu gelişmeler, beş yıldan az olmamak kaydıyla OFCOM'un lisansı değiştirme veya feshetme hakkını saklı tutacağı anlamına gelse de yerel multipleks lisansı 12 yıllık olmaktadır. Yerel multipleks, her lokasyonda lisanslı yerel hizmet için kapasite ayırmalıdır. Ayrıca, diğer iki standart tanımlı video akışını taşımak için yeterli olan ek kapasiteden istediği herhangi bir ticari kullanımı yapabilmektedir. Bu kapasiteyi kullanan diğer tüm hizmetlerin, normal Yayıncılık Yasası rejimi kapsamında lisanslanması gerekmektedir.

Yerel multipleks lisansı sahibinin, bireysel hizmet lisansı sahipleriyle ve tüm yerel hizmet lisansı sahiplerinden oluşan bir organla iş birliği yapması gerekmektedir. Yerel multipleks lisansı sahibi, L-DTPS lisansı sahibinden, o tesisi sağlayan yerel multipleks lisansı sahibinden, net işletme maliyetini aşan bir taşıma maliyeti talep edememektedir. Mevzuat, OFCOM'a bu maliyetle ilgili bir anlaşmazlık olması durumunda, yerel multipleks lisansı sahibi tarafından tahsil edilecek tutarın belirlenmesinde yetki vermektedir.

Arqiva tarafından yayımlanan, ağ erişimi ve yönetilen aktarım hizmetlerinin sağlanmasına yönelik referans teklifler, herhangi bir yerel multipleks lisans adayına olası

aktarım maliyetleri hakkında bir gösterge sağlamaktadır. Ancak, hiçbir başvuru sahibinin her iki hizmet türü için de Arqiva'yı kullanması gerekmemektedir.

BBC Trust'tan sağlanan fonlara dayanan, yerel multipleks lisansı için başvuran herhangi bir başvuru sahibi, bunu güvence altına almak için gerekli olan tüm kriterleri karşıladığını göstermelidir. Verilmesinin ardından, bir hibe sözleşmesi imzalanana kadar lisans fiilen verilmemektedir.

2014 yılı sonundan itibaren, televizyon multipleks lisansları için yönetilen teşvik fiyatlandırması, OFCOM ilkelerine göre spektrum ücretleri uygulaması planlanmıştır. Bunun yerel televizyon üzerindeki etkisi, dikkate alınmaktadır. Herhangi bir etkiyi ele almak veya azaltmak için uygun olabilecek politika veya düzenleyici değişiklikler incelenmektedir.

Yerel Multipleks Lisanslama Süreci

OFCOM, başvuru sahiplerinin tekliflerini yasal kriterlere ve genel görevlerine göre değerlendirmektedir. Bunlar, başvuru sahibi tarafından önerilen kapsam için zaman çizelgesi, başvuru sahibinin önerilen hizmeti kurma ve lisans süresi boyunca sürdürme yeteneğini ve başvuru sahibi tarafından yerel sayısal televizyon programı hizmetlerini teşvik etmek için yapılan teklifleri oluşturmaktadır ("webarchive.nationalarchives.gov.uk", "Invitation to Apply for a Local Multiplex Licence", 2022).

3.7.5.4. L-DTPS Lisans Koşulları ve Gereksinimleri

Yerel hizmetlerin, tüm televizyon yayıncıları için geçerli olan genel yükümlülüklerin yanı sıra, özel içerik yükümlülükleri de olmaktadır. Olağan durumlarda, hizmetin yayımlanacağı stüdyo ve/veya hizmetin ana yapım üssü lisanslı alan içinde yer almalıdır.

L-DTPS lisans başvuru sahiplerinin, programlama çıktılarını ve yasal kriterleri nasıl karşılayacağını açıklamaları gerekmektedir. Lisans başvuru sürecinin bir parçası olarak hazırlanan programlama taahhütlerinde yerel çıktılarını özetlemektedirler. Bunlar, başarılı başvuru sahibinin L-DTPS lisansına yazılmakta ve lisans sahipleri, bu taahhütlere tabi tutulmaktadır.

Yerel hizmetlerin siyasi parti yayınlarını taşıması gerekmaktedir. OFCOM, herhangi bir yerel hizmet yayımlanırken, yerel lisans sahipleri için rehberlik içeren yeni bir kılavuz seti yayımlamak amacıyla, bu yükümlülüğe ilişkin rehberliğine danışmaktadır. OFCOM, yerel televizyon hizmetlerinin, yerel demokratik süreçle ilişki kurmasını beklemektedir.

Lisans başvuru formu, başvuru sahiplerini yerel haberler ve güncel olaylar aracılığıyla yurttaşlık anlayışını, adil ve bilgili tartışmaları kolaylaştırmak için hangi programları önerdiklerini düşünmeye davet etmektedir.

L-DTPS lisansı sahipleri, OFCOM'un Yayıncılık Yasası ile reklamın programlanmasına ilişkin kurallarına ve Birleşik Krallık Yayın Reklamcılığı Yasası'na uymak zorundadır. Altyazı, işaret dili ve sesli betimleme ile ilgili gereksinimleri belirleyen, OFCOM'un Televizyon Erişim Hizmetleri Yönetmeliği'ne uymaları gerekir. L-DTPS lisans sahiplerinin, ayrıcalıklı ücretli bir hizmet aracılığıyla satın alınabilecek bir sohbet hizmeti için, pornografik materyal ve daha uzun reklam yayımlamaları özellikle yasaklanmaktadır. Birleşik Krallık dışından alınamayan herhangi bir L-DTPS direktifinde belirtilen reklam, minimum kısıtlamalarından muaf tutulmaktadır. Hükûmet, yerel hizmetlerin üretimlerinin %10'unu bağımsız üretim şirketlerinden işletmeye alma zorunluluğunu ortadan kaldıracak yeni bir yasa çıkarma niyetinin sinyallerini vermiştir. Bu, tüm yayıncılar için bir zorunluluk olmakta ve yasada yapılacak olası bir değişiklikle kaldırılmazsa, geçerli olmaktadır.

L-DTPS lisans sahiplerinin hizmeti, yerel multipleks lisans sahiplerine, her zaman bir arayüz noktasında ve belirli bir teknik formatta kullanılabilir hale getirmesi gerekmektedir.

Lisanslar, karşılıklı bağımlılıkları nedeniyle yerel multipleks lisansı ile sınırdaş olacak bir süre içinde verilmektedir. Bu nedenle ilk 21 L-DTPS lisansı, yerel multipleks lisans süresine göre kesin lansman tarihlerine bağlı olarak 12 yıla kadar geçerli olmaktadır. Daha sonra ilanı yapılan herhangi bir L-DTPS lisansı, daha kısa bir süre için verilmektedir.

L-DTPS lisansı sahiplerinden, çıktılarının tam kayıtlarını 60 gün boyunca tutmaları ve OFCOM'un bu gelişmekte olan sektör hakkında raporlama yapma konusundaki yasal yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için, yıllık veriyi paylaşmaları gerekmektedir.

L-DTPS lisans sahipleri, yerel televizyon sağlanmasını kolaylaştırmak için birbirleriyle ve yerel multipleks lisans sahibi ile iş birliği yapmalı ve bu hükmü kolaylaştırmayı amaçlayan bir tüzel kişiliğin oluşumuna katılmalıdır. Tüzel kişilikle iş birliği içinde hizmeti izleyenlerin sayısını ölçmeye çalışmalı ve bu kuruluşu yerel bir multipleks lisansı için başvuruda bulunmaya veya bir reklam yayımlandığında veya kullanılabilir hale geldiğinde pazarlık etmeye teşvik etmelidirler ("webarchive.nationalarchives.gov.uk", "Applying for an L-DTPS Licence", 2022).

L-DTPS Lisanslama Süreci

OFCOM, önce herhangi bir başvuru sahibinin lisans almaya uygun olduğunu belirlemekte, ardından yasal kriterlerde birbirleriyle nasıl karşılaştırıldıkları temelinde, başvuru sahipleri arasında değerlendirme yapmaktadır. Başvuru sahiplerinin, önerilen hizmeti sürdürme yeteneklerini OFCOM'un değerlendirebilmesi için, programlama tekliflerini ve ayrıca iş planlarını sunmaları gerekmektedir. Kurulum ve ilk üç yıllık işletme için finansal bilgiler, bütçeler ve finansman dahil olmak üzere lisans süresi için net bir iş planı ve strateji talep edilmektedir. Başvuru sahiplerini, başvurularının bir parçası olarak yoğun zamanlarda ne kadar yerel programın olacağı ve farklı bir kuruluş tarafından ne kadar yayın malzemesinin üretilebileceği de dahil olmak üzere, önerilen yerel programlama ve yönlerinin belirlenmesi istenmektedir. OFCOM, niceliksel gereksinimler koymamaktadır. Ancak, haberleri yerel televizyon içeriğinin en önemli türü olarak görmektedir. Başvuru sahipleri, yerel televizyonun kamu sübvansiyonunu ve kamu amaçlarını göz önünde bulundurarak makul bir haber ve güncel olay sunmalıdır.

OFCOM'un haftada toplam yedi saatten daha az haber yayını yapmanın en küçük L-DTPS lisans sahibi için bile fazla külfetli olduğunu düşünmesi olası değildir. Bu, yayın çıktısının süresini ifade etmekte ve önemli bir kısmı yoğun saatlerde olduğu sürece, bunun nasıl planlanabileceğine ilişkin tekliflere açık olmaktadır. Teklifleri, operasyon ölçeği ve mevcut kaynaklar bağlamında değerlendirmektedir. OFCOM, haber rehberliği ile ilgili yorumları değerlendirmektedir. Gazetecilik odaklı haberlere öncelik vermeyi amaçlamaktadır.

Başvuru sahiplerinden, belirli bir lansman tarihi önermeleri istenmektedir. Yerel multipleks lisansı verildiğinde önerilen inşa programı, önerilen L-DTPS başlatma tarihleriyle karşılaştırılmakta ve taraflar arasındaki görüşmenin ardından uyumlu hale getirilmektedir.

L-DTPS'lerin, DTT elektronik program rehberinde konumlandırılmasıyla ilgili olarak, DMOL (DTT'de kanal numaralarının yönetiminden ve tahsisinden sorumlu kuruluş) istişare için öneriler belirlemiştir. Uydu veya kablo üzerinden eş zamanlı yayın yapmak isteyen herhangi bir L-DTPS hizmetinin EPG konumu hakkında daha fazla netlik isteyen alınan cevapların ardından, OFCOM; Sky, Virgin ve Freesat'a bu platformlardaki olası konumlandırmanın onayını isteyen bir evrak yazmaktadır. Alınan cevaplar, L-DTPS başvuruları kapanmadan önce web sitesinde yayımlanmaktadır. Böylece potansiyel lisans sahipleri, iş planlarında bunu dikkate alabilmektedirler.

BBC, hem yerel televizyon multipleks finansmanı hem de L-DTPS lisans sahiplerinden içerik satın alınması için önerilen gereksinimleri ve süreçleri belirlemektedir ("webarchive.nationalarchives.gov.uk", "L-DTPS Award Decisions and Previous Invitations to Apply for L-DTPS Licences", 2022).

3.7.6. Bir Etkinlik İçin Kısıtlı Hizmetler Lisansı (RTSL-E)

RTSL-E, belirli bir etkinlik için televizyon programlarının yayımlanmasına izin veren bir lisanstır. Kısıtlı bir televizyon hizmetini yayımlamak için, hem Yayın Yasası lisansı hem de Telsiz Telgraf Yasası lisansı gereklidir.

Bu bölümdeki bilgiler, o yerde belirli bir etkinliği televizyonda yayımlamak isteyen kısıtlı televizyon hizmeti etkinliği (RTSL-E) lisansı başvuru sahiplerine, genel bir rehberlik ve lisanslama sürecine, lisans gereksinimlerine ve lisans sahiplerine tabi olduğu koşullara ilişkin genel bir bakış sağlamaktadır.

OFCOM, 1990 Yayıncılık Yasası, 1996 Yayıncılık Yasası ve 2003 İletişim Yasası uyarınca, RTSL-E vermeye yetkilidir. Başvurunun başarılı olması halinde, OFCOM iki adet lisans vermektedir. Bunlar, hizmetin içeriği için bir Yayın Yasası lisansı ve frekans kanalının kullanımı için ise bir Telsiz Telgraf Yasası lisansıdır. Bir lisansın verilmesi, gerçekten lisanslı hizmeti alabilecek alanın büyüklüğü veya yeri konusunda, OFCOM adına herhangi bir garanti anlamına gelmemektedir. Başvuru sahipleri, bir RTSL-E iletim lisansı verilmesinin lisans süresinin ötesinde, yerel televizyon veya belirli kısıtlı televizyon hizmetlerinin sağlanması için, frekansın sürekli kullanımına ilişkin bir hak anlamına gelmediğini bilmelidir.

Bir RTSL-E hizmeti için başvuruyu değerlendirirken OFCOM, başvuru sahibinin önceki lisans sahibi olarak uygunluk kaydı da dahil olmak üzere ilgili tüm hususları dikkate almaktadır. Tüm başvurular, esasa göre değerlendirilmektedir. Başvuru sahipleri; ücretler, yaptırım prosedürleri ve ilgili içerik kodlarının hazırlanması gibi lisanslama sürecinin belirli temel özelliklerinin istişare sonucunda gelecekte değişebileceğini bilmelidir ("ofcom", "Short Term Terrestrial TV Licence for Events", 2022).

Lisanslamanın Yasal Dayanağı

Yerel televizyon hizmetlerinin ve belirli olayların kapsamını sağlamaya yönelik hizmetlerin lisanslanması, 1996 yılında hükûmet mevzuatı ile kısıtlı hizmetler başlığı altında

getirilmiştir. Kısa süreli kısıtlı televizyon lisansı kapsamında sağlanan hizmetler, belirli bir amaç için televizyon programlarının yayımlanmasından oluşan hizmetler olmaktadır.

Kısıtlı bir televizyon hizmetini yayımlamak için, hem Yayın Yasası lisansı hem de Telsiz Telgraf Yasası lisansı gereklidir. Yayın Yasası ile sınırlı televizyon hizmeti lisansları, 1996 Yayın Yasası ve İletişim Yasası ile değiştirildiği şekliyle 1990 Yayın Yasası'nın 1. kısmının şartlarına göre verilmektedir. Bu bağlamda televizyon programları, sesli veya sessiz olarak resim veya metin yayını anlamına gelmektedir. 2006 Telsiz Telgraf Yasası'nın 8. bölümü uyarınca, OFCOM tarafından verilen bir kablosuz telgraf lisansı dışında kablosuz telgraf aygıtı kurmak veya kullanmak suç teşkil etmektedir. OFCOM'dan, hem Yayın Yasası lisansı hem de Telsiz Telgraf Yasası lisansı olmadan kısıtlı televizyon hizmetlerini yayımlamak yasa dışıdır ("ofcom", "Statutory basis of licensing", 2022).

Lisanslama Süreci

RTSL-E için başvuru formu OFCOM'un web sitesinde mevcuttur. Başvurular sadece bu form kullanılarak yapılabilir. Başvuru sahipleri, başvurularını gönderirken her zaman kılavuz notların ve başvuru formunun en güncelini kullandıklarından emin olmalıdır. OFCOM, başvuru sahibinin her ikisinin de belirli bir televizyon yayınını sağlaması gereken RTSL-E Yayın Yasası lisansı ve RTSL-E Telsiz Telgraf Yasası lisansına sahip olma kriterlerini karşılayıp karşılamadığını belirlemek için başvuruları değerlendirmektedir. Başvurular, başvuru sahibi tarafından sunulduğu anda işleme alınmaktadır.

OFCOM, bir başvurunun sunulması halinde, başvuru sahibinin belirtilen koşullara tabi olarak Yayıncılık Yasası ve Telsiz Telgraf Yasası lisanslarını kabul etmeye istekli olduğunun bir göstergesi olarak ele almaktadır. Başvuru formuna, mutabakat zaptı ve esas sözleşmenin bir kopyası eşlik etmelidir. Başvuru normalde iki iş günü içinde onaylanmaktadır. Bir başvuru dikkate alınamıyorsa (örneğin; okunaksız olması, uygun ücretin gönderilmemesi, başvuru sahibinin yanlış formu kullanmış olması vb.) başvuru formu başvuru sahibine iade edilmektedir.

Bir RTSL-E hizmetinin iletiminde, herhangi belirli bir maksimum yarıçap veya coğrafi kapsam için başvuru sahipleri, hâlihazırda onaylanmış bir frekans kanalı için bir başvuru yaptığında, başvuru sahiplerinin mevcut teknik şartnameye uyması gerektiği unutmamalıdır. Bir etkinliğin kapsamı için, normalde birden fazla RTSL-E lisansı verilmemektedir.

Başvuru sahibi, bir etkinliğin kapsamını yayımlamak isterse, etkinlik organizatörünün yazılı iznini alması önemlidir. Etkinlik organizatörünün desteğiyle iki veya daha fazla

başvuru alınırsa, etkinlik organizatörü hizmeti yürütmek için bir başvuru sahibini aday göstermeye davet edilmektedir. Diğer durumlarda örneğin, kolayca tanımlanabilen bir organizatörü olmayan bir etkinlik için yayın yapmak amacıyla yapılan başvurular, normalde başvurusu ilk alınan başvuru sahibine bir lisans verilmektedir. Ancak, aynı gün içinde birden fazla başvuru alınan aynı mekânda ve aynı saatte yayımlanacak etkinliklerde OFCOM, başvurular arasında kura ile karar vermektedir. Bir çekilişe katılmaya hak kazanabilmek için, her başvurunun eksiksiz olması ve başvuru sahibinin sicilinin dikkate alınması gerekmektedir[28].

Farklı isimler altında yapılan, ancak her bir kişinin diğerleriyle bağlantılı olduğu başvurular da dahil olmak üzere, belirli bir etkinliği tek bir gruptan kapsayacak şekilde birden fazla lisans başvurusu kabul edilmemektedir.

Çekiliş, halka açık olarak yapılabilmektedir. Bu durumda OFCOM, başvuranları çekilişe katılmaya davet etmektedir. Bir başvuru sahibi, çekilişe katılır ve başarılı olamazsa, başvuru ücreti iade edilmemektedir.

OFCOM'un amacı, RTSL-E yayın lisansını 25 iş günü içinde vermektir. Ancak, bu süre içinde yapılacağının garantisi yoktur. Başvurular, ilk gelen ilk hizmet alır esasına göre değerlendirilmektedir. Başvuru sahibi tarafından başvuru formunda ve beraberindeki belgelerde tam ve doğru bilgilerin sağlandığı ve başvurunun teknik olarak uygun olan bir frekans için olduğu varsayılmaktadır. Başvurular, istenen tüm bilgiler gönderilmeden değerlendirmeye alınmamaktadır. Başvurunun teknik olarak uygun olmayan bir frekans olduğu durumda, frekans kullanılabilirliğinin ayrıntılı bir değerlendirmesinin yapılması gerekmektedir. Bazı durumlarda uluslararası frekans koordinasyonu gerekli olabilmektedir. Bu koşulda sürecin en az 14 hafta sürmesi beklenmektedir.

Dini içerikli olan başvuru sahiplerine, Yayıncılık Yasası lisansı için başvuran dini kuruluşlara rehberlik kapsamında, başvurularının OFCOM tarafından değerlendirilmesi için yaklaşık sekiz hafta beklemeleri tavsiye edilmektedir.

Lisans başvuruları alındığı anda değerlendirilmeye başlanmaktadır. OFCOM, başvuru sahibi uygun bir kişi değilse, diskalifiye edilmiş bir kişiyse veya önerilen hizmetin program standartlarının ihlaller içermesi muhtemel ise, RTSL-E lisansı vermeyi reddedebilmektedir.

OFCOM'un mevcut bir lisans sahibine karşı yaptırım prosedürleri başlattığı durumlarda, aynı lisans sahibi, lisans sahibine bağlı bir kişi veya kuruluş tarafından yapılan yeni lisans başvuruları, mevcut bağlantılı lisans sahibine karşı yaptırım prosedürleri kabul

[28] Örneğin; bir başvuru sahibinin önceki bir yayında lisans koşullarını ihlal ettiği tespit edilirse, yeni başvurusu bu vesileyle aynı tarih ve yer için bir başkası alınmışsa reddedilebilir

edilene kadar dikkate alınmamaktadır. Lisans sahibi veya lisans sahibiyle bağlantılı bir kişi veya kuruluş tarafından yapılan herhangi bir yeni başvurunun kabul edilebilmesi için, uygulanan herhangi bir yaptırımın sonuçlandırılması (örneğin bir para cezası durumunda, para cezasının tamamının ödenmiş olması gerektiği) gerekmektedir.

RTSL-E hizmeti başvurusu, 250 £ lisans başvuru ücreti dekontuyla birlikte yapılmalıdır. Başvuru ücretleri iade edilmemektedir. RTSL-E Yayın Yasası lisansı ve Kablosuz Telgraf Yasası lisansı verildikten sonra iki adet lisans ücreti ödenmektedir. Bunlar şu şekildedir:

a. RTSL-E Yayın Yasası lisans ücreti, mekânın büyüklüğüne ve hizmetin belirli bir mekânda yayımlanacak olmasına bağlı olarak değişmektedir.

- 1000 kişilik oturma yeri £100,
- 5.000 kişilik oturma yeri £150,
- 5.001 – 20.000 kişilik oturma yeri £250,
- 20.000'den fazla koltuk yeri £500.

b. RTSL-E Telsiz Telgraf Yasası lisans ücreti £2.000 olmaktadır.

Başvuru ve lisans ücretleri yıllık olarak yenilenmektedir ve her yıl 31 Mart tarihine kadar yayımlanmaktadır. Telsiz Telgraf Yasası lisans ücretleri güncellendiğinde telsiz telgraf ücretleri düzenlemelerinde yayımlanmaktadır.

Uygun lisans sahibi, hizmetin sağlayıcısı olmaktadır. Hizmet sağlayıcı, İletişim Yasası'nda hizmette hangi programların, hizmetlerin ve tesislerin üzerinde genel kontrolü olan; bireysel programların içeriğinin, yayının veya dağıtımın kontrolüne sahip olup olmadığına bakılmaksızın olan kişi şeklinde tanımlanmaktadır. Lisans sahibi, uygun olduğu şekilde bir şirket, bir ortaklık veya bağımsız bir tüccar olabilmektedir.

Başvuru formunun sonundaki hangi bilgilerin gizli olarak değerlendirildiğini OFCOM'a bildiren kısım doldurulmalıdır. Bir başvuru sahibi, OFCOM'dan başvurunun bir kısmını veya tamamının gizli tutulmasını isterse, bu talebi ciddiye alınmakta ve buna saygı duyularak hareket edilmektedir. Ancak, bazen 2000 Bilgi Edinme Özgürlüğü Yasası kapsamındaki yasal yükümlülükleri yerine getirmek için gizli olarak işaretlenenler dahil olmak üzere, OFCOM bazı bölümleri yayımlamaktadır.

Bir RTSL-E ve ilgili RTSL-E Telsiz Telgraf Yasası iletim lisansı verildiğinde hizmetin adı, lisans sahibinin iletişim bilgileri ve lisanslı hizmetin kısa bir açıklaması OFCOM'un web sitesinde yayımlanmaktadır. Bunlar, lisans sahibi tarafından başvuru formunda sağlanan ayrıntılar olmaktadır. Yayımlanan bilgilerle ilgili herhangi bir sorun varsa veya bu bilgilerde

herhangi bir değişiklik olursa, televizyon yayını lisanslama ekibiyle iletişime geçilmelidir. OFCOM, verilen RTSL-E Yayın Yasası ve RTSL-E Telsiz Telgraf Yasası aktarım lisanslarını kamuya açık belgeler olarak kabul etmekte ve televizyon yayını lisansı ekibi, istek üzerine lisansların kopyalarını kullanıma sunmaktadır. OFCOM, ayrıca lisanslanan yeni hizmetleri, iptal edilen lisansları, lisans transferlerini ve lisanslı hizmetin adında veya yapısında son bir ay içinde yapılan değişiklikleri listeleyen aylık bir güncelleme yayımlamaktadır. Lisans güncellemeleri, OFCOM'un web sitesinde bulunmaktadır ("ofcom", "The licensing process submitting a valid application", 2022).

Hizmetin Niteliği ve Yayın İçerikleri

Başvuru sahiplerine, önerilen hizmetin özellikleriyle ilgili ayrıntıları tespit etmek için bazı sorular sorulmaktadır. Bu soruların cevapları, OFCOM tarafından dikkate alınmakta ve cevaplar belirtilen hizmet tanımının temelini oluşturmaktadır.

Başvuru sahipleri, lisans ekinin lisansın bir parçasını oluşturduğunu ve bunu yalnızca OFCOM'un anlaşmayla değiştirilebileceğini unutmamalıdır. Ayrıca, bir başvuru sahibi tarafından verilen taahhütlerin, lisansın koşulu olarak lisansın ekine dahil edileceği de unutulmamalıdır.

Başvuru formunda başvuru sahibi, aşağıdaki bilgileri içerdiğinden emin olarak önerilen hizmetin bir tanımını vermelidir:

- Başvurunun yapıldığı olayın tanımı
- Önerilen programlamanın gösterge niteliğindeki bir programı,
- Günde kaç saat ve ne kadar program iletilmesinin planlandığını gösteren iletim saatleri.

("ofcom", "Nature of the service", 2022).

RTSL-E Lisansının Verilmesiyle İlgili Rehberlik

Bu bölüm, RTSL-E lisans başvuru sahiplerinin, lisans sürecini anlamalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

İngiltere Frekans İzni

Televizyon yayıncılığına tahsis edilen frekanslar, yoğun olarak kullanılmaktadır. Diğer yayın hizmetlerinde enterferansa neden olmaması için, bir RTSL-E hizmetinin çalışmasına izin verilmeden önce net bir frekans bulunmalıdır. Geçerli bir başvurunun alınması üzerine OFCOM, başvuru sahibi tarafından önerilen hedef alan ve iletim sahasına dayalı olarak RTSL-E iletim lisansı teklifi için ayrıntılı bir frekans planı oluşturmaktadır. RTSL-E hizmetinin diğer mevcut, planlanmış televizyon ve diğer lisanslı hizmetler ile olası kapsama alanında neden olabileceği olası enterferans hakkında bir değerlendirme yapılmaktadır. Ayrıntılı frekans planlamasının tamamlanması, normalde 14 hafta kadar sürmektedir. Bu süre zarfında OFCOM, başvuru sahibini değerlendirme sırasında meydana gelen önemli gelişmelerden haberdar etmektedir. OFCOM, normalde değerlendirmeyi harici bir danışmandan yaptıracak olsa da bu aşamanın sonucuna ilişkin nihai kararı OFCOM'un kendisi vermektedir. Değerlendirmeyi tamamlamak için geçen fiili süre, başvuruda sağlanan bilgilerin içeriğine bağlı olmaktadır. Örneğin, başvuru sahibinin değerlendirilebilmesi için hizmetin yayımlanacağı bir iletim lokasyonuna karar vermiş olması gerekmektedir. Ayrıntılı frekans planlama çalışması tekliflerin kabul edilebileceğini ispat ederse, İngiltere onayı verilmekte, aksi takdirde teklif reddedilmektedir. Onaylanırsa, başvuru sahibine bir dizi verici işletim parametresini, nüfus kapsamı tahminlerini ve herhangi bir enterferans sorununun değerlendirmesini içeren bir teknik belge verilmektedir. Uluslararası kabul görmüş planlama teknikleri kullanılarak, teorik kapsam tahminleri yapılmaktadır. Tahmini bir kapsama haritası ve bir nüfus kapsamı tahmini, izleyicilerin yer seviyesinden 10 metre yüksekte bulunan verici alana doğru işaret eden ve dolayısıyla ulaşılabilecek maksimum potansiyel kapsama alanını gösteren uygun bir anten kullanması esas alınarak verilmektedir. Hizmeti alabilecek gerçek izleyici sayısı, bazı faktörlere bağlı olur: yerel topografya, mevcut antenin polarizasyonu, önerilen kısıtlı hizmet lisansı vericisine göre mevcut antenlerin yönü vb. dir. Uygulamada elde edilebilecek olası kapsamı belirlemek için, tüm bu faktörleri dikkate almak başvuru sahibinin sorumluluğundadır ("ofcom", "UK frequency clearance", 2022).

Uluslararası Koordinasyon

Birleşik Krallık teknik onayı verildikten sonra, gerekirse uluslararası koordinasyon için, OFCOM tarafından başvuru yapılmaktadır. Uluslararası kabul edilmiş kurallara göre,

verici gücünün kararlaştırılan sınırları aştığı veya önerilen hizmetin potansiyel olarak diğer hizmetlerde enterferansa neden olabileceği durumlarda, onay için komşu ülkelere sunulması gerekmektedir.

Düşük güçlü RTSL-E hizmetlerinin uluslararası koordinasyon gerektirme olasılığı düşük olsa da, bazıları uygun eşiğin üzerine çıkabilmektedir. Koordinasyon gerekliyse, koordinasyon ülkelerinin cevap vermesi için sunum tarihinden itibaren 12 haftalık bir süre belirlenmektedir. Bununla birlikte, ülkeler belirli bir sebep göstermeden talebi değerlendirmek için daha fazla süre talep edebilmekte ve bir teklifi kabul etme zorunluluğu da bulunmamaktadır. Uluslararası koordinasyon için gereken sürenin, ayrıntılı frekans planlaması için gereken süreye ek olduğu unutulmamalıdır.

Bir ülke başlangıçta koordinasyonu reddederse veya endişelerini dile getirirse, çok daha uzun bir süre gerekebilmektedir. Bir ülke koordinasyonu reddetmeye devam ederse, kısıtlı hizmet lisansı teklifi devam edememekte ve başvuru reddedilmektedir. Birleşik Krallık'ın uluslararası yükümlülüklerinin bir parçasını oluşturan bu prosedürün, başka bir yolu bulunmamaktadır.

OFCOM, başvuru sahibine tekliflerinin uluslararası koordinasyona sunulma tarihini ve süreç sırasında meydana gelen önemli gelişmeleri bildirmektedir. OFCOM, normalde yalnızca tam uluslararası koordinasyon alındığında, bir RTSL-E Telsiz Telgraf Yasası iletim lisansının verilmesine izin vermektedir. Bununla birlikte, ilk uluslararası koordinasyon talebinden bu yana 12 haftadan fazla bir süre geçmişse ve hiçbir koordinasyon cevabı alınmamışsa, OFCOM 'müdahale yok koruma yok' koşulu temelinde, izin vermeyi düşünebilmektedir. OFCOM tarafından kabul edilirse, tüm uluslararası koordinasyon cevapları alındığında, daha sonra verici özelliklerinde değişiklikler gerekli olabilmektedir. Bu gibi durumlarda lisans sahibi, bir koordinasyon koşulu olarak gerekli olması halinde, gelecekte bir noktada maliyeti kendisine ait olmak üzere iletim ekipmanını değiştirme riskini yazılı olarak kabul etmelidir. Ayrıca, ciddi enterferans sorunları ortaya çıkarsa, lisans sahibinden mevcut iletimleri derhâl kapatması da istenebilmektedir. En kötü durumda, komşu ülkeler iş birliğini reddedebilmektedir. Bu durumda yayınlar durdurulmalıdır.

Yalnızca istisnai durumlarda, onaylanmış iletim özelliklerinde değişiklik teklifleri dikkate alınmaktadır. Bunlar, ulusal ve uluslararası frekans izni arama ihtiyacını içerebilmekte ve başvurunun işlenmesi için gereken süreyi uzatmaktadır. Başvuru sahipleri, değişiklik önermeden önce profesyonel tavsiye almak isteyebilmekte, ancak bu durumda OFCOM'a yazılı bir talepte bulunmalıdır. OFCOM, teklifin fizibilitesini değerlendirmekte ve gerekli detaylı planlama çalışmasını devreye alıp almayacağına karar vermektedir.

Değişiklik tekliflerinin, Birleşik Krallık veya uluslararası frekans izinleriyle sonuçlanacağının garantisi bulunmamaktadır. Özellikle, diğer hizmetler üzerinde olumsuz etki yaratacak değişiklik önerileri reddedilmektedir (“ofcom”, “International co-ordination”, 2022).

Hizmetin Teknik Yönleri

Başvuru formu, başvuru sahiplerinden önerilen hizmetin teknik yönleriyle ilgili bir dizi soruyu cevaplamalarını gerektirmektedir. Başvuru sahipleri, hâlihazırda onaylanmış bir frekans kanalı için bir başvuru yaptığında, mevcut teknik şartnameye uyması gerektiğini unutmamalıdır. Aşağıda, başvuru sahiplerinin başvuru formundaki soruları cevaplamasına yardımcı olacak bazı bilgiler verilmektedir:

a) Hizmet verilecek hedef alanlar, hâlihazırda boşaltılmış bir frekans kanalı veya mevcut bir lisansın süresinin bitiminde başlayan yeni bir lisans için başvurular dışında, önerilen kapsama alanını açıkça tanımlayan bir harita sağlanmalıdır. Önerilen kapsama alanı sınırının kalın siyah bir çizgi ile işaretlendiği bir harita bu aşamada yeterli olmaktadır.

b) Bir verici yerinin belirlenip belirlenmediği, eğer öyleyse, şu anda televizyon veya radyo hizmetlerinin iletimi için kullanılıp kullanılmadığı ile ilgili olarak başvuru sahiplerine, frekans planlayıcıları bu bilgi olmadan frekans mevcudiyetine ilişkin bir değerlendirme yapamayacakları için, erken bir aşamada bir iletim sahası belirlemeleri şiddetle tavsiye edilmektedir. Bir emisyon noktasının belirlenmesi, başvuru sahibinin bir televizyon hizmetinin yayımlanmasıyla ilgili pratik sorunları ele almaya başlamasına da yardımcı olmaktadır. Mümkünse mevcut televizyon yayın emisyon noktalarının kullanılması tavsiye edilmektedir. Bu, yeni bir emisyon noktasının devreye alınmasıyla ilgili zorlukları en aza indirmekte, bazı olası enterferans etkilerini önlemekte ve hedef izleyici kitlesinin zaten doğru yönde hizalanmış televizyon antenlerine sahip olmasını sağlamaktadır. OFCOM, ayrıntılı değerlendirmenin belirli bir iletim noktasının kullanımının diğer yayın hizmetlerinde kabul edilemez enterferansa yol açacağını gösterdiği başvuruları, reddetme hakkını saklı tutmaktadır.

Mevcut verici emisyon noktalarının konum bilgileri, OFCOM’un web sitesinde bulunabilmektedir. Yeni bir lokasyon öneriliyorsa, bu bilgilerin doğru bir şekilde sağlanması önem arz etmektedir. Verici sahasının zemin yüksekliği belirtilirken, 1:50 000 ölçekli Ordnance Survey serisi haritası kullanılmalıdır.

Sahada zaten bir verici anten varsa, yerleştirilecek antenin kullanılabilir yüksekliğinin ayrıntıları sağlanmalıdır. Direk bu yükseklikte ağırlık yükleme sınırlamalarına sahip olabileceğinden, bunun mevcut televizyon antenlerinden daha düşük seviyede olabileceği unutulmamalıdır. Bu konuda site operatörüne danışılması tavsiye edilmektedir. Önerilen sahada hâlihazırda bir iletim direği yoksa, yeni bir bina ve/veya direk için planlama izni almak için, yerel yönetime başvurulup bulunulmadığı önemli olmaktadır. Yeni bir iletim sahası önerilmişse (yani daha önce televizyon, radyo veya cep telefonu hizmetlerini yayımlamak için kullanılmamış bir yer) yerel yönetimden planlama izni gerekebilmektedir. İznin verilme olasılığını değerlendirmek için bir başvuru yapılmadan önce şifahen görüşülmesi şiddetle tavsiye edilmektedir. Yeni bir direk ve verici binası önermek yerine, alandaki binaların kullanılması durumunda izin alınması daha kolay olmaktadır. Emisyon noktasının yayın amaçlı kullanımı konusunda, arazi sahibinin onayı gerekmektedir. Arazi sahibinin sahanın kullanımı için izin vermesi ve ayrıntılı planlama çalışmasından önce ticari şartların kararlaştırılması önemlidir. Bu hem frekans planlayıcılarının yayın hizmetleri için kullanılamayacak bir sahayı planlamasını ve uygun hale getirmesini engeller hem de arazi sahibi ile başvuru sahibi arasında ticari şartların kararlaştırılabilmesini sağlamaktadır.

Verici kurucusu ve biliniyorsa operatörün ayrıntıları sağlanmalıdır. Bir vericinin satın alınması, kurulması ve çalıştırılması özel bir görevdir ve başvuru sahibi, bu konularda uygun deneyime sahip olmadıkça üstlenilmemelidir. RTSL-E Telsiz Telgraf Yasası iletim lisansının bir koşulu, yayın sinyalinin OFCOM televizyon teknik performans koduna uygun olmasıdır[29]. Sayısal yayın sinyalleri, OFCOM tarafından yönetilen frekans bantlarında çalışan yayın vericileri için Birleşik Krallık Ara Yüz Gerekliliği 2022'nin ilgili bölümlerine uygun olmalıdır[30]. OFCOM, bu gereksinimlere uyulup uyulmadığını kontrol etmek için sahayı ve kurulumu denetleme yetkisine sahiptir.

Bazı durumlarda, başvuru sahibinin yer seçimini değiştirmesi istenebilmektedir. Bu, önerilen sahadan gerekli kapsamın elde edilmesindeki zorluklardan veya önerilen sahadan diğer hizmetlere müdahale seviyelerinin kabul edilemez olmasından kaynaklanabilmektedir. Bu gibi durumlarda, başvuru sahibine alternatif bir teklif sunulabilir ya da başvuru sahibi iletim sağlayıcısıyla birlikte alternatif bir yer önerebilmektedir. Her iki durumda da başvuru sahibinin, böyle bir talebe derhâl cevap vermesi önemlidir.

[29]http://stakeholders.OFCOM.org.uk/binaries/broadcast/guidance/tech-guidans/televizyon_tech_platform_code.pdf

[30]http://stakeholders.OFCOM.org.uk/binaries/spectrum/spectrum-policy-area/spectrummanagement/research-guidelines-tech-info/interface-requirements/ir2022.pdf

OFCOMu, duruma göre RTSL-E Telsiz Telgraf Yasası lisans sahiplerinin OFCOM televizyon teknik performans kodunda ayrıntıları verilen sinyallerde varyasyonlar kullanmasına izin vermeyi değerlendirmektedir. Burada başvuru sahibi bunu yapmanın elektromanyetik girişim veya kayıpla sonuçlanmayacağına dair delil sağlayabilmektedir ("ofcom", "Technical aspects of the service", 2022).

Yayın Yasası Lisans Koşulları

Bir RTSL-E hizmeti, ilgili bir Telsiz Telgraf Yasası iletim lisansı verilmedikçe yayımlanamamaktadır. Kısa süreli bir hizmetin, konumla sınırlı televizyon kapsamını sağlayan RTSL-E Yayıncılık Yasası lisansı, lisans sahiplerinin tabi olduğu resmi koşulları içermektedir.

OFCOM'un, işlevleri diğer kuruluşlara devrettiği durumlarda lisans koşullarında ve oradaki notlarda OFCOM'a yapılan atıflar, ilgili yerlerde aynı zamanda bu kuruluşlara da atıfta bulunulacak şekilde okunmalıdır. Bir RTSL-E en fazla 56 güne kadar verilmektedir ("ofcom", "Licence term", 2022).

Programlar ve Reklam Standartları

Lisans sahibi, lisanslı hizmete dahil edilen tüm içeriğin OFCOM yayıncılık kodu, reklam miktarı ve dağıtımı hakkında kurallar, çapraz promosyon kodu ve BCAP televizyon reklamcılık standartları kodu dahil, ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere ilgili standart kurallarına uygun olmasını sağlamalıdır.

OFCOM, yayın kodlarının kopyalarına OFCOM'un web sitesinden ulaşılabilmektedir. Yayın reklamcılığı düzenlemesi, OFCOM tarafından Reklam Standartları Kurumu'na (ASA) devredilmiştir ve BCAP televizyon reklam standartları kodu, ASA'nın web sitesinde mevcuttur ("ofcom", "Programme and advertising standards", 2022).

Listelenen Etkinlikler

Bazı spor etkinlikleri, Dışişleri Bakanı tarafından listelenmektedir. Mevzuat, yayıncıların listelenen olayların canlı televizyon yayınlarının tamamı veya herhangi bir kısmı için münhasır haklar edinmesini ve OFCOM'un önceden izni olmaksızın bu tür yayınların münhasıran yayımlanmasını sınırlandırmaktadır.

OFCOM, hâlihazırda listelenmiş olan etkinliklerin ayrıntılarını içeren bir spor ve listelenen diğer etkinliklere ilişkin kurallar yayımlamaktadır. Etkinlikler OFCOM, BBC, Galler Otoritesi ve uygun hak sahipleri ile istişare edildikten sonra Dışişleri Bakanı tarafından listeye eklenebilmekte veya listeden çıkarılabilmektedir ("ofcom", "Listed events", 2022).

Altyazı, İmzalama ve Sesli Açıklama

Birleşik Krallık'taki tüm hanelerde, ortalama %0,05 veya daha fazla izleyici payına ulaşan bir televizyon hizmetinin, bir satın alınabilirlik eşiğini geçmesi ve üstesinden gelinmesi mümkün olmayan teknik zorluklarla karşılaşmaması koşuluyla altyazı, imza ve sesli açıklama sağlaması gerekebilmektedir. Bu yükümlülükler, hizmetin başlatılmasının birinci yıldönümünden itibaren geçerli olmaktadır ("ofcom", "Subtitling, signing and audio-description", 2022).

OFCOM'a Bilgi Sağlanması

Lisans sahibi, OFCOM'un görevlerini yerine getirmesi için ihtiyaç duyabileceği her türlü bilgiyi OFCOM'a sağlamak zorundadır. Bu, lisans sahibinin kurumsal yapısı hakkındaki bilgileri, OFCOM'un lisans sahibinin herhangi bir nedenle diskalifiye edilmiş bir kişi olup olmadığını belirlemek için ihtiyaç duyabileceği bilgileri ve ücretlerin hesaplanmasıyla ilgili bilgileri içermektedir.

Lisans ayrıca lisans sahibini, aşağıdakiler de dahil olmak üzere lisans sahibi kuruluşun niteliği, özellikleri veya kontrolünde meydana gelen değişiklikler hakkında OFCOM'u bilgilendirmekle yükümlü kılmaktadır:

a) Lisans sahibinin kontrolünü etkileyen durumların ve kontroldeki değişikliklerin makul olarak mümkün olan en kısa sürede OFCOM'a önceden bildirilmesi,

b) Pay sahipleri ve yöneticilerdeki değişikliklere ilişkin bilgilerin, değişikliklerin gerçekleştiği tarihten itibaren en geç 28 gün içinde bildirilmesi,

c) Yönetim, kilit personel ve iletişim detaylarındaki değişikliklerin gerçekleşir gerçekleşmez bildirilmesi,

d) Lisans sahibinin yönetime, tasfiyeye gitmesine neden olacak herhangi bir emir veya karar verilmesi ya da lisans sahibinin ödeme aczine düşebileceğini öğrenmesi durumunda derhâl OFCOM'a bildirilmesi,

e) Lisans sahibi aleyhine bir mahkeme kararı verilmişse veya lisans sahibi cezai bir suçtan hüküm giymişse OFCOM'a bildirilmesi gerekmektedir ("ofcom", "Provision of information to Ofcom", 2022).

Adil ve Etkili Rekabet

OFCOM, lisanslı ve bunlarla bağlantılı hizmetlerin sağlanmasında adil ve etkin rekabeti sağlamakla yükümlüdür. OFCOM'un genel politikası Yayıncılık Yasası lisanslarına, lisans sahibinin lisanslı veya bunlarla bağlantılı hizmetlerin sağlanmasında adil ve etkin rekabete zarar veren herhangi bir düzenlemeye girmemesini, sürdürmemesini veya herhangi bir uygulamaya girmemesini gerektiren bir koşulu dahil etmektir. OFCOM bu genel politikayı, adil ve etkin rekabeti güvence altına almak için önceden düzenlemenin esası nedeniyle benimsemiştir.

Bu koşula göre, lisans kapsamında icra takibi yapmadan önce, OFCOM'un bu koşullar altında lisans koşulunu yerine getirmek yerine 1998 Rekabet Yasası'nın ilgili hükümlerini uygulayarak ilerlemenin daha uygun olup olmayacağını değerlendirmesi gerekmektedir. Bu koşulun başvurulan lisansa dahil edilmemesi gerektiği anlamına gelen özel veya istisnai durumlar olduğu düşünülüyorsa, OFCOM'un bunları dikkate alabilmesi için bu koşulların neler olduğu yazılı olarak belirtilmelidir. Mümkün olduğunca fazla ayrıntı verilmesi hedeflenmelidir.

İletişim Yasası'nın 317 (1) (a), (4) ve (5) numaralı bölümlerinin hükümlerine uygun olarak, OFCOM'un 317 (6) bölümü uyarınca, OFCOM'un bu koşulu lisansa dahil etme kararına Rekabet Temyiz Mahkemesi'ne başvurularak itiraz edilebilmektedir ("ofcom", "Fair and effective competition", 2022).

Mülkiyet Kısıtlamalarına Uygunluk

1990 Yayıncılık Yasası OFCOM'un yayın lisanslarına kimlerin sahip olabileceğine dair birtakım kısıtlamalar getirmektedir. Lisans sahibi, bu mülkiyet kısıtlamalarına uymakla yükümlüdür ve bir lisans sahibinin bunu yapmaması, lisansın ihlalini teşkil etmekte ve düzeltilmediği takdirde lisansın iptaline neden olabilmektedir.

Lisans sahibi, OFCOM tarafından yayımlanan herhangi bir talimata uymak da dahil olmak üzere lisanslı hizmetin, lisansın gerekliliklerine uymasını sağlamak için OFCOM tarafından kabul edilebilir prosedürleri benimsemelidir. Bu tür prosedürler, hizmetin

sağlanmasında yer alan lisans gereklilikleri ve hizmet için geçerli olan program ve reklam standartları konusunda yeterli bilgiye sahip yeterli sayıda ve kıdemli kişilerin bulunması vs. dir.

OFCOM'un talep etmesi halinde, lisans sahibi uyumluluk prosedürlerinin ayrıntılarını OFCOM'a sağlamalıdır ("ofcom", "Compliance with ownership restrictions", 2022).

Lisanslı Hizmet İle İlgili Şikâyetler

Lisans sahipleri, hizmetleriyle ilgili şikâyetlerin ele alınması ve çözümlenmesi için OFCOM tarafından kabul edilebilir prosedürlere sahip olduklarından emin olmalıdır. Lisans sahipleri, aldıkları tüm şikâyetlerin ve bunlara verilen cevapların 12 ay boyunca kaydını tutmalı ve talep edildiği takdirde bunu OFCOM'a sunmalıdır.

Lisans sahibi ayrıca, adalet şikâyetleriyle ilgili tüm özel hükümlere de uymalıdır. Şikâyetle ilgili dökümlerin, belgelerin kopyalarının ve şikâyetle ilgili yazışmalarla kayıtların OFCOM'a ve şikâyetçiye verilmesi gerekmektedir.

OFCOM tarafından talep edilmesi halinde, lisans sahibi şikâyetlerle ilgili olarak OFCOM'un işlevlerini duyurmalıdır ("ofcom", "Complaints relating to the licensed service", 2022).

Fırsat Eşitliği ve Eğitim

Lisanslı hizmetinin sağlanmasıyla bağlantılı olarak, yirmiden fazla kişiyi istihdam eden veya istihdam etmesi muhtemel olan ve yayın yapmaya yetkili bir hizmet sunan bir OFCOM televizyon veya radyo yayın lisansı sahibi herhangi bir kişinin, eğitim konusunda belirli sorumlulukları vardır. Bu amaçla bir RTSL-E lisans sahibi, lisanslı hizmetin sağlanmasında, programların yapımında veya bunlarla bağlantılı olarak istihdam ettiği kişilerin eğitimi için düzenlemeler yapmakla yükümlüdür.

OFCOM, kadınlar ile erkekler arasında ve farklı ırk grupları arasında fırsat eşitliğinin teşvik edilmesi ve İletişim Yasası'nın 337. maddesi uyarınca, engelliler için fırsatların eşitlenmesi ile ilgili işlevlerini yerine getirmeye devam etmektedir ("ofcom", "Equal opportunities and training", 2022).

Yaptırımlar

OFCOM, lisanslı hizmetin içeriğine ilişkin gereksinimler de dahil olmak üzere lisans koşullarının ihlali nedeniyle, bir lisans sahibine yaptırım uygulayabilmektedir. OFCOM'un icra ettiği yaptırımlar, bulguların yayımlanmasından, lisans sahibine para cezası verilmesine ve lisansın iptaline kadar uzanabilmektedir.

OFCOM'un bir lisans sahibine karşı yaptırım prosedürü başlattığı durumlarda, genellikle aynı lisans sahibi veya bu lisans sahibiyle ilişkili bir kişi ya da kuruluş tarafından yapılan yeni lisans başvuruları, mevcut lisans sahibine karşı yaptırımlar sonuçlanana kadar dikkate alınmamaktadır ("ofcom", "Sanctions", 2022).

Lisans İptali ve Teslimi

RTSL-E hizmeti artık yayımlanmak istenmiyorsa, RTSL-E Yayın Yasası lisansı teslim edilmelidir. Lisansı teslim etmek için OFCOM'a yazılı bir bildirimde bulunulmaktadır. Bildirim, lisans sahibi adına yetkilendirilmiş bir kişi tarafından imzalanmalıdır. Bildirim mektup veya e-posta şeklinde olabilmekte ve tebliğ tarihinde veya bildirimde belirtilen tarihte yürürlüğe girmektedir. RTSL-E Telsiz Telgraf Yasası iletim lisansı, RTSL-E Yayın Yasası lisansının teslim edilmesiyle sona ermektedir.

OFCOM, RTSL-E Yayıncılık Yasası lisansını lisans koşullarının ihlali, bir talimata uyulmaması ve bir yaptırımın sonucu dahil olmak üzere, çeşitli nedenlerle iptal edebilmektedir. Bir lisans, lisanslı hizmeti sağlamak için kullanılmıyorsa iptal edilebilmektedir.

OFCOM ayrıca, aşağıdaki durumlarda lisansın iptalini de değerlendirebilmektedir:

a) Lisans sahibinin, lisansın herhangi bir koşuluna uyduğu iddiasıyla ya da lisans başvurusuyla bağlantılı olarak OFCOM'u yanıltmak amacıyla yanlış bilgi vermiş olması veya bilgi vermemesi,

b) Lisans sahibinin diskalifiye edilmiş bir kişi olması,

c) Lisans verilmesini engelleyebilecek, lisans sahibinin niteliğini, özelliklerini veya kontrolünü etkileyen herhangi bir değişikliğin meydana gelmesi,

d) Lisans sahibinin, artık lisans sahibi olmaya uygun olmadığına kanaat getirilmesi,

e) Lisans sahibi, WTA Yasası kapsamında bir lisansa sahip olmak için herhangi bir gerekliliğe uymadığı veya lisans sahibinin lisanslı hizmet için geçerli olan gereksinimlere uymayı bırakması durumunda,

f) Lisans sahibi tarafından sağlanan hizmet, artık OFCOM tarafından bir RTSL-E hizmeti olarak lisanslanabilir bir hizmet teşkil etmezse,

g) Lisans sahibinin yönetime veya tasfiyeye gitmesi ya da iflas etmesi durumunda lisans sahibi, lisansını yitirebilmektedir.

RTSL-E WTA Yasası iletim lisansı, RTSL-E Yayın Yasası lisansının iptal edilmesi durumunda, otomatik olarak sona ermektedir. Lisans iptal edilirse, ödenen ücretler iade edilmemektedir. Bir lisans iptal edildiğinde veya lisanstan vazgeçildiğinde, lisanslı hizmetle ilgili bilgiler, OFCOM'un web sitesindeki lisanslı hizmetler listesinden kaldırılmakta ve lisansın iptal edildiği veya lisanstan vazgeçildiği yayımlanan aylık güncellemeye dahil edilmektedir ("ofcom", "Revocation and surrender", 2022).

Telsiz Telgraf Yasası Lisans Koşulları

RTSL-E Yayın Yasası lisansında açıklanan bir RTSL-E hizmeti, ilgili bir RTSL-E WTA Yasası lisansı verilmedikçe yayımlanamamaktadır. Kısa süreli bir olayın, konumla sınırlı televizyon kapsamının iletilmesine izin veren RTSL-E WTA Yasası lisansı, lisans sahiplerinin tabi olduğu resmi koşulları içermektedir.

Belirli bir hizmet için RTSL-E WTA Yasası lisansı, başvuran ve OFCOM tarafından kararlaştırılan tarihte, ilişkili RTSL-E Yayın Yasası lisansı ise aynı tarihte başlamaktadır ("ofcom", "Wireless Telegraphy Act Licence conditions", 2022).

Test Yayınları

OFCOM tarafından bir RTSL-E WTA Yasası lisansı verildikten sonra, lisans sahibinin iletim alanlarında hizmetin yayın tarihinden önce test yayınlarını yapmasına izin verilebilmektedir. Bu yayınların zamanlaması ve süresine OFCOM tarafından karar verilmektedir. Lisans sahibi, verilmiş olan RTSL-E ve WTA Yasası lisansı tarafından yetkilendirildiğinden emin olmalıdır. WTA Yasası lisansı, normalde RTSL-E Yasası lisansı ile aynı zamanda verilmektedir. Uygun WTA Yasası lisansını almadan yayın yapmak, cezai işlem gerektiren bir suç teşkil etmektedir.

Test yayınları, istasyonu açıkça tanımlamalı ve izleyicilerin herhangi bir enterferansla karşılaşmaları durumunda arayabilecekleri bir telefon numarası yayımlamalıdır. Lisans sahibi, izleyicilerin enterferansı nasıl ortadan kaldırabileceğine dair temel tavsiyeler sunarak

alınan herhangi bir şikâyete cevap verebilmelidir. Lisans sahibi, enterferansla ilgili olarak alınan çağrıların sayısının kaydını da tutmalıdır.

Test yayınları, aşağıdakilerin sağlanması koşuluyla mühendislik test sinyallerinin yanı sıra programları da taşıyabilmektedir:

- Tüm programlar OFCOM yayın kodu ile uyumlu olmalıdır.
- Hiçbir programa sponsor olunamamaktadır.
- Reklam alınamamaktadır. Reklam, lisanslı hizmet hakkında veya lisanslı hizmetle bağlantılı olarak izleyicilere verilen bilgiler dışında lisans sahibi dışında biri adına yayımlanan ve lisans sahibinin kendisi tarafından yapılan herhangi bir tanıtım ögesi olarak tanımlanmaktadır.

Bu yönergelerden herhangi birinin ihlali veya iletim tarafında diğer lisans koşullarının ihlal edilmesi durumunda, lisans sahibine test iletimlerini durdurması için talimat verilebilmektedir ("ofcom", "Test transmissions", 2022).

Hizmetin Başlaması

Başvuru sahibi, bir RTSL-E Yayın Yasası lisansı ve ilgili WTA Yasası iletim lisansı verildikten sonra yayına başlayabilmektedir. WTA Yasası iletim lisansı; verici gücü, hava düzeni ve yüksekliği ile onaylanan emisyon noktasının ayrıntılarını içermektedir. Kısıtlı hizmet lisansı yayınlarının, bu kısıtlamalar dahilinde çalışması önemlidir. Çünkü bunlar, hem Birleşik Krallık'ta hem de yurt dışındaki diğer yayınlarda enterferansı en aza indirecek şekilde tasarlanmıştır. Verici sistemleri kurulumu tamamlandığında, kurulum için öngörülen yayılma modelinin gerçekleştirildiğinden emin olmak için, bir saha araştırması yapılması tavsiye edilmektedir ("ofcom", "Commencement of service–on air", 2022).

Kısıtlı Televizyon Hizmetlerinin Durumu

Spektrum için spesifik olay kullanımıyla çelişen daha yüksek öncelikli kullanımlar olabileceğinden, bir RTSL-E WTA Yasası iletim lisansının verilmesi, frekansın lisansın sona erme tarihinden sonra da kullanılmaya devam edildiği anlamına gelmemektedir. Kısıtlı televizyon hizmetleri için frekanslar, bazı durumlarda yalnızca kısa süreler için mevcut olabilmekte ve diğer televizyon veya öncelikli hizmetler tarafından devralınabilmektedir ("ofcom", "Status of restricted television services", 2022).

Lisans İptali ve Teslimi

RTSL-E WTA Yasası lisansı, ilgili RTSL-E Yayın Yasası lisansı yürürlükte olmazsa yürürlükte kalamamaktadır. OFCOM, RTSL-E WTA Yasası iletim lisansını, lisans koşullarının ihlali dahil olmak üzere, çeşitli nedenlerle iptal edebilmektedir. Lisanslar, diğer hizmetlerle etkileşimin meydana geldiğinin veya meydana gelme olasılığının ortaya çıktığı durumlar da dahil olmak üzere bazı diğer durumlarda da iptal edilebilmektedir. Ulusal sayısal karasal hizmetlerin sağlanması için frekansların gerekli olduğu durumlarda, bildirime tabi olarak lisanslar iptal edilebilmektedir. Bir lisans, lisanslı hizmeti sağlamak için kullanılmıyorsa da iptal edilebilmektedir. Lisans iptal edilirse, ödenen ücretler iade edilmemektedir. Bir lisans iptal edildiğinde veya vazgeçildiğinde, lisanslı hizmetle ilgili bilgiler OFCOM'un web sitesindeki lisanslı hizmetler listesinden kaldırılmakta ve lisansın iptal edildiği veya vazgeçildiği yayımlanan aylık güncellemeye dahil edilmektedir ("ofcom", "Revocation and surrender", 2022).

3.7.7. Bir Etkinlik için Kısıtlı Televizyon Hizmeti Lisansı

Lisans Süresi, Değişiklik ve İptal

1996 Yayın Yasası uyarınca, verilen bu lisans bir etkinlik için kısıtlı televizyon hizmeti lisansı süresince yürürlükte kalmaya devam etmektedir. OFCOM tarafından iptal edilmedikçe veya lisans sahibi tarafından teslim edilmedikçe yürürlükte kalmaktadır. Bu lisans, ilgili 1996 Yayıncılık Yasası lisansı yürürlükte olmazsa yürürlükte kalamamaktadır.

OFCOM, aşağıdaki durumlar dışında bu lisansı iptal etmemektedir:

(a) Lisans sahibinin talebi veya onayı,

(b) Herhangi bir nedenle, ilgili 1996 Yayıncılık Yasası artık yürürlükte olmazsa,

(c) Lisansın herhangi bir şartının, hükmünün veya sınırlamasının ihlali olursa,

(d) Analog televizyon yayınının kesilmesinin yönetimi dahil, ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere radyo spektrumunun yönetimiyle ilgili nedenlerle.

OFCOM, lisansı iptal etme yetkisini kullanmadan önce lisans sahibine bir ay önceden yazılı olarak bir bildirimde bulunmaktadır. Lisans sahibine, önerilen varyasyon hakkında OFCOM'a beyanda bulunması için makul bir fırsat verilmesi koşuluyla, lisans OFCOM tarafından değiştirilebilmektedir.

Bu lisans devredilememektedir. Lisans sahibi, lisansta kayıtlı olan adı ve adresindeki herhangi bir değişikliği yazılı olarak OFCOM'a derhâl bildirmek durumundadır ("ofcom", "Licence Term, Variation and Revocation", 2022).

Radyo Ekipmanı Kullanımı, Erişim ve Denetim

Lisans sahibi, her bir lisansla ilgili radyo ekipmanının yalnızca bireysel lisans programlarında belirtilen hükümlere uygun olarak tesis edilmesini ve kullanılmasını sağlamalıdır. Programlarda belirtilen herhangi bir ayrıntıyı değiştirme durumu için, önceden OFCOM ile anlaşmaya varılmalı ve sadece lisans değiştirildikten sonra uygulanmalıdır.

Lisans sahibinin, OFCOM tarafından yetkilendirilen herhangi bir kişiye aşağıdakiler için izin vermek zorunluluğu bulunmaktadır:

- Telsiz ekipmanına erişim sağlamak ve
- Lisansı ve telsiz ekipmanını incelemek.

("ofcom", "Radio Equipment Use", 2022).

Değişiklik, Kısıtlama ve Kapatma

OFCOM tarafından yetkilendirilmiş bir kişi, aşağıdaki durumlarda telsiz ekipmanının veya herhangi bir parçasının değiştirilmesini, kullanımının kısıtlanmasını, geçici veya kalıcı olarak kapatılmasını talep edebilmektedir:

- Lisans ihlali meydana geldiğinde ve
- Verici ekipmanının kullanımı, diğer bir radyo ekipmanının kullanımında elektromanyetik girişime neden oluyorsa.

OFCOM, ulusal veya yerel olağanüstü bir halin ilan edilmesi durumunda, telsiz ekipmanının değiştirilmesini, kullanımının kısıtlanmasını veya derhâl belirtilen süre içerisinde geçici ya da kalıcı olarak kapatılmasını isteyebilmektedir. OFCOM, bu yetkiyi ancak lisans sahibine yazılı bir bildirim yaptıktan sonra veya belirli bir lisans sınıfı sahipleri için geçerli genel bir bildirim OFCOM'un web sitesinde yayımlandıktan sonra kullanabilmektedir.

Bir etkinlik için kısıtlı televizyon hizmeti lisansında:

i) Verici ekipmanının kurulması ve kullanılması, 2006 Telsiz Telgraf Yasası'nın 8. bölümünde belirtildiği gibi, istasyonların kurulması ve kullanılması ile telsiz telgraf cihazlarının kurulması ve kullanılması olarak yorumlanmaktadır.

ii) Uygunsuz girişim ifadesi, 2006 Telsiz Telgraf Yasası'nın 115. bölümünde verilen anlama sahiptir.

Çizelge, OFCOM'un daha sonraki bir tarihte bu lisansta bir değişiklik olarak yayımlayabileceği müteakip programlar ile birlikte bu lisansın bir parçasını oluşturmaktadır. 1978 Yorumlama Yasası, bu lisansın bir Parlamento Yasası gibi yorumlanması amacıyla uygulanmakta olup bu lisans, İngiliz Kanunlarına tabidir ("ofcom", "Modification, Restriction and Closedown", 2022).

3.7.7.1. İletişim Ofisi Bir Etkinlik İçin Sınırlı Televizyon Hizmeti Lisansı

"İletişim Ofisi", 1996 Yayıncılık Yasası ve 2003 İletişim Yasası ile değiştirilen 1990 Yayıncılık Yasası'nın 1. ekinde belirtilen bir etkinlik için kısıtlı televizyon hizmeti lisansı sağlamak amacıyla, programda belirtilen koşullara tabi bir lisanstır. Bu lisans, lisans sahibinin yaptığı işlerle ilgili beyanlarının, lisans sahibinin bilgisi ve inancı dahilinde doğru olduğuna itimat edilerek verilmektedir.

Tanımlar ve Yorumlar

Bu lisansta, bağlam aksini gerektirmedikçe:

Lisans sahibinin herhangi bir hesap dönemine yapılan atıflar, 1990 Yayın Yasası'nın 19 (9) bölümüne göre yorumlanmaktadır.

"1990 Yayın Yasası", değiştirildiği şekliyle 1990 Yayın Yasası anlamına ve "1996 Yayın Yasası", değiştirildiği şekliyle 1996 Yayın Yasası anlamına gelmektedir.

"İlgili tüm kodlar ve kılavuzlara yapılan atıflar" 1990 Yayın Yasası'nda, 1996 Yayın Yasası'nda veya İletişim Yasası'nda atıfta bulunulan tüm kodlar ve kılavuzlar anlamına gelmektedir.

"Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Yönergesi", 2007/65/EC Yönergesi ile değiştirilen ve yeniden adlandırılan Yönerge 89/552/EEC'yi yürürlükten kaldıran ve kodlayan 2010/13/AB Yönergesi anlamına gelmektedir.

"Altyazı yazma, imzalama ve sesli açıklama kodu", aşağıdakilere ilişkin rehberlik eden kod anlamına gelmektedir:

(a) Kısıtlı televizyon hizmetlerinin, sağır veya işitme güçlüğü çeken kişiler ile kör veya kısmen gören kişiler ya da çifte duyusal bozukluğu olan kişiler tarafından anlaşılması ve keyfinin çıkarılmasının ne ölçüde desteklemesi gerektiği;

(b) Bu tür bir anlayış ve zevkin teşvik edilmesi bu hizmetlere dahil amaçlardandır.

İletişim Yasası'nın 303. bölümü uyarınca, OFCOM tarafından hazırlanan ve zamanla yenilenebilen şekilde:

"Başlama tarihi", lisansın 3. maddesinde atıfta bulunulan tarih anlamına gelmektedir.

"İletişim Yasası", 2003 İletişim Yasası anlamına gelmektedir.

"Adillik kuralı" televizyon ve radyo hizmetlerinin sunumunda haksız muameleden ve özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesinden kaçınılması ile ilgili olarak uyulması gereken ilkeler ve uyulması gereken uygulamalara ilişkin olarak hazırlanan kuralları ifade etmektedir.

"Adalet şikâyeti", 1996 Yayın Yasası'nın 110 (4) bölümüne göre yorumlanmaktadır.

"Bağımsız yapımlar", İletişim Yasası'nın 309 (2) (b) bölümü uyarınca, Dışişleri Bakanı'nın amaçları doğrultusunda bağımsız yapımlar olarak belirtebileceği türden programlar anlamına gelmektedir.

"Birleşik Krallık'ın uluslararası yükümlülüğü" kendisine İletişim Yasası'nın 405. bölümünde verilen anlama sahiptir.

"Listelenen etkinlik", 1996 Yayın Yasası'nın 4. kısmının amaçları doğrultusunda Dışişleri Bakanı tarafından hazırlanan ve yayımlanan listede o an için yer alan bir spor ya da diğer ulusal etkinlik anlamına gelmektedir.

"OFCOM", 2002 tarihli İletişim Yasası'nda tanımlandığı şekliyle İletişim Ofisi anlamına gelmektedir.

"Program", aksi belirtilmedikçe bir reklamı ve lisanslı hizmete dahil olan her şeyi içermektedir.

"Nitelikli gelir", lisans sahibinin herhangi bir hesap dönemiyle ilgili olarak aşağıdakilerin toplamı anlamına gelmektedir:

(a) Kendisi veya herhangi bir bağlantılı kişi tarafından alınan veya alınacak tüm ödemeler,

(i) Reklamlar ile diğer programların lisanslı hizmete dahil edilmesi dikkate alınarak,

(ii) Lisanslı hizmete dahil olan programların alınmasıyla ilgili ücretlerle ilgili olarak.

(b) Lisans sahibi veya bağlantılı herhangi bir kişi tarafından sponsorluk yoluyla yapılan ödemelerden elde edilen, herhangi bir programla bağlantılı olarak maruz kalınan ya da maliyetleri karşılamak veya bunlara katkıda bulunmak amacıyla elde edilen doğrudan veya dolaylı herhangi bir mali faydanın miktarı lisanslı hizmete dahildir.

"İlgili uluslararası yükümlülükler", uyumun sağlanması amacıyla Dışişleri Bakanı tarafından OFCOM'a bildirilen, Birleşik Krallık'ın uluslararası yükümlülükleri anlamına gelmektedir.

"Kısıtlı televizyon hizmeti", 1990 Yayıncılık Yasası'nın 42A bölümündeki sınırlı hizmete verilen anlama sahiptir.

"Standartlar kodu", OFCOM tarafından hazırlanan ve zamanla yenilenebilen reklamcılık, televizyon ve radyo hizmetlerinde yer alan programların sponsorluğundaki standartlar ve uygulamalar da dahil olmak üzere programların içeriğine ilişkin standartları yöneten kod veya kodlar anlamına gelmektedir.

"Standartlar şikâyeti", İletişim Yasası'nın 319. bölümünde belirlenen standartlara uyulmasına ilişkin bir şikâyet, anlamına gelmektedir.

1978 Yorum Yasası, bu lisansın bir Parlamento Yasası gibi yorumlanması amacıyla uygulanmaktadır. Bu lisansta kullanılan herhangi bir kelime ya da ifade aksi belirtilmedikçe veya bağlam aksini gerektirmedikçe 1990 Yayın Yasası, 1996 Yayın Yasası veya İletişim Yasası ile aynı anlama gelmektedir. Bu lisansın yorumlanmasında başlıklar veya unvanlar dikkate alınmamaktadır. Yasal atıflar kolaylık sağlamak amacıyla verilmiştir. Lisansın yorumlanmasını, yapısını etkilememekte, ilgili koşulun lisansa dahil edilmesi için yasal dayanağı sınırlamamaktadır.

Deregülasyon ve sözleşme kapsamında kişiye bir talimat verildiğinde, OFCOM'un herhangi bir işlevini yerine getirme yetkisi veren 1994 Yasası dışında, OFCOM lisansındaki ilgili referanslar o kişiye yapılan bir referansı içermektedir. Bu lisans, İngiliz Kanunlarına tabidir.

Lisans Sahibi Tarafından Kısıtlı Televizyon Hizmeti Sağlanması

1990 Yayın Yasası'nın 42B bölümüne göre;

Lisans sahibi sözleşme ile belirtilen lisanslı bir hizmeti, başlangıç tarihinden itibaren lisans süresi boyunca sağlamaya yetkilidir.

1990 Yayın Yasası'nın 4 (1) (d) bölümüne göre;

Bu lisanstaki hiçbir şey, lisanslı hizmeti alabilen alanların boyutu, konumu veya başka herhangi bir lisansın sahibi tarafından sağlanan program hizmetleri konusunda OFCOM adına herhangi bir garanti, temsil, yükümlülük teşkil etmemekte veya ima etmemektedir. Lisans sahibi, lisanslı hizmeti sağlarken, lisanslı hizmetin kullanıcılarına aşağıdaki bilgileri sağlamaktadır:

- Lisans sahibinin adı,
- Lisans sahibinin adresi,
- Lisans sahibinin elektronik adresi,
- OFCOM'un adresi ve elektronik adresinin yanı sıra, uygun olduğu şekilde lisans sahibi veya lisanslı hizmet ile ilgili herhangi bir amaç için OFCOM'un herhangi bir uygun ortak düzenleyicisinin adı, adresi ve elektronik adresi sağlanmalıdır.

Lisans Ücretleri ve KDV

1990 Yayın Yasası;

Lisans sahibi, OFCOM'un belirlediği tarifeye göre ve 1990 Yayın Yasası'nın 4 (3) bölümü uyarınca, yürürlükte olan tarifeye göre belirleyeceği ücretleri OFCOM'a ödemektedir. Ücretlerin ödemesi, OFCOM'un belirleyeceği şekilde ve zamanlarda yapılmaktadır.

1990 Yayın Yasası'nın 4 (1) (c) bölümüne göre;

Lisans sahibi, talepten sonraki 28 gün içinde tarifeyi belirlemek veya yenilemek amacıyla ihtiyaç duyabileceği bilgileri OFCOM'a sağlamaktadır.

1990 Yayın Yasası 4 (1) (b) ve (d) bölümlerine göre;

"KDV", 1994 Katma Değer Vergisi Kanun'u uyarınca ya da bu Kanunda yapılan herhangi bir değişiklik veya ikame de dahil olmak üzere, bu Kanuna tabi olan katma değer vergisi anlamına gelmektedir. Lisans sahibi, bir KDV ödemektedir. Lisans sahibi tarafından ödenen tüm meblağlar, KDV hariç olmaktadır. KDV, bu meblağlara ek olarak lisans sahibi tarafından ödenmektedir.

Genel Standartlar ve Gereksinimler

Lisans sahibi, lisanslı hizmetin sağlanmasında standartlar kodunun hükümlerine uyulmasını sağlamaktadır. Lisans sahibi, aşağıdakilere ilişkin tüm düzenlemelerden sorumlu olmaktadır:

Vatandaşlar ile lisans sahibi veya lisans sahibinin yüklenicileri ya da aracıları arasındaki telefon görüşmeleri de dahil olmak üzere, iletişim yönetiminden sorumludur. İletişim, kamuoyunun bir üyesi ile lisans sahibi arasında doğrudan veya dolaylı olarak düşüncenin aktarıldığı iletişim yöntemlerini ve vatandaşların lisans sahibinin tercih veya

niyet göstergelerine vakıf olmalarına izin vermeyi amaçlayan iletişim yöntemlerini içermektedir.

Vatandaşlar ile lisans sahibi arasında iletişime izin vermeyi amaçlayan iletişim yöntemlerine yönelik düzenlemeler, özellikle şunları sağlamalıdır:

- İletişim araçlarının seçiminde ve iletişimlerin ele alınmasında lisans sahibi tarafından makul beceri ve özenin gösterilmesi gerekmektedir.
- Oylamalar, yarışmalar, oyunlar veya benzer icraatlar, tüm geçerli oyların ve girişlerin adil ve de tutarlı bir şekilde ele alınmasını sağlayacak şekilde yürütülmelidir.
- Oylamalar, yarışmalar, oyunlar veya benzer icraatlara yönelik programlardaki tanıtım maddi olarak yanıltıcı olamaz.

Lisans sahibi, ayrıcalıklı ücretli hizmetlerin sağlanmasını düzenlemek için, OFCOM tarafından onaylanan kod hükümlerinin veya böyle bir kodun bulunmaması durumunda koşulların, OFCOM tarafından bu tür amaçlarla yapılan herhangi bir talimatın lisanslı hizmetin sağlanmasında dikkate almaktadır. Lisans sahibi, programlarda duyurulan ve aralarında iletişime izin vermeyi amaçlayan iletişim yöntemlerine yönelik düzenlemeleri sağlamak için uygun uyumluluk prosedürlerini uygulamakta ve sürdürmektedir. Lisans sahibi, program süresi içinde duyurulan oylamalar veya yarışmalar için iletişim yöntemi olarak, 2003 İletişim Yasası'nın 120. bölümü uyarınca, yapılan zamanda yürürlükte tanımlandığı şekilde bir kontrollü ayrıcalıklı ücret hizmeti kullandığında, lisans sahibi aşağıdakileri sağlamalıdır:

(i) Doğrulama, halktan oyların ve yarışma girişlerinin alınması ve işlenmesi için kullanılacak teknik ve idari sistemlerin uçtan uca bir analizinin yapıldığını ve bu tür sistemlerin üçüncü şahıs tarafından onayını içermektedeir. Tüm bu sistemler ve analizleri tamamen belgelendirilmelidir.

(ii) Doğrulama, bireysel programların üçüncü tarafça uygun şekilde düzenli incelemelerini içermektedir. Bu tür incelemeler, tüm oyları veya yarışma girişlerini alındığı andan itibaren tüm aşamalarda takip etmeli ve her incelemenin sonuçları tam olarak belgelendirilmelidir.

(iii) Lisans sahibi, bir kurul direktörünün (veya kurul yoksa uygun bir eş değerinin) doğrulama için özel sorumluluğa sahip olmasını sağlamaktadır.

(iv) Lisans sahibi, üçüncü tarafın süreç analizleri ve bireysel programların incelemeleri ile ilgili raporlar sunmasını sağlamaktadır. Önemli usulsüzlükler veya başka sorunlar tespit edilirse, lisans sahibi bunların derhâl OFCOM'a bildirilmesini sağlamaktadır.

(v) Lisans sahibi, OFCOM tarafından doğrulama ile ilgili olarak talep edilen her türlü bilgiyi derhâl ve uygun bir biçimde sağlamaktadır.

(vi) Lisans sahibi, kontrollü ayrıcalıklı fiyat hizmetleri aracılığıyla, arayanlardan gelen oylar ve rekabet girişleri ile ilgili tüm verileri, bireysel programların gözden geçirilmesi ve sistemlerinin doğrulanmasına ilişkin tüm belgeleri en az iki yıl süreyle muhafaza etmektedir.

(vii) Lisans sahibi, atanmış direktör tarafından imzalanmış bir beyanı, yıllık olarak yayımlamaktadır.

Listelenen Olaylar

1996 Yayın Yasası 101 (1) bölümü hükümleri ile İletişim Yasası 300 (2) bölümüne göre;

Lisans sahibi, 1996 Yayın Yasası'nın listelenen olaylar hükümlerine her bakımdan uymakta ve şüpheye mahal vermemek için, İletişim Yasası ile 1996 Yayın Yasası'nda yapılan değişikliklerden kaynaklanan hükümler yalnızca aşağıdakilerde geçerli olmaktadır.

Lisans sahibi, aşağıdaki durumlar haricinde listelenen bir etkinliğin tamamının veya herhangi bir bölümünün canlı yayınını lisanslı hizmete dahil etmemektedir:

(a) 1996 Yayın Yasası'nın 98 (1) (a) bölümü kapsamına giren bir hizmeti sunan başka bir kişi, ikinci hizmetin tamamının canlı yayınını ikinci hizmete dahil etme hakkını elde etmektedir. İkinci hizmetin verildiği alan, birinci hizmetin verildiği alanın tamamını veya büyük ölçüde tamamını içermektedir.

(b) OFCOM, bu kapsamın ilk hizmete dahil edilmesine önceden izin vermektedir.

(c) Etkinliğin, lisans sahibine ek olarak bir veya daha fazla kişi tarafından kapsam sağlama haklarının edinildiği bir B grubu etkinliği olması durumunda geçerlidir.

(i) Ek kapsamın etkinlik için yeterli alternatif oluşturduğu durumlarda geçerlidir.

1996 Yayın Yasası 104ZA ve 101 (1) (C) bölümleri ile İletişim Yasası 302 (1) bölümüne göre;

Ek teminat sağlama hakkını elde eden kişi veya kişiler, 1996 Yayın Yasası'nın 104ZA bölümü uyarınca, OFCOM tarafından yapılan herhangi bir düzenlemenin kapsamına ilişkin gereklilikleri karşılamaktadır. Şu durumlarda ise uygulanmamaktadır:

1996 Yayın Yasası'nın 97 (5) (a) bölümü ile İletişim Yasası 299 (3) bölümüne göre;

(a) Lisans sahibinin 1 Ekim 1996 tarihinden önce edindiği hakları kullanmasında;

(b) Lisans sahibi, 1 Ekim 1996'dan sonra sıralanan ve bu hakların 1996 Yayın Yasası'nın 97 (5) (a) bölümünde atıfta bulunulan tarihten önce kazanıldığı bir olayla ilgili olarak edinilmiş hakları kullanıyorsa.

1996 Yayın Yasası'nın 97 (5A) & (5B) bölümleri ile İletişim Yasası'nın 299 (4) bölümüne göre;

Bir etkinliğin grup A'ya tahsisi veya devri:

(a) 1996 Yayın Yasası'nın 97 (5A) bölümünde atıfta bulunulan tarihten önce bu tür hakların kazanıldığı olayla ilgili olarak edinilen hakların geçerliliğini etkilememektedir.

(b) Dışişleri Bakanı'nın 97 (5B) bölümü uyarınca, bir talimat vermesi durumunda, transfer edilen B grubu müsabaka ile ilgili olarak uygulanmaya devam edecek olan koşulun uygulanmasını etkilememektedir.

1996 Yayın Yasası'nın 101 (1) (b) bölümü ile İletişim Yasası'nın 300 (2) bölümüne göre;

Aksi belirtilmediği sürece, Birleşik Krallık'ın herhangi bir bölgesinde lisanslı hizmetin Birleşik Krallık'taki vatandaşlar tarafından alınması için geçerli olmaktadır.

1996 Yayın Yasası'nın 101B (1) bölümüne göre;

Lisans sahibi OFCOM'un önceden onayı olmadan, bir etkinliğin tamamını veya bir kısmını başka bir AB ülkesinden almak için televizyonda yayımlama hakkını kullanamamaktadır.

1996 Yayın Yasası'nın 101A bölümüne göre;

(a) Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Yönergesi'nin 14. maddesi uyarınca, kendi toplumu için büyük öneme sahip olarak diğer AB ülkesi tarafından belirlenmiş ve Avrupa Komisyonu'na bildirilmiş ve

(b) o ülkedeki halkın önemli bir bölümünün, Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Yönergesi'nin 14. maddesi uyarınca, o devlet tarafından belirlendiği şekilde ücretsiz televizyonda canlı veya ertelenmiş yayın yoluyla bu olayı takip etme olanağından yoksun bırakılması durumunda, yayımlama hakkı kullanılamamaktadır.

Bu koşul, lisans sahibinin Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Yönergesi'nin 15. maddesi uyarınca, kısa haberler amacıyla kamuyu önemli derecede ilgilendiren olaylara erişim hakkına halel getirmemektedir.

Lisans sahibi OFCOM'a, lisans sahibinin koşullara uygunluğunu belirlemek için makul olarak gerektirebileceği bilgileri ve 1996 Yayın Yasası'nın 102. veya 103. bölümleri uyarınca, yaptığı belirleme amaçları doğrultusunda sağlamaktadır ("ofcom", "Listed events", 2022).

Reklam ve Sponsorluk Standartları ve Gereksinimleri

İletişim Yasası'nın 322. maddesine göre ("ofcom", "Section 322 of the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi, aşağıdakilerle ilgili olarak OFCOM tarafından kendisine verilen genel, özel, nitelikli veya niteliksiz tüm talimatlara uymaktadır:

- Herhangi bir saat veya başka bir zaman diliminde reklamlara verilebilecek azami süre,
- Reklamlara verilen herhangi iki dönem arasında geçmesi gereken minimum aralık,
- Herhangi bir programda veya herhangi bir saat veya günde izin verilecek dönemlerin sayısı,
- Lisanslı hizmetin belirli bir bölümünden reklamların hariç tutulması.

İletişim Yasası'nın 325 (4) ve (5) ve 321 (4) maddelerine göre ("ofcom", "Section 325 (4) and (5) and 321 (4) of the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi, aşağıdakilerle ilgili talimatlar da dahil olmak üzere reklamlar, reklamcılık veya sponsorluk yöntemleri ile ilgili olarak OFCOM tarafından kendisine verilen tüm talimatlara uymaktadır:

- Belirli bir reklamın lisanslı hizmetten hariç tutulması veya belirli durumlarda hariç tutulması,
- Lisanslı hizmetten hariç tutulacak reklamların açıklamaları ve reklam yöntemleri,
- Lisanslı hizmetten hariç tutulacak sponsorluk biçimleri ve yöntemleri.

İletişim Yasası'nın 321 (4) bölümüne göre;

Lisans sahibi, prim oranlı hizmetlerin sağlanmasını düzenlemek için OFCOM tarafından onaylanan kod hükümlerinin veya böyle bir kodun bulunmaması durumunda, OFCOM tarafından bu amaçlarla verilen herhangi bir talimatın şartlarının aşağıdakilerin elde edilmesinde gözetilmesini sağlamaktadır:

İletişim Yasası'nın 321 (1) ve 321 (4) bölümlerine göre ("ofcom", "Section 321 (1) and 321 (4) of the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi, 319 (2) (a) ve (g) bölümlerindeki amaçları güvence altına almak için belirlenen standartlar kodu hükümlerini gözetmektedir. İletişim Yasası'nın ve programların reklam ve sponsorluğundaki standartlara, uygulamalara, reklam yasaklarına, reklam biçimlerine ve yöntemlerine veya programların sponsorluğuna ilişkin lisanslı hizmetin sağlanmasında da geçerli olmaktadır.

İletişim Yasası'nın 321 (4) bölümüne göre;

Lisans sahibi, OFCOM'un talep edeceği herhangi bir özel reklamın, herhangi bir reklam sınıfının veya OFCOM tarafından belirtilen herhangi bir sponsorlu programın ayrıntılarını, OFCOM'un talep edebileceği herhangi bir biçimde ve süre içinde OFCOM'a sağlamaktadır.

Kayıtların Üretilmesi ve Saklanması

İletişim Yasası'nın 325 (1) ve (2) bölümlerine göre ("ofcom", "Section 325 (1) and (2) of the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi, standartlar şikâyetine konu olan herhangi bir programın ses ve görüntüdeki kayıtlarının saklanması, üretilmesi için ve söz konusu herhangi bir programın kayıtlarının üretimi ile ilgili OFCOM tarafından talep edilen prosedürleri kabul etmektedir.

İletişim Yasası'nın 334 (1) bölümüne göre;

Lisans sahibi özellikle:

(a) Lisanslı hizmete dahil edilen her programın sesli ve görüntülü bir kaydını, bu hizmete dahil edildiği tarihten itibaren 60 gün boyunca yapmakta ve saklamaktadır.

(b) OFCOM'un talebi üzerine, inceleme veya çoğaltma için bu tür kayıtları OFCOM'a derhâl sunmaktadır.

(c) OFCOM'un talebi üzerine, OFCOM'a üretebileceği lisanslı hizmette bulunan bir programın herhangi bir yazısını veya dökümünü derhâl sunmaktadır.

OFCOM'a Genel Bilgi Sağlanması

1990 Yayın Yasası'nın 4 (1) (c) bölümüne göre ("ofcom", "Section 4 (1) (c) of the 1990 Act", 2022);

Lisans sahibi OFCOM'a, kendisine atanan işlevleri yerine getirmek amacıyla OFCOM'un ihtiyaç duyabileceği belgeleri, hesapları, iadeleri, tahminleri, raporları, bildirimleri veya diğer bilgileri makul şekilde talep edebileceği şekilde ve zamanlarda sağlamaktadır. Lisans sahibi 1990 Yayın Yasası, 1996 Yayın Yasası veya İletişim Yasası kapsamında:

1990 Yayın Yasası'nın 4 (1) (c) bölümüne göre;

(a) OFCOM'un belirttiği biçimde ve zamanlarda kurumsal yapısına (veya lisans sahibi bir tüzel kişilik değilse eş değeri) ilişkin bir beyan sağlamaktadır .

1990 Yayın Yasası 5 (1) (a) ve 143 (5) bölümlerine göre (“ofcom”, “Section 143 (5) of the 1990 Act and Section 5 (1) (a) of the 1990 Act”, 2022);

(b) OFCOM’un lisans sahibinin 1996 Yayın Yasası hükümlerinden herhangi biri uyarınca, herhangi bir nedenle diskalifiye edilmiş bir kişi olup olmadığını belirlemek amacıyla, makul olarak talep edebileceği bilgileri OFCOM’a sağlamaktadır.

1990 Yayın Yasası’nın 4 (1) (c) ve 19. bölümlerine göre (“ofcom”, “Section 4 (1) (c) and 19 of the 1990 Act”, 2022);

(c) OFCOM’un talep edeceği biçimde, her bir hesap döneminin tamamına ilişkin nitelikli gelirinin yıllık beyanlarını sağlamaktadır.

1990 Yayın Yasası’nın 5 (5) bölümüne göre (“ofcom”, “Section 5 (5) of the 1990 Act”, 2022);

Lisans sahibi, aşağıdaki durumlarda OFCOM’u derhâl yazılı olarak bilgilendirmektedir:

(a) Lisans sahibi; lisans sahibinin feshi, mevcudiyetinin sona ermesi, tasfiyesi (zorunlu veya gönüllü), tasfiyesi (amaç dışında) için herhangi bir emrin veya herhangi bir kararın verildiğini ya da başka bir işlem yapıldığını öğrenirse,

(b) Lisans sahibi, borçlarını ödediği sırada birleştirme veya yeniden yapılandırma amaçları dışında alacaklılarıyla bir uzlaşma, düzenleme planına girer veya girmeyi teklif ederse,

(c) Lisans sahibinin, varlıklarına ve/veya menkul kıymetlerine karşı bir icra takibi başlar ve bu 14 günden fazla cari olursa,

(d) Lisans sahibi, üzerinde kontrolü olan herhangi bir kişinin yukarıdaki koşullarda belirtilen olaylardan herhangi birini yaptığını veya bunlara tabi olduğunun farkına varırsa.

1990 Yayın Yasası’nın 3 (6) ve (7) ve 4 (1) (c) bölümlerine göre (“ofcom”, “Sections 3 (6) and (7) and 4 (1) (c) of the 1990 Act”, 2022);

Lisans sahibi; unvana iftira, herhangi bir haksız fiil veya telif hakkı, manevi hak, bir icra hakkının, tasarım hakkının, tescilli tasarımın, hizmet markasının, ticari markanın patentinin veya diğer benzer tekel haklarının ihlali, Resmi Gizli Kanun hükümlerine aykırılık, o an için yürürlükte olan herhangi bir yasal düzenleme, cezai bir suç veya mahkemeye saygısızlık, parlamento ayrıcalığının ihlali, lisanslı hizmete karalayıcı, kışkırtıcı, küfür içeren veya müstehcen veya zarar verici bir yalan teşkil eden herhangi bir konunun dahil edilmesiyle ilgili olarak aleyhine açılan herhangi bir mahkeme davasında nihai karar verildiğinde OFCOM’u bilgilendirmelidir.

(4) Lisans sahibi kendisi veya 1990 Yayın Yasası 2. ekinin 1. kısmı paragraf 1 (3) kapsamında, kendisi üzerinde kontrolü olan herhangi bir kişi bir suçtan mahkûmiyet kararı üzerine hapis cezasına (ertelenmiş süre dahil) mahkûm edilirse OFCOM'u bilgilendirmelidir.

Kontrol Değişikliği İle İlgili Bilgilerin Sağlanması

1990 Yayın Yasası'nın 5 (2) bölümü ile Haberleşme Yasası'nın 15. ekinin 1. kısmının 3 (3) paragrafına göre ("ofcom", "Section 5 (2) of the 1990 Act (see also paragraph 3 (3) of Part 1 of Schedule 15 to the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi bir tüzel kişilik olması durumunda, OFCOM'a aşağıdakileri bildirmektedir:

(a) Lisans sahibi, onu kontrol eden herhangi bir kuruluş, lisans sahibinin yöneticileri ya da lisans sahibini kontrol eden herhangi bir kuruluşun yöneticilerindeki payları etkileyen ve atıfta bulunulan türde herhangi bir düzenlemeye girmeye yönelik teklifler, bunların lisans sahibi tarafından bilindiği durumlarda, makul olan en kısa sürede OFCOM'a bildirimde bulunmaktadır.

(b) Lisans sahibi, lisans sahibini kontrol eden herhangi bir kuruluştaki yöneticileri, lisans sahibini kontrol eden herhangi bir kuruluşun yöneticilerindeki payları etkileyen değişiklik, işlem veya olaydan haberdar olması ve bu tür değişiklik, işlem veya olayın çizelge 2, kısım 1 paragraf 1 kapsamında, lisans sahibi üzerinde kontrolü olan kişilerde bir değişiklik teşkil etmesi halinde 28 gün içinde OFCOM'u bilgilendirmelidir.

1990 Yayın Yasası ek 2 bölüm 1 paragraf 1 (3) (B), (C) ve (3A) ile İletişim Yasası bölüm 357'ye göre ("ofcom", "Paragraph 1 (3) (b), (c) and (3A) of Part 1 to Schedule 2 to the 1990 Act (see also Section 357 of the Communications Act)", 2022);

Lisans sahibi, aşağıdaki durumlarda OFCOM'u 28 gün içinde bilgilendirmektedir:

(i) Lisans sahibindeki veya lisans sahibini kontrol eden herhangi bir kuruluştaki öz sermayenin yüzde 50'sine sahip olmak veya faydalı bir şekilde hak sahibi olmak ve

(ii) Lisans sahibindeki veya lisans sahibini kontrol eden herhangi bir kuruluştaki oy hakkının yüzde 50'sine sahip olmak durumunda bilgilendirme yapılmaktadır.

Adil ve Etkili Rekabet

İletişim Yasası'nın 316. maddesine göre ("ofcom", "Section 316 of the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi:

(a) Lisanslı hizmetlerin veya bağlantılı hizmetlerin sağlanmasında adil ve etkin rekabete zarar veren herhangi bir düzenlemeye girmemek, sürdürmemek veya herhangi bir uygulamaya gitmemek,

(b) Lisanslı hizmetlerin veya bağlantılı hizmetlerin sağlanmasında adil ve etkin rekabetin sağlanması amacıyla, OFCOM tarafından onaylanan herhangi bir kural veya kılavuza uymak,

(c) OFCOM tarafından bu amaçla verilen herhangi bir talimata uymak mecburiyetindedir.

Mülkiyet Kısıtlamalarına Uygunluk

1990 Yayın Yasası'nın 5 (1) ve (2) bölümlerine göre ("ofcom", "Section 5 (1) and (2) of the 1990 Act", 2022);

- Lisans sahibi, 1990 Yayın Yasası'nın 2. eki ve İletişim Yasası'nın 14. eki kapsamında, bu gereksinimler için geçerli olduğu ölçüde getirilen kısıtlamalara her bakımdan uymaktadır.
- Lisans sahibi, OFCOM tarafından belirtilen adımlara veya bu adımların atılmasının düzenlemesini gerektiren herhangi bir talimatına uymaktadır.
- Lisans sahibi, 1990 Yayın Yasası'nın 2. çizelgesi uyarınca, kendisine yüklenen sorumlulukların ihlaline veya Çizelge tarafından getirilen gereksinimlerin ihlaline yol açabilecek herhangi bir durum veya olay hakkında OFCOM'u bilgilendirmelidir.

Lisansın Aktarılabilirliği

1990 Yayın Yasası'nın 3 (6) ve (7). bölümlerine göre ("ofcom", "Sections 3 (6) & (7) of the 1990 Act", 2022);

Bu lisans, OFCOM'un önceden yazılı izni olmaksızın devredilememektedir. Yukarıdakilerin genelliğine halel gelmeksizin OFCOM, lisansı devretmesi önerilen kişi veya

kişilerin, lisans yürürlükte kaldığı sürece tüm koşullara uyabilecek bir konumda olacağına kanaat getirmedikçe buna onay vermemektedir.

Uyumluluk

1990 Yayın Yasası'nın 4 (1) (a) ve 4 (2) maddeleri ile İletişim Yasası'nın 335. maddesine göre ("ofcom", "Sections 4 (1) (a) and 4(2) of the 1990 Act and Section 335 of the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi; 1990 Yayın Yasası, 1996 Yayın Yasası, İletişim Yasası veya ilgili herhangi bir uluslararası yükümlülük uyarınca, kendisine yüklenebilecek herhangi bir görevle ve OFCOM'un uygun gördüğü herhangi bir konuyla ilgili olarak OFCOM tarafından kendisine verilen herhangi bir talimata uymaktadır.

1990 Yayın Yasası'nın 4 (1) (a), (c) ve (d) ve 321 (4) bölümleri ve İletişim Yasası'nın 325 (1). maddesine göre ("ofcom", "Section 4 (1) (a), (c) and (d) of the 1990 Act and Sections 321 (4) and 325 (1) of the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi, lisanslı hizmete dahil olan programların 1990 Yayın Yasası, 1996 Yayın Yasası, İletişim Yasası, ilgili uluslararası yükümlülükler, ilgili tüm kurallar ve kılavuzların hükümlerine her açıdan uygun olmasını sağlamak amacıyla prosedürler benimsemekte ve gözetilmesini sağlamaktadır. Lisans sahibi, yukarıda belirtilenlerin genelliğine halel getirmeksizin, şunları da yerine getirmektedir:

(a) Lisanslı hizmetin sağlanmasında 1990 Yayın Yasası'nın, 1996 Yayın Yasası'nın, İletişim Yasası'nın, ilgili uluslararası yükümlülüklerin, tüm ilgili kuralların ve rehberliğin gerekliliklerine uyulmasını sağlayabilecek yeterince bilgili, yeterli sayıda personel bulundurmaktadır.

(b) OFCOM tarafından lisans sahibine verilebilecek bu tür genel ve özel talimatların derhâl uygulanması için, yeterli düzenlemeleri mevcut hale getirmektedir.

(c) Reklamların ve OFCOM'un belirleyeceği ürünler için önceden izin verilmesi gayesiyle yeterli düzenlemelerin mevcut olmasını sağlamaktadır.

(d) Bu koşulda, atıfta bulunulan prosedürlerden herhangi birinin uygulanacağı her departmanında, sorumlu personellerin derhâl harekete geçilmesini sağlamak için yeterli kıdeme sahip olması ve uyumla ilgili konuların gerektiğinde değerlendirilmek üzere üst düzey yönetimle doğrudan gündeme getirilebilmesini sağlamaktadır.

Lisans sahibi, kendi tarafından benimsenen ve yukarıdaki koşulların amaçları doğrultusunda lisanslı hizmeti sağlamaya dahil olanlar tarafından uyulması gereken prosedürlerin ayrıntılarını OFCOM'a sağlamaktadır.

İletişim Yasası'nın 335 (4). bölümüne göre ("ofcom", "Section 335 (4) of the Communications Act", 2022);

İletişim Yasası'nın 335. bölümü uyarınca, dahil edilen herhangi bir koşul (uluslararası yükümlülüklere uyumu güvence altına alan koşullar) ve bu bölümün amaçları için, İletişim Yasası'nın bölüm 3 ve bölüm 4'ü (düzenleyici hükümler) uyarınca, dahil edilen bu lisansın tüm koşulları bunlara ek olmakta ve geçerliliğe tabi olmaktadır.

Hükûmet Talimatları ve Temsilleri

İletişim Yasası'nın 335 ve 336. maddelerine göre ("ofcom", "Sections 335 and 336 of the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi, OFCOM tarafından yönlendirildiği takdirde:

(a) Dışişleri Bakanı veya Kraliyet'in diğer herhangi bir Bakanı tarafından OFCOM'a verilen talimatla, İletişim Yasası veya çizelgenin 336 (1) bölümü uyarınca, belirtilecek zamanlarda lisanslı hizmete dair bir bildirimle iletilebilecek olan duyuruları dahil etmektedir.

(b) İletişim Yasası'nın 336 (5) bölümü uyarınca, verilen bir bildirimle Dışişleri Bakanı tarafından OFCOM'a belirtilen herhangi bir konuyu lisanslı hizmete dahil etmekten kaçınmaktadır.

Lisans sahibi, lisanslı hizmete bir duyuru eklerken duyurunun OFCOM'un talimatı uyarınca yapıldığını belirtebilmektedir.

Lisans sahibi, bu lisansın tüm ilgili koşullarına ve Birleşik Krallık'taki Majesteleri'nin Hükûmeti'nin herhangi bir lisansı yürürlüğe koymasını sağlamak amacıyla, Dışişleri Bakanı tarafından OFCOM'a yapılan bir bildirime istinaden, OFCOM tarafından kendisine verilen talimatlara uymaktadır.

Lisans sahibine bir talimat vermişse veya böyle bir talimatın yayımlanmasına yol açan bildirimin Dışişleri Bakanı tarafından iptal edilmesinin sonucu olarak ya da bu tür bir bildirimin süresi dolduysa, lisans sahibi lisanslı hizmete bir duyuruyu dahil edebilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 4 (1) (d) bölümüne göre ("ofcom", "Section 4 (1) (d) of the 1990 Act", 2022);

Bu lisans, lisanslı hizmetin sağlanması için herhangi bir zamanda, Birleşik Krallık'ın uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmek için gerekli olabilecek iletim düzenlemelerinde herhangi bir değişiklik yapması istenebilmektedir. Bu lisansın diğer herhangi bir hükmüne halel getirmeksizin OFCOM, lisans sahibinin bu tür uluslararası yükümlülüklerine uymak için lisans sahibi tarafından yapılması gereken eylemlerden doğrudan veya dolaylı olarak kaynaklanan ve lisans sahibinin maruz kaldığı herhangi bir maliyet, masraf veya sonuç olarak ortaya çıkan zarardan sorumlu olmamaktadır.

Standart Şikâyetleri

İletişim Yasası'nın 325 (1) (b) ve 328 (1) bölümlerine göre ("ofcom", "Section 325(1)(b) and 328(1) of the Communications Act", 2022);

- Lisans sahibi, lisanslı hizmete dahil olan programlara ilişkin standart şikâyetlerinin ele alınması ve çözülmesi için OFCOM tarafından kabul edilebilir prosedürlerin oluşturulmasını, sürdürülmesini ve bu prosedürlere gerektiği gibi uyulmasını sağlamaktadır.
- Lisans sahibi, en az 12 aylık bir süre boyunca şikâyetlerin yazılı bir kaydını ve herhangi bir şikâyetle ilgili olarak kendisi tarafından verilen bir cevabın yazılı kaydını tutmakta ve gerektiğinde OFCOM'a sunmaktadır.

Adalet ve Gizlilik Şikâyetleri

1996 Yayın Yasası'nın 115. ve 119. maddeleri ile İletişim Yasası'nın 327. bölümüne göre ("ofcom", "Sections 115 and 119 of the 1996 Act (see also Section 327 of the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi, OFCOM'dan lisanslı hizmetin sağlanmasıyla ilgili bir adalet şikâyetinin bir kopyasını bulundurmakta ve OFCOM tarafından kendisine verilebilecek talimatlara ve bilgi taleplerine uymaktadır. Talep edilmesi halinde lisans sahibi şunları da yapmaktadır:

(a) OFCOM'a, şikâyetle ilgili olan programın veya programın belirli herhangi bir bölümünün kaydına sahipse bunun sesli ve görüntülü bir kopyasını sağlamak,

(b) Şikâyet sahibinin, şikâyetin ilgili olduğu bu tür herhangi bir kaydı veya bunun belirli herhangi bir bölümünü, eğer ve böyle bir kayıt elindeyse ve olduğu sürece görüntülemesini sağlamak için uygun düzenlemeleri yapmak,

(c) OFCOM'a ve şikâyetçiye yapabildiği ölçüde, konuşmadan oluşan şikâyetin ilgili olduğu programın veya belirli herhangi bir bölümünün bir dökümünü sağlamak,

(d) OFCOM'a ve şikâyetçiye, şikâyetle bağlantılı olarak etkilenen kişi veya şikâyetçi arasındaki yazışmaların orijinalleri veya kopyaları olan sahip olduğu tüm belgelerin kopyalarını sağlamak,

(e) OFCOM'a OFCOM'un belirtebileceği, şikâyeti değerlendirmesiyle ilgili görünen ve lisans sahibinin mülkiyetinde olan diğer bilgileri sağlamak,

(f) OFCOM'a ve şikâyetçiye, şikâyetçiye cevaben yazılı bir beyanda bulunmak,

(g) OFCOM'la irtibata geçerek OFCOM'un şikâyeti değerlendirmesine yardımcı olmak,

(h) OFCOM'un 1996 Yayın Yasası'nın 115 (7) bölümü uyarınca, herhangi bir kişiye yaptığı herhangi bir talebe uyulmasını sağlamak için makul olarak elinden gelen adımları atmak.

1996 Yayın Yasası'nın 119 ve 120. bölümleri ile İletişim Yasası'nın 327. maddesine göre ("ofcom", "Sections 119 and 120 of the 1996 Act (see also Section 327 of the Communications Act)", 2022);

Lisans sahibi, OFCOM tarafından 1996 Yayın Yasası'nın 119 (1) bölümü uyarınca, herhangi bir yönde OFCOM tarafından belirtilen şekilde ve belirtilen süre içinde yayımlaması için kendisine verilecek talimatlara uymaktadır.

OFCOM'un bir adalet şikâyeti ile ilgili olarak bölüm 119 (1) kapsamında, bir talimat verdiği ve lisans sahibi ve/veya ilgili programın oluşturulmasından veya sağlanmasından sorumlu diğer herhangi bir kişinin herhangi bir ek önlem aldığı ya da almış olduğu durumlarda lisans sahibi derhâl OFCOM'a bu eylemin bir raporunu göndermelidir.

İletişim Yasası'nın 326. maddesine göre ("ofcom", "Section 326 of the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi, lisanslı hizmetin sağlanmasında ve lisanslı hizmetin içerdiği programlarla ilgili olarak adillik kodu hükümlerine uyulmasını sağlamaktadır.

Bildirimler ve Hizmetler

Lisans ile ilgili olan herhangi bir bildirim veya belge tebliğ edilecek tarafa teslim edilebilir veya birinci sınıf posta yoluyla uygun gördüğü bir adrese (İletişim Yasası'nın 394 (7) bölümünde tanımlandığı gibi) gönderilebilmektedir. Bu tür herhangi bir bildirim veya belge aşağıdaki durumlarda tebliğ edilmiş sayılmaktadır:

(a) Teslimat veya ayrılma sırasında, teslim edilmişse veya bırakılmışsa,

(b) Gönderildiyse, postaya konduktan sonraki ikinci iş günü saat 10.00'da.

Bu hizmetin icra edildiğini kanıtlamak için, teslimatın yapıldığını veya bu bildirim ya da belgeyi içeren zarfın uygun şekilde adreslenerek ön ödemeli birinci sınıf posta olarak gönderildiğini veya duruma göre uygun adrese bırakıldığını delillendirmek yeterli olmaktadır.

İletişim Yasası'nın 395. maddesine göre ("ofcom", "Section 395 of the Communications Act", 2022);

Bildirimler ve belgeler ayrıca İletişim Yasası'nın 395 ve 396. bölümlerinde belirtilen gerekliliklere tabi olarak, OFCOM tarafından lisans sahibine ve lisans sahibi tarafından OFCOM'a elektronik biçimde sunulabilmektedir.

Fırsat Eşitliği ve Eğitim

İletişim Yasası'nın 337. maddesine göre ("ofcom", "Section 337 of the Communications Act", 2022);

Lisans sahibi, aşağıdakiler için düzenlemeler yapmalı ve zamanla gözden geçirmelidir:

(a) İstihdamla ilgili olarak,

(i) Kadınlar ile erkekler arasında ve farklı ırk gruplarından kişiler arasında ve

(ii) Engelli kişiler için fırsat eşitliği sağlanması.

(b) Lisanslı hizmetin sağlanmasında, lisanslı hizmete dahil edilmek üzere programların hazırlanmasında istihdam edilen kişileri eğitmek.

Lisans sahibi, düzenlemelerin OFCOM'un talep edeceği şekilde yayımlanması da dahil olmak üzere, yapılacak düzenlemelerden etkilenenlerin bunlardan haberdar olmasını sağlamak amacıyla uygun adımları atmaktadır.

Lisans sahibi, özellikle uygun gördüğü şekilde, zamanla (ve en az yılda bir kez) düzenlemelerin mevcut işleyişi ve etkinliği hakkındaki gözlemlerini yayımlamaktadır.

Lisans sahibi, düzenlemeleri yaparken ve gözden geçirirken, OFCOM tarafından zamanla revize edilebilen ilgili tüm kılavuzları dikkate almaktadır.

Bu koşul, lisanslı hizmet söz konusu olduğunda İletişim Yasası'nın 337 (7) ve (8) bölümlerinin gereksinimleri karşılanırsa geçerli olmaktadır.

Lisans Alanın Yükümlülüklerine İlişkin İstisnalar ve Sınırlamalar

Mücbir Sebep

1990 Yayın Yasası'nın 4 (1) (d) bölümüne göre ("ofcom", "Section 4 (1) (d) of the 1990 Act", 2022);

Lisans sahibi, herhangi bir ekipmanın ya da aparatın kaza veya arızalanması dahil Kraliçe'nin düşmanları tarafından savaş hasarı, terörizm, isyan, sivil kargaşa, grev müdahalesi, lokavt, oturma eylemi, grev gözcülüğü, diğer endüstriyel anlaşmazlıklar veya eylemler gibi lisans sahibinin kontrolü dışındaki herhangi bir durumdan doğrudan veya dolaylı olarak kaynaklanan lisansın herhangi bir koşuluna uyulmamasından hiçbir şekilde sorumlu olmamaktadır.

Lisansın Uygulanmasına İlişkin Şartlar

Gecikme Faizi

1990 Yayın Yasası 4 (1) (b) ve (d) bölümlerine göre ("ofcom", "Section 4 (1) (b) and (d) of the 1990 Act", 2022);

- Lisans sahibine, bu lisans kapsamında yapılacak herhangi bir ödemede, ödemenin vadesi geldiği tarihten fiili ödeme tarihine kadar yıllık bazda yüzde üç faiz uygulanmaktadır.
- Lisans sahibinin bu koşul uyarınca, OFCOM'a ödeme yükümlülüğü günden güne tahakkuk edecek olup 365 gün ve geçen gerçek gün sayısı esas alınarak hesaplanmaktadır.

Koşulların İhlali İçin Yaptırımlar

1990 Yayın Yasası'nın 40. maddesi ile İletişim Yasası'nın 344. maddesine göre ("ofcom", "Section 40 of the 1990 Act (see also Section 344 of the Communications Act)", 2022);

(1) (a) OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna uymadığını tespit eder ve bu hatanın lisanslı hizmete bir düzeltme dahil edilerek uygun şekilde giderilebileceği

konusunda emin olursa, lisans sahibine kendisine şikâyette bulunulan hususlar hakkında beyanda bulunması için makul bir fırsat vermektedir.

(b) Lisans sahibi, OFCOM'un talimatı uyarınca, lisanslı hizmete bir düzeltme veya bulgu beyanı eklerken bunu böyle bir talimat uyarınca yaptığını ilan edebilmektedir.

(2) Lisans sahibi, herhangi bir programı gelecekte lisanslı hizmete dahil edip etmeme konusunda OFCOM'un vereceği herhangi bir talimata uymaktadır.

1990 Yayın Yasası'nın 42B bölümü ile Haberleşme Yasası'nın 1. bölümü 13. ekine göre;

(3) (a) OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna veya OFCOM tarafından lisans kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığından emin olur ve kendisine beyanda bulunmak için makul bir fırsat verdikten sonra, şikâyet edilen konular hakkında tatmin edici bir beyan alamazsa, lisans sahibine belirli bir süre içinde OFCOM'a belirli bir mali ceza ödemesini gerektiren bir bildirimde bulunabilmektedir.

(b) Koşul 3.10.25 (3) (a) uyarınca, uygulanan herhangi bir mali cezanın miktarı:

(i) £250.000 ya da Dışişleri Bakanı'nın, Haberleşme Yasası'nın 13. ekinin 1. kısmının 9. paragrafında talimatla belirtebileceği başka bir meblağ,

(ii) Lisans sahibinin, lisansının verildiği döneme denk gelen son tam hesap dönemi için olan yeterli miktardaki gelirin (1990 Yayın Yasası'nın 19 (2) ila (6) bölümüne ve bu Yasanın 7. ekinin 1. bölümüne göre belirlendiği üzere) %5'i olmaktadır.

(c) Lisans sahibinin ilgili döneme denk gelen ilk tam hesap dönemi henüz sona ermediğinde, bu tür bir cezanın verilmesi durumunda, yukarıdaki (ii) paragraf uyarınca OFCOM'un lisans sahibi için yeterli olduğunu tahmin ettiği miktarın yüzde beşine atıfta bulunarak yorumlanmaktadır.

(4) (a) OFCOM 1996 Yayın Yasası'nın 102. maddesi kapsamında:

(i) Lisans sahibinin koşullara uymadığından emin olması,

(ii) Lisans sahibinin koşullara uymasını beklemenin makul olmayacağı durumda,

lisans sahibine, belirli bir süre içinde belirli bir mali cezayı OFCOM'a ödemesini gerektiren bir bildirimde bulunabilmektedir.

(b) OFCOM, bir başvurusu ile bağlantılı olarak lisans sahibinin:

(i) OFCOM'a belirli bir materyalde yanlış olan bilgileri vermesi,

(ii) OFCOM'un yanlış yönlendirilmesine neden olmak amacıyla herhangi bir önemli bilgiyi saklaması durumunda,

lisans sahibine, belirli bir süre içinde belirli bir mali cezayı OFCOM'a ödemesini gerektiren bir bildirimde bulunabilmektedir.

(c) Koşul 3.10.25 (4) (a) veya Koşul 3.10.25 (4) (b) uyarınca, uygulanan herhangi bir mali cezanın miktarı, ilgili bedelin öngörülen çarpanla çarpılmasıyla elde edilen tutarı aşamamaktadır.

(d) Koşul 3.10.25 (4) (c) kapsamında:

(i) ‘‘İlgili bedel’’, lisans sahibi tarafından ödenen herhangi bir bedeli temsil ettiği ve söz konusu etkinliği televizyonda yayımlama haklarının edinilmesine atfedilebilecek kadarını temsil eden bir miktar anlamına gelmektedir.

(ii) ‘‘Öngörülen çarpan’’, 1996 Yayın Yasası’nın 102 (4) (b) bölümü uyarınca, Dışişleri Bakanı’nın dilediğinde belirleyebileceği bir sayı anlamına gelmektedir.

(e) Koşul 3.10.25 (4) uyarınca, bu tür bir mali ceza uygulandığında, OFCOM aynı koşullarla ilgili olarak koşul 3.10.25 (3) uyarınca başka bir mali ceza uygulamamaktadır.

1990 Yayın Yasası’nın 41 (1) (b) bölümü ile 1990 Yayın Yasası’nın 42B (3) bölümüne göre;

(5) (a) OFCOM, lisans sahibinin lisansın herhangi bir koşuluna veya kendisine işbu sözleşme kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığından emin olur ve kendisine şikâyet edilen konular hakkında kendisine bir beyanda bulunması için makul bir fırsat verdikten sonra lisans süresini iki yılı aşmayan belirli bir süre ile azaltan bir bildirimde bulunabilmektedir.

1990 Yayın Yasası’nın 41 (4) bölümü ile 1990 Yayın Yasası’nın 42B (3) bölümüne göre;

(b) Koşul 3.10.25 (5) (a) uyarınca, lisans sahibine yapılan bir bildirim nedeniyle lisansın belirli bir tarihte sona ermesi durumunda, OFCOM lisans sahibinin başvurusu üzerine kendisine yapılan ek bir bildirimde bulunabilmektedir. Bu tarihten önce herhangi bir zamanda bu iptalin, lisans sahibinin lisanslı hizmetin önceki bildirim tarihinden itibaren lisanslı hizmetin işleyişiyle ilgili davranışı nedeniyle haklı olduğuna kanaat getirirse söz konusu bildirimi iptal edebilmektedir.

(6) (a) OFCOM’un koşul 3.10.25 (3) ve 3.10.25 (5) kapsamındaki yetkilerini kullanması, OFCOM’un koşul 3.10.25(1) ve 3.10.25 (2) kapsamındaki yetkilerine halel getirmemektedir.

(b) OFCOM’un koşul 3.10.25 (4) kapsamındaki yetkilerini kullanması OFCOM’un Koşul 3.10.25(1), (2) ve (5) kapsamındaki yetkilerine halel getirmez.

(7) OFCOM, Koşul 3.10.25(4) kapsamındaki yetkilerini kullanmadan önce, uygun gördüğü yerlere (diğer AB devletlerindeki yetkili makamları içerebilir) danışabilmektedir.

Lisans İptali

1990 Yayın Yasası'nın 42. maddesi ile 1990 Yayın Yasası'nın 42B (2) bölümüne göre ("ofcom", "Section 42B of the 1990 Act (see paragraph 4 of Part 1, Schedule 13 to the Communications Act", 2022);

(1) (a) OFCOM lisans sahibinin, lisansın herhangi bir koşuluna veya OFCOM tarafından lisans kapsamında verilen herhangi bir talimata uymadığında ve bu sorun giderilmediği takdirde lisans iptali kaçınılmazsa, aşağıdaki amaçlarla ilgili olarak lisans sahibine bir bildirimde bulunmaktadır:

(i) OFCOM'un kriterlerine göre, lisans sahibinin bu tür herhangi bir koşul veya yönergeye uymadığı hususları belirtmek.

(ii) Lisans sahibi, bildirimde belirtilen süre içinde belirtilen şekilde sorunu gidermek için gerekli adımları atmadığı takdirde, OFCOM'un lisansı iptal edeceğini belirtmek.

(b) Yukarıdaki koşul 3.10.26 (1) (a) uyarınca, yapılan herhangi bir bildirimde belirtilen sürenin sonunda OFCOM, lisans sahibinin bildirimde belirtilen adımları atmadığını görür ve buna mukabil kamu yararı için gerekli olduğu konusunda kanaat getirirse lisansı iptal etmek için lisans sahibine lisansını iptal eden bir bildirimde bulunmaktadır.

(2) OFCOM, aşağıdaki durumlardan herhangi birinde, lisans sahibine yazılı olarak bildirimde bulunarak, hizmetin verildiği tarihten veya bildirimde belirtilen bir tarihte yürürlüğe girecek şekilde lisansı iptal edebilmektedir:

1990 Yayın Yasası'nın 5 (1) (a), (5) ve (7) bölümlerine göre ("ofcom", "Section 5(1)(a), (5) and (7) of the 1990 Act", 2022);

(a) Lisans sahibi, 1990 Yayın Yasası'nın 2. çizelgesinin 2. bölümü uyarınca, lisansla ilgili olarak diskalifiye edilmiş bir kişi haline gelirse veya İletişim Yasası'nın 14. eki tarafından veya altında getirilen bir yükümlülük ihlal edilirse;

1990 Yayın Yasası'nın 4 (5) (b) ve 42 (5) bölümlerine göre göre ("ofcom", "Section 4(5)(b) and 42(5)of the 1990 Act", 2022);

(b) (i) Lisans sahibi, lisansın koşullarından herhangi birine uyduğunu iddia ederek OFCOM'un yanlış yönlendirilmesine neden olmak amacıyla belirli bir materyalde doğru olmayan bilgiler verirse veya herhangi bir önemli bilgiyi saklarsa,

(ii) Lisans başvurusu ile bağlantılı olarak, OFCOM'un yanlış yönlendirilmesine neden olmak amacıyla OFCOM'a önemli bir hususta yanlış olan bilgiler verirse.

1990 Yayın Yasası 5 (5) ve 5 (7) bölümlerine göre ("ofcom", "Section 5 (5) and 5 (7) of the 1990 Act", 2022);

(c) Lisans sahibinin bir kuruluş olması durumunda lisans sahibinin niteliğinde veya özelliklerinde bir değişiklik, lisans sahibi üzerinde kontrolü veya çıkarları olan kişilerde herhangi bir değişiklik, 2. bölüm kapsamında diskalifiyeye neden olan herhangi bir değişiklik, 1990 Yayın Yasası'nın 2. eki veya İletişim Yasası'nın 14. eki tarafından veya bu ekler kapsamında getirilen bir şartın ihlali gerçekleşirse, yeni koşullar OFCOM'un lisans vermekten kaçınmasına neden olabilmektedir.

1990 Yayın Yasası'nın 3 (3) (b) bölümüne göre ("ofcom", "Section 3 (3) (b) of the 1990 Act", 2022);

(d) OFCOM, lisans sahibinin lisansı elinde tutmak için uygun bir kişi olduğundan emin olmazsa;

1996 Yayın Yasası'nın 3 (8) bölümüne göre ("ofcom", "Section 3 (8) of the 1996 Act", 2022);

(e) Lisans sahibi, 1949 Telsiz Telgraf Yasası'nın, İletişim Yasası'nın 2. kısmının 1. bölümü tarafından veya altında belirtilen lisanslı hizmet için geçerli olan yükümlülüklere uymazsa;

(f) Herhangi bir nedenle lisans sahibi tarafından sağlanan hizmet, 1996 Yayın Yasası ve İletişim Yasası amaçları doğrultusunda, sınırlı bir televizyon hizmeti oluşturmuyorsa,

1990 Yayın Yasası'nın 42 (4) bölümüne göre ("ofcom", "Section 42 (4) of the 1990 Act", 2022);

(g) Lisans sahibi, lisans süresinin bitiminden önce lisanslı hizmeti sağlamaya son verirse ve OFCOM, lisansı iptal etmeyi uygun görürse;

1990 Yayın Yasası'nın 4 (1) (d) bölümüne göre ("ofcom", "Section 4 (1) (d) of the 1990 Act", 2022);

(h) OFCOM, lisanslı hizmetin şu an için sağlandığı frekans tahsisini aşağıdaki amaçlar doğrultusunda iptal etmektedir:

(i) Haberleşme Yasası'nın 405 (1) bölümünde tanımlandığı gibi radyo spektrumunun yönetimine ilişkin yasalar kapsamındaki işlevlerini yerine getirmemek.

(ii) İletişim Yasası'nın 156 (1) bölümü uyarınca, verilen bir emre uymamak.

1990 Yayın Yasası'nın 42 (8) bölümüne göre ("ofcom", "Section 42 (8) of the 1990 Act", 2022);

(3) OFCOM, koşul 3.10.26 (1) ve koşul 3.10.26 (2) kapsamında, lisansı iptal eden herhangi bir bildirimde bulunmadan önce, lisans sahibine lisansı iptal etme gerekçesini oluşturan hususlar hakkında bilgi vermekte ve bunlar hakkında kendisine beyanda bulunması için de makul bir fırsat tanımaktadır.

1996 Yayın Yasası'nın 145. maddesine göre ("ofcom", "Section 145 of the 1996 Act", 2022);

(4) Lisans sahibi, 1996 Yayın Yasası'nın 144. maddesi uyarınca bir suçtan mahkûm edilirse ve mahkeme talimatta belirtilen süre boyunca lisans sahibinin lisans sahibi olmaktan menedilmesine karar verirse veya lisans sahibi 1996 Yayın Yasası'nın 145 (3) bölümü uyarınca, bir kişinin bir lisansa sahip olmaktan diskalifiye edildiği bir emir sonucunda bir lisansa sahip olmaktan diskalifiye edilirse, bu lisans emrin yürürlüğe girdiği andan itibaren geçerli olmak üzere iptal edilmiş sayılmaktadır.

BÖLÜM 4

MÜZİK TELİF HAKKI TOPLAMA AJANSLARI PPL VE PRS

4.1. PPL Yayın Lisansları

Bir internet radyo veya televizyon yayını başlatmak için OFCOM'dan lisans alınmasına gerek bulunmamaktadır. OFCOM, çevrim içi radyo ve televizyon istasyonlarını düzenlememektedir. Ancak, telif hakkına tabi herhangi bir müziğin çalınması için, müzik telif hakkı toplama ajansları, PPL (www.ppluk.com) ve PRS for Music'ten (www.prsformusic.com) ilgili lisanslara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kuruluşlar, OFCOM'dan ayrı çalışmakta olduğundan ek gereksinimler ve maliyetler hakkında doğrudan onlarla iletişime geçilmesi gerekmektedir ("OFCOM", "broadcast.licensing", 2022).

PPL, Birleşik Krallık yayıncılarına kayıtlı müziği radyoda, televizyonda ve belirli çevrim içi hizmet türlerinde kullanma lisansı vermektedir. Bu geniş bir yelpazede kayıtlı müziği yasal olarak yayımlamayı kolaylaştırırken, temsil edilen binlerce sanatçının ve kayıt hakkı sahibinin çalışmalarının kullanımı için adil bir ödeme alabilmesini sağlamaktadır.

PPL'den alınan bir yayın lisansı, Birleşik Krallık'ta hemen hemen tüm ticari kayıtların yayımlanabilmesi için, yasal izin vermektedir. Radyo için buna AM, FM, DAB, uydu ve çevrim içi dahil olmak üzere çeşitli farklı platformlarda müzik kullanımı da dahil olmaktadır. Televizyon için; Birleşik Krallık, Man Adası ve Kanal Adaları'ndaki karasal, uydu ve kablo televizyon hizmetlerini de içermektedir. ("ppluk", "Radio, TV and online licensing", 2022).

4.1.1. Ticari Radyo Lisansı

AM, FM, DAB ve Freeview'de yayın yapanlar da dahil olmak üzere birçok farklı radyo istasyonu türü için lisans sunulmaktadır.

Bu lisans, Birleşik Krallık'taki AM, FM, DAB, DTT ve internet eş zamanlı yayınlarında kayıtlı müzik içeren OFCOM lisanslı ticari radyo istasyonları için geçerli olmaktadır.

PPL; Absolute Radio, Capital, Heart, Magic ve Virgin Radio dahil olmak üzere 350'den fazla Birleşik Krallık ticari radyo istasyonuna lisans vermektedir. AM, FM, DAB ve DTT'de ulusal, bölgesel veya yerel olarak yayın çıktısında hem müzik hem de müzik dışı (örneğin haberler, hava durumu, seyahat vb.) çeşitli içerikleri içermekte ve reklam veya

sponsorluk gibi üçüncü taraf gelirleriyle finanse edilen durumlarda ticari radyo istasyonu için bir lisansa ihtiyaç duyulmaktadır. Lisans sahibinin, PPL'ye üç aylık gelir raporunu ve çaldığı parçaların ayrıntılarını sağlaması gerekmektedir.

Bu lisans kapsamındaki ücretler, platform başına minimum ücretlerden veya net yayın geliri payından (brüt yayın gelirinin %85'i) yüksek olanı olmaktadır ("ppluk", "Commercial radio", 2022).

4.1.2. Hastane Radyosu Lisansı

Birleşik Krallık'ta bir hastane radyo istasyonu işletiliyorsa ve yayınlara kayıtlı müzik ekleniyorsa, bu PPL lisansına ihtiyaç duyulmaktadır. Bir hastane radyo istasyonu, bir hastanenin sınırları içinde düşük güçlü AM/FM veya kablolu yayın yapan bir radyo istasyonudur. Hastane radyo istasyonu, internette yayın yapıyorsa veya eş zamanlı yayın yapıyorsa, ayrı bir çevrim içi radyo lisansı alınması gerekmektedir.

Aşağıdaki yıllık ücretler, kayıtlı müziği çalabilmenin yanı sıra yayında kullanılmak üzere bir veri tabanına 5.000'e kadar müzik parçasının kopyalanmasına olanak tanımaktadır. Lisans ücretleri her takvim yılının başında ödenmektedir.

Tablo 4

PPL Lisans Ücretleri.

Lisans	Ücret
AM/FM	£658 (artı KDV)
Kablolu	£202 (artı KDV)

PPL ayrıca, Birleşik Krallık'ta hastane yayınlarını destekleyen ve teşvik eden ulusal bir yardım kuruluşu olan Hospital Broadcasting Association (Hastane Yayınları Derneği)'a sponsor olarak ona ciddi bir destek sağlamaktadır ("ppluk", "Hospital radio", 2022).

4.1.3. Topluluk Radyosu Lisansı

PPL ve PRS, OFCOM lisanslı topluluk radyo istasyonları için ortak bir lisans sunmaktadır. Lisans kaynaklı AM, FM veya küçük ölçekli DAB yayınlarının yanı sıra internet veya küçük ölçekli DAB aracılığıyla yapılan eş zamanlı yayınlarda müziğin

kullanımını kapsamaktadır. Lisans ücretleri, minimum yıllık ücretlere tabi olarak net yayın geliri payına göre hesaplanmaktadır. PPL, PRS for Music adına ortak lisansı yönetmektedir.

PPL ve PRS müzik lisansını basitleştirmek istemektedir. 1 Ocak 2017'den bu yana, her bir kuruluşun bireysel ayrı lisanslarının yerine topluluk radyo istasyonları için ortak bir lisans sunulmaktadır. Bu, önceden iki ayrı lisans gerektirebilecek olan istasyonlar için yönetimi kolaylaştırmak için tasarlanmıştır.

Lisans, istasyonların Birleşik Krallık'taki dinleyicilere yayın yapması veya eş zamanlı yayın yapması için gereken hakları vermektedir. Temel haklar şunları içermektedir:

- AM, FM, küçük ölçekli DAB topluluk radyosunda PPL ve PRS for Music repertuarını yayımlama hakkı.
- AM, FM, küçük ölçekli DAB yayınını çevrim içi olarak aynı anda yayımlamak için isteğe bağlı yayın hakkı.
- AM, FM, küçük ölçekli DAB yayınını küçük ölçekli DAB yoluyla aynı anda yayımlama hakkı.
- PPL ve PRS for Music repertuarını yalnızca AM, FM, küçük ölçekli DAB yayınını (ve varsa, internet eş zamanlı hizmeti veya küçük ölçekli DAB eş zamanlı hizmetini) sağlamak amacıyla veri tabanlarına ve sunuculara kopyalama hakkı.
- AM, FM, küçük ölçekli DAB yayını, internet eş zamanlı yayın hizmeti veya yayının geldiği yerdeki küçük ölçekli DAB eş zamanlı yayın hizmeti kapsamında olduğu gibi, halka açık PPL ve PRS repertuarında çalma hakkı ("ppluk", "Community radio", 2022).

4.1.4. Hapishane Radyosu Lisansı

Birleşik Krallık'ta bir hapishane radyo istasyonu işletiliyorsa ve yayına kayıtlı müzik ekleniyorsa, bir PPL hapishane radyosu lisansı alınması gerekmektedir. Bir hapishane radyo istasyonu, bir hapishane içinde kablolu olarak yayın yapan bir radyo istasyonunu ifade etmektedir.

Kayıtlı müzik yayımlayabilmenin yanı sıra, yıllık ücretler istasyon yayınında kullanılmak üzere, bir veri tabanına 5.000'e kadar müzik parçasının kopyalanmasına izin vermektedir. Lisans ücreti 202 £ artı KDV olup her takvim yılının başında ödemesi gerekmektedir ("ppluk", "Prison radio", 2022).

4.1.5. Öğrenci Radyosu Lisansı

Öğrenci radyo istasyonu bir okul veya üniversitedeki yayınlarında OFCOM lisanslı düşük güçlü AM/FM kablolu hoparlör sistemi veya güvenli intranet tarafından kaydedilmiş müzik kullanıyorsa, bir PPL lisansına ihtiyaç var demektir. Öğrenci radyo istasyonu yalnızca çevrim içi olarak mevcutsa, PPL'nin çevrim içi radyo lisanslarından birine ihtiyaç duyulmaktadır.

Kayıtlı müziği kullanabilmenin yanı sıra aşağıdaki yıllık ücretler, istasyonun yayınlarda kullanılmak üzere 10.000'e kadar müzik parçasını bir veri tabanına kopyalamasına izin vermektedir. Lisans ücretleri, her yıl 1 Kasım'da ödenmektedir ("ppluk", "Student radio", 2022).

Tablo 5

PPL Öğrenci Radyosu Lisans Ücretleri.

Platform	Ücret
AM/FM (akademik yıl)	£522 (artı KDV)
AM/FM (tam yıl)	£663 (artı KDV)
Kablolu/Intranet (akademik yıl)	£218 (artı KDV)
Kablolu/Intranet (tam yıl)	£288 (artı KDV)

4.1.6. Kısa Süreli Kısıtlı Hizmet Lisansı

Kayıtlı müziğin, OFCOM lisanslı kısa süreli radyo hizmetinin bir parçası olarak yayımlanması düşünülüyorsa, bu PPL lisansına ihtiyaç duyulmaktadır. Kısa süreli kısıtlı hizmet lisansı (RSL), radyo yayıncılarının, en fazla 28 güne kadar olmak üzere, OFCOM kısa süreli lisansları süresince radyo yayınlarına kayıtlı müziği dahil etmelerine izin vermektedir. Lisanslar genellikle özel etkinlikler (promosyonlar, festivaller, karnavallar, spor etkinlikleri vb.) veya yeni bir radyo istasyonunu test etmek için verilmektedir. RSL için, PPL'ye başvurulmadan önce medya hizmet sağlayıcıya OFCOM tarafından kısa süreli bir yayın lisansı verilmiş olması gerektiği unutulmamalıdır.

Lisans ücretleri, yayının her günü için 35 sterlin artı KDV olarak alınmakta ve istasyon çevrim içi olarak aynı anda yayımlanmaya karar verilirse, bir defaya mahsus olmak üzere 50 sterlin artı KDV ödenmektedir ("ppluk", "Short-term restricted service", 2022).

4.1.7. Televizyon İçin Müzik Video Lisanslama

İngiltere'de BBC, ITV, Channel 4 ve Sky dahil 250'den fazla televizyon kanalına lisans verilmektedir. Ayrıca Birleşik Krallık'tan diğer ülkelere çevrim içi eş zamanlı yayın ve uydu yayınları için de lisans verilmektedir. Televizyon lisansları, ilgili yayıncının kanalları tarafından veya onlar için yapılan programları ve tanıtımları kapsamaktadır. Bir televizyon yayıncısı, prodüksiyon şirketi veya dağıtıcısı programları başka bir yayıncıya veya çevrim içi hizmete (İngiltere'de veya dünya çapında) satmak isterse, ayrı bir PPL ikincil satış lisansına sahip olması gerekmektedir.

Televizyon kanallarındaki programlara veya tanıtımlara ticari olarak yayımlanmış müzik parçaları eklenmek istenirse, bir PPL lisansına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu lisans, 13 milyonun üzerinde kayıt yayımlanmasına olanak tanıyarak, kanalın çıktısını artırmaktadır.

Televizyon kanallarındaki programlarda ve tanıtımlarda kayıtlı müziğin kullanımına izin verilmektedir. Ayrıca, Birleşik Krallık'ta internet eş zamanlı yayınları için de lisans alınması zaruridir ("ppluk", "TV broadcasting", 2022).

4.1.7.1. PPL Televizyon Yayıncılık Lisansı

Televizyon lisansları, ilgili yayıncının kanalları tarafından veya onlar için yapılan tüm programları kapsamaktadır. Bağımsız televizyon prodüksiyon şirketlerinin, PPL lisanslı bir yayıncı tarafından görevlendirilen programların ilk kullanımı için ayrıca lisans almasına gerek bulunmamaktadır. Bir televizyon yayıncısı, prodüksiyon şirketi veya dağıtıcısı, programları başka bir yayıncıya veya çevrim içi hizmete satmak isterse, ayrı bir PPL ikincil satış sözleşmesine sahip olması gerekmektedir.

Televizyon yayıncıları, prodüksiyon şirketleri veya distribütörler, kayıtlı müzik veya müzik videoları içeren programların kopyalarını, ikincil kullanım için yapmak ve satmak istiyorlarsa bir lisansa ihtiyaç duymaktadırlar. PPL, bir ikincil satış sözleşmesi aracılığıyla PPL veya VPL repertuarı içeren televizyon programlarının uluslararası satışını lisanslayabilmektedir.

Lisans Başvurusu

Lisans uygunluğu ve maliyeti, duruma göre değerlendirilmektedir. VPL repertuarını içeren programların Kuzey Amerika'ya satışı için lisans verilmemektedir.

VPL, PPL'nin kardeş şirketidir ve müzik videoları halka açık yerlerde oynatıldığında veya televizyonda yayımlandığında lisans vermektedir ("ppluk", "What is a PPL TV Broadcasting licence?", 2022).

4.1.8. PPL Video Mağazası

VPL, 1984'ten beri 50.000'den fazla müzik videosu içeren bir arşivin depolanmasını ve lisanslanmasını yönetmektedir. Video mağazası kitaplığında tutulan en eski video, The Shadows'un klasik hiti 'Apache' ile 1961 yılına kadar uzanmaktadır. Kapsamlı arşivde ayrıca Queen'in 'Bohemian Rhapsody', Pink Floyd'un 'The Wall' ve David Bowie'nin 'Ashes to Ashes' gibi efsanevi müzik videoları da mevcuttur.

PPL, Kasım 2015'ten bu yana video mağazası, 30 yılı aşkın bir süredir müzik ve yayın sektörlerinde faaliyet gösteren bir post prodüksiyon evi olan Vanderquest tarafından yönetilmektedir. PPL video mağazası, Avrupa'nın en büyük müzik video arşivlerinden biridir. Tüm videolar, klipleri çevrim içi olarak arayabilen ve kaynak sağlayabilen kayıtlı kullanıcılarla sayısal olarak saklanmakta ve kullanıma sunulmaktadır.

Arşivdeki müzik videoları, bunları yayımlamak veya halka açık olarak oynatmak isteyen kayıtlı kullanıcılar için, ücret karşılığında mevcuttur. Kullanıcılar, PPL video mağazasından faydalanarak bu tür müzik video kullanımı için uygun lisansa sahip olmalıdır ("ppluk", "PPL Video Store", 2022).

4.1.9. VPL Repertuar Arama

VPL repertuar arama özelliği, öncelikle lisans sahipleri tarafından müzik video bilgileri için VPL'nin repertuar veri tabanında arama yapmak için kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

4.1.9.1. VPL Repertuar Arama Hüküm ve Koşulları

Ana Arama Ekranı

Ana arama ekranı, sanatçı adına veya müzik videosu başlığına göre arama yapılmasını sağlamaktadır. Döndürülebilecek maksimum sayıda arama sonucu bulunmaktadır. Bu nedenle yalnızca bazı sanatçı adı aramaları başarısız olabilmektedir. Bu olursa, müzik

videosunun başlığı da kullanılmalı gerekirse de daha fazla yardım için PPL ile iletişime geçilmelidir.

Arama sonuçları ekranı şu başlıkları görüntülemektedir: hak sahibi, sanatçı adı, müzik videosu başlığı, kayıt tarihi ve süresi ("ppluk", "VPL Repertoire Search", 2022).

Kullanım Koşulları

Bu video repertuar arama özelliği, yalnızca genel araştırma amaçlı hizmet vermektedir. Belirli müzik videosu veya plak şirketi kataloglarıyla ilgili özel onay için doğrudan VPL ile iletişime geçilmektedir.

Bu hizmet kapsamında sağlanan bilgiler, VPL tarafından kontrol edilen tüm repertuarın veya bu repertuarın lisanslandığı tüm kullanımların bir temsili olarak yorumlanmamalıdır. Bu hizmette görüntülenen bilgiler VPL'nin üyelerinden aldığı bilgilere dayandığından değişikliğe tabi olmaktadır. VPL, bir müzik videosuyla ilgili olarak üyelerinden çelişkili hak talepleri aldığında bu, arama sonuçlarında birden fazla hak sahibi olarak gösterilmektedir.

Hizmetin kullanıcıları, sağlanan bilgilerin hiçbirinde veya bilgilerin ilgili olduğu telif hakkı çalışmalarında hiçbir hakka sahip değildir. Ne hizmetin VPL tarafından sağlanması ne de hizmetin herhangi bir kullanıcı tarafından kullanılması, herhangi bir lisans teklifini veya verilmesini teşkil etmemektedir. Video repertuarı arama olanağının kullanıcıları, buradan sağlanan bilgileri yalnızca kendi iç iş amaçları için kullanabilmekte ve başka herhangi bir amaç için kullanılamamaktadır.

VPL, bu video repertuar arama aracı aracılığıyla sağlanan bilgileri güncel ve doğru tutmaya çalışmaktadır. Ancak bilgilerin eksiksizliği, doğruluğu, güvenilirliği veya uygunluğu konusunda garanti vermemektedir. VPL, hiçbir durumda bu video repertuar arama olanağının herhangi bir kullanıcı tarafından kullanılmasından kaynaklanan veya bununla bağlantılı olarak ortaya çıkan herhangi bir kayıp veya hasardan sorumlu olmamaktadır.

VPL, bu hizmetin sorunsuz çalışmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bununla birlikte, video repertuar arama özelliğinin kontrolü dışındaki teknik sorunlar nedeniyle geçici olarak kullanılamamasından dolayı hiçbir sorumluluk kabul etmemektedir. VPL, bu hizmeti herhangi bir zamanda bildirimde bulunmaksızın askıya alma veya geri çekme hakkını saklı tutmaktadır ("ppluk", "VPL Repertoire Search Terms and Conditions", 2022).

4.1.10. Genel Performans Lisanslaması

İşletmede veya kuruluşta müşteriler, personel veya her ikisi için radyo, televizyon veya diğer cihazlar aracılığıyla kaydedilmiş müzik çalınıyorsa, bunun yasal olarak yapılması için bir müzik lisansına ihtiyaç duyulmaktadır (“ppluk”, “Public Performance Licensing”, 2022).

4.1.11. PPL PRS Ltd Tanıtımı

Önceden, kayıtlı müziğin halka açık icrası için bir lisansa ihtiyaç duyan işletmeler ve kuruluşlar, bunları PPL (sanatçıları ve plak şirketlerini temsil eden) ve PRS for Music'ten (şarkı yazarlarını, bestecileri ve müzik yayıncılarını temsil eden) ayrı olarak almak zorundaydı. Ancak, PPL PRS Ltd'yi kurularak işlerin bir kısmını düzene sokmak amaçlanmaktadır. Bu, artık tek bir lisans olan TheMusicLicence'ı alabilecekleri için halka açık performans müşterilerinin işlerini kolaylaştırmaktadır.

PPL ve PRS for Music adına Birleşik Krallık'taki işletmelerden ve kuruluşlardan lisans ücretleri toplanmaktadır. PPL, daha sonra bu müzik lisans ücretlerini plak şirketleri ve icracılar adına kayıtlı müziğin kullanımı için dağıtmaktayken, PRS for Music şarkı yazarları, besteciler ve yayıncılar adına müzik besteleri ve şarkı sözlerinin kullanımı için müzik lisansı ücretleri dağıtmaktadır. Bu, müzik üreten insanların yetenekleri ve çalışmaları için adil bir şekilde ödüllendirilmesini sağlamaktadır.

1988 Telif Hakkı, Tasarımlar ve Patentler Yasası uyarınca, halka açık yerlerde müzik çalmak veya icra etmek için ilgili telif hakkı sahiplerinden izin alınması gerekmektedir. TheMusicLicence'ı almak, piyasada bulunan müziğin büyük çoğunluğuyla ilgili olarak bu izni vermektedir. Bu, tabandan ve bağımsız sanatçılardan ve bestecilerden sektördeki en büyük isimlere kadar uzanmaktadır.

TheMusicLicence'ın maliyeti, mekan türü olsun ya da arka planda veya özel olarak öne çıkan eğlence amaçlı olsun, müziğin günlük işlemlerde nasıl kullandığına dair gibi birtakım faktörlere bağlı olmaktadır. Çoğu durumda, müzik lisansı için hem PPL hem de PRS for Music tarifesi geçerli olmaktadır. Tarifeler, Müzik için PPL ve PRS tarafından ayrı ve bağımsız olarak belirlenmeye devam etmektedir (“ppluk”, “Introducing PPL PRS Ltd”, 2022).

4.2. PRS Yayın Lisansı

Şekil 5.

PRS for Music logosu.

PRS for Music, İngiltere'nin müzik telif hakkı koruma topluluğudur. Bu kuruluş; besteci, söz yazarı, müzik yayıncısı vb. üyeleri için müzik eserlerinin telif haklarını korumaktadır. Müzik sektöründe lisanslama yapmakta, yeni müzikal eserlerin üretilmesini desteklemekte ve her yıl Nisan, Temmuz, Ekim ve Aralık aylarında üyelerine telif haklarından doğran ücretlerini ödemektedir ("prsformusic", "What PRS for Music Do", 2022).

PRS for Music lisansı satın almak, müziğin yasal olarak kullanmasına veya çalınmasına izin vermektedir. İhtiyaç dahilindeki lisansı tespit ederek ona göre başvurmak, müstakbel lisans sahibinin sorumluluğunda olmaktadır.

Çevrim içi müzik lisanslarının kapsamları şu şekildedir:

- isteğe bağlı akış
- kalıcı indirmeler
- müzik içeren görsel-işitsel içerik
- podcast'ler

- zil sesleri

Bu lisanslar, üçüncü taraf web sitelerindeki veya YouTube, Facebook vb. sosyal medya platformlarındaki içeriği kapsamamaktadır.

4.2.1. Çevrim içi Müzik Kullanma

Şahıslar ya da tüzel kişiler tarafından, sahip oldukları web sitelerinde içerik bulunduruluyorsa veya isteğe bağlı akış, kalıcı indirmeler, podcast'ler, web yayını ve genel eğlence içeriği sağlanıyorsa, bir çevrim içi müzik lisansına ihtiyaç duyulmaktadır.

Lisanslar, web siteleri de dahil olmak üzere tüm dijital hizmetler aracılığıyla üyelerin müziğinin halka iletilmesini ve ilgili haklarını kapsamaktadır.

Bu lisanslar, üçüncü taraf web sitelerindeki veya YouTube, Facebook vb. sosyal medya platformlarındaki içeriği kapsamadığından; Facebook, YouTube vb. platformlar aracılığıyla canlı yayın yapmak isteyenler; bu platformlarla yürürlükte olan mevcut lisans anlaşmaları kapsamında olmalıdır. Şu anda güncel olarak, Twitter veya Twitch ile herhangi bir lisans düzenlemesi bulunmamakta, fakat görüşmeler yapılmaktadır (“prsformusic”, “Using music online”, 2022).

4.2.1.1. Çevrim içi Canlı Konser Lisansı

Çeşitli çevrim içi etkinliklerin popülaritesi, COVID-19 salgını sırasında tüm beklentilerin ötesine geçmiştir. Şarkı yazarları, besteciler ve yayıncılar bu değişikliğin getirdiği faydaları paylaşabilmelidir. Üyeler herhangi bir telif ücreti alacaksa lisans gerekmektedir.

Piyasadaki değişen dinamikleri karşılamak için, biletli ve sponsorlu çevrim içi canlı konserler ve etkinliği izlemek için bağış gerektiren konserler için özel bir lisans sunulmaktadır. Etkinliğin boyutuna göre belirlenen çeşitli farklı lisanslama seçenekleri bulunmaktadır.

Organizatörler, etkinlik yapımcıları veya müzik performanslarının akışından sorumlu kişiler gibi, Birleşik Krallık'ta veya yönetilen bölgelerden birinde (Malta, Kıbrıs, Cebelitarık, Bahamalar veya Bermuda) gerçekleşen bir konseri canlı yayımlamak isteyen herkes, bu lisansa ihtiyaç duymaktadır.

Çevrim içi canlı konser lisansı, temsil edilen repertuarın halka açık iletişim ve ilgili haklarını kapsamaktadır. Lisans etkinlik başına olmakta ve içerik sağlayıcının ilk web yayınından itibaren 72 saat boyunca devam etmektedir. Diğer çekimlerin ise ayrıca lisanslanması gerekmektedir ("prsformusic", "Live performances (excluding online)", 2022).

Uluslararası Gelirler

Amerika Birleşik Devletleri dışında mümkün olan en geniş bölgesel kapsamı sağlanması için ilişkili toplumlarla birlikte çalışılmaktadır. Etkinlikten büyük bir uluslararası gelir elde edilmesi planlandığında, lisanslama ekibiyle iletişime geçilmelidir (PRS, "International revenues", 2022).

Markalı Etkinlikler

Çevrim içi Canlı Konser lisansı, üyelerin repertuarının sponsorluk ve reklamla finanse edilen etkinlikleri düzenleyen organizatörler ve mekanlar tarafından kullanılmasını kapsamaktadır. Ancak, sponsorluk ve/veya markalı etkinliklerde üye repertuarının kullanılması için önceden onay alınması gereken konserler bunun dışında kalmaktadır ("prsformusic", "Branded events", 2022).

Lisans Ücreti

Zorunlu kapanış sırasında canlı sektörü desteklemek için çevrim içi canlı konserler için geçici bir indirimli fiyat belirlenmiştir. Bu indirimler, kullanılan müziğe ve talep edilen hizmet düzeyine bağlı olmaktadır. 1.500 £'a kadar olan etkinlikler, yalnızca 25 £ + KDV'den başlayan lisanslarla ayrı küçük konser programı kapsamında gerçekleştirilmektedir. Bizzat ve tam kapasite konser vermeye dönüldüğünde kalıcı bir oran belirlenecek olup bu, hem kullanılan hakları hem de faaliyet gösterdikleri pazarı yansıtan diğer çevrim içi premium video ve/veya müzik akış hizmetlerine uygulananlarla kıyaslanmakta olacağı ifade edilmektedir.

Çevrim içi canlı konserden elde edilen gelir 1.500 £'den fazlaysa, çevrim içi canlı konserler için geçici indirimli fiyattan lisans alınabilmektedir. Lisans maliyeti, 5 dakikalık şarkı veya bir kısmı başına 3 pound veya etkinlik gelirinin %10'u + KDV'den yüksek olanı olmaktadır. Bu indirimli oran, canlı 2020 telif ücretlerinde %80'lik bir düşüş gören üyelerin, müzikleri icra edildiğinde adil bir şekilde ödenmesini sağlamakta, aynı zamanda canlı müzik

sektörünü çevrim içi konserlerle deneyler yaparken desteklemektedir. Oranın, diğer birçok ülkede benimsenen oranlarla tutarlı olduğu anlaşılmaktadır.

1.500 £ veya daha düşük gelirler için de çevrim içi canlı konserler lisansına ihtiyaç duyulmaktadır. Çevrim içi canlı konserden elde edilen gelir 1.500 £ veya daha azsa, iki seçenek bulunmaktadır:

Seçenek 1 – Etkinlik hakkında bazı temel bilgiler sağlanarak çevrim içi lisanslama portalından etkinlik başına bir lisans alınabilmektedir. Bu basitleştirilmiş süreç için lisans ücreti:

Tablo 6

Çevrim içi Lisanslama Ücretleri.

Gelir	Lisans maliyeti + KDV
500 £'a kadar	25 £
501 - 1,000 £ arası	75 £
1,001 - 1,500 £ arası	125 £

Seçenek 2 – Etkinlik için ısmarlama bir lisans başvurusunda bulunabilinmektedir. Bu durumda, PRS ile iletişime geçilmesi ve etkinliğin icrası için bireysel ücreti hesaplamak amacıyla gerekli bilgilerin verilmesi gerekmektedir.

Ödenilen telif ücreti şu şekilde olmaktadır:

- Toplam gelirlerin %10'u (geçici indirimli oran) + KDV veya
- Bir şarkının (veya bir kısmının) her 5 dakikasında 3p, bilet başına +KDV.

("prsformusic", "How much does it cost?", 2022).

4.2.1.2. Genel Eğlence Çevrim içi Lisansı (GEOL)

İngiltere'deki bir kitleye genel eğlence içeriği sunan dijital hizmetler sahiplerinin, bu lisansa ihtiyacı bulunmaktadır. İster programlama satın alınsın, ister içerik kendileri tarafından üretilsin, şayet söz konusu materyal üyelerin repertuarını içeriyorsa, bir lisansa ihtiyaç var demektir.

GEOL, talep üzerine kullanıma sunulan genel eğlence içeriğindeki (televizyon programları ve filmler) üyelerin repertuarının ve ilgili haklarının halka duyurulmasını kapsamaktadır. Müziği, programlara ve fragmanlara senkronize etme hakkını içermemektedir.

Sahip olunması için indirilen veya talep üzerine kiralama yoluyla kullanıma sunulan içerik için; ücret, aşağıdakilerden hangisi daha büyükse hesaplanmaktadır:

- İndirme veya kiralama için geçerli gelirin yüzde 2,5'i veya
- aşağıdaki minimum ücretler.

Tablo 7

Genel Eğlence Çevrim içi Lisans Ücretleri.

Televizyon	Film
İsteğe bağlı kiralama için program başına 1p	İsteğe bağlı kiralama için 3p
Sahip olmak amacıyla indirmek için program başına 3p	sahip olmak amacıyla indirmek için 10p

(“prsformusic”, “General Entertainment Online Licence (GEOL)”, 2022).

4.2.1.3. Sınırlı Çevrim içi Müzik Lisansı (LOML)

Birleşik Krallık'taki bir izleyici kitlesine isteğe bağlı akış, kalıcı indirmeler, podcast'ler, web yayını ve genel eğlence içeriği sunan küçük çaplı dijital hizmetlerdir. Hizmet için yıllık brüt gelirler 12.500 £'dan az ise, hizmetler küçük olarak sınıflandırılmaktadır. Bu lisans, üçüncü taraf web sitelerindeki ve YouTube veya Facebook gibi sosyal medya platformlarındaki içerikleri kapsamamaktadır (“prsformusic”, “Limited Online Music Licence (LOML)”, 2022).

Canlı Yayın Bilgisi

Facebook, YouTube vb. platformlar aracılığıyla canlı yayın yapmak isteyenler, bu platformlarla yürürlükte olan mevcut lisans anlaşmaları kapsamında işbirliği yapmaktadırlar. Kendi web siteleri aracılığıyla bir canlı yayına ev sahipliği yapmak isteyenler, sınırlı bir çevrim içi müzik lisansı (LOML) için başvurabilmektedirler.

Lisansın Özellikleri

Sınırlı çevrim içi müzik lisansı, dijital hizmetler aracılığıyla üyelerin repertuarının halka açık iletişimini ve ilgili haklarını kapsayan yıllık bir lisans olmaktadır.

COVID-19 salgınıyla beraber, LOML'de geçici bir değişiklik yapmak için yetki alınmıştır. Bu, hükümetin zorunlu kapanışlar sırasında faaliyetlerini daha fazla çevrim içi ortama taşımak isteyen ibadet, eğitim, dans vb. sektörlerdeki müşterileri desteklemek için hayata geçirilmiştir. Lisansta yapılan değişiklik; ek bir ücret karşılığında, LOML içinde (müziğin görsel içerikle senkronizasyonuna izin veren) senkronizasyon hakları tanımaktadır.

Bu sektörler için hükûmet kısıtlamalarının kaldırılmasıyla mevcut düzenlemeler sona erecektir. 1 Temmuz 2021'den itibaren, çevrim içi sınıf veya hizmet sunmaya devam etmek isteyen müşterilerin, LOML'de verilen performans ve ilgili haklara ek olarak senkronizasyon haklarını ayrıca yetkilendirmesi gerekecektir.

4.2.1.4. Doğru Çevrim içi Lisansın Gerçekleştirilmesi (PROL)

Performans Hakkı Çevrim içi Lisansı (PROL), üyelerin müziğinin akış veya indirme yoluyla halka açık iletişimini lisanslaması gereken, dijital hizmetler için verilmektedir. Dijital hizmetler için mekanik haklar ayrıca önceden yetkilendirildiyse, PROL ile performans haklarının lisanslanması gerekmektedir.

PROL, üyelerin repertuarının dijital servisler aracılığıyla halka duyurulmasını kapsamaktadır. PROL, 12 aylık bir dönem boyunca hizmet için, belirli miktarda akış veya indirme sağlayan 80 £ artı KDV birimlerinde ücretlendirilmektedir.

Genel Eğlence

Müziğin; içeriğin birincil odak noktası olmadığı görsel-işitsel hizmetler için müzik saatleri, kullanıcıların içeriği izleyerek geçirdikleri sürenin içerikteki müzik yüzdesiyle çarpılmasıyla hesaplanmaktadır. Örneğin, üç dakikalık müzik içeren bir video 20.000 kez yayınlanırsa, 60.000 dakika veya 1.000 müzik saati kullanılmış demektir. Bu, tek bir isteğe bağlı lisans birimi için izin verilen akış sayısı dahilindedir.

Tablo 8

Genel Eğlence Akışı İle İlgili Bilgiler.

Medya	80 £ başına akışlara veya indirmelere izin verilir
İstek üzerine akış	3.200 müzik saatine kadar
Bir web sitesinin arka planı (web yayınına benzer)	8.500 saate kadar müzik
Kalıcı indirme	350 müzik saatine kadar

(“prsformusic”, “Performing Right Online Licence (PROL)”, 2022).

4.2.1.5. Müzik İndirme Lisansı (MDL)

Birleşik Krallık'ta kalıcı indirme için müzik içeriği sunan, dijital bir hizmet olmaktadır. Yıllık geliri 200.000 £'dan fazla olan hizmet, büyük olarak sınıflandırılmaktadır. Yıllık geliri 200.000 £'dan az olan tüm hizmetler, LOML ve LOML+ lisanslama programları aracılığıyla lisanslanabilmektedir.

MDL, halk iletişimi ve üyelerin repertuarının ilgili mekanik haklarını kapsayan geniş çaplı bir lisanstır. Lisans ücret aşağıdakilerden büyük olanı olarak hesaplanmaktadır:

- Brüt gelirin yüzde sekizi veya
- İndirme başına minimum ücret.

Tablo 9

Parça Sayısına Göre Ödenen Ücretler.

Parça Sayısı	İndirme Başına Minimum Ücret
1	5p
2-4	4.5p
5-8	4p
9-12	3.5p
13-16	3p
17-29	2.5p
30 ya da fazlası	2p

(“prsformusic”, “Music Download Licence (MDL)”, 2022).

4.2.1.6. Çevrim içi Çok Bölgeli Lisanslama

Birleşik Krallık'ta ve diğer herhangi bir Avrupa bölgesinde kullanıma sunulacak bir müzik hizmeti başlatılması planlanıyorsa ve gelir 200.000 sterlinin üzerinde bekleniyorsa, PRS ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

PRS’nin STIM ve GEMA ile işbirliği ve ortaklığı, dünyanın ilk entegre lisanslama ve işleme merkezi ICE'nin[31] geliştirilmesiyle sonuçlanmıştır. ICE, 250.000'den fazla hak sahibini ve çok bölgeli dijital müzik şirketini desteklemek için son teknolojik hizmetler sunmaktadır (“prsformusic”, “Online multi-territory licensing”, 2022).

4.2.1.7. Karaoke Hizmetleri ve İstisnalar

Bazı yazarlar ve yayıncılar, repertuarlarını (veya belirli katalogları) çevrim içi karaoke ve KAR lisanslarının dışında tutmaktadır. Hariç tutulan yazarların ve katalogların bir listesi istek üzerine mevcutta bulunmaktadır.

Çevrim içi karaoke ve KAR lisansları, yayıncı tarafından onay verilene kadar Fransa'da Warner Chappell Music tarafından yayımlanan veya yönetilen eserleri kapsamamaktadır.

[31] PRS’nin, İsveç derneği STIM ve Alman derneği GEMA ile ortak girişimi olan ICE, 14 milyondan fazla eserden oluşan veri tabanıyla Avrupa'da çok bölgeli lisanslamada başı çekmektedir.

Çevrim içi karaoke lisanslarıyla ilgili olarak, Birleşik Krallık'ta Sony/ATV ve EMI yayın grupları tarafından yayımlanan veya yönetilen tüm çalışmalar için de önceden onay alınması gerekmektedir (“prsformusic”, “Karaoke services and exclusions”, 2022).

4.2.2. Radyo Yayını İçin Müzik Lisanslama

PRS, üyelerinin müziklerini FM, AM, DAB, kablo ve uydu radyo istasyonlarında kullanabilmeleri için lisanslamaktadır (“prsformusic”, “Licensing music for radio broadcast”, 2022).

4.2.2.1. Ticari Radyo Lisansı

Bu lisans; AM, FM, DAB, kablo veya uydu üzerinden yayın yapan ticari radyo istasyonları (çevrim içi eş zamanlı yayınlar dahil) için verilmektedir. Radyo istasyonu yalnızca çevrim içi ise, sınırlı çevrim içi müzik lisansına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu lisans aşağıdaki hakları kapsamaktadır:

- Birleşik Krallık'tan üyelerin müziklerini yayımlama ve eş zamanlı olarak yayımlama imkânı vermektedir.
- Orijinal yayından sonra 30 güne kadar isteğe bağlı içerik sağlamaktadır.
- Ticari çalışmaların programlara kopyalanmasına müsaade etmektedir.
- Prodüksiyon müziğini programlara ve fragmanlara kopyalama imkânı tanımaktadır.
- Veri tabanlarına ve sunuculara yayın için müzik kopyalama şansı vermektedir.

Lisans ücretleri, istasyonun yıllık net yayın gelirinin (NBR) yüzdesi artı yıllık telif ücreti olarak hesaplanmaktadır.

30 Eylül 2023 tarihinde sona eren yıl için yıllık telif ücretleri:

Tablo 10

Yıllık Net Yayın Gelirine Göre Ödenen Telif Ücretleri.

Yıllık Net Yayın Geliri	Telif Ücreti
140.877 £'a kadar	£77
140.877 £ ile 352.192 £ arasında	£232
352.192 £ ile 912.347 £ arasında	£578
912.347 £ ile 1.824.696 £ arasında	£1,550
1.824.696 £ ile 4.226.299 £ arasında	£2,324
4.226.299 £'dan fazla	£5,424

30 Eylül 2023 tarihinde sona eren yıl için yıllık telif ücretleri:

Tablo 11

Yıllık Net Yayın Gelirine Göre Uygulanan Telif Ücreti ve Oranları.

Yıllık Net Yayın Geliri	Telif Oranı
39.325 £'a kadar	£1,178
39.325 £ ile 912.347 £ arasında	3%
912.347 £ ile 1.824.696 £ arasında	4%
£ 1.824.696'dan fazla	5.25%
Yıllık asgari ücrete tabi olarak, toplam müzik kullanımının toplam yayın süresinin %15'inden az olması durumunda ve NBR düzeyine bakılmaksızın yüzde oranı	1%

Yıllık asgari ücret, 30 Eylül 2023 tarihinde sona eren yıl için istasyonunuzun NBR'si 39.325 £'dan azsa, ücret 1.255 £ olmaktadır (“prsformusic”, “Commercial radio licence”, 2022).

4.2.2.2. Topluluk Radyo Lisansı

PRS for Music ve PPL, topluluk radyo istasyonları için PPL'den edinilebilen ortak bir lisans sunmaktadır.

Çevrim içi eş zamanlı yayınlar da dahil olmak üzere AM veya FM'de yayın yapan topluluk radyo istasyonlarının bu lisansı edinmeye ihtiyacı bulunmaktadır Bu lisans aşağıdaki hakları kapsar:

- AM/FM'de müzik yayımlama hakkı tanımaktadır.
- Çevrim içi veya küçük ölçekli DAB'de AM/FM yayınını eş zamanlı olarak yayımlama imkânı vermektedir.
- Veri tabanlarına ve sunuculara yayın için müzik kopyalamak mümkün olmaktadır.

(“prsformusic”, “Community radio licence”, 2022).

4.2.2.3. Uzun Süreli Kısıtlanmış Hizmet Lisansı (RSL)

Bu lisans; tek bir siteye yayın yapan, OFCOM'dan uzun süreli sınırlı hizmet lisansına (RSL) sahip radyo istasyonları için verilmektedir. Tekil sitelere örnek olarak ordu üsleri, hastaneler, hapishaneler ve öğrenci kampüsleri geçerli olmaktadır. Bu lisans aşağıdaki hakları kapsamaktadır:

- İngiltere'den yayın ve eş zamanlı yayın yapma imkânı vermektedir.
- Ticari çalışmaları programlara kopyalamak mümkün olmaktadır.
- Prodüksiyon müziği programlara ve fragmanlara kopyalanabilmektedir.
- Veri tabanlarına ve sunuculara yayımlanmak üzere üyelerin müziklerini kopyalama hakkı tanımaktadır.

Lisans ücreti, hastane radyo istasyonları için 2022'de 754 £ artı KDV veya 494 £ artı KDV olan sabit bir yıllık ücrettir (“prsformusic”, “Long-Term Restricted Service Licence (RSL)”, 2022).

4.2.2.4. Kısa Süreli Kısıtlanmış Hizmet Lisansı (RSL)

Ofcom'dan kısa süreli sınırlı hizmet lisansına (RSL) sahip radyo istasyonları, bu lisansa sahip olabilmektedir. Bu lisans aşağıdaki hakları kapsamaktadır:

- İngiltere'den yayın ve eş zamanlı yayın yapma imkânı vermektedir.
- Ticari çalışmaları programlara kopyalamak mümkün olmaktadır.
- Prodüksiyon müziği programlara ve fragmanlara kopyalanabilmektedir.
- Veri tabanlarına ve sunuculara yayımlanmak üzere üyelerin müziklerini kopyalama hakkı tanımaktadır.

2022 için lisans ücreti 84 sterlin artı her yayın günü için 48 sterlindir. Örneğin, dört günlük bir yayın ücreti 331,20 £ artı KDV olmaktadır. Ödeme yayından önce yapılmaktadır (“prsformusic”, “Short-Term Restricted Service Licence (RSL)”, 2022).

4.2.2.5. Radyo Reklam Yapım Müzik Lisansı

Radyo reklamlarında MCPS prodüksiyon müziği kullanmak isteyen radyo istasyonları için geçerli olmaktadır. Bu lisans, MCPS prodüksiyon müziği radyo reklamlarına kopyalama hakkını kapsamaktadır.

Ücretler, radyo istasyonunun toplam tarama alanına (TSA) bağlıdır.

İstasyon reklamlarını diğer radyo istasyonlarıyla paylaşıyorsa, kendi radyo reklam prodüksiyon müzik lisansına sahip olması gerekmektedir.

Tablo 12

1 Ekim 2022 - 30 Eylül 2023 Tarihleri Arasındaki Dönem İçin Yıllık Ücretler.

TSA	Taban Ücret*	Bölünmüş frekans - %25 artış	İstasyonlar arasında reklam paylaşımı - %10 artış
0-100.000 veya yalnızca dijital	£4,217.34	+£1,054.34	+£421.73
100,001 – 500,000	£6,688.11	+£1,672.03	+£668.81
500,001 – 1,000,000	£9,630.22	+£2,407.55	+£963.02
1,000,001 – 2,000,000	£12,838.27	+£3,209.57	+£1,283.83
2,000,001 – 5,000,000	£14,446.09	+£3,611.52	+£1,444.61
5,000,001 - 10,000,00 +	£16,050.87	+£4,012.72	+£1,605.09

(“prsformusic”, “Radio Advertising Production Music Licence”, 2022).

4.2.3. Televizyon Yayını İçin Müzik Lisanslama

Bu kapsamdaki lisanslar, televizyon yayıncılarına ve bağımsız yapım şirketlerine verilmektedir (“prsformusic”, “Licensing music for TV broadcast”, 2022).

4.2.3.1. Televizyon Yayını Lisansı - BARB Dereceli Televizyon Kanalları

Bu lisans, Birleşik Krallık'ta PRS tarafından kontrol edilen ve BARB tarafından derecelendirilen müzik yayını yapan televizyon kanallarına tahsis edilmektedir. Ayrıca, Birleşik Krallık dışında yayın almak üzere Birleşik Krallık'tan yayın yapan televizyon kanallarını da kapsamaktadır.

Birleşik Krallık’ta, lineer televizyon kanallarında programların, reklamların ve fragmanların bir parçası olarak üyelerin müziklerini yayımlamaktadır. Bu lisans, Birleşik Krallık'ta üyelerin müziklerinin programlara ve fragmanlara kopyalanmasına imkân tanımaktadır.

Lisans ücretleri, aşağıdakiler dikkate alınarak bireysel olarak belirlenmektedir:

- Toplam yayın saatlerinin yüzdesi olarak kanalda yayımlanan müzik miktarı;
- Üyelerin müziklerini içeren oluşturulan veya sipariş edilen içerik miktarı;

- Kanalın izlenme rakamları;
- Yayınların alındığı ülkeler belirleyici rol oynamaktadır.

(“prsformusic”, “TV Broadcast licence - BARB rated TV channels”, 2022).

4.2.3.2. Televizyon Yayını Lisansı - BARB Derecesine Sahip Olmayan Televizyon Kanalları

Genel eğlence televizyon (GETV) lisansı, televizyon kanalı Birleşik Krallık'ta PRS tarafından kontrol edilen müzik yayını yapıyorsa ve BARB derecesine sahip değilse, temin edilmesi gereken lisans anlamına gelmektedir. Bu lisans ile birlikte Birleşik Krallık’ta, lineer televizyon kanallarında; programların, reklamların ve fragmanların bir parçası olarak üyelerin müzikleri yayımlanmaktadır. Ayrıca, Birleşik Krallık'ta üyelerin müziklerinin programlara ve fragmanlara kopyalanmasına imkân sağlamaktadır.

Lisans ücretleri aşağıdakilere göre hesaplanmaktadır:

- Toplam yayın saatlerinin yüzdesi olarak kanalda yayımlanan müzik miktarı;
- Toplam yayın saatlerinin yüzdesi olarak üretilen veya sipariş edilen içerik miktarı esas alınmaktadır.

Tablo 13

2022 GETV Oranları ve Ücretleri.

	Haftada 168 saatin yüzdesi olarak müzik saatleri - Düşük <%20	Haftada 168 saatin yüzdesi olarak müzik saatleri - Orta <%50	Haftada 168 saatin yüzdesi olarak müzik saatleri - Yüksek %50-100
Şirket içi veya sipariş edilen içerik - Yüksek (%40-100)	£45,132	£59,889	£74,642
Şirket içi veya sipariş edilen içerik - Medium (%10-39)	£32,982	£43,398	£54,680
Şirket içi veya sipariş edilen içerik - Düşük (<10%)	£27,773	£37,322	£46,868
Şirket içi veya sipariş edilen içerik - Yok	£26,038	£34,716	£43,398

(“prsformusic”, “TV Broadcast licence - non-BARB rated TV channels”, 2022).

4.2.3.3. Müzik Televizyon Lisansı

Yayın programlarının çoğunda müzik videolarına veya müzik programlarına yer veren televizyon kanalları bu lisansa ihtiyaç duymaktadırlar. Birleşik Krallık, lineer TV kanallarında programların, reklamların ve fragmanların bir parçası olarak üyelerin müziklerini yayımlamaktadır. Bu lisans, Birleşik Krallık'ta üyelerin müziklerinin programlara ve fragmanlara kopyalanmasını kapsamaktadır.

Lisans ücreti, 2023 için 21.751 £ olan kanal başına yıllık minimum ücrete tabi olarak kanalın yıllık brüt yayın gelirinin yüzde altısına tekabül etmektedir (PRS, “Music TV licence”, 2022).

4.2.3.4. Bağımsız Yapım Şirketleri

Channel 4 ve Channel 5 dahil Birleşik Krallık yayıncıları için televizyon programları veya çevrim içi platformlar için programlar yapan bağımsız yapım şirketleri (IPC'ler) bu lisansa ihtiyaç duymaktadırlar.

MCPS ticari müzik ve prodüksiyon müziğinin, Birleşik Krallık'ta yayımlanmak üzere televizyon programlarına kopyalanması veya MCPS prodüksiyon müziğinin çevrim içi platformlarda yayımlanmak üzere kopyalanması işlemlerini kapsamaktadır (“prsformusic”, “Independent Production Companies (IPC) licence”, 2022).

Tablo 14

Ticari Müzik İçin 2022 Lisans Ücretleri.

Devreye Alma Kanalı	İlk yayın sayısı	Kullanım oranı (her 30 saniyede)	Her ek yayın ücreti 'kullanım oranı' yüzdesi olarak
BBC1/ITV1	2	£218	50%
Channel 4/BBC2	2	£148	50%
Channel 5	2	£112	50%
Channel 5	3	£169	50%
E4/More4/BBC4/ ITV2/ITV3/ITV4	2	£109	50%
5*/5USA/5Select/5Action	8 farklı gösterim haftasının her birinde en fazla 2 yayın	£92	100%
5*/5USA/5Select/5Action	İlk 16 gösterim haftasının ardından 8 farklı gösterim haftasının her birinde en fazla 2 yayın	£46	50%
Diğer uydu/dijital karasal kanallar	8 farklı gösterim haftasının her birinde en fazla 2 yayın	£90	100%

Tablo 15

MCPS Prodüksiyon Müziği İçin 2022 Lisans Ücretleri.

Lisans Kategorisi	Dünya Çapında Tüm Medya	Dünya Çapında İngiltere Hariç Tüm Medya	Birleşik Krallık (Tüm Medya)
Single Cue (30s)	£83	£41	£41
Tek Parça	£177	£90	£90
Tek Bölüm	£651	£325	£325
Dizi Anlaşması (4+ Bölüm İçeren Diziler İçin Geçerlidir)	250 £ (Ep. başına)	£125(Bölüm başına)	£125(Bölüm başına)
Yıllık Anlaşma	100 £ (Ep. Başına)	50 £ (Ep. Başına)	50 £ (Ep. Başına)
Yıllık Anlaşma - Grup IPC'si	İletişime Geçiniz	İletişime Geçiniz	İletişime Geçiniz

4.2.3.4. Müzik Programları Lisansı

Channel 4 ve Channel 5 dahil Birleşik Krallık yayıncıları için müzik programları yapan Bağımsız Prodüksiyon Şirketleri bu lisansa ihtiyaç duymaktadırlar. Bu lisans, üyelerin müziğinin Birleşik Krallık'ta yayımlanmak üzere müzik programlarına kopyalanmasına müsaade etmektedir. Lisans ücreti, aşağıdaki tabloda belirtilen program başına minimum ücrete tabi olarak brüt gelirin yüzde 17'sine tekabül etmektedir.

Tablo 16

2022 Lisans Ücretleri.

Zaman Aralığı	Televizyon Kanalı	Program Başına Minimum Ücret (30 Dakikalık Program Başına)
En yoğun zaman*	Channel 4	£3,375
Yoğun olmayan zamanlar (diğer tüm zamanlar)	Channel 4	£2,000
İstediğin zaman	Diğer uydu/kablolu kanal(lar)	£2,000

(“prsformusic”, “Music programmes licence”, 2022).

4.2.3.5. Televizyon Programı Satış Lisansı

Üyelerin müziklerini içeren Birleşik Krallık menşeli programları satan Birleşik Krallık distribütörleri, prodüksiyon şirketleri, yapımcılar ve yayıncılar bu lisansı temin etmek zorundadır. Bu lisans, lineer televizyon kanallarına, isteğe bağlı video (VOD) hizmetlerine ve uçak içi eğlence şirketlerine televizyon programlarının tedariki ve satışını içermektedir. Ayrıca:

- Ticari işleri ve
- MCPS prodüksiyon müziğini kapsamaktadır.

Lisans ücretleri, satılan programların brüt satış gelirinin bir yüzdesidir. Aşağıdaki istisnalara dikkat edilmektedir:

- Taban oranın yüzde 8,5 yerine yüzde 17 olacağı ABD/Kanada'ya satışlar;
- Birleşik Krallık analog karasal kanallarına dağıtılmak üzere bir sanatçının plak şirketi ve/veya yönetim şirketi tarafından yaptırılan bir cihaz, brüt satış fiyatının yüzde 17'si oranında sabit bir oranda ücretlendirilmektedir.

(“prsformusic”, “TV programme sales licence”, 2022).

4.2.3.6. Galler Bağımsız Yapım Şirketleri (IPC) Lisansı

S4C için televizyon programları yapan bağımsız yapım şirketlerinin sahip olması gereken lisanslardır. Üyelerin müziğinin S4C'de yayımlanmak üzere televizyon programlarına kopyalanmasına imkân tanımaktadır. Ayrıca PPL tarafından kontrol edilen ses kayıtlarının S4C için televizyon programlarına kopyalanmasını sağlamaktadır.

Galler IPC lisansı, aşağıdaki listede bulunabilecek bazı çalışmaları hariç tutmaktadır. Bu çalışmaların doğrudan yayıncılar tarafından onaylanması gerekmektedir.

Tablo 17

Ticari Müzik İçin 2022 Lisans Ücretleri.

Kanal	İlk TX kapsaması	Birincil TX	Ek 1 TX	Ek 5 TX	Programla ilgili materyal
S4C Digital	5 tx +/- 35 günlük VOD	£59	£19	£59	£18
Red Button	n/a	£19	n/a	n/a	£12

Tablo 18

PPL Ses Kayıtları İçin 2022 Lisans Ücretleri.

Kanal	İlk TX kapsaması	Birincil TX	Ek 1 TX	Ek 5 TX	Programla ilgili materyal
S4C Digital	5 tx +/- 35 günlük VOD	£59	£19	£59	£18
Red Button	n/a	£19	n/a	n/a	£12

- Ücretler 31 Mart 2023 tarihine kadar geçerlidir.

(“prsformusic”, “Welsh Independent Production Companies (IPC) licence”, 2022).

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde "Sonuçlar" ve "Öneriler"e dair bilgilere yer verilmiştir. Bölüm iki alt başlık altında ele alınmaktadır.

Sonuçlar

Teknolojinin geçmişten günümüze süregelen gelişimi ile radyo dinlenmesi ve televizyon izlenmesinin artışına bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarının kontrol edilmesi ve denetlenmesi ihtiyacı hasıl olmuş, artan radyo ve televizyon yayınlarına bağlı olarak doğal ve sabit bir kaynak olan mevcut frekans spektrumunun yetersiz kalması nedeniyle, radyo ve televizyon yayınlarının belirli bir düzen, nizam ve hak, hukuk, adalet argümanları çerçevesinde yayımlanmasını sağlamak amacıyla, lisanslama işlemleri tesis edilmeye başlanmıştır. İngiltere'de lisanslama işlemleri, bir düzenleyici ve denetleyici kurum olan OFCOM tarafından icra edilmektedir. Günümüzde gelinen noktada kıt olarak ifade edebileceğimiz frekans kaynağının yapılan lisanslama işlemleriyle ve uygulanan yeni yayıncılık teknolojileriyle verimli kullanılması mümkündür.

20. yüzyılın son çeyreğinde haberleşme, iletişim ve yayıncılık alanında kullanılan tekniklerde hızlı ve önemli gelişmeler yaşanmıştır. Özellikle sayısal iletişim tekniği kullanılarak yapılan radyo ve televizyon yayıncılık hizmetlerinde, analog yayın sistemlerine göre ses ve resim kalitesinin üstünlüğü yanında çeşitli bilgilerin de eş zamanlı olarak ve daha ekonomik koşullarla program iletme olasılığı, ülkeleri bu konudaki araştırmalarını derinleştirmeye sevk etmiştir. Başta İngiltere, ABD ve Almanya olmak üzere birçok ülkede yapılan fizibilite çalışmaları ve saha denemeleri sonuçları 21. yüzyılın yeni yayın sisteminin sayısal yayın sistemleri olacağını göstermiştir.

Sayısal televizyon, yayıncılıkta yeni bir metottur. Sayısal teknoloji kullanılarak gerçekleştirilen bu yeni yayın metodu, başta karasal yayıncılık olmak üzere uydu ve kablo yayıncılığında da kullanılmaktadır.

Analog yayıncılıktan sayısal yayıncılığa geçişte, frekans tahsisi temelinde ortaya iki sonuç ortaya çıkmaktadır. Bunlar, karasal sayısal yayıncılığın daha kaliteli yayına imkân tanıması ve bu kaliteli yayınların iletilirken daha az frekans bandına ihtiyaç duyulması olarak ifade edilebilmektedir.Yeni teknolojisi ile karasal sayısal yayıncılık daha verimli olduğu için dünya genelinde yaygınlaşmaya başlamış ve buna öncülük ederek en çok gelişme kaydeden ülke İngiltere olmuştur. Karasal yayıncılık kullanımı sayısal yayıncılığa geçiş ile artarken

diğer bir yandan karasal yayıncılık için tahsis edilen frekans bantları gittikçe azalmaya başlamıştır.

Analog televizyon yayıncılığa göre, sayısal televizyon yayıncılığın hem yayıncıya hem de izleyiciye sağladığı avantajlardan bazılarını şu şekilde özetlemek mümkündür:

- Sayısal yayın sistemi, analog sistemlere göre çok daha üstün ses ve görüntü kalitesine sahiptir.
- Güvenilir bir yayın sistemidir, analog yayıncılık sistemindeki gibi atmosferik şartlar nedeniyle oluşan gürültü ve frekans karışmaları yaşanmaz. Sinyal kalitesi değişmez.
- Analog yayındaki kapsama alanına, sayısal yayında çok daha düşük güçlü verici ile ulaşılabilmekte ve dolayısıyla enerji tasarrufu sağlanabilmektedir.
- Programla birlikte veya programdan bağımsız olarak borsa, trafik, yol bilgisi, hava durumu spor bilgileri, teletekst bilgileri vb. görüntü ya da alt yazı olarak gönderilerek, veri iletiminin sağlanması imkânı bulunmaktadır.
- İnteraktif televizyon yayıncılığına imkân vermektedir. İzleyicinin isteği doğrultusunda, farklı programlar farklı izleyicilere sunulabilmektedir. İzleyiciler dilerse, izlemek istedikleri programı satın alma şansına sahiptir.
- Ülke çapında tek bir frekans ağı - SFN (Single Frequency Network) kurularak, frekans spektrumunun daha etkin bir şekilde kullanılabilmesini sağlamaktadır.
- Sabit, portatif ya da mobil alıcılar yoluyla kesintisiz ve kaliteli yayın elde edilebilmektedir.
- Uydu yayıncılığı ve kablo yayıncılıkta yapılan yayınların, taşıdığı kanal kapasitesi artmıştır. Transponderdan sadece bir adet analog televizyon kanalı yayını yapılabilmekteyken, sayısal teknoloji sayesinde aynı transponderdan dört farklı televizyon kanalının yayın yapması sağlanmaktadır. Dolayısıyla, maliyetler dört kat aşağı çekilmektedir.
- İnternet ve dolayısıyla interaktif bir teknoloji ile yayın yapan sayısal televizyon teknolojisi alışveriş ve ticaret kavramlarını yeniden şekillendirmekte ve televizyon ekranıyla evden alışveriş, bankacılık işlemleri yapmak, cep telefonuna kontör yüklemek, cep telefonuna veya televizyon ekranına mesaj göndermek, müşteri hizmetlerinin bütün servislerine ulaşmak gibi olanaklar sağlanmaktadır.
- Çocuklar için video oyunları ve eğitici programlar sağlama imkânı oluşturmaktadır.

- Lisanslama alanında güncel ve gözde bir konu olan, internet ortamından icra edilen radyo ve televizyon yayınlarının lisanslanmasına yönelik olarak, İngiltere'deki düzenleyici ve denetleyici kurum olan OFCOM'un bu alanda herhangi bir lisanslama yapmadığı, Türkiye'nin düzenleyici ve denetleyici kurumu olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun ise bu alanda lisanslama yapan ilk ülkelerden biri olarak, sektöre yön verdiği tespit edilmiştir.

Öneriler

- Karasal yayıncılığın, mobil hizmetler için artan frekans spektrumu ihtiyacı karşısında tahsis edilen frekans bantlarının bir kısmını veya tamamını kaybedebileceği,
- Karasal yayıncılık frekans bantlarının boşaltılması sürecinin en erken WRC 2023 sonrasında belirlenebileceği, yayıncılık sektörüne yön veren ulusal ve uluslararası birçok kurum ve kuruluşun en az 2030'a kadar karasal yayıncılığa devam edilmesi hususunda görüş bildirmesi nedeniyle karasal sayısal yayıncılığın yakın gelecekte sonlandırılmayacağı,
- 15 Temmuz darbe girişimi ve diğer örnekler göz önüne alındığında, ulusal güvenliği ilgilendiren durumlarla karşılaşılması halinde, toplumun bilgilendirilmesinde sürekliliğin sağlanması ile ulusal güvenlik ile ilgili konularda yayın devamlılığı bakımından, uydu ve kablo yayıncılığına alternatif oluşturması açısından karasal sayısal televizyon yayıncılığın mühim olduğu ve yayın iletim sistemlerinin karasal sistemlerle yedeklenmesi gerektiği,
- Türkiye'de 10 yıl için geçerli olan bir lisans dönemi uzun bir zaman periyodu olarak düşünüldüğünde, ülkemizde 470-694 MHz bantlarında karasal sayısal yayın lisanslarının verilebileceği ve bu kapsamda karasal sayısal televizyon yayınlarına geçilmesinin uygun olacağı,
- Frekans spektrum yönetiminin hem ekonomik hem de stratejik açıdan son derece önemli olduğu ve bu alanda alınacak kararlarda teknolojik gelişmeler ile birlikte uluslararası alanda yapılan toplantılarda alınan kararların da belirleyici rol oynadığı,
- Sayısal yayıncılık teknolojilerindeki ilerlemeler sonucunda daha az frekans bandından daha fazla kanal ile daha kaliteli yayın yapılabilmesinin mümkün olduğu, bu sayede frekans spektrumunun daha verimli kullanılabileceği,

- Birleşik Krallık'ta kablolu yayın ortamından kapalı devre şeklinde öğrenci radyosu, hastane radyosu, hapishane radyosu vb. lokal yayın yapmaya olanak tanıyan lisansların da verildiği ve bu tarz yayınlarla demografik olarak benzer özelliklere sahip toplulukların eğlendirilmesi, bilgilendirilmesi, eğitilmesi, ıslah edilmesi vb. faaliyetlerin de icra edilebileceği,
- Sayısal yayıncılığa geçilmesiyle birlikte, radyo ve televizyon yayıncılık faaliyet alanının genişleyeceği ve bu kapsamda, zenginleşen sektörel konjonktürde çok sayıda ve muhtelif lisanslamaların icra edilerek bu sahanın daha profesyonel olarak işletilebileceği,

değerlendirilmektedir.

KAYNAKLAR

‘Commercial radio licence’. https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-radio/commercial-radio-licence Erişim tarihi: 07.08.2022

‘Community radio licence’. https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-radio/community-radio-licence Erişim tarihi: 07.08.2022

‘Karaoke Services And Exclusions’. https://www.prsformusic.com/licences/using-music-online/online-karaoke-services Erişim tarihi: 06.08.2022

‘Licensing Music For Radio Broadcast’.https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-radio Erişim tarihi: 06.08.2022

‘Limited Online Music Licence (LOML)’. https://www.prsformusic.com/licences/using-music-online/limited-online-music-licence Erişim tarihi: 05.08.2022

‘Long-Term Restricted Service Licence (RSL)’. https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-radio/long-term-radio-licence Erişim tarihi: 07.08.2022

‘Music Download Licence (MDL)’. https://www.prsformusic.com/licences/using-music-online/music-download-licence Erişim tarihi: 05.08.2022

‘Online Multi-Territory Licensing’. https://www.prsformusic.com/licences/online-multi-territory-licences Erişim tarihi: 06.08.2022

‘Performing Right Online Licence (PROL)’. https://www.prsformusic.com/licences/using-music-online/performing-right-online-licence Erişim tarihi: 05.08.2022

‘Radio Advertising Production Music Licence’. https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-radio/radio-advertising Erişim tarihi: 08.08.2022

‘Short-Term Restricted Service Licence (RSL)’. https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-radio/short-term-radio-licence Erişim tarihi: 08.08.2022

‘What PRS for Music Do?’. https://www.prsformusic.com/what-we-do Erişim tarihi: 01.05.2022

“Independent Production Companies (IPC) licence”. https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-tv/ipc-licence Erişim tarihi: 11.09.2022

“Licensing music for TV broadcast”. https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-tv Erişim tarihi: 08.08.2022

“Local TV Licensing” https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/ukgwa/20160702163348/http://licensing.ofcom.org.uk/tv-broadcast-licences/local/ Erişim tarihi: 15.09.2022

“Music programmes licence”. https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-tv/music-programmes-licence Erişim tarihi: 11.09.2022

"Music TV licence". https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-tv/music-tv-licence Erişim tarihi: 09.08.2022

"Public Performance Licensing". https://www.ppluk.com/music-licensing/public-performance-licensing/ Erişim tarihi: 14.09.2022

"TV Broadcast licence - non-BARB rated TV channels". https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-tv/general-entertainment-tv-licence-non-barb-rated-tv-channels Erişim tarihi: 09.08.2022

"TV programme sales licence". https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-tv/tv-programme-sales-licence Erişim tarihi: 11.09.2022

Ağırbaşlı, Ş. (2017). Sayısal yayıncılık teknolojilerindeki gelişmeler ve frekans spektrumu kullanımı. [Üst kurul uzmanlık tezi, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu]

Akalın, Ö. (1998). Avrupa'da düzenleyici kurullar. RTÜK İletişim Dergisi, 8.

Akar, M. (2017). Sayısal televizyon yayıncılığında sıkıştırma teknolojileri ve uygulamaları. [Üst kurul uzmanlık tezi, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu]

Akyol, O. (2012). Gelişen televizyon yayın teknolojileri ve etkileşimli yayıncılık uygulamaları. [Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi].

Aziz, A. (1976). Radyo ve televizyona giriş. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Aziz, A. (1981). Radyo ve televizyona giriş. A.Ü.S.B.F Yayınları.

Aziz, A. (2013). Televizyon ve radyo yayıncılığı (Giriş). Hiperlink Yayınları.

Bay, N. (2006). Türkiye'de radyo ve televizyon yayıncılığı, yasal süreçte yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. . [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi].

Birgör, U. & Karaca, Ü. (2007). Karasal sayısal yayın (dijital tv). TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi.

Bülbül, R. (2000). Uluslararası iletişim. Damla Ofset.

Can, E. (2006, Mayıs 8). Vericilerden sayısal televizyon (DVB-T) yayınları (deneme ve düzenli yayınlara geçiş stratejileri. Sayısal Yayıncılık Paneli. Erişim tarihi: 28.03.2022

Cavalier, J.-J. (2004). Medya ve iletişim teknolojileri. (M. Çamdereli, Çev.). Salyangoz Yayınları.

Cereci, S. (1996). Televizyonun sosyolojik boyutu. Şule Yayınları.

Çankaya, Ö. (2003, Aralık). Bir Kitle İletişim Kurumunun Tarihi: TRT 1927-2000. Yapı Kredi Yayınları.

Çaplı, B. (2001). Televizyon ve siyasal sistem. İmge Kitabevi.

Dijital (Digital) Yayıncılık. (2009, Ağustos 27) (Çevimiçi).

Durmaz, A. (1994). Televizyon tekniği 1: televizyon sistemleri ve profesyonel kameralar. Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Ekici, Ş. (2009). Bir iletişim ortamı olarak internet ve Türkiye'de internetin regülâsyonu. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi].

Eli, N. (1991). Television in Europe. Oxford University Press. New York

Erdamar, B. (1992). Radyo programcılığı. Der Yayınları.

Erdoğan, İ. & Alemdar K. (2005). Öteki Kuram. Erk Yayınları.

Ergin, İ. (2006). Türkiye'de radyo ve televizyon yayıncılığının gelişim süreci sorunları ve çözüm önerileri. Aylık Televizyon, Radyo, Sinema Teknolojileri Dergisi, 32, 90.

Erkebay, N. (1988) Televizyon yayın teknolojisindeki gelişmeler ve Türkiye. [Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü]

Funès, N. (1992). Radyo frekanslarının dağıtımı: ülkelere göre farklı seçimler. Medya Dünyası. (J. M. Charon, Der.). İletişim Yayınları.

Geçimli, A. (2007). Örgütsel davranış biçimi olarak iletişim. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi].

Gedik, A. (2009). Yeni iletişim teknolojilerinden yüksek tanımlamalı (HD) yayın sistemleri ve odyovizüel veri transferindeki pratikleşme. [Yüksek lisans tezi, Ege Üniversitesi]

Gevri, A. (2019). Spektrum yönetimi: ulusal güvenlik bağlamında ülkemizdeki karasal yayıncılık spektrumunun yönetimi. [Üst kurul uzmanlık tezi, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu]

Gökçe, G. (1997). Televizyon program yapımcılığı ve yönetmenliği. Der Yayınları.

Göksel, G. (2005, Ocak). Teknoloji-yayıncılık-iletişim teorileri üzerine 3. Broadcasterinfo Aylık Televizyon, Radyo, Sinema Teknolojileri Dergisi, 15.

Göksel, G. Broadcasterinfo. A'dan Z'ye radyo İstanbul dergisi. 9.

Görgün, A. (1995). İngiltere ve BBC. Uluslararası İletişim. (G. Öngören, Der.). Der Yayınları.

Hoffman-Riem, W. (1996). Regulating media. The Guilford Press. New York

Hopkins, J. (1980). The media in China. EBI, June.

Hopkins, M. (1970). Mass media in Soviet Union. New York : Pegasus.

http://www.bilgininadresi.net/Madde/33653/Dijital-Yay Erişim tarihi: 08.09.2022

http://www.digitaltvnews.net/?p=26141 Erişim tarihi: 09.09.2022

https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/ukgwa/20160702163348/http://licensing.ofcom.org.uk/tv-broadcast-licences/local/ Erişim tarihi: 09.07.2022

https://www.dvb.org/news/worldwide Erişim tarihi: 06.04.2022

https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0006/3201/rtsl-wtact-licence.pdf Erişim tarihi: 23.06.2022

https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0012/10452/rtsle_licence200805.pdf Erişim tarihi: 02.08.2022

https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0016/10438/rtsl-e-guidancenotes.pdf Erişim tarihi: 05.05.2022

https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0024/201876/cdsp-licence-guidance.pdf Erişim tarihi: 27.04.2022

https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0026/10889/dsps_das.pdf Erişim tarihi: 14.02.2022

Işık, M. (2002). Dünya ve Türkiye bağlamında kitle iletişim sistemleri. Eğitim Kitabevi.

Işık, M. (2002). Kitle iletişim sistemleri. Eğitim Kitabevi.

ITU Recommendation P.1546. (2019, Ağustos). https://www.itu.int/rec/R-REC-P.1546/en Erişim tarihi: 18.03.2022

ITU Recommendation P.1812. (2019, Eylül). https://www.itu.int/rec/R-REC-P.1812/en Erişim tarihi: 25.03.2022

İletişim Alt Yapısı Taslak Raporu. Türkiye 2.Bilişim Şurası. 9 Aralık 2004 (Çevrim içi). http://www.bilisimsurasi.org.tr/altyapi/docs/iletisim_altyapisi_taslak_raporu_20040219.doc, Erişim tarihi: 08.10.2009.

Kasım, M. (2011, Nisan). Hitler döneminde propaganda aracı olarak radyo.

Kaya, A. R. (1985). Kitle iletişim sistemleri. Teori Yayınları.

Kaye, M. & Popperwel, A. (2001). Radyo dersleri**.** Yapı Kredi Yayınları.

Kesim, M. (1988). Kablolu televizyon ve uyduların iletişim teknolojisi açısından

Kul, T. (2007). Sayısal karasal yayınlarda kullanılan kipleme yöntemleri. [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]

MEGEP, (2006). Radyo-televizyon yapım ve yayıncılığı: televizyon yayıncılığının temelleri. MEB Yayınları.

Morris, D. (2005). Kurallaştırma mı? Serbestleştirme mi? Bir İngiliz deneyi: Yeni İletişim Kanunu. Avrupa Birliği'nde medya mevzuatı. RTÜK-TVYD Ortak Yayını.

Mutlu, E. (1992). Kitle iletişim kuramları ve Türkiye'de basın yayın eğitimi. Ankara Üniversitesi Yıllığı (1991-1992).

Mutlu, E. (1998). İletişim sözlüğü. Ark Bilim ve Sanat Yayınları.

Mutlu, E. (2008). Televizyonu anlamak. Ayraç Medya.

OFCOM, (2014). Decision to make the 700 MHz band available for mobile data statement. s. 2.

OFCOM, (2015). International communications market report. s. 165.

OFCOM, (2015). International communications market report. s. 311.

OFCOM, (2015). Update on the UK preparations for the World Radiocommunication Conference 2015 (WRC-15). s. 16.

OFCOM. (2014), *Decision to make the 700 MHz bant available for mobile data statement*.

OFCOM. (2014), *The Future of Free View TV*.

OFCOM. (2015), *International Communications Market Report 2015*.

OFCOM. (2015), *Update on the UK preparations for the World Radiocommunication Conference 2015 (WRC-15)*.

OFCOM. (Mart, 2022). Community Digital Sound Programme (C-DSP) licences-Guidance notes for applicants and licensees.

OFCOM. (Mayıs, 2018). Digital Sound Programme (DSP) Licences & Digital Additional Sound Services (DAS) Licences-Notes of Guidance for Applicants.

OFCOM. (Mayıs, 2018). LICENCE GRANTED TO [LICENSEE] TO PROVIDE A RESTRICTED TELEVISION SERVICE LICENCE FOR [EVENT] UNDER PART

1 OF THE BROADCASTING ACT 1990 ON AN APPLICATION COMPLYING WITH SECTION 42B OF THE BROADCASTING ACT 1990.

OFCOM. (Mayıs, 2018). Restricted Television Service Licence for an Event (RTSL-E)-Short Term Terrestrial TV Licence for Events-Guidance notes for licence applicants.

OFCOM. (Mayıs, 2018). WIRELESS TELEGRAPHY ACT 2006-Restricted Television Service Licence for an Event.

OFCOM. (Nisan, 2022). Digital Television Programme Services (DTPS) and Digital Television Additional Service (DTAS) Licences-Guidance notes for licence applicants. https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0018/209412/dtps-dtas-guidance-notes-for-applicants.pdf Erişim tarihi: 01.05.2022

OFCOM. (Nisan, 2022). Television Licensable Content Service (TLCS)-Guidance notes for applicants. https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0024/209409/tlcs-guidance-notes-for-applicants.pdf Erişim tarihi: 16.06.2022

OFCOM. (Ocak, 2022). Advertisement of licences for small-scale radio multiplex services-Round three. https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0012/231330/small-scale-radio-multiplex-licence-advertisement-round-three.pdf Erişim tarihi: 14.03.2022

OFCOM. (Temmuz, 2016). Local TV Licensing-For local television licences: Guidance Notes, Application Form & Standard Form Licences.

OFCOM. (Temmuz, 2021). Small-scale radio multiplex licences-Guidance notes for applicants and licensees. https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0020/201719/small-scale-radio-multiplex-licence-guidance.pdf Erişim tarihi: 15.01.2022

Oğuz, M. M. (2000). Analog televizyon yayıncılığı ve frekans planlaması tekniği. [Üst kurul uzmanlık tezi, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu]

Oskay, Ü. (2005). İletişimin ABC'si. Der Yayınları.

Öngören, M. T. (1972). Televizyona açılan pencere. Başnur Matbaası.

Özerkan, Ş. (2002). İletişim araştırmaları. Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 1-2.

Öztürk Çiçek, Y. (2017, Ağustos) geçmişten günümüze yayıncılık tarihi ve türkiye radyo televizyon kurumu ankara oran yerleşkesi üzerine mekansal bir değerlendirme.

Postman, N. (1994). Televizyon öldüren eğlence. (O. Akınhay, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Rigel, N. (1991). Elektonik Rönesans. Der Yayınları.

Sarmaşık, J. (1993). Radyo ve televizyon yayınlarını denetim yöntemleri. Marmara

Şekerci, M. & Şekerci, R. (1996). Türk medya mevzuatı. Yasa Yayınları.

Tamer, & Emel, C. (1983). Dünü ve bugünüyle televizyon. Varlık Yayınları.

Tekinalp, Ş. (2003). Camera Obscura'dan Synopticon'a radyo ve televizyon. Der Yayınları.

Televizyon ve Radyo Yayıncılığı (Giriş). (n.d.). Google Books.

Temiztürk, H. (2021). Batılı ülkelerde radyo televizyon yayınlarının denetimi ve denetleyici kurumlar. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 16, 267.

Tokgöz, O. (1972). Türkiye ve Ortadoğu ülkelerinde radyo-televizyon sistemleri. Ankara

toplumsal iletişimdeki boyutu. Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Tunstall, J. (1983). The media in Britain. Communication-Society Series. London.

Tunstall, J. (1997). The United Kingdom. The media in Western Europe. (B. S. Østergaard, Edi.). Sage Publications. New Delhi.

Tutar, H. (2003). Örgütsel iletişim. Seçkin Yayıncılık.

Uslu, İ. (2011). Televizyon yayıncılığında kamu hizmeti yayıncılığı. [Üst kurul uzmanlık tezi, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu]

Uyguç, U. & Genç, A. (1998). Radyo televizyon haberciliği. Avcıol Basım Yayın.

Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.

Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Ünlüer, A. O. (1995). Televizyon yayıncılığının iletişim ortamı, düzen ve politikaları ile Türkiye'deki uygulamanın gelişim boyutları. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi].

Vural, S. (1994). Kitle iletişiminde denetim stratejileri. Özışık Matbaacılık.

Webb, R. C. (2005). Tele-Visionaries: The people behind the ınvention of television. USA IEEE Press.

Welsh Independent Production Companies (IPC) licence https://www.prsformusic.com/licences/broadcasting-music-on-tv/welsh-ipc-licence Erişim tarihi: 14.09.2022

Williams, R. (2007). Televizyon teknoloji ve kültürel biçim. Dost Yayınları.

Yazıcı, A. N. (1999). Kamu yayın kurumları ve yeniden yapılanma. TRT Eğitim Dairesi Başkanlığı.

Yengin, H. (1994). Ekranın büyüsü. Der Yayınları.

Yiğit, Y. (2012) Sayısal karasal televizyon yayıncılığının planlanmasına ilişkin kriterler, [Üst kurul uzmanlık tezi, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu]

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı ve Soyadı : İsmail DEMİRAL

E-Posta Adresi : ismaildemiral@rtuk.gov.tr

İş Deneyimi :

Unvan	**Görev Yeri**	**Yıl**
Mühendis	Altınova Elektronik Bilişim ve İletişim Teknolojileri A.Ş.	2016-2017
Üst Kurul Uzman Yrd.	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	2019-…

Akademik Bilgiler

Öğrenim Durumu:

Derece	**Bölüm/Program**	**Üniversite**	**Yıl**
Lisans	Elektrik-Elektronik Mühendisliği	Kırıkkale Üniversitesi	2009-2017

RTÜK